

Fredag den 9. april 2010 (D)

1

71. møde

Fredag den 9. april 2010 kl. 10.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 40:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om den kommunale økonomi.

Af Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne (SF), Margrethe Vestager (RV) og Line Barfod (EL).

(Anmeldelse 07.04.2010). (Omtrykt).

2) Forespørgsel nr. F 29:

Forespørgsel til transportministeren om postservice.

Af Per Clausen (EL) m.fl.

(Anmeldelse 05.02.2010).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 69:

Forslag til folketingsbeslutning om hurtigst muligt at trække Danmarks og NATO's tropper ud af Afghanistan.

Af Frank Aaen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 01.12.2009).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 132:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedret sikkerhed i forlystelsesparker m.v. og indførelse af uddannelse i sikkerhed for medarbejdere i forlystelsesparker m.v.

Af Bjarne Laustsen (S) m.fl.

(Fremsættelse 12.02.2010).

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 133:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod animeret børneporno.

Af Karen Hækkerup (S) m.fl.

(Fremsættelse 12.02.2010).

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 136:

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af forsørgertabserstatning til børn m.v.

Af Karen Hækkerup (S) m.fl.

(Fremsættelse 23.02.2010).

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 140:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en generel 14-dages-fortrydelsesret ved almindelige køb.

Af Benny Engelbrecht (S) m.fl.

(Fremsættelse 02.03.2010).

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 159:

Forslag til folketingsbeslutning om kriminalisering af køb af sex hos prostituerede, der er ofre for menneskehandel.

Af Lone Dybkjær (RV) m.fl.

(Fremsættelse 23.03.2010).

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 163:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpelse af straffen for dyremishandling.

Af Marlene Harpsøe (DF) m.fl.

(Fremsættelse 23.03.2010).

Kl. 10:00

Meddelelser fra formanden**Formanden :**

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Videnskabsministeren (Charlotte Sahl-Madsen):

Lovforslag nr. L 205 (Forslag til lov om ændring af lov om teknologioverførsel m.v. ved offentlige forskningsinstitutioner og lov om almene boliger m.v. (Universitetsnære gæsteforsker- og ungdomsboliger samt serviceerhverv m.v. på universiteterne)).

Miljøministeren (Karen Ellemann):

Lovforslag nr. L 206 (Forslag til lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild).

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 210 (Forslag til folketingsbeslutning om skærpelse af straffen for indsmugling af khat).

Anne-Marie Meldgaard (S), Pia Adelsteen (DF), Anne Baastrup (SF), Line Barfod (EL) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 211 (Forslag til folketingsbeslutning om Chesnutsagen).

Flemming Møller Mortensen (S) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 212 (Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af ensartede regler for hygiejnestandarder på danske sygehuse) og

Beslutningsforslag nr. B 215 (Forslag til folketingsbeslutning om kliniske eksperpsygeplejesker).

Christian H. Hansen (UFG):

Beslutningsforslag nr. B 213 (Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod dyreseks).

Villum Christensen (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 214 (Forslag til folketingsbeslutning om liberalisering af apotekervæsenet).

Mette Gjerskov (S) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 216 (Forslag til folketingsbeslutning om fjernelse af skibsvrag fra kyster og kystnære marineområder).

Benny Engelbrecht (S) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 217 (Forslag til folketingsbeslutning om forbrugerbeskyttelse i forbindelse med entrepriser og aftaler)

Beslutningsforslag nr. B 218 (Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod sms-lån).

Yildiz Akdogan (S), Astrid Krag (SF), Margrethe Vestager (RV) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 219 (Forslag til folketingsbeslutning om etablering af et landsdækkende forsøg med mikrolån til nydanske kvinder).

Colette L. Brix (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 220 (Forslag til folketingsbeslutning om forbedring af forholdene for selvstændigt erhvervsdrivende).

Pia Christmas-Møller (UFG):

Forespørgsel nr. F 42 (Vil ministrene oplyse, hvilke konkrete fremtidsplaner der er for udnyttelsen af transportkorridorerne i det nordøstlige Sjælland, sådan som de fremstår i det seneste landsplandirektiv for området, og om regeringen ikke mener, at tiden er inde til at sikre en tidssvarende og fornufts-baseret sammenhæng mellem arealreservationer og realistiske fremtidige anvendelsesformål?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 40:

Forespørgsel til indenrigs- og sundhedsministeren om den kommunale økonomi..

Af Rasmus Prehn (S), Flemming Bonne (SF), Margrethe Vestager (RV) og Line Barfod (EL).
(Anmeldelse 07.04.2010). (Omtrykt).

Kl. 10:01

Formanden :

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af forespørgslen, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er sket.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Forespørgsel nr. F 29:

Forespørgsel til transportministeren:

Vil ministeren redegøre for, hvordan han fremover vil sikre en god postservice i hele landet?

Af Line Barfod (EL), Frank Aaen (EL), Per Clausen (EL) og Johanne Schmidt-Nielsen (EL).
(Anmeldelse 05.02.2010).

Kl. 10:01

Formanden :

Jeg vil her gøre Tinget opmærksom på, at afstemning om eventuelle forslag til vedtagelse udsættes til tirsdag den 13. april i år.

Den første, der får ordet, er hr. Per Clausen som ordfører for forespørgerne.

Kl. 10:02

Begrundelse

(Ordfører for forespørgerne)

Per Clausen (EL):

Når vi i Enhedslisten har valgt at tage initiativ til den her forespørgsel – hvor vi stiller transportministeren det meget simple spørgsmål, nemlig om ministeren vil redegøre for, hvordan han fremover vil sikre en god postservice i hele landet – er baggrunden jo, at der i de seneste måneder har været en debat om, hvilke forringelser vi kunne forvente os i postservicen fremover.

Den tidligere transportminister har introduceret en række forslag til forringelser: Man kunne forestille sig, at posten skulle bringes ud færre dage om ugen, og man kunne forestille sig, at det skulle tage flere dage, før et brev nåede frem. Og som belønning for denne forringede postservice kunne man forestille sig relativt dramatiske stigninger i portoen. Det, der jo gør det her endnu mere alvorligt, er, at de her forringelser så kommer oven i, at borgerne har oplevet, at den danske postservice igennem de sidste mange år systematisk er blevet forringet.

Derfor synes jeg – ikke mindst af hensyn til de mange mennesker, som bor i relativt tyndt befolkede dele af Danmark, og som er fuldstændig afhængige af Post Danmarks service på det her område – at det var på tide, at vi kunne få en debat her i Folketinget af, om denne nedadgående spiral for dansk postservice skal fortsætte, eller om tiden er kommet til, at vi tager udfordringen op og sikrer, at der også på det her område faktisk sker forbedringer fremover.

Kl. 10:03

Formanden :

Tak til hr. Per Clausen for begrundelsen. Så er det transportministeren til besvarelsen.

Kl. 10:04

Besvarelse

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Lad mig starte med at sige, at jeg er glad for at få lejlighed til over for Folketingets medlemmer at redegøre for det her spørgsmål, for det er en meget central problemstilling og et område, hvor vi står over for nogle store udfordringer.

Post- og distributionssektoren er i forandring både i Danmark og den øvrige verden. Brevmængderne i Danmark er siden 2000 faldet kontinuerligt med 2-4 pct. om året, og i det sidste kvartal af 2008 og gennem hele 2009 er faldet accelereret markant. Så alene i 2009 er brevmængderne faldet med næsten 10 pct., og siden 2000 er brevmængderne i Danmark samlet set faldet med cirka en tredjedel. Post Danmarks pakkeomsætning er også faldet i 2009, selv om det er et område, der førhen har været i stigning, og der har været en tilbagegang i 2009 på knap 10 pct.

Den primære grund til faldet i brevmængderne er ændringerne i den måde, som virksomheder, borgere, stat og kommuner kommunikerer med hinanden på. Når jeg vil gøre lidt ud af det her, er det, fordi vi også må have en fælles basisviden, når vi senere skal til at diskutere, hvad man så skal gøre. For den nuværende økonomiske afmatning har jo kun været med til at skubbe yderligere til denne udvikling, så faldet er blevet endnu større i de senere år.

Men grundlæggende står vi altså over for en strukturel ændring i den måde, vi kommunikerer på. Endelig skal vi også pr. 1. januar 2011 åbne markedet fuldt ud for konkurrence, men jeg er nødt til at understrege, at det er den elektroniske kommunikation, der er den store udfordring.

Rigtig meget ordnes i dag elektronisk i stedet for at blive sendt som fysisk post. Lad os tage et par eksempler – vi kunne tage konto-udtog og regninger, der jo i stigende grad bliver ordnet via e-Boks og internetbank. Tænk på, hvor store mængder af post, der nu er faldet væk alene på grund af, at den type transaktioner nu er blevet elektroniske. Ja, vi kender det jo hver især fra den post, vi selv modtager, eller rettere den post, som vi nu ikke længere modtager.

Det er en udvikling, som staten har været kraftigt med til at skubbe på. F.eks. modtager alle medarbejdere i staten i dag deres lønsedler digitalt via e-Boks, alle virksomheder, der sælger til det offentlige, skal i dag sende deres regninger elektronisk, og SKAT gør, hvad de kan, for få folk til at fravælge papir og indberette selvangivelser og modtage årsopgørelser m.v. elektronisk. Det betyder jo alt sammen, at staten sparer penge til papir og porto, og det er for det meste også nemmere for borgerne, men det er skidt for postvæsenets omsætning.

Mere og mere kommunikation foregår i dag elektronisk via e-mail, e-Boks, sms, Facebook, Twitter, og hvad det alt sammen hedder, så samlet betyder det, at det almindelige brev og dermed også postvæsenet ikke længere har samme centrale rolle for kommunikationen i samfundet, som det havde engang. Det er vi nødt til at holde os for øje, for det er den udvikling, vi er kommet ind i.

Så vil jeg gerne komme med nogle tal, der viser, hvor radikal en udvikling, det er, vi er vidner til. IT- og Telestyrelsen har opgjort, at der i første halvår af 2009 blev sendt næsten 6,5 milliarder sms-beskeder i Danmark. I dag sender hver eneste dansker i gennemsnit 6 sms-beskeder om dagen. Til sammenligning sender en gennemsnitlig husstand 2 breve om måneden. Fra IT- og Telestyrelsen kan man også få at vide, at andelen af den voksne befolkning, der bruger e-mails, er steget fra 61 pct. i 2003 til 81 pct. i 2009. I samme periode er befolkningens anvendelse af internetbank steget fra 38 pct. til 66 pct. e-Boks har oplyst, at de nu har i alt 2,4 millioner danske brugere, og at de i 2009 håndterede 133 millioner dokumenter. Det betyder faktisk ifølge e-Boks, at afsenderne i 2009 samlet har sparet 665 mio. kr. ved at bruge den digitale postkasse i stedet for at sende et brev. Igen betyder det samtidig, at en meget stor omsætning er forsvundet fra postvæsenet.

Tager man et område som betaling med giroindbetalingskort på posthuset, der jo tidligere var en kerneydelse på posthuse i hele landet, er udviklingen endnu mere radikal. Med det fald, der har været gennem de seneste år, må det forventes, at manuelle giroindbetalinger inden for få år praktisk taget vil være ophørt.

Kl. 10:09

Der er ikke noget som helst, der taler for, at den udvikling, som disse tal illustrerer, vil stoppe, så vi kan kun regne med, at udviklingen fortsætter. Det bliver vi altså nødt til at forholde os til, og jeg synes også, at man skal huske på, at alt det her i sig selv jo er udtryk for en positiv udvikling. Vi har fået mange attraktive alternativer til brevet, som vi hellere vil bruge. Den elektroniske kommunikation er billig, effektiv og efterhånden tilgængelig for stort set alle. Det skal vi vel egentlig ikke være ked af.

Men udviklingen har naturligvis konsekvenser for de omkostninger, der er ved at varetage den postservice, som Post Danmark er pålagt. Det er det, vi også kalder befordringspligten. Befordringspligten er fastsat i koncessionen for Post Danmark. Den går i hovedtræk ud på, at Post Danmark har pligt til at omdele breve, pakker og aviser m.m. i hele landet 6 dage om ugen, pakker omdeles dog ikke om lørdagen. Der stilles et kvalitetskrav til Post Danmark for de almindelige breve. Kravet er, at 93 pct. af brevene skal være omdelt til tiden, og det vil for A-brevs vedkommende sige fra dag til dag. Jeg kan da nævne, at Post Danmark i gennemsnit i 2009 opfyldte en kvalitet på godt 95 pct.

Post Danmark er også forpligtet til at have et landsdækkende net af posthuse og postbutikker og tilsvarende også et net af postkasser. Ved udgangen af 2009 havde Post Danmark godt 840 posthuse og postbutikker, altså et samlet tal. Der var cirka 10.000 postkasser. Som noget nyt har Post Danmark opstillet ca. 135 døgnpostautomater. Her kan man hente pakker og selv udføre en række almindelige postforretninger 24 timer i døgnet.

Varetagelsen af denne omfattende befordringspligt, som jo i øvrigt er mere omfattende i Danmark end i mange andre lande, f.eks. Sverige, bliver stadig dyrere for Post Danmark at gennemføre. Det gør den jo ud fra et meget, meget simpelt regnestykke, nemlig fordi Post Danmark skal blive ved med at opretholde det samme landsdækkende distributionssystem, selv om der er stadig færre breve at dele rundt. Man kunne måske sige det på en meget kort måde. Det er blevet sådan, at postbudet stadig skal gå sin rute, selv om han eller hun har færre og færre breve i tasken. Hvis vi skal blive ved med at have en høj postservice, der samtidig er økonomisk holdbar, bliver vi nødt til at se på, hvilke muligheder der er for at reducere nogle af omkostningerne. Den store udfordring er at gøre dette på en god måde, så vi tilpasser befordringspligten på de områder, hvor der ikke er den samme efterspørgsel mere. Vi skal altså tilpasse den, så den svarer til borgernes og virksomhedernes reelle behov.

Jeg er nu sammen med partierne bag postforliget fra 2004 gået i gang med at drøfte hele denne problemstilling. I første omgang går drøftelserne ud på at få afdækket problemets omfang, dvs. omfanget af den udvikling, jeg lige har beskrevet her, og hvilke økonomiske konsekvenser, den har for Post Danmark. Dernæst skal vi så se på konkrete løsningsmuligheder.

Jeg kan naturligvis ikke tage forskud på, hvad de drøftelser vil ende ud med, og dermed heller ikke på, hvilke konkrete løsninger vi bliver enige om, men jeg kan godt allerede nu understrege, at efter min opfattelse skal vi blive ved med at have en landsdækkende service, hvor der ikke gøres forskel på land og by. Det princip vil vi ikke ændre på, og det kan vi faktisk heller ikke. Der er vi simpelt hen forpligtet til at følge EU-reglerne, og de siger det.

Det, jeg også skal sige, er, at jeg forventer, at der kan fremsættes et lovforslag til efteråret. Jeg ser selvfølgelig gerne, at vi kan blive hurtigt færdige med forhandlingerne her i foråret, men sådan noget skal man jo ikke spå så meget om. Det kommer lidt an på, hvordan tingene udvikler sig. Men jeg ser jo gerne, at vi finder en aftale så hurtigt som muligt, så vi kan komme i gang med det lovforberedende arbejde. Det betyder jo så også, at vi kan være klar med ændringerne, til markedet skal åbnes fuldt ud i januar 2011.

Kl. 10:13

Formanden :

Tak til ministeren for besvarelsen. Så går vi over til den egentlige forhandling, og den første, der får ordet, er hr. Per Clausen som ordfører for forespørgerne og som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:13

Forhandling

(Ordfører for forespørgerne)

Per Clausen (EL):

Jeg vil gerne takke transportministeren for redegørelsen, der i grunden var bemærkelsesværdig præcis, forstået på den måde, at han meget klart gav udtryk for, at forbrugerne af post i Danmark kan forvente forringelser i fremtiden. Han gjorde det også helt klart, at det ikke kan komme på tale at udsætte den totale liberalisering, som skal gennemføres ved udgangen af 2010. Begge synspunkter er jeg helt uenig i, men jeg synes, det tjener ministeren til ære, at han så klart beskrev, hvad konsekvenserne af det postforlig, som alle Folketingets partier med undtagelse af SF og Enhedslisten er en del af, bliver.

Så gjorde ministeren en del ud af at omtale de positive effekter ved digitaliseringen af Danmark. Jeg er sådan set enig med ministeren i, at der er mange positive effekter af det. Det ændrer imidlertid ikke noget ved, at postudbringning og postservice stadig spiller en meget, meget stor rolle for rigtig, rigtig mange danskere. Forbrugerrådet har lavet en undersøgelse, som siger, at to tredjedele af forbrugerne modtager post eller adresserede reklameforsendelser hver anden dag eller hyppigere, og at en fjerdedel af forbrugerne sender et brev mindst en gang om ugen. Det viser altså, at der er en ikke uvæsentlig del af befolkningen, som stadig bruger post. Det er måske primært nogle af de mennesker, som har haft lidt svært ved at springe på digitaliseringen. Der er jo heller ingen tvivl om, at hvis man kommer ud i de tyndt befolkede dele af Danmark, spiller postudbringning, postservice en fantastisk central rolle, og der bliver man hårdt ramt af de forringelser, som bliver gennemført de kommende år.

Lad mig bare tage et helt konkret eksempel, og det er vedrørende spørgsmålet om udbringning af aviser. Hvis ikke man opretholder, at der bringes post ud seks dage om ugen, vil der være dele af det her land, hvor realiteten er, at man ikke vil kunne abonnere på en avis, eller man vil godt kunne abonnere på en avis, mandagsudgaven kommer bare først om tirsdagen, hvis det var mandag, der ikke skulle bringes post ud.

Der er altså ikke nogen tvivl om, at en forringelse af postservicen har store konsekvenser.

Ministeren nævnte konsekvenserne af en liberalisering ganske kort, og det er selvfølgelig, fordi det for ministeren er både godt og en grundlæggende forudsætning, der ikke kan laves om på. Det er det andet, jeg vil sige noget om. Realiteten er jo, at hvis man ser på en analyse af udviklingen i Post Danmark, kan vi se, at den liberalisering, man har gennemført indtil nu, allerede har ført til, at guldæggene, det, der er penge at tjene på, tager private distributører sig af. Det, der ikke er nogen penge at tjene på, kan Post Danmark tage sig af. Og det bliver jo bare endnu mere udtalt, når det også breder sig til det ene område, hvor Post Danmark i dag har eneretten. Man kan sikkert få en udmærket virksomhed med distribution af både det ene og det andet i de tætbefolkede dele af Danmark, men ingen vil tage sig af det, der ligger ude i udkantsområderne, for det er der ingen penge at tjene på. Det falder tilbage på Post Danmark og ender med, medmindre man vil gennemføre dramatiske forringelser af postservicen eller gennemføre dramatiske prisstigninger, at det vil føre til store udgifter for den danske stat. Derfor ville en fremadrettet politik på

det her område indbefatte et opgør med den liberalisering, som EU har besluttet, men som Danmark jo også har støttet og gjort, hvad man kunne for at føre ud i livet. Jeg kan forstå, at ministeren ikke ønsker at benytte sig af nogen som helst muligheder for at udsætte processen med den totale liberalisering, og det synes jeg måske er lidt skuffende på baggrund af nogle af de udtalelser, der er kommet i medierne de seneste dage.

Det allersidste, jeg skal nævne, er, at det, at man har omdannet postvæsenet i Danmark fra at være et væsen til at være et aktieselskab, også har ført til, at man nu kan trække penge ud af Post Danmark i de gode år. Det har staten gjort, 2,5 mia. kr. siden 2001, og det har en kapitalfond, der har investeret i Post Danmark i en periode, også gjort, sådan at der alt i alt siden 2001 er trukket godt 3,1 mia. kr. ud af Post Danmark – penge, som, om man så må sige, kunne have været brugt til at sikre Post Danmarks fremtid.

Efter Enhedslistens opfattelse er det sådan, at det, vi nu burde koncentrere os om og diskutere, var, hvordan vi sikrer, at vi fremover kan have en postservice, hvor der ikke er forringelser, og hvor der ikke er dramatiske forøgelser af portopriserne.

På den baggrund vil jeg på vegne af SF og Enhedslisten fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget ønsker at udskyde den påtænkte liberalisering af postudbringningen fra udgangen af 2010. I lyset af de allerede gennemførte serviceforringelser og prisstigninger i Post Danmark ønsker Folketinget ikke at forringe servicen yderligere. Folketinget understreger betydningen af postudbringning seks dage om ugen, øget forbrugersikkerhed vedrørende posten samt befordringspligten, der skal sikre en god postservice over hele landet til ensartede takster.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 53).

Kl. 10:19

Formanden :

Dette oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i Folketingets videre forhandlinger. Jeg siger tak til hr. Per Clausen. Der er ikke ønske korte bemærkninger.

Vi går videre i ordførerrækken til hr. Kristian Pihl Lorentzen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Tak for det. Indledningsvis vil jeg gerne takke Enhedslisten for at rejse denne forespørgselsdebat om postservice i Danmark. Det er et område, som selvfølgelig fortjener politisk bevågenhed og debat, fordi en god postservice er en yderst vigtig funktion i vores samfund. Den enkelte borger og den enkelte virksomhed skal kunne stole på, at der sker en sikker og effektiv fordeling af breve, pakker, aviser og andre forsendelser til en rimelig pris. Det gælder i byerne, og det gælder på landet.

Nu står vi over for en stor politisk udfordring. De seneste par år er der sket et dramatisk fald i mængden af breve til forsendelse med post. Denne situation er affødt af en naturlig udvikling, hvor flere og flere går over til at sende elektroniske mails eller bruger anden digital kommunikation. Det gælder private borgere, det gælder offentlige instanser, og det gælder private virksomheder.

Virkningen af dette langt lavere antal breve er jo, at Post Danmark, der har 18.000 fuldtidsansatte medarbejdere, får et markant fald i indtjening. Dermed opstår der et gevaldigt hul i økonomien, hvis vi ikke foretager os noget. Samtidig skal Post Danmark nemlig efterleve befordringspligten, der skal sikre, at alle husstande i landet kan få leveret post til ensartede takster. Og det uanset, om man bor

på Anholt eller på Nørrebro. Derfor er vi pinedød nødt til at forholde os politisk til den opståede situation med en faldende brevmængde.

Umiddelbart ser Venstre følgende forskellige løsningsmuligheder:

Den første mulighed er, at Post Danmark fremover kommer til at figurere som en udgiftspost på finansloven, formentlig allerede fra og med 2012, hvis vi ikke foretager os noget eller tager nogle initiativer. Denne løsning er ikke hensigtsmæssig, idet vi så begynder at tære på midler, som vi ellers gerne ville have brugt til velfærd eller til nødvendige investeringer i f.eks. den trafikale infrastruktur. Pengene kan som bekendt kun bruges én gang.

Den anden løsningsmulighed er, at portoen på udvalgte forsendelser stiger. Det er aldrig rart at skulle hæve prisen, men det kan selvfølgelig blive nødvendigt, når den reducerede brevmængde medfører, at omkostningerne pr. brev stiger, og når omkostningerne begynder at overstige indtægterne i Post Danmark. Så det er en af mulighederne.

Den tredje mulighed er at reducere på service og kvalitet, og det er absolut ikke nogen attraktiv udvej.

Under alle omstændigheder skal vi politisk definere postens kerneydelser, der fremover skal være en del af befordringspligten. Venstre har ikke noget ønske om indføre en lavere postservice, men vi er parate til at tage et medansvar for, at man får foretaget tilpasninger og justeringer, så økonomien hænger sammen.

Venstre hilser meget velkommen, at transportministeren har udvist rettidig omhu ved at indkalde postforligspartierne til forhandlinger i de kommende uger om, hvordan vi håndterer udfordringen med den faldende brevmængde, også med et blik på den kommende åbning af postmarkedet, der skal gælde i EU fra 2011, og som er vedtaget i EU.

Jeg vil også gerne fremhæve den undersøgelse, som Forbrugerrådet netop er bårset med, en dugfrisk undersøgelse, der viser noget om borgernes ønsker til fremtidens postservice. Jeg har bl.a. noteret mig kraftige signaler fra borgerne om, at noget af det, der er vigtigt, er afstanden til nærmeste postkasse eller nærmeste posthus. Jeg har også noteret mig, at borgerne helt klart markerer, at det ikke er rimeligt, hvis man går efter en ringere service i udkantområderne og på landet, på trods af at det selvfølgelig er langt dyrere at levere post ude i det åbne land.

Baseret på positive erfaringer fra Sverige er det Venstres opfattelse, at en åbning af postmarkedet i hele Europa og den øgede konkurrence, det giver, vil bidrage til, at borgerne på længere sigt vil få den bedste postservice til den rigtige pris. Men i sammenhæng med liberaliseringen er det også uhyre vigtigt, at vi tager et klart ansvar for befordringspligten og den service, der skal gælde for borgerne i hele landet, hvad enten man bor på Rømhø eller Rådhuspladsen, og får det strikket sammen på en måde, så alle, der ønsker at være operatører på det danske postmarked, kommer til at bidrage til denne befordringspligt.

Så jeg vil slå fast, at posten er med til at binde vores samfund sammen, det er den kit, der binder os sammen som borgere og som virksomheder på tværs. Befordringspligten er helt central, ikke mindst for folk, der bor på landet og i vores øsamfund. På denne baggrund vil jeg gerne på vegne af postforligskredsen, dvs. Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Det Radikale Venstre, fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget noterer sig, at transportministeren har indledt forhandlinger med postforligskredsen vedrørende fremtidens postservice, herunder den forestående liberalisering, samt Post Danmarks økonomi i lyset af den kraftigt faldende brevmængde og udbredelsen af elektronisk post.

Folketinget noterer sig endvidere, at transportministeren har rettet henvendelse til Europa-Kommissionen om mulighederne for at udskyde den vedtagne postliberalisering i hele EU.

Folketinget understreger betydningen af befordringspligten, der skal sikre en god postservice i hele landet – i by som på land – til ensartede takster.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 54).

Kl. 10:25

Formanden :

Tak. Også dette oplæste forslag til vedtagelse vil indgå i Folketingets videre forhandlinger.

Der er ønske om korte bemærkninger. Den første er til hr. Per Clausen.

Kl. 10:25

Per Clausen (EL):

Jeg bemærkede, at Venstres ordfører hverken ville afvise forringelser af servicen eller prisstigninger. Til gengæld kunne han love, at det vil blive lige så ringe i byerne, som det bliver på landet.

Jeg vil godt spørge hr. Kristian Pihl Lorentzen, om forklaringen på, at det ender der, ikke er, at hr. Kristian Pihl Lorentzen godt ved, at det er en naturlig konsekvens af, at man har givet mulighed for, at i forbindelse med alle de indtægtsgivende dele af postdistributionen, både breve og pakker, nemlig den del af distributionen, der foregår i den tæt befolkede del af landet, har man mulighed for at få det trukket væk fra Post Danmark. Der har man sikret, at andre kan tjene penge på det, og det er i virkeligheden, fordi man i kraft af liberaliseringen har undergravet Post Danmarks mulighed for indtægter i det lange løb, at man er nødt til at acceptere forringelser og portostigninger, for ellers kan man ikke sikre, at der stadig findes postbetjening i de tyndt befolkede dele af Danmark.

Kl. 10:26

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:26

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det er således, at Post Danmark i de senere år har givet et overskud. Det opfatter jeg som meget positivt. Det overskud har været med til at finansiere noget af den velfærd, vi har på vores finanslov. Det har også været med til at finansiere f.eks. de store investeringer, vi foretager i infrastruktur og den kollektive trafik. Og det tror jeg da egentlig også at Enhedslisten opfatter som positivt, nemlig at der er noget finansiering af vores velfærd og vores infrastruktur.

Når Post Danmark har været overskudsgivende, skyldes det bl.a., at man har formået at modernisere og rationalisere virksomheden. Dermed ikke være sagt, at postservicen er perfekt, for den kan altid blive bedre. Og de problemer, der er, påpeger vi hele tiden, og dem arbejdes der med i Post Danmark.

Det, der er vigtigt nu, er, at vi forholder os politisk til, at brevmængden falder dramatisk. Det vil medføre et hul i økonomien, og det er vi nødt til at håndtere på en eller anden måde. Og der har jeg så ridset de muligheder, der er, op her, og det skal vi så til at forhandle om i de kommende uger. Og der ønsker Venstre at tage et medansvar sammen med de andre partier i forligskredsen.

Kl. 10:27

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:27

Per Clausen (EL):

Er hr. Kristian Pihl Lorentzen ikke enig med mig i, at hvis det var sådan, at Post Danmark havde mulighed for at opretholde det monopol, man i dag har på brevudbringning i hele Danmark, plus hvis man faktisk havde mulighed for også at forsvare sin position på pakemarkedet, ville nødvendigheden af at forringe postservicen og øge portopriserne være langt, langt mindre? For en af grundene til, at man skal øge portopriserne nu og forringe servicen, er, at man forventer, at man fremover vil tabe en del af den brevudbringning, der faktisk giver penge, nemlig den, der foregår i de store byer, til en konkurrent.

Så det er liberaliseringen, som er et af kerneproblemerne, og det er, fordi hr. Kristian Pihl Lorentzen ikke vil gøre noget ved liberaliseringen, for den er han så glad for, at vi kommer til at forringe servicen fremover og øge priserne.

Kl. 10:28

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:28

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jamen jeg undrer mig lidt over, at Enhedslisten peger på liberaliseringen som den store skurk i det her. For det er klart, at hvis vi bare bevidstløst iværksætter en liberalisering, vil det svække Post Danmarks markedssituation og dermed svække Post Danmarks mulighed for at efterleve befordringspligten, som er uhyre vigtig. Men hvis man laver liberalisering med omtanke – og det er det, vi agter at gøre, når vi skal i gang med det – vil det skulle være sådan, at der ikke bare kommer nogle konkurrenter og skummer fløden, om jeg så må sige, i storbyerne i Danmark, og så kan øsamfundene og landet bare passe sig selv. Det skal jo strikkes sammen på en måde, så alle kommer til at bidrage, også økonomisk, til opfyldelse af befordringspligten.

Det vil vi være meget opmærksomme på. Derfor er liberaliseringen ikke en trussel, det er en ting, der er vedtaget i EU. Jeg ved ikke, om hr. Per Clausen ønsker, at vi bliver meldt ud af EU – jo, det gør han vel nærmest, men det ønsker vi andre jo ikke. Og derfor er vi nødt til at respektere de beslutninger, der er truffet i EU-rammen, herunder beslutningen om postliberaliseringen, og det agter vi at gøre. Men vi ønsker at ruste Post Danmark og befordringspligten til, at man selvfølgelig kan håndtere liberaliseringen på en måde, så de danske borgere, hvad enten de bor i byen eller på landet, er garanteret en god postservice.

Kl. 10:29

Formanden :

Så er der en kort bemærkning, og den er fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:30

Benny Engelbrecht (S):

Som ordføreren så rigtigt siger, står vi jo foran et længere forhandlingsstræk omkring det her, og det ser jeg også meget frem til at deltage i, men jeg vil godt alligevel anholde et enkelt punkt, som også hr. Per Clausen var inde på, nemlig spørgsmålet omkring liberalisering. Jeg kan godt forstå, at hr. Kristian Pihl Lorentzen med sit liberale ståsted naturligvis skal slå på mulighederne inden for en liberalisering, men som det også fremgår af den uddybende kommentar, som er kommet til det seneste spørgsmål, kan man jo ikke forestille sig en situation, hvor en liberalisering kan give forbedret postservice, hvis man åbner for cherry picking, altså dette, at man kan skumme fløden.

Så kan vi ikke bare få slået fast – også ud fra det forslag til vedtagelse, som ordføreren fremsatte på vegne af partierne i postforligskredsen – at det faktisk er helt afgørende, at vi får undersøgt, om det er muligt at udsætte den liberalisering, som skulle gennemføres her den 1. januar 2011?

Kl. 10:31

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:31

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg har noteret mig, at transportministeren også her har udvist rettidig omhu ved at tilskrive Europa-Kommissionen for at forespørge, om det er muligt at udskyde liberaliseringen. Og jeg har da noteret mig, at der tegner sig et politisk flertal for, at man ikke ønsker en liberalisering fra januar 2011, og vi må også sige, at tiden er ved at være så fremskreden, at det kan være vanskeligt at nå, for sådan noget skal strikkes rigtigt sammen, som vi lige har været inde på. Så nu må vi afvente det svar.

Venstres mål er, at vi får et liberaliseret postmarked, men på den intelligente måde, hvor ingen kommer til at skumme fløden i storbyerne, og hvor den befordringspligtige instans, nemlig Post Danmark, så står og skal sørge for de dyre forsendelser ude i det åbne land f.eks. Så der skal vi have strikket en ordentlig model sammen, en dansk model, og det tror jeg sagtens vi kan. Der er jo rigtig gode erfaringer med liberaliseringen i Sverige; der har man haft liberalisering af postmarkedet i årevis, og der viser erfaringen, at den store svenske postvirksomhed Posten fortsat har 90 pct. af markedet. Det fungerer ganske udmærket og med en god service i Sverige, og det kan vi også præstere i Danmark, hvis vi gør det på den kloge måde.

Kl. 10:32

Formanden :

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:32

Benny Engelbrecht (S):

Det er interessant, at man kan tale om en dansk model i denne sammenhæng. Vi kan også se, at der eksempelvis findes en finsk model og en tysk model, og begge modeller betyder de facto, at man ikke har andre aktører på postmarkedet. Så hvis det er noget i den stil, ordføreren tænker på – altså at vi skal have en ren papirliberalisering – kan det jo blive ganske interessant.

Det er jo meget vanskeligt at spå, især om fremtiden, og derfor er det klart, at de perspektiver, vi kommer til at se på, handler om, hvad der kommer til at ske engang i fremtiden – det kan være, at det allerede er i 2012, det kan også være på et senere tidspunkt – og om der kan komme nogle økonomiske problemer i Post Danmark.

Derfor vil jeg også blot bede ordføreren om at bekræfte, at formålet med i givet fald at se på økonomien i Post Danmark ikke skal handle om at profitoptimere, sådan at det kan give det maksimale afkast til staten, men alene handle om at skabe bæredygtighed i Post Danmarks økonomi.

Kl. 10:33

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:33

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det kan jeg hundrede procent bekræfte. Det, det drejer sig om, er at bevare grundlaget for en god postservice i byerne og på landet, som jeg også har slået fast flere gange, og der er vi fuldstændig på linje med Socialdemokraterne. Og jeg glæder mig i øvrigt over, at Social-

demokratiet konstruktivt indgår i de her forhandlinger, for det er altså et fælles ansvar, vi må påtage os.

Kl. 10:36

Med hensyn til måden, vi liberaliserer på, skal vi selvfølgelig også drøfte det indgående. Den finske model er vi ikke tilhængere af, for det er en pseudoliberalisering; der kommer ingen konkurrenter ind på markedet. Men man kan godt forestille sig en model, hvor alle, der vil agere på det danske marked, f.eks. i et område som København, kommer til at bidrage økonomisk til omkostningerne ved, at der skal leveres post på landet. Men alt det skal vi ikke foregribe; det glæder jeg mig til at forhandle med bl.a. Socialdemokraterne om.

Kl. 10:34

Formanden :

Der er ønsket om en kort bemærkning fra hr. Jesper Petersen.

Kl. 10:34

Jesper Petersen (SF):

Jeg synes, hr. Kristian Pihl Lorentzen er dejlig optimistisk i sit indlæg med hensyn til, hvordan der kan findes en løsning på de udfordringer, der er. Det er han også ved sådan at gå lidt hurtigt hen over de problemer, der er.

Hr. Kristian Pihl Lorentzen nævner selv den undersøgelse, der er kommet fra Forbrugerrådet, hvor det at skulle hæve priserne absolut ikke er tillokkende for forbrugerne. Det vil for mange føre til, at de siger, at det simpelt hen er for dyrt i forhold til den service, de får.

Det gælder ikke mindst, hvis en anden del af hr. Kristian Pihl Lorentzens opremsning bliver til virkelighed, nemlig at man også forringer servicen, ved at der er flere posthuse, der lukker, så der bliver længere til posthuset, og ved at man ikke kan regne med, at brevet når frem dagen efter, for der uddeles ikke længere post hver dag, og der kan gå flere dage før den bliver uddelt.

Kan hr. Kristian Pihl Lorentzen uddybe det om priserne? Er det i virkeligheden Venstres løsning på problemet simpelt hen bare at give los for at hæve priserne?

Kl. 10:35

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:35

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg kan bekræfte, at jeg har et optimistisk syn på den her sag. Jeg synes, at vi som en generel livsholdning skal se mulighederne frem for begrænsningerne. I øvrigt er mit livsmotto: Hvor der er en vilje, er der en vej. Det er der også i den her sag.

Jeg har noteret mig, at SF har gjort meget ud af at være et økonomisk ansvarligt parti, og derfor tror jeg egentlig også, at SF kan indse, at vi er nødt til at forholde os til, at brevmængden rasler ned, og at vi er nødt til at lukke det økonomiske hul, der kommer. Jeg går nemlig ikke ud fra, at Socialistisk Folkeparti ønsker, at vi skal til at bruge en halv eller en hel milliard kroner på finansloven hvert eneste år til at dække et underskud i vores postvæsen. De penge vil vi formentlig hellere bruge sammen i bl.a. transportforligskredsen til fremadrettede investeringer i vores infrastruktur.

Jeg tror egentlig, at vi er meget enige om, at vi er nødt til at gøre noget. Og der er kun de muligheder, som jeg ridsede op, nemlig enten at hæve prisen for udvalgte dele af postomdelingen eller at justere nogle ting, som det er til at leve med for borgerne, for vi skal grundlæggende garantere en god postkvalitet. Det er jo det, vi skal forhandle om i de kommende uger, og det skal vi selvfølgelig ikke gøre her fra talerstolen i dag.

Kl. 10:36

Formanden :

Hr. Jesper Petersen.

Jesper Petersen (SF):

Det andet tema er tidspunktet for liberaliseringen. Jeg synes, at der bliver taget godt imod, at transportministeren har sendt et brev til Europa-Kommissionen, om vi kan få lov til at udskyde det, eller om det lige skal være i 2011. Der kommer til at skulle ske noget, men det, der egentlig er min bekymring, er, at timingen måske ikke lige er den rigtige. Man besluttede for nogle år siden et bestemt årstal, men det er måske ikke længere det klogeste tidspunkt, ej heller for staten, for den økonomiske tilrettelæggelse af Post Danmark og for, hvordan afkastet bliver til staten.

Er det sådan, at hr. Kristian Pihl Lorentzen fuldstændig vil rette sig efter et diktat fra EU, hvor det firkantet hedder, at det skal være fra den 1. januar, og så retter man ind og haster lovgivningen igen, for det har EU sagt at man skal? Eller vil man faktisk være med til at flytte tidspunktet lidt frem?

Kl. 10:37

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:37

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg har aldrig lagt skjul på, at Venstres mål er at få en åbning af postmarkedet. Det er vi fuldstændig åbne omkring. Nu har ministeren så skrevet til Europa-Kommissionen, og jeg kan forsikre for, at hvis svaret fra Kommissionen er, at man fastholder den deadline med start fra 2011, må vi jo efterleve det. Jeg går ud fra, at heller ikke Socialistisk Folkeparti ønsker en EU-sag på halsen. SF er jo blevet et EU-positivt parti. Vi er altså med i en fælles klub, der har nogle fælles regler.

Vi har nu spurgt om det, og det synes jeg er fint. Det er bl.a. Dansk Folkeparti, der har bedt om det, og det synes jeg er meget fint. Men vi må jo rette os efter, hvad der kommer, og så forholde os til det. Vi kan jo ikke bare sådan melde os ud og lave et anarki på EU-området, selv om man skulle have lyst til det.

Vi vil altså rette os efter det svar, der kommer, men jeg synes, det er fint, at vi spørger, for der tegner sig jo et bredt politisk flertal for at gøre det. Nu gør ministeren det, og det har vi meget forståelse for.

Kl. 10:38

Formanden :

Tak til hr. Kristian Pihl Lorentzen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører er hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 10:38

(Ordfører)

Benny Engelbrecht (S):

Jeg vil også have lov til at sige mange tak til Enhedslisten for at indkalde til denne forespørgselsdebat. Det er jo gået hen og er blevet fremragende timet, idet vi jo står umiddelbart foran for alvor at skulle i gang med forhandlingerne.

Derfor synes jeg, det er fint, at vi netop her og nu for alvor, inden vi går i gang, får mulighed for at tage en åben debat, ikke mindst fordi særlig et spørgsmål kan give store udfordringer i forhold til postens fremtid. Jeg tænker her på kravet om, at Danmark senest den 1. januar 2011 skal liberalisere postmarkedet. Det rejser en række spørgsmål, som desværre er spørgsmål, vi ikke til fulde kan få afklaret her i dag, da transportministeren altså som nævnt endnu ikke har fået afklarende svar på de spørgsmål, der er blevet rejst over for Europa-Kommissionen, ikke mindst spørgsmålet om, hvorvidt det vil være muligt at udskyde liberaliseringen.

Jeg skal ikke lægge skjul på, at Socialdemokraterne er uhyre tilfredse med, at den nye minister på dette område rent faktisk har lyt-

tet til fornuften. Der skal ikke herske tvivl om, at en hel og fuldstændig liberalisering af det danske postmarked, der giver mulighed for, at virksomheder kan skumme fløden i markedet, i sig selv vil betyde meget store og ganske alvorlige serviceforringelser af den postservice, vi kender i dag. Men Danmark står altså ikke alene med problemet. Hele Europa er ramt af den voldsomme afmatning af postmarkedet, der er sket – det er eksempelvis også sket i USA – og derfor er hele fundamentet for liberaliseringen også skredet.

Før vi kan få besvaret de helt relevante spørgsmål, transportministeren har stillet til Kommissionen, kan vi derfor heller ikke besvare spørgsmålet om, hvad der skal ske med danskernes postservice. Det er naturligvis også derfor, vi ikke med sikkerhed kan sige, om et lovforslag kan fremsættes i denne eller i næste samling, men mest sandsynligt bliver det i efteråret.

Med det i betragtning vil jeg dog gerne redegøre lidt nærmere for vores principielle holdning. Lad det først være slået fast, at Socialdemokraterne vil udvikle, ikke afvikle den danske post. I en tid, hvor posten er presset økonomisk, kan det ikke nytte, at vi skærer ned på kerneproduktet hos det danske postvæsen, nemlig mulighed for dag til dag-levering og et højt regularitetsniveau. Vi har meget stor respekt for de mange postansatte, der dagligt sørger for, at 9,7 millioner forsendelser når frem fra afsender til modtager – 9,7 millioner.

Det kan derfor ikke understreges nok, at posten er en del af den infrastruktur, der binder Danmark sammen. Der har i den offentlige debat været meget fokus på en bestemt del af postens område, nemlig det traditionelle brev, der leveres fra dag til dag. Men posten er jo så meget mere. For at få det fulde billede over det danske postale landskab skal man se ud over det klassiske brev. Posten er også leverandør til danskernes postkasser af magasiner, ugeaviser og dagblade og – til en del danskeres forholdsvis store irritation – også reklameaviser. Desuden håndterer det danske postvæsen en meget stor del af markedet for privatpakker.

Alle her i salen må erkende, at den tid er forbi, hvor driften af posten kan give et trecifret millionoverskud til statskassen hvert år. Vores udfordring går på at sikre bæredygtig drift. Jeg skal ikke tale for romantiske billeder af fortidens lystige mænd i røde uniformer, der svingede cyklen behændigt rundt om gadehjørnet med et smil til gaden børn, eller landposten, der kunne bruge lidt tid på en kaffetår, når han kom ind i køkkenet med posten til gårdejerens kone. Jeg har skam mødt mange stolte postmedarbejdere og i øvrigt af begge køn, men der er ikke plads til kaffeslabberads. Det er effektivitet, der præger Post Danmark, det er et højeffektivt postvæsen, der har noget af den mest avancerede infrastruktur i hele verden. Virksomheden har en meget høj automatisering af den postale sorteringsproces, og jeg kan kun opfordre interesserede til at sætte sig nærmere ind i det store apparat, der går i gang, når kuverten først er gledet ned i den røde postkasse.

Vi er meget optaget af de modeller, man har anvendt i Tyskland og Finland, hvor man ganske vist har en formel liberalisering, men reelt beskytter den befordringspligtige leverandør så meget, at det ikke er muligt at skumme fløden. Og det skal selvfølgelig ses i lyset af, at vi først og fremmest ønsker en europæisk løsning. Undersøgelser fra Forbrugerrådet, der blev offentliggjort her til morgen, viser med al ønskelig tydelighed, at danskerne ikke ønsker et postvæsen, der bliver ringere. Der er behov for at fastholde og styrke kvaliteten, for det er den, der betyder noget i danskernes opfattelse. Posten må ikke forsvinde, den skal nå frem til tiden. Det er de allervigtigste prioriteringer. Dem kan vi naturligvis ikke være uenige i.

Samtidig viser undersøgelsen, at der også er behov for forbedringer, ikke mindst når det handler om klagemulighederne. Ifølge undersøgelsen har halvdelen af forbrugerne således oplevet at miste post, og det bør give anledning til overvejelser hos alle, der har med området at gøre.

Jeg vil meget gerne konkludere, at Socialdemokraterne ser det som afgørende vigtigt, at der foretages de nødvendige investeringer i det danske postvæsen, der kan give udvikling af nye forretningsområder og en endnu større effektivitet. Behovet for effektive distributionsformer til eksempelvis det kraftigt voksende e-handelsmarked understreger, at det danske postvæsen skal vedblive at udvikle sig og ikke mindst udvikle nye produkter inden for kerneområderne. Socialdemokraterne ser derfor frem til at få afklaret de spørgsmål, transportministeren har rettet til Europa-Kommissionen, og ser meget frem til forhandlingerne i postforligskredsen.

Kl. 10:44

Formanden :

Tak. Det er først hr. Per Clausen med en kort bemærkning.

Kl. 10:44

Per Clausen (EL):

Jeg er meget enig med hr. Benny Engelbrecht i, at når EU har vedtaget en tåbelig og skadelig liberalisering på postområdet, at det da er at foretrække, at man kan gennemføre den i form af en formel gennemførelse, som betyder, at den i virkeligheden ikke bliver gennemført. Hvis det kan lykkes for Socialdemokraterne, så held og lykke med det!

Men jeg vil bare spørge hr. Benny Engelbrecht om en enkelt ting, og det er: Skal jeg forstå hr. Benny Engelbrechts tale sådan, at Socialdemokraterne afviser de forslag til forringelser, der har været fremsat af den tidligere transportminister? For sådan må jeg næsten forstå det hr. Benny Engelbrecht siger.

Kl. 10:44

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:44

Benny Engelbrecht (S):

En række af de udtalelser, der har været fra den tidligere transportminister, har jo i høj grad gået på at lave nogle reduktioner i kerneydelserne, og rigtig mange af de analyser, som vi foreløbig har set, peger på, at foretager man en forringelse af A-brevets kvalitet, foretager man en forringelse af den postudbringning, og giver man færre ombringningsdage, så vil det ikke give en økonomisk gevinst. Tværtimod vil man miste mere i omsætning, end man får ind i en effektiviseringsgevinst, og derfor giver det sig selv, at det vil være ødelæggende, at det vil være det, som vi kalder for at afvikle posten. Og med 9,3 millioner forsendelser, heraf 3,3 millioner daglige brevfor-sendelser, har vi ikke brug for at ødelægge et velfungerende postal system for dermed at skabe en endnu værre økonomi. Det ville jo ganske enkelt være galimatias.

Kl. 10:45

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:45

Per Clausen (EL):

Det svar vælger jeg så at være tilfreds med, for jeg forstår, at det, hr. Benny Engelbrecht forsøger at sige, uden at sige det helt direkte, er, at Socialdemokraterne afviser de forslag til forringelser, der er kommet. Socialdemokraterne afviser dem så ydermere med den argumentation, at det ud over at ødelægge vilkårene for mange danskere i virkeligheden heller ikke vil løse nogen som helst økonomiske problemer, og det er jeg sådan set enig med hr. Benny Engelbrecht i.

Kl. 10:46

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:46

Benny Engelbrecht (S):

Jamen det er klart, at det første og primære må være at skabe en god, sund og fornuftig postservice til alle dele af Danmark. Det skal ikke være sådan, at vi skaber en skævvridning af Danmark; det kan der ikke være nogen som helst tvivl om. At det så samtidig går hånd i hånd med, at vi rent faktisk også kan sikre en bæredygtig økonomi i Post Danmark, er kun ren og skær fornuft.

Kl. 10:46

Formanden :

En kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 10:46

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Der har været en del fremme i pressen om, at Post Danmark har haft overskud nogle år, og det overskud er så blevet høstet af staten og puttet ind i finansloven. Det er så det, der har været med til at finansiere velfærd og investeringer. Men i lyset af den omtale, der har været i pressen, er hr. Benny Engelbrecht så ikke enig med mig i, at Post Danmark rent faktisk har en meget robust økonomi, og at Post Danmark har de midler, der skal til for at foretage fremadrettede investeringer, f.eks. i nyt, moderne udstyr, altså at selv om de er det mest moderne postvæsen i verden på en række områder i øjeblikket, har de faktisk rådighed over de midler, der skal til for hele tiden at modernisere og forny virksomheden?

Kl. 10:47

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:47

Benny Engelbrecht (S):

Jeg er meget glad for, at hr. Kristian Pihl Lorentzen netop fremhæver, at der er økonomisk råderum i virksomheden til at lave teknologiske investeringer. Et af de områder, som vi naturligvis har kig på i den sammenhæng, er at finde langt mere begavede løsninger i forhold til de mærkater, som er i opgangene hos gangbesværede ældre og hos handicappede m.v., som føler sig meget udstillede med deres svaghed, netop fordi der er tydelige markeringer i opgangene. Hvis man skal løse den problemstilling, vil det kræve nogle teknologiske investeringer.

Vi meget glade for, at hr. Kristian Pihl Lorentzen netop fremhæver, at der er det økonomiske råderum. Det forudsætter dog, at vi ikke driver Post Norden med den forudsætning, at det skal give et stort økonomisk overskud, og at vi skal sælge det fra med en gevinst til staten.

Kl. 10:48

Formanden :

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 10:48

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Det er noget, vi glæder os til at tale om i de kommende forhandlinger. Min gode kollega fra Enhedslisten har talt en del om regeringens forslag til forringelser – sådan tror jeg det har lydt flere gange. Virkeligheden er jo den, at den tidligere transportminister på et tidspunkt har orienteret om den udfordring, vi har med hensyn til den faldende brevmængde, og i den forbindelse nævnt den brede vifte af handlemuligheder, vi har.

I den forbindelse vil jeg spørge hr. Benny Engelbrecht, om ikke Socialdemokraterne sætter pris på, at vi har en minister, der åbent fortæller om, hvilken udfordring vi står over for, og så i øvrigt næv-

ner en bred vifte af handlemuligheder, uden at det dermed er konkrete forslag fra regeringen til forringelser.

Kl. 10:49

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:49

Benny Engelbrecht (S):

Vi sætter selvfølgelig altid pris på at være oplyst på et højere plan. Jeg synes dog, at man i den sammenhæng godt kunne have lagt noget mere fokus på de begrænsninger, det også gav i forhold til økonomien. Det blev nævnt, at det at skære befordringsdage bort faktisk ville give en negativ økonomi. Det var ikke ligefrem det, der fremgik i pressen.

Nu skal man jo altid passe på som oppositionsparti med ligefrem at rose regeringen, men i denne tid, hvor det kan være lidt svært at se regeringens venner, kan den godt trænge til lidt ros en gang imellem. Så derfor vil jeg rent faktisk gerne rose den nyudnævnte transportminister for netop at vise den rettidige omhu, det er også at være bevidst om, at liberaliseringen i sig selv er et problem, og at lytte til de udtrykte ønsker, som er i forligskredsene. Jeg må sige, at det tager jeg som et meget positivt tegn, og den ros skal transportministeren have.

Kl. 10:50

Formanden :

Ja, og det var endda inden for taletiden, så det er jo fornemt. Jeg har ikke noteret flere ønsker om korte bemærkninger, så vi siger tak til hr. Benny Engelbrecht, og så er det hr. Kim Christiansen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Kim Christiansen (DF):

Jeg skal indledningsvis lige beklage min stemmeføring i dag. Den er afledt af en forårsforkølelse, men jeg håber, at budskabet alligevel trænger ud til forsamlingen.

Jeg vil starte med at rose Enhedslisten. Det er ikke noget, jeg gør så tit, og der er heller ikke ret tit grund til det, men i dag er der, fordi det også for Dansk Folkeparti er af stor vigtighed, at vi i fremtiden har et godt og velfungerende postvæsen med høj service både over for private og over for virksomheder. Der er ingen tvivl om, at mange opfatter servicen fra Post Danmark som faldende. Der er inden for de seneste år sket ændringer, bl.a. er det ikke længere muligt at betale regninger hos postbudet, ja, ikke engang et frimærke kan man købe. Det er noget, der måske er uden betydning for mange, men ikke for den store del af befolkningen, som bor i yderområderne, og den ældre del af befolkningen, som ikke længere har den samme mobilitet.

Nu taler vi så om en krise hos Post Danmark grundet faldende postmængder, og der er ingen tvivl om, at både krisen i erhvervslivet og den stigende mængde elektronisk post rammer Post Danmarks økonomi hårdt. Men hvad er løsningen så på det problem? I Dansk Folkepartis optik er det i hvert fald ikke faldende service. Der har været mange forslag fremme i debatten her på det seneste: opdeling af breve i A-, B-, C-post, færre omdelingsdage, selvhenterpost, portotigninger m.v. Det har vi ikke forholdt os konkret til, men umiddelbart vil jeg sige, at ingen af delene er på menuen over livretter i Dansk Folkeparti. Spørgsmålet er, om man ønsker at udvikle eller afvikle Post Danmark, og for os at se er f.eks. færre omdelingsdage et skridt mod afvikling, da det samtidig vil begrænse muligheden for ydelser.

Dansk Folkeparti ønsker den nuværende befordringspligt opretholdt, og det leder mig helt naturligt hen imod EU's krav om liberalisering. Fremtidens krav om liberalisering, befordringspligten og Post

Danmarks udfordring med faldende brevmængder er vi nødvendigvis nødt til at se i en sammenhæng. Netop befordringspligten er jo tæt knyttet til monopolet på forsendelser under 50 g, og hvad skal der ske med befordringspligten, når en liberalisering kommer – man kunne også sige, hvis den kommer? Det er vi simpelt hen nødt til at diskutere i sammenhæng med Post Danmarks nuværende situation med faldende omsætning og indtjening.

For et år siden fusionerede det danske postvæsen med det svenske postvæsen, noget, som de fleste havde meget store forventninger til – mig selv inklusive. Fusionen skulle ruste postvæsenet til bl.a. den kommende liberalisering, bedre udnyttelse af teknologi og produktionsapparat, imødegåelse af konkurrence på det nordiske marked og en meget vigtig ting, nemlig at give bedre mulighed for fortsat at løfte byrden med befordringspligten. Et år efter fusionen er man så ved at lægge op til at skære i servicen og dermed befordringspligten. Det er ikke godt nok. Det er vi nødt til at kigge på. I et notat vedrørende fusionen står der bl.a. også, og jeg citerer:

I forbindelse med fusionen er der identificeret synergier på godt 1 milliard svenske kroner.

Nu er svenske kroner jo ikke, hvad de har været, men selv med den relativt lave kurs taler vi altså om 700-800 mio. kr., hvoraf en tredjedel kan henføres til Danmark. Der må vi så også sige, at selvfølgelig skal ting have sin tid, og de her synergier er jo naturligvis ikke slået helt igennem endnu, men de bør i hvert fald indgå i overvejelserne om Post Danmarks fremtidige økonomi.

Vi er i Dansk Folkeparti fortrøstningsfulde med hensyn til postens fremtid og går naturligvis ind i de kommende forhandlinger med et åbent sind, fordi der skal findes en løsning – det tror jeg at vi alle sammen er enige om – medmindre Post Danmark skal på finansloven, og det ønsker vi ikke. Vi skal finde en balance, der giver en høj grad af service til borgerne, men samtidig mulighed for at drive en god og sund forretning.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det er yderst positivt, at ministeren har lyttet til Dansk Folkeparti og nu har forespurgt Europa-Kommissionen om muligheden for en udsættelse på ubestemt tid af liberaliseringen. Det vil give os den nødvendige tid til at træffe de helt rigtige beslutninger, for det er altså meget, meget vigtigt, at vi ikke japper noget igennem, og der er jeg lidt på linje med Socialdemokratiets ordfører, med hensyn til at skulle det først blive hen over sommeren, at vi får strikket det her helt på plads, jamen så løber det ingen steder for Dansk Folkeparti. Og så er jeg lige ved at sige sådan som en indskudt bemærkning, at i øvrigt er det Dansk Folkepartis holdning, at spørgsmålet om, hvad og hvornår der skal liberaliseres, bør være et rent nationalt anliggende, men det kommer nok ikke bag på de fleste, at vi har den holdning.

Kl. 10:55

Formanden :

Tak. Der er korte bemærkninger, og det er hr. fra hr. Per Clausen.

Kl. 10:55

Per Clausen (EL):

Hvis fusionsgevinsten mellem det svenske og det danske postvæsen kommer til at vente på sig, er det jo ikke første gang, vi oplever, at synergieffekter har det med at komme lidt drypvis, hvorimod nogle af de udgifter, der er forbundet med at gennemføre den organisatoriske del af en fusion, kommer med det samme. Det kan godt være, det hjælper lidt. Men det, jeg synes er vældig spændende her, er, at hr. Kim Christiansen jo sådan set meget klart siger, at det – for nu at udtrykke det venligt over for Venstre – katalog af forslag til forringelser, som den tidligere minister fremlagde til fri afbenyttelse, er Dansk Folkeparti ikke indstillet på at gå ind i. Dansk Folkeparti vil finde nogle andre økonomiske løsninger. Jeg vil så bare spørge hr. Kim Christiansen, om en af dem er at sikre, at en del af de midler, der kan optjenes ved hjælp af pakke- og postforsendelser i de dele af

Danmark, hvor der bor mange mennesker, bruges til at sikre postbetjeningen i udkantsområderne.

Kl. 10:56

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:56

Kim Christiansen (DF):

Jamen det kan jeg bekræfte, for det er jo en del af befordringspligten, og befordringspligten er det for Dansk Folkeparti helt afgørende at bevare, således at vi stadig væk har en fornuftig postudbringning, også i udkantsområderne – og hvis jeg har opfattet spørgsmålet rigtigt, så er det det, hr. Per Clausen lægger op til. Det er jo sådan i Post Danmark i dag, at pengene eksempelvis tjenes i København, de tjenes altså ikke på Saltholm eller Anholt, det må vi nok sige, men for os er det meget magtpåliggende, at der stadig væk er en ordentlig postservice, også i de her udkantsområder.

Kl. 10:56

Formanden :

Hr. Per Clausen.

Kl. 10:57

Per Clausen (EL):

Det er selvfølgelig rigtigt, og lige præcis et af problemerne med liberaliseringen er jo, at man risikerer, at den indtjening forsvinder fra Post Danmark. Jeg kan forstå på hr. Kim Christiansen, at han sådan set ikke er særlig optaget af, om liberaliseringen kommer hurtigt eller langsomt – måske han bliver det, når den kommer rigtig langsomt. Men er hr. Kim Christiansen ikke også enig med mig i, at det i hvert fald må være en forudsætning, at man sikrer, at de nye aktører, der måtte komme, kommer til at betale deres andel af, hvad det koster at sikre, at der kommer post i de tyndbefolkede dele af Danmark? Og er hr. Kim Christiansen ikke også enig med mig i, at hvis det så skulle få den konsekvens, at der ikke bliver mange aktører i hovedstadsområdet, f.eks. på postudbringningsområdet, er det sådan set ikke noget problem?

Kl. 10:57

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 10:57

Kim Christiansen (DF):

Jeg vil ikke stå her på talerstolen og sætte begrænsninger ind i fremtidige aktørers måde at gå ind på det her marked på, men det er jo klart, og det ligger i det, vi hele tiden har sagt i Dansk Folkeparti, at vi ikke kan skille befordringspligt og liberalisering ad. Derfor er det meget vigtigt, når vi taler befordringspligt, at vi så også får den strik sammen på en sådan måde, at den er sikret fremadrettet, når og hvis der kommer en liberalisering, og for min skyld kan vi gerne allerede nu begynde at kigge på de kriterier, der skal til for nye aktører, for at byde ind på det her marked.

Kl. 10:58

Formanden :

Tak til hr. Kim Christiansen. Den næste ordfører er hr. Jesper Petersen fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Der har været meget diskussion frem og tilbage i pressen igennem længere tid om posten i Danmark, og det er godt, at vi også i Folkeetinget får mulighed for at diskutere fremtidens postservice.

Jeg vil også gerne rose Enhedslisten. Det bliver måske snart for meget, at alle partier gør det. Nogle mener, at det spoler karakteren med for meget ros. Det håber jeg ikke vil ske for hr. Per Clausen.

Den daglige post er vigtig både for borgere og virksomheder i Danmark, og det er vigtigt at sikre en god postservice i dag og i fremtiden. Trods den elektroniske udvikling og det, at mere og mere bliver sendt elektronisk, er der altså stadig et stort behov for at have en god postservice. Som det er blevet nævnt, er det to tredjedele af forbrugerne, der stadig modtager post hveranden dag. Der er stor glæde ved at have et postvæsen, som vi har det, og et stort behov for at blive ved med at have det.

Egentlig er selve postkonceptet jo en fascinerende ting: Man kan i den ene ende af landet putte en pakke eller et brev i en postkasse efter at have fugtet limen på bagsiden af et perforeret ark med lidt spyt, og dagen efter lander brevet eller pakken hos den virksomhed, det familiemedlem eller den forening, som det var stilet til; et helt nødvendigt system for, at både sociale kontakter og markedet på tværs af landet fungerer. Det vil det også være i fremtiden på trods af den meget positive elektroniske udvikling, der er, som både giver mange praktiske fordele for borgerne og også store besvarelser for virksomhederne.

SF mener, at Folketinget skal sikre en god postservice til hele landet, og at posten kommer til tiden, hvor priserne er acceptable, og hvor forbrugersikkerheden og klagemulighederne er i orden, som det senest er påpeget i Forbrugerrådets rapport, og hvor en fornuftig pris og god service ikke er forbeholdt de store byer, men gælder for hele landet. Postservicen er afgørende for bl.a. udkantsområder, når det f.eks. kommer til det at få dagbladet ud i områder, hvor avisbuddet ikke kommer. Bare tag i går, hvor der var mange spændende ting i aviserne. Dansk Folkeparti mente f.eks., at regeringen skulle tage sig sammen. Det er vi mange der er enige i, og jeg ville blive meget trist, hvis det budskab skulle være flere dage undervejs, og at det ikke straks kunne læses også i udkantsområderne, hvor avisbuddet ikke kommer, men hvor det er postbuddet, der bringer avisen ud. Det er ikke en farbar vej heller for de danske medier at skulle slække på postens leverancetider over for det marked, der er der. Alle dele af Danmark skal altså betjenes med samme gode kvalitet, og i en ustyret og uigennemtænkt regulering er det servicen over for borgerne i områder, som er tyndt beboet, der bliver hårdest ramt.

Over de sidste år har servicen været under pres. Senest i december erklærede den daværende transportminister, Lars Barfoed, at nærmest ingenting var helligt i jagten på at gøre Post Danmark mere rentabel. Man anede også, at det at forringe servicen var sådan en kortsigtet måde at forbedre økonomien i Post Danmark på: Man kunne hurtigt lade priserne tage på himmelflugt, måske særligt i udkantsområderne, og man ville slække på nogle krav og forringe servicen og gøre Post Danmark lækker til private købere af virksomheden i stedet for at fokusere på, hvad der skal til, for at forbrugerne får en god og pålidelig service.

Post Danmark har i de sidste 9 år skabt et overskud til staten på 2,5 mia. kr. Den forudsigelige udvikling med færre breve har taget ekstra fart med finanskrisen, og det er tilsyneladende svært at få økonomien i Post Danmark til at hænge sammen under krisen og på længere sigt. Alt skal ikke bare blive ved det gamle, og jeg synes også, at der stadig er masser af nye muligheder og nye veje at gå med at udvikle nye services og nye produkter, nye måder at konkurrere på og gøre det mere attraktivt f.eks. at købe både dagligvarer og detailhandlervarer med udbringning.

Når markedssituationen er normaliseret og en liberalisering kan gennemføres til gavn for forbrugere og virksomheder, kan det meget muligt vise sig at blive til gavn for danskerne. Det skal bare ikke være nu. At haste en liberalisering igennem nu på få måneder gavner ingen, mener vi. Vi risikerer at levere en ringere postservice, et ringere Post Danmark, hvis ikke en liberalisering laves med stor omtan-

ke og den fornødne tid, så SF mener, at man bør udskyde en liberalisering, til der er en mere afklaret markedssituation, og hilser det velkomment, at ministeren har kontaktet Europa-Kommissionen for at få lov til at selv at vælge en bedre timing end den, der ligger på brættet nu.

Udgangspunktet bør ikke være, at der skal ske yderligere forringelser af servicen og stigninger i priserne, som det nu er sket igennem en årrække, men at vi går efter at udvikle Post Danmark og få en virksomhed, der også er rentabel i fremtiden. Det synes jeg er kernen i diskussionen nu. Hvor travlt skal Danmark have med at gennemføre en liberalisering af postmarkedet? Som den nuværende markedssituation er, mener SF altså, at Danmark skal tage sig ordentlig tid til at forberede en eventuel liberalisering.

Det er ikke utænkeligt, at den en dag kan laves til gavn for borgerne, den skal bare ikke laves for at presse handelsværdien på Post Danmark op og gøre det lækkert til et salg. Løsningen på udfordringen skal være at udvikle Post Danmark, ikke at afvikle virksomheden.

Kl. 11:03

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 11:03

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Jeg synes jo, det er dejligt, men også lidt rørende at høre om SF's store omsorg over for udkantsområderne. Jeg kan roligt slå fast, at Venstre lægger uhyre megen vægt på, at der er en god postbetjening på landet. Men at lige præcis SF har stor omsorg, står jo lidt i kontrast til den øvrige del af SF's politik – deres miljøforslag og deres restriktive politik over for det åbne land – som i hvert fald ikke har gjort livet lettere på landet. Lad det nu ligge.

Hr. Jesper Petersen var inde på muligheden for nye services og nye produkter hos Post Danmark. Jeg tror, jeg hørte noget om udbringning af dagligvarer som en mulighed. Jeg kunne godt tænke mig at høre lidt nærmere om, hvad SF egentlig mener med det. Skal vi nu til at konkurrere med købmænd og andre private firmaer på det område? Skal Post Danmark som en statslig forbundet virksomhed begynde at gå ind på sådanne ting, eller hvad mener man mere konkret?

Kl. 11:04

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:04

Jesper Petersen (SF):

Det er absolut ikke nyt, at SF er kritisk over for forringelser for borgerne på landet, også når det drejer sig om posten. Jeg tror, det var Dansk Folkepartis ordfører, der før nævnte de forringede muligheder, der er for borgere på landet, for at købe frimærker hos og aflevere post til postbudet. De ting er der skåret ned på. Det var absolut ikke med vores gode vilje, og det var noget, vi også kritiserede.

I forhold til erhvervsudvikling og andre ting er SF absolut med, når det handler om at sikre fremgang i udkantsområderne. Jeg tror snarere, det er Venstre, der for tiden oplever, hvordan presset fra baglandet i udkantsområderne er noget hårdt, fordi man føler sig ret svigtet på landet.

Jeg skal ikke gøre mig til ekspert på, præcis hvilke nye tilbud og præcis hvilke nye udbud Post Danmark skal lave, som gør det rentabelt. Min pointe er bare, at alt ikke skal blive ved det gamle, og at Post Danmark altså stadig væk har muligheden for at udvikle sin forretning. Hvorfor sige, at alt bare skal være, som det er nu? Der kan da opfindes nye produkter og nye services, der gør, at Post Danmark

bliver en mere rentabel virksomhed og ikke kun går ad den vej, der handler om at skulle forringe servicen eller hæve priserne.

Kl. 11:05

Formanden :

Hr. Kristian Pihl Lorentzen.

Kl. 11:05

Kristian Pihl Lorentzen (V):

Med hensyn til omsorgen for landdistrikterne er det jo et faktum, at SF i mange år støttede bl.a. den daværende miljøminister i, at der skulle være en meget restriktiv politik for erhvervsvirksomhed på landet; der var politikken jo nærmest, at alt skulle ske i byerne, og at landet bare skulle være et dejligt sted at besøge. Men jeg er glad for, at man har set lyset og også vil give mulighed for erhvervsudvikling på landet. Men lad det nu ligge.

Med hensyn til de her nye tjenesteydelser synes jeg, det er interessant, at man sådan vil begynde at sprede Post Danmark ud på en bred vifte af ting. Jeg tror nu på det gamle ordsprog: Skomager, bliv ved din læst. Jeg tror på, at der er nogle kernekompetencer, man har i Post Danmark. Så mener SF for alvor, at Post Danmark skal begynde at sprede sig ud på helt nye områder, eller skal man blive ved den læst, man er god til, nemlig udbringning af post og dertil nært tilknyttede funktioner?

Kl. 11:06

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 11:06

Jesper Petersen (SF):

Jeg mener absolut, at Post Danmark skal blive ved med at styrke sig med hensyn til sine kernekompetencer. Som ordføreren selv var inde på, er der faktisk inden for Post Danmark rum til at investere yderligere i og gøre sig endnu dygtigere til kernekompetencerne. SF var med til at bakke op om, at fusionen med det svenske postselskab blev lavet. Det er jo også en del af den tankegang, at man skal lave en virksomhed, som simpelt hen er bedre rustet til at effektivisere, få ny teknologi, gøre sig endnu dygtigere til kernekompetencerne.

Men laver man et liberaliseret marked, mener jeg, at man skal se på, at Post Danmark også skal have lov til at udvikle sig og udvikle nye produkter, og at det faktisk også er en måde, som Post Danmarks økonomi kan forbedres på, så der ikke kun sker forringelser, men faktisk også sker en udvikling af virksomheden.

Kl. 11:07

Formanden :

Tak til hr. Jesper Petersen. Der er ikke flere korte bemærkninger. Så er det fru Henriette Kjær som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:07

(Ordfører)

Henriette Kjær (KF):

For os i Det Konservative Folkeparti er det vigtigt, at vi har et godt og pålideligt postvæsen. Vi lægger vægt på befordringspligten, som betyder, at alle borgere i Danmark har krav på at få posten bragt ud fra dag til dag med undtagelse af søndag. Desværre kan vi se, at Post Danmark står over for nogle store udfordringer. Vi hørte ministeren nævne det fald i postmængden, som har været tydelig over de seneste år. Vi sender ganske enkelt færre breve og pakker, og det kan godt ses på Post Danmarks økonomi. Det betyder, at vi er nødt til at se på, hvordan Post Danmark kan drives som en selvfinansierende virksomhed også i fremtiden.

Vi Konservative ønsker ikke et postvæsen, der skal have statsstøtte, der skal på finansloven, for vi tror på, at Post Danmark kan drives som en rentabel virksomhed. Post Danmark er da også allerede en af de mest effektive og veldrevne postvirksomheder. Gennem investeringer i avanceret teknologi er Post Danmark en af Europas mest moderne postvirksomheder. Og det er meget, meget positivt, at Post Danmark gennem årene har investeret så fremadrettet og fornuftigt.

Men ud over de udfordringer, vi har, med den faldende postmængde, står vi også over for en kommende liberalisering, som skal træde i kraft senest i 2011. Det betyder, at der kan komme andre spillere på markedet og konkurrere med Post Danmark om kunderne. Det kan være både godt og ondt, for det kan betyde, at vi danskere får billigere og bedre postudbringning, men det sætter selvfølgelig også Post Danmark i en særlig situation, som de skal finde ud af at håndtere.

Netop nu er vi i gang med forhandlinger om Post Danmarks kommende rammevilkår, og ligesom vi skal forberede markedet til en liberalisering, skal vi altså også se på, hvordan vi stiller krav til Post Danmark i fremtiden – politiske krav, som de kan udføre, samtidig med at de får overskud.

Vi Konservative ønsker en stabil og rettidig postudbringning. Det er vigtigt for os, at alle i hele Danmark kan få en god postservice, og her taler vi om alle: både mennesker, der bor på landet, og mennesker, der bor i byen, og både private og virksomheder. Vi vil ikke lægge os fast på, hvilke krav vi politisk vil stille til Post Danmark. Vi går ind til forhandlingerne med åbent sind, og vi vil også meget gerne lytte til Post Danmarks egne forslag til løsninger, som kan sikre en god og rentabel postudbringning i fremtiden. Derfor støtter vi også det forslag til vedtagelse, som Venstres ordfører har fremsat, og så ser vi i øvrigt frem til forhandlingerne med forligspartierne.

Kl. 11:10

Formanden :

Tak til fru Henriette Kjær. Der er ingen ønsker om korte bemærkninger. Så er det fru Erika Lorentsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 11:10

(Ordfører)

Erika Lorentsen (RV):

Jeg vil også gerne rose Enhedslisten for at rejse den her debat, som jo virkelig er godt timet. Jeg vil også gerne rose ministeren for en meget fin og saglig gennemgang af problemstillingerne.

Der er jo ingen tvivl om, at vi i de her år helt naturligt ser et voldsomt fald i brevforsendelserne. Det er såmænd en god og ønskelig udvikling. Når forsendelserne sker mere sikkert og hurtigt digitalt, skal den udvikling selvfølgelig støttes. Den udvikling betyder så også, at det kan blive dyrt for statskassen at opretholde et sikkert og godt postsystem, der bringer post fysisk ud 6 dage om ugen i alle dele af landet.

Det er et udbredt ønske, at det fortsat skal være muligt at få post i alle dele af landet, og at systemet fungerer sikkert og lever op til det, forbrugerne loves med hensyn til, hvornår posten er fremme. Der er vist ingen tvivl om, at Post Danmark har et godt system til det, men med den faldende postmængde kan det jo blive en meget dyr affære, og det kan være usikkert at hæve priserne yderligere, da det kan betyde, at postmængden kan falde mere end i dag. Så på en eller anden måde må vi i forligskredsen gøre et eller andet, som situationen er, og da især med den liberalisering, der står for døren. Jeg synes, det er rigtig fint, at ministeren har anmodet om en udskydelse af liberaliseringen.

Jeg tror, at vi i de kommende år vil komme til at se, at pakkepost vil stige rigtig markant, fordi e-handel bliver mere og mere populært. Netop i udkantsområderne er det jo rigtig rart at kunne e-handle. Og

når vi nu så har et rigtig godt system til at bringe posten ud i alle landets afkroge og udkantsområder, og når vi alle sammen ønsker at opretholde det system, var det måske en idé at undersøge, om en eller anden form for eneret på postpakker til private er mulig i forhold til liberaliseringen. Det kunne være en af måderne at opretholde en sund forretning på, så vi undgår at skulle give Post Danmark statstilskud.

Men jeg ser meget frem til forhandlingerne i forligskredsen og vil indgå i dem konstruktivt og åbent. Fra Det Radikale Venstres side lægger vi vægt på, at vi får et godt og velfungerende postvæsen i alle dele af landet, og at posten kommer både frem til tiden og sikkert frem.

Kl. 11:13

Formanden :

Tak til fru Erika Lorentsen. Så er det hr. Per Clausen.

Kl. 11:13

(Ordfører)

Per Clausen (EL):

Jeg skal da starte med at takke for alle de rosende ord om, at jeg har indkaldt til den her forespørgselsdebat på, kan jeg forstå, det helt rigtige tidspunkt. Det er da også fuldstændig rigtigt, at det er godt at have en åben debat i Folketingssalen, gerne før der indledes sådan de store forligsforhandlinger. For det er klart, at hvis man får debatten, mens forhandlingerne for alvor står på, så kan muligheden for at få en ordentlig debat være reduceret.

Nu kan man sige, at problemet med at få klare udtalelser fra politikere, som står for at skulle ind i forhandlinger, kan være lidt det samme, nemlig at der måske godt kan blive lidt uld i mund, uden at man skal skælde forfærdelig meget ud over det. For det er klart, at de løfter, man afgiver i dag, er vi selvfølgelig nogle der vil huske, og derfor vil man jo blive mindet om dem den dag, man måske kommer med et dårligt resultat og præsenterer det som en stor sejr. Så derfor forstår jeg godt, hvis der har været lidt forsigtighed i udtalelserne.

Jeg er meget glad for, at der har været debat om det, som jeg synes er en af kerneudfordringerne, nemlig at man gennemfører en liberalisering af postudbringningen, som ikke har nogen gavnlige effekter, men som til gengæld har en række skadelige effekter. For det er jo fuldstændig oplagt, at hvis man vil sikre, at der er en landsdækkende postservice af ordentlig kvalitet, uden at man vil finansiere det over finansloven, over skatten, så bliver man nødt til at sikre, at dem, der står for den landsdækkende forpligtelse, har nogle indtægtsmuligheder.

Det har så historisk set været sådan i Danmark, at det har fungeret på den måde, at i det, der i de gode gamle dage vistnok hed postvæsenet – nu hedder det så Post Danmark – havde man, fordi man havde et monopol, mulighed for at tjene noget ekstra i nogle dele af landet, som man så brugte i andre dele af landet. Det vil jo som udgangspunkt forsvinde, hvis man gennemfører en liberalisering, sådan som det måske oprindelig har været tænkt fra EU's side. Så er muligheden for at tjene ekstra penge dér jo ikke ret stor, for der vil være nogle, der kommer ind og snupper gevinsten.

Jeg kan så forstå, at der er et flertal i Folketinget, som enten er direkte imod den her liberalisering eller vil sørge for, at den mest antager formel karakter. Hvis det kan sætte sig igennem i de kommende forhandlinger, selv om jeg ikke helt hørte ministeren, Venstre og De Konservative på den måde, så er det selvfølgelig en god måde at omgå forkerte EU-beslutninger på. Hvis man ikke kan forhindre forkerte EU-beslutninger, og hvis man ikke kan få Danmark til at gøre oprør mod forkerte EU-beslutninger, er det at omgå forkerte EU-beslutninger jo ikke det dumme, man kan gøre. Så det synes jeg lyder spændende, og jeg ser frem til at se, hvad resultatet bliver.

Jeg synes sådan set også, at det var meget positivt at kunne konstatere, at der også er et flertal i Folketinget, der er afvisende over

for at gå ind i det idékatalog, som jeg var så uvenlig at kalde forslag fra regeringens side til forringelser af postservicen i Danmark – også ud fra det argument, at man sådan set ikke rigtig tror på, at det vil løse den økonomiske udfordring, dansk postvæsen står over for, og at det dermed ikke vil være med til at sikre en ordentlig postservice i fremtiden.

Uanset forsøg på ligesom at antyde, at det er den teknologiske udviklings skyld, og at det jo også er rigtig godt, at post som noget vigtigt i samfundet er på vej ud, så står vi tilbage med den kendsgerning, at for ganske mange mennesker og for store dele af Danmark er det at have en ordentlig, velfungerende postservice af afgørende betydning. Lige præcis derfor vil jeg opfordre dem, som er optaget af den her problemstilling – Forbrugerrådet og landdistrikterne – til at følge de fortsatte forhandlinger meget, meget omhyggeligt og grundigt og sørge for at have løbende kontakt til de politikere, der indgår i forhandlingerne. Og hvis der er spørgsmål, de gerne vil have afklaret, og som kan være lidt sværere at få afklaret hos dem, som er med i forligsforhandlingerne, så stiller vi os da gerne til rådighed til at stille nogle spørgsmål til ministeren af relevant karakter. Jeg kan allerede se, at embedsmændene frygter konsekvenserne af den udtalelse.

Pointen er, at jeg tror, det bliver vigtigt at være meget opmærksom fremover, hvis vi skal sikre, at det flertal, der tilsyneladende er i Folketinget, for at afvise forringelser af postservicen i Danmark, fastholdes. Men debatten i dag giver anledning til forhåbninger, for der er et flertal, som i hvert fald er stærkt kritisk over for at gennemføre forringelser, og som slet ikke ønsker at gennemføre forringelser for at være med til at gennemføre en EU-beslutning om liberalisering, som man er meget skeptisk over for.

Lad mig bare til allersidst sige, at hvis det skulle være sådan, at EU gennem sin liberaliseringspolitik tvinger Danmark til at ødelægge sit postvæsen, så er det da en god anledning til atter en gang at diskutere, om EU-medlemskabet er en god idé.

Kl. 11:19

Formanden :

Tak. Hvis transportministeren vil sige noget, er der mulighed for det.

Kl. 11:19

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Tak for det. Jeg vil da gerne starte med at sige tak for den gode debat, der har været her, og jeg synes også, der er kommet mange synspunkter frem, som lægger op til, at vi får en god forhandling – det tror jeg på. De synspunkter, som jeg har hørt fra ordførerne, har jo ikke direkte medført, at der er nogen spørgsmål, som jeg skal svare på som sådan, og det er vel også kun naturligt, når vi er på vej ind i en forhandling. Så jeg synes ikke decideret, der er noget, som jeg vil begynde at svare på.

Men jeg vil godt lige bare for en ordens skyld sige, at med hensyn til liberalisering har jeg godt hørt, at det er forskelligt, hvad ordførerne sådan får ud af en artikel og af et brev; det giver nogle forskellige vinkler. Jeg vil bare stadig væk fastholde det, jeg har sagt hele tiden, og det, som jeg i øvrigt også har udtalt til pressen, nemlig at under de forhandlinger, som vi har haft, og i forhold til de forlydender, der er kommet fra forskellige sider – for den sags skyld også fra nogle lande, hvor jeg har set, hvordan man fortolker, hvordan man skal forstå det her direktiv – har jeg bare sagt og skrevet til Kommissionen, at jeg meget gerne ville have, at de skrev til os, om de havde nogle ændringer, om de var inde i nogle overvejelser, om der var andre lande, der havde nogle overvejelser osv. Derfor har jeg sagt, at det vil jeg sådan set rigtig gerne have at vi får et svar på.

Jeg er også glad for, at vi godt kan gå i gang med forhandlingerne; det synes jeg jo er fint. Jeg ser ikke, når jeg kigger på liberaliseringen, at det er en forudsætning for, at vi kan gå ind i forhandlinger. Jeg har selvfølgelig lyttet til, at der er nogle af ordførerne, der siger,

at de finder, at de ting er kædet meget sammen. Det har jeg lyttet til, og det synes jeg vi skal tage ad notam, og så skal det selvfølgelig indgå i de forhandlinger, vi skal have nu.

Men jeg er altså også bare nødt til at sige, at når man kigger på den kommende liberalisering, er det jo ikke det, der er hovedproblemet. Altså, den primære udfordring her er at bevare økonomien i befordringspligten. Det er jo den måde, vi kommunikerer på, som faktisk er det, der skaber den situation, at vi får problemer her. Men jeg er meget indstillet på at tage de ting med, som ordførerne har sagt, sådan at vi samlet kan diskutere det, når vi nu skal i gang med forhandlingerne.

Jeg vil så også bare sige, at der vil være rig mulighed for at stille de spørgsmål, der skal stilles, i forbindelse med hele vores forhandling, og jeg er også meget indstillet på, hvis det er sådan, at man i Trafikudvalget gerne vil have, at ministeren kommer og redegør for nogle af de her ting, at stille mig til rådighed. Så jeg håber på, at alle føler, at vi vil få mulighed for at undersøge alle de spørgsmål, som vil fremkomme i forbindelse med det her spørgsmål.

Kl. 11:22

Formanden :

Tak. Der er en kort bemærkning fra fru Henriette Kjær.

Kl. 11:22

Henriette Kjær (KF):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren for en god debat og nogle rigtig gode svar. Det, jeg også har bidt mærke i i debatten her, er, at der er mange, der sætter lighedstegn mellem en kommende liberalisering og så udfordringen med den faldende brevmængde. Jeg vil godt have ministeren til at svare på det, altså at det er to forskellige ting, for jeg synes, det er en udbredt misforståelse, at man tror, at hvis vi får udskudt liberaliseringen til 2013, eller hvornår det nu end måtte være, er alle problemer løst. Det er bestemt ikke mit indtryk, at det er liberaliseringen, der er den største udfordring. Sådan som jeg ser udfordringen, er det altså, som ministeren også redegjorde for i sin første tale, at vi sender flere og flere breve pr. e-mail og på anden vis, sådan at de altså ikke kommer ud som et gammeldags brev pr. post.

Kl. 11:23

Formanden :

Ministeren.

Kl. 11:23

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Jeg kan godt forstå, at spørgeren rejser det her synspunkt, for hvis man har siddet her og overværet debatten og ikke mindst det, forespørgeren for hele forespørgslen har sagt, må man nok sige, at der er blevet brugt rigtig mange kræfter på det spørgsmål – indimellem næsten flere end på at diskutere det, som vi i grunden skal til at diskutere i forligskredsen. Men ikke desto mindre har jeg forstået, at man gerne vil diskutere tingene sammen, og det vil jeg fuldt ud acceptere.

Som et direkte svar på spørgsmålet vil jeg sige, at formålet med liberaliseringen jo er at sikre en mere effektiv og omstillingsparat postsektor, hvor der hele tiden løbende udvikles produkter, der er tilpasset kundernes behov. Det er sandt; det er det, som i grunden skal ske med liberaliseringen.

Kl. 11:24

Formanden :

Fru Henriette Kjær.

Kl. 11:24

Henriette Kjær (KF):

Jeg har set i dagspressen, at der er mange – og det er måske særlig ansatte ved postvæsenet – der kunne være nervøse for, at en liberali-

sering ville betyde, at de eventuelt nye udbydere, der ville komme ind på markedet, kunne gå ind og ligesom skumme fløden og tage de gode ting, altså tage flødeskummet, og at det med den kedelige befordringspligt med at bringe posten ud i de tyndtbefolkede egne i Danmark bare var noget, som Post Danmark skulle tage sig af. Vil ministeren ikke bekræfte, at vi selvfølgelig laver en retfærdig løsning, sådan at der kommer lige konkurrence, også i forhold til Post Danmark, altså, at de ikke bliver sat i en sådan situation, at de kun har, hvad kan man sige, ikke rentabel postforretning tilbage?

Kl. 11:25

Formanden :

Ministeren.

Kl. 11:25

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Jo, jeg vil gerne sige her, at jeg synes, det er et meget rigtigt spørgsmål at rejse. Jeg tror, det kan være svært at overskue på nuværende tidspunkt, helt hvordan vi kan gøre det. Men at det skulle være bestræbelsen netop at give en fair konkurrence, kan jeg helt klart bekræfte; det vil regeringen klart forsøge at få ordnet her.

Kl. 11:25

Formanden :

Så er det hr. Benny Engelbrecht for en kort bemærkning.

Kl. 11:25

Benny Engelbrecht (S):

Jeg har jo tidligere tilladt mig at rose ministeren for at have lyttet til forligspartierne, i hvert fald nogle af forligspartierne, og netop søgt en afklaring i forhold til spørgsmålene om Kommissionen. Men jeg vil godt bede ministeren om at bekræfte, at ministeren også har forstået, at det i hvert fald for Socialdemokraternes vedkommende er meget afgørende at få en afklaring på de spørgsmål, som rejses om netop en implementering af liberaliseringen, ikke blot i Danmark, men i hele Europa, og den store usikkerhed, der har været rejst flere steder ude omkring i Europa, også af postarbejderne, inden vi for alvor kan gå til biddet. Det er i hvert fald for os meget vigtigt, at de svar også kommer så hurtigt, som det nu kan lade sig gøre.

Kl. 11:26

Formanden :

Ministeren.

Kl. 11:26

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Det kan jeg helt klart bekræfte.

Kl. 11:26

Formanden :

Så er det hr. Kim Christiansen for en kort bemærkning.

Kl. 11:26

Kim Christiansen (DF):

Tak for det. Jeg vil også gerne sige tak for en god redegørelse fra ministeren. Det, der egentlig fik mig til lige at reagere, var, at jeg nu kan forstå, at De Konservative ligesom prøver at få skilt det her spørgsmål om Post Danmarks økonomi og liberaliseringen ad, og der vil jeg gerne have, at ministeren måske i hvert fald kan bekræfte, at liberaliseringen selvfølgelig ikke er hovedårsagen til den nuværende situation for Post Danmark, men jeg vil bare høre, om ministeren er enig med mig i, at det vel næppe vil gavne den økonomiske situation i Post Danmark, at der også kommer en liberalisering oveni.

Formanden :
Ministeren.

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Jamen altså, jeg tror på, at det, når vi taler Post Danmark og de udfordringer, Post Danmark står over for, er en bred vifte af ting, der er deri. Når jeg gjorde det meget klart for fru Henriette Kjær, var det bare for at sige helt klart, at det jo ikke er liberaliseringen i sig selv, der skaber de her problemer; det er selve økonomien i det. Det er altså vores måde at kommunikere på, der gør, at vi har problemer her. Men jeg har også forstået helt klart, at bl.a. Dansk Folkeparti ser en nøje sammenhæng, og det kan jeg bare bekræfte at jeg har noteret mig, og det vil jeg selvfølgelig have i erindring, når vi går i gang med forhandlingerne.

Formanden :

Hr. Per Clausen for en kort bemærkning.

Per Clausen (EL):

Jeg vil bare spørge ministeren, om han ikke er enig med mig i, at det fænomen, at man risikerer at få aktører ind på postmarkedet, som kan tjene penge i de store byer uden at have nogen forpligtelse i forhold til landdistrikterne, vel i sig selv kan være med til at undergrave Post Danmarks økonomi og derfor gøre det sværere for Post Danmark at sikre, at man lever op til sine forpligtelser i forhold til de tyndbefolkede dele af Danmark på en ordentlig måde.

Formanden :

Ministeren.

Transportministeren (Hans Christian Schmidt):

Jo, jeg vil helt klart gentage mit svar til fru Henriette Kjær, som jo klart gik på, at det var sådan, at man skulle have det i sine tanker, når man skruer systemet sammen, at det bliver en fair konkurrence. Og det er klart, at der ikke er en fair konkurrence, så vil der opstå nogle urimeligheder, som jeg ikke kan definere nærmere i dag.

Formanden :

Tak til transportministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger.

Hermed er forhandlingen sluttet. Men forespørgslen er endnu ikke sluttet, i og med at afstemningen som tidligere meddelt først finder sted på tirsdag, den 13. april 2010.

Kl. 11:26

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 69:

Forslag til folketingsbeslutning om hurtigst muligt at trække Danmarks og NATO's tropper ud af Afghanistan.

Kl. 11:26

Af Frank Aaen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 01.12.2009).

Kl. 11:28

Forhandling

Formanden :

Hermed er forhandlingen åbnet, og den første, der får ordet, er udenrigsministeren.

Kl. 11:29

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Det er meget symbolsk, at vi netop i dag, den 9. april, har denne debat. På denne dag for 70 år siden gjorde vi to dyrekøbte erfaringer, for det første, at ekstremister, der med våben i hånd, vil tvinge os til at opgive vores frihed, må bekæmpes med våben i hånd, og for det andet, at alle åbne og demokratiske samfund må stå sammen i denne kamp. Det er præcis derfor, at danske soldater i dag deltager i ISAF-styrken i Afghanistan sammen med vores allierede i NATO.

Enhedslisten har igen i år fremsat et forslag til folketingsbeslutning om en ensidig tilbagetrækning af de danske styrker fra Afghanistan og om samtidig at igangsætte en politik med satsning på udvikling og etablering af aftale om fred og forsoning samt indsættelse af en neutral FN-ledet fredsbevarende styrke. Det er velkendte forslag, som Enhedslisten før har rejst, og de bliver ikke klogere af at blive gentaget.

Forslagene hviler på helt forkerte præmisser. For det første er vi i fuld gang med den civile indsats, som foreslås. For det andet ville vi blive tvunget til at opgive denne indsats, hvis ISAF-styrken blev trukket hjem i morgen. Realiteten i Afghanistan er, at uden sikkerhed bliver der ingen udvikling, og uden udvikling ingen sikkerhed. For det tredje er der ikke noget alternativ til ISAF, før de afghanske sikkerhedsstyrker selv får tilstrækkelig kapacitet til at overtage sikkerhedsansvaret. Således er Enhedslistens forslag om at erstatte ISAF med en FN-styrke sammensat af lande fra den tredje verden helt urealistisk, ligesom at man overser, at ISAF faktisk er indsat på mandat af FN.

Vi har udarbejdet den danske Afghanistanstrategi i et tæt samarbejde med et flertal her i salen. Der har vi også aftalt at yde en meget stor civil indsats i Afghanistan, bl.a. inden for kapacitetsopbygning af afghanske institutioner og økonomisk og social udvikling. Med strategien blev det også besluttet at fordoble den danske bistand til Afghanistan. Jeg er netop kommet hjem fra Afghanistan, og der så jeg ved selvsyn den positive udvikling, som vores integrerede indsats bidrager til.

Lad mig understrege, at det går den rigtige vej. De danske tropper og bistandsfolk udfører en stor og meningsfuld indsats, men det er også en meget udfordrende opgave. Man mærker i Afghanistan den optimisme og fremdrift, der er skabt med den nye strategi.

Londonkonferencen i januar satte også nye rammer for indsatsen i Afghanistan og igangsatte en række vigtige processer. Transition til afghansk ansvar er klart kommet i højsædet. Vi lancerer vigtige processer for især planlægning af overdragelse af sikkerhedsansvar til afghanerne selv. I fællesskab med den afghanske regering skal vi fastlægge, hvordan vi skal vurdere fremskridtene, og hvornår områderne skal overdrages. Vi er alle enige om, at de danske soldater ikke skal blive én dag længere i Afghanistan, end det er nødvendigt.

Fokus i 2010 er derfor på at skabe rammerne og forudsætningerne for et øget tempo i transitionsprocessen, hvor sikkerhedsansvaret gradvis overdrages til de afghanske sikkerhedsstyrker. Danmark vil i

2010 for alvor sætte ind med kapacitetsopbygning og etablering af partnerskab med afghanske sikkerhedsstyrker.

Kl. 11:35

Målet er således at skabe rammer og forudsætninger i 2010, der fra 2011 muliggør en ændret sammensætning i retning af en mere tilbagetrukket støttende rolle og reduktion af det danske styrkebidrag. En sådan gradvis omlægning og reduktion skal ske på en ansvarlig måde i fuld overensstemmelse med udviklingen på jorden og i tæt konsultation med vores NATO-allierede, herunder særlig Storbritannien og USA.

I 2010 vil den danske kampgruppe indgå i et partnerskab med en afghansk bataljon med henblik på at træne den og sætte den i stand til selv på sigt gradvis at overtage ansvaret for sikkerheden. I overensstemmelse med Afghanistanstrategien vil det gradvis betyde en ændret balance i retning af en større civil indsats og en mere tilbagetrukket militær rolle.

For så vidt angår Enhedslistens forslag om freds- og forsoningsaftaler, må jeg igen konstatere, at forslaget er overflødigt, da processen allerede er i fuld gang. Præsident Karzai fortalte mig således om sine nyeste initiativer, da jeg mødte ham for nylig, og vi var enige om, at det må og skal være en afghanske proces, men FN og NATO støtter selvfølgelig processen, hvor de kan.

Jeg skal på den baggrund og på regeringens vegne opfordre til, at det nuværende beslutningsforslag forkastes.

Kl. 11:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Foreløbig tak til udenrigsministeren. Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 11:34

Frank Aaen (EL):

Som ministeren nævnte, er der åbenbart blevet indgået en ny aftale om Danmarks strategi i Afghanistan. Det er altså en strategi for, hvordan vi fører krig, og derfor det helt enkle spørgsmål:

Vil så vital en ting som, hvordan Danmark fører krig, og hvordan den krig skal videreføres ifølge et flertal, ikke komme til åben debat i Folketingssalen, og vil der ikke være mulighed for i Folketinget at tage stilling til den strategi, eller er det bare en, som ministeren sammen med partierne bag Afghanistankrigen klapper af bag lukkede døre, og så er det bare den måde, som tingene fortsætter på uden en demokratisk debat?

Kl. 11:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det udenrigsministeren.

Kl. 11:34

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at vores Helmand 2010-plan fuldstændig følger de samme procedurer, som der har været gældende tidligere, nemlig at der nu blandt partierne er enighed om en tekst, og før den kan blive offentliggjort, er reglerne jo sådan, at man skal orientere Udenrigspolitisk Nævn om den, og det vil ske på onsdag. Derfor er det også begrænset, hvad jeg kan sige om den ud over de helt generelle bemærkninger, jeg i dag har givet til pressen.

Jeg vil gerne sige, at jeg synes, at det har været en rigtig god proces for de partier, der står bag vores Afghanistanstrategi, stor ros til partierne for at være meget konstruktive og villige til at finde nogle fornuftige kompromiser undervejs. Det, jeg jo synes er vigtigt også i forhold til den offentlige debat, er at sige, at der sker noget afgørende nyt i 2010, og det er, at vi nu får en afghansk kandak, altså en afghansk bataljon, ned til det område, hvor de danske soldater er, og dermed får mulighed for at virkeliggøre det, vi i forligskredsen har ønsket fra starten, nemlig gradvis at kunne overdrage ansvaret til afghanerne.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 11:35

Frank Aaen (EL):

Jeg spurgte lidt til demokratiet i så væsentlig en sag som, hvordan Danmark fører krig. Altså, så vidt jeg kan forstå, er retningslinjerne for, hvordan krigen skal føres, aftalt bag lukkede døre af en kreds af partier. Den blev så forelagt for Folketinget i et lukket møde, der oven i købet altid er omgivet af fortrolighed, og så er det vedtaget, dvs. uden nogen inddragelse af offentligheden, uden nogen inddragelse af Folketinget i form af en åben debat, uden at der bliver fremsat et beslutningsforslag, som der kan tages stilling til, eventuelt stilles ændringsforslag til. Det bliver bare kørt igennem af en kreds af partier uden om Folketinget. Er det en rimelig måde at regulere den måde, Danmark fører krig på?

Kl. 11:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det udenrigsministeren.

Kl. 11:36

Udenrigsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Frank Aaen, at der jo er helt klare regler for, hvordan man håndterer den slags ting politisk, og man kan sige, at grundlaget for vores Afghanistanindsats jo er et beslutningsforslag, der er vedtaget her i Folketingssalen, som giver mulighed for, at vi kan sende danske soldater til Afghanistan. Vi har så netop for at holde en fremdrift i processen valgt at sige, at vi årligt laver en strategi for, hvordan vi så skal prioritere tingene, f.eks. i forhold til vores indsats i Helmand. Det har vi selvfølgelig gjort i forligskredsen også denne gang. Ganske ligesom vi gør det på alle andre politiske områder, hvor der er politiske forlig, mødes forligskredsen og drøfter justeringer med hinanden, og når man så når til enighed, går man ud og fortæller det til offentligheden. Det er måden, som det normalt fungerer på, og jeg vil sige, at der heldigvis er masser af saft og kraft i Afghanistandebatten, og mange af de ordførere, der er her i dag, deltager aktivt i den debat. Så der er masser af demokratisk debat om Afghanistan.

Kl. 11:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til udenrigsministeren. Vi går i gang med ordførerrækken, og den første ordfører er som sædvanlig Venstres ordfører, og det er hr. Michael Aastrup Jensen.

Kl. 11:38

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

I dag er det præcis 70 år siden, at Nazitysklands tropper rykkede ind over vores grænser. Dengang valgte et flertal at bøje nakken og håbe på det bedste. Siden viste det sig, at når vi først havde føjet nazisterne en gang, så skulle vi komme til at gøre det igen og igen. Men nogle få vægede sig ved samarbejdspolitikken og bød nazisterne trods. Siden blev de flere og flere; mænd og kvinder risikerede deres liv og familie. Deres indsats tvang ikke nazisterne ud, men den fjernede de allieredes tvivl om, hvor Danmarks sympati lå, og genoprettede tilliden til vores hensigter. Uden disse mænd og kvinder havde vi ikke stået blandt de sejrende i 1945, uden disse mænd og kvinder var vi ikke blevet et ligeværdigt medlem af forsamlingen af frie og demokratiske nationer.

Jeg ved godt, at 1940 er lang tid siden, og meget har ændret sig, men en ting, vi kan lære af anden verdenskrig, er, at fedtspil og kry-

ben aldrig kan værne mod onde kræfter. Det nyttede ikke noget at bøje sig for Hitler i 1940, og det nytter ikke noget at bøje sig for Taleban i dag. Det er imidlertid præcis det, Enhedslisten ønsker vi skal gøre: bøje os for Talebans pression, stikke halen mellem benene og håbe på, at Taleban denne gang vil det afghanske folk deres bedste. Ærlig talt, hvem tror på det?

Se på Pakistan. De troede, de kunne forhandle med Taleban, de troede, at gav de blot fundamentalisterne frie tøjler i et par landsbyer, så kunne de få fred i resten af landet. De blev meget klogere. Taleban fik en hånd, og så tog de selv resten af armen og halvdelen af kroppen. De stormede frem fra landsby til landsby, de udryddede civilsamfundets institutioner og tvang landbefolkningen i sharialovens lænker. Fra at have kontrolleret et mindre område i et specielt terræn, stod de pludselig få hundrede kilometer fra Pakistans hovedstad og ikke mindst få hundrede kilometer fra Pakistans atomvåben.

Tilbage i 1930'ernes Europa troede den engelske premierminister, Neville Chamberlain, at hvis han gav Hitler et par landområder, så kunne han holde fred i resten af Europa. Kort efter drev Hitler de engelske tropper ud i vandet ved Dunkerque og lod mørket sænke sig over det europæiske kontinent.

Giver vi efter for Taleban, så giver vi dem Afghanistan, Pakistan og resten af Centralasien. Taleban skal ikke inviteres til forhandlinger, de skal presses. Pakker vi sammen og overlader Afghanistan til dem, så snyder de os, som de snød Pakistan, og som Hitler snød Chamberlain. Vi skal derimod fastholde det massive pres på Taleban, vi skal fortsætte opbygningen af den afghanske hær, vi skal bygge veje, skoler og broer, vi skal give afghanerne elektricitet, vand og tag over hovedet, vi skal give dem frihed, demokrati og håb om en bedre fremtid. Det skylder vi afghanerne.

Hvilket signal ville vi sende til det afghanske folk, hvis vi pakke dem sammen og overlod dem til Talebans rædselsregime? Hvad skal vi sige til bonden, der hjalp os med at finde et af Talebans skjulesteder, til pigen på vej i skole, til den unge mand, der har meldt sig til hæren, og til familiefaderen, der bygger broer for det internationale samfund? Hvad skal vi sige til dem, inden vi vender dem ryggen og lader Taleban tage det hele fra dem?

Hvad skal vi sige til de millioner af afghanere, der stolede på os, og hvad skal vi sige til de millioner af mennesker rundtom i verden, der lever under fundamentalisternes åg? Hvordan skal de nogen sinde kunne stole på, at vi tager deres parti frem for at lave en aftale bag deres ryg, blot fordi vi finder det belejligt? Og hvad skal vi sige til de mange tusinde danske kvinder og mænd, der har risikeret liv og lemmer for et bedre Afghanistan og for en mere sikker verden? Skal vi sige til dem, at deres arbejde var forgæves?

Vi siger til nej til beslutningsforslaget.

Kl. 11:42

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så har hr. Frank Aaen bedt om en kort bemærkning.

Kl. 11:42

Frank Aaen (EL):

Hr. Michael Aastrup Jensen starter med at sige, at forslaget fra Enhedslisten bare går ud på at bøje sig for Taleban. Det får mig til at sige: Jeg tror ikke, at hr. Aastrup Jensen har læst vores forslag. Jeg tror i øvrigt heller ikke, at hr. Aastrup Jensen har hørt udenrigsministerens svar på vores forslag. For et af elementerne deri var jo, at man skulle prøve at fremme fred og forsoning i Afghanistan, og det er i virkeligheden det, vores forslag går ud på, altså at få ændret krig til en freds- og forsoningsproces.

Det synes jeg måske nok man kunne have forholdt sig lidt mere til i stedet for bare at tale om fortsat krig. Er det virkelig Venstres forsvarsordførers linje, at krigen skal fortsætte, som den har kørt hidtil, med masser af døde allierede soldater, med masser af døde afghanere, herunder en frygtelig masse døde civile afghanere inklusive

børn? Jævnligt, hele tiden, kommer der nye meldinger om civile ofre for krigen. Er det virkelig den linje, der bare skal fortsætte?

Kl. 11:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:43

Michael Aastrup Jensen (V):

Nu vil jeg først lige rette Enhedslistens ordfører: Jeg er Venstres udenrigsordfører. Det er den ene ting.

Den anden ting er, som det jo også er klart, at vi altid har sagt, at sikkerhed er nummer et. Derefter kommer den civile opbygning, og det er vi jo fuldstændig godt i gang med i et nært samarbejde med de andre nationer, der er aktive i Afghanistan.

Jeg har nogle tal her. 82 pct. af afghanerne har nu adgang til sundhedsvæsenet mod 9 pct. i 2002. Tre gange så mange afghanere har strøm i dag end i 2002. I 2001 gik 90.000 drenge i skole. I dag går mere end 7 millioner børn i skole, heraf 2,4 millioner piger osv.

Det er alt sammen noget, vi har været med til at sikre, ved at vi skabte sikkerhed og derefter gik i gang med at bygge landet op. Og det gør vi selvfølgelig stadig væk noget ved i den nye Helmandplan 2010.

Kl. 11:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 11:44

Frank Aaen (EL):

Jeg undskylder selvfølgelig, at jeg ikke helt havde styr på titlerne. Nu er jeg jo selv både forsvars- og udenrigsordfører, og derfor kan det være svært lige at holde øje med forskellen hos andre partier.

Men lad os komme tilbage til spørgsmålet. De der store fremskridt, som regeringen og regeringspartierne hele tiden nævner, er jo ikke skabt af soldater. De er skabt af nødhjælpsorganisationer af forskellig art, som har arbejdet i Afghanistan i årtier.

Må jeg bare spørge en gang mere? Forudsætningen er at skabe sikkerhed. Det er det, vi hørte forrige år, forrige år, forrige år, sidste år og i år. Mener man fra Venstre virkelig – både som udenrigsordfører og på regeringens vegne – at vi bare skal fortsætte krigen, som den hidtil har været ført?

Kl. 11:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:45

Michael Aastrup Jensen (V):

Der er jo en fuldstændig falsk præmis i den måde, som Enhedslistens ordfører prøver at bygge det op på, nemlig som om, at der ikke sker noget, at der ikke er nogen fremgang. Som jeg lige har nævnt med bare de her få tal – men jeg kunne blive ved at nævne mange andre gode tal – er der en lang række gode resultater i Afghanistan. Men de er alle sammen sikret ved, at vi først har skabt sikkerheden, og så kunne den civile indsats gøre sit. For hvis det var Taleban, der havde muligheden for fuldstændig at komme ind, ville de jo aldrig have tilladt, at en eneste pige kom i skole. I dag er der 2,4 millioner piger, der går i skole. Taleban ville hellere have haft, at det tal var nul.

Kl. 11:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Den næste er den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Jeppe Kofod.

Kl. 11:46

(Ordfører)

Jeppe Kofod (S):

Først og fremmest vil jeg gerne slå fast over for Enhedslisten, at vi ikke ønsker, at de danske soldater og andre ISAF-tropper skal blive én dag længere end nødvendigt i Afghanistan. Vores ønske og vores politik er, at afghanerne hurtigst muligt skal gøres i stand til at overtage sikkerhedsansvaret og kontrollen med deres eget land. Målet er som bekendt et Afghanistan, hvor Al-Qaeda og andre terrorgrupper ikke igen får et fristed til at angribe os fra, og at vi bidrager til, at der skabes en stabil region i et af verdens mest sprængfarlige områder.

Det er i vores og vore allieredes helt klare interesse at skabe et stabilt Afghanistan og Pakistan for den sags skyld for at forhindre ny radikalisering, terrorisme og ekstremisme. Ligesom vi aldrig må glemme, hvad der skete for os på denne dag med tyskernes besættelse af Danmark for 70 år siden, må vi aldrig glemme baggrunden for det frygtelige terrorangreb den 11. september 2001 mod USA og den frie verden. Vi må aldrig glemme, at NATO for første gang i historien aktiverede artikel 5 i Atlantpagten: et angreb på USA var et angreb på os alle. Derfor skulle vi sætte ind mod terrornetværket Al-Qaeda og deres værter Talebanregimet i Afghanistan.

Men det er som bekendt ikke kun NATO-landene, men 43 lande – mere end hver fjerde land på kloden – der er til stede med soldater i Afghanistan i dag, deriblandt vores nordiske naboer. Vi er til stede med et klart FN-mandat for den NATO-ledede ISAF-styrke; vi er til stede med en massiv civil indsats og støtte til den politiske proces hen imod stabilitet og demokrati. Derfor er det ikke et spørgsmål om, men *hvordan* vi skaber et stabilt Afghanistan og dermed ikke svigter vores ansvar og dermed fortsætter med at forsvare vore interesser. Så langt håber jeg Enhedslisten er enige med os.

Socialdemokraterne har konsekvent ønsket fokus på og engagement i Afghanistan siden 2001 i kampen mod terrorismen. Imidlertid så vi, hvordan USA under Bush, men også andre regeringer, herunder den danske, svigtede ved at bruge ressourcer på den katastrofale krig i Irak. Vi er med i den danske strategi i Afghanistan 2008-2012 og har sat markante fingeraftryk fra Socialdemokraternes side. Bl.a. fremgår det af strategien, at der skal ske en forskydning fra den militære indsats til civile indsatser med en gradvis reduktion af vores militære engagement i landet. Det betyder bl.a. også en fordobling af den danske civile indsats i den strategiperiode.

I diskussionen om Helmandplanen 2010 har vi også klart offentligt givet udtryk for et ønske om et paradigmeskift i den danske indsats fra et fokus på kamp mod Taleban til fokus på træning og opbygning af de afghanske sikkerhedsstyrker. Målet er, at afghanerne hurtigst muligt skal gøres i stand til at stå for sikkerheden selv i 2011. Det skal ske ved at træne og uddanne afghanske hærenheder og politi samt styrke den afghanske regeringsførelse.

Vi støtter præsident Obamas og general McChrystals tilgang til Afghanistan, hvor bl.a. brug af bombefly og anden krigsførelse, der koster mange civile liv, begrænses mest muligt. Og vi glæder os over, at der er blevet færre civile tab i landet, hvilket den her strategi har medført i det sidste halve år. Og jeg vil gerne her udtrykke, at vi takker alle de danske soldater så vel som civile for deres kæmpe indsats, hvor nogle desværre betaler den højeste pris, i Afghanistan.

Jeg har selv besøgt Afghanistan fire gange siden 2005 og ved selvsyn oplevet en imponerende militær og civil indsats fra de udsendes side. Vi skylder også dem, at der er bred politisk enighed om Afghanistanengagementet. Det er noget, Socialdemokraterne lægger meget vægt på, og derfor tilstræber vi også en bred politisk aftale trods forskellige meninger om, hvor hurtigt vi skal overdrage sikkerhedsansvaret til afghanerne selv.

De næste par år bliver også helt afgørende for at vinde fred og stabilitet i Afghanistan. Vi lægger vægt på, at den danske indsats er båret af en kritisk indsigt i, hvad der reelt skaber stabilitet i landet,

og en ærlighed over for de kæmpe udfordringer – fremskridt så vel som tilbageskridt – landet står i.

Der er ingen tvivl om, at den massive tilstedeværelse af udenlandske soldater ikke bare er en del af løsningen, men også en del af problemet, hvis de bliver ved med at være til stede i så stort et omfang. Derfor skal vores rolle ændres til træning frem for kamp, og vi skal derfor også hurtigst muligt, når det er ansvarligt at gøre det, påbegynde en reduktion af vores militære tilstedeværelse. Men at der bliver brug for vores engagement på det civile og politiske område i Afghanistan i mange, mange år frem, er utvivlsomt. Afghanistan er et af verdens allerfattigste lande og præget af narko, korruption, menneskerettighedskrænkelser og dårlig regeringsførelse. Her skal vi også kræve fremskridt af præsident Karzai og hans regering. Det er også en forudsætning for vores fortsatte støtte til processen i landet.

Med disse ord vil jeg – måske ikke så overraskende – slå fast, at vi ikke kan støtte Enhedslistens beslutningsforslag, men imidlertid håber jeg på, at vi kan få en god og saglig debat om, hvordan det lykkes med indsatsen i Afghanistan, for jeg synes, at det forslag, der ligger fra Enhedslisten, har alt for lidt med virkeligheden at gøre. Tak.

Kl. 11:51

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Og så er der en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 11:51

Frank Aaen (EL):

Det er muligt, at vores forslag ikke har meget med virkeligheden at gøre – det har det i hvert fald nok langt fra for et flertal i Folketinget – men har regeringens og forligspartiernes plan for krigen i Afghanistan noget med virkeligheden at gøre? Var det ikke relevant at debattere det i Folketinget? Var det ikke relevant at rykke det ud fra de lukkede forhandlinger mellem forligspartierne, at rykke det ud fra de lukkede forhandlinger i Nævnet og ned i Folketingssalen, hvor vi kunne få en åben debat?

Vi ved jo, at der er store modsætninger mellem det, Socialdemokratiet, De Radikale, regeringen og Dansk Folkeparti står for i forbindelse med førelsen af den her krig? Var det ikke en god idé at få den uenighed, der jo er, om, hvad der er klogt og mindre klogt, frem i en åben debat, i stedet for at det bare er et stykke papir, der bliver forelagt til orientering i Det Udenrigspolitiske Nævn på et lukket møde?

Kl. 11:52

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 11:52

Jeppe Kofod (S):

Jeg har ikke det fjerneste imod en god og hyppig debat, heller ikke i Folketingssalen, om Afghanistanindsatsen. Der ligger som også tidligere nævnt et klart mandat for den indsats, vi har, som er vedtaget her i Folketinget.

Så jeg støtter fuldstændig, at vi kan få en ordentlig debat om de her ting – både om de udfordringer, der er i Afghanistan, for dem er der mange af, og også om de positive ting, der er sket, siden vi blev engageret. Der er blevet nævnt andre tal, men jeg synes, at noget af det, man eksempelvis kan notere sig, er, at 70 pct. af befolkningen ifølge en måling i 2009 mener, at landet er på den rette vej. Det er en stigning på 30 procentpoint i forhold til en lignende undersøgelse ved udgangen af 2008. Så der sker altså fremskridt i Afghanistan.

Men jeg er helt med på, at vi skal tage en debat, og jeg synes, det er fint. Det er bl.a. også derfor, at vi har den årlige revidering af Helmandstrategien; det er for at få en debat, for at se, om de mål, vi sat-

te os sidste år i Helmandplanen, er nået i løbet af det år, der er gået, og også se på, hvordan vi så styrker de mål eller ændrer dem, så vi tilpasser os den virkelighed, vi befinder os i. Så jeg er stærkt tilhænger af en debat om de her spørgsmål.

Kl. 11:53

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Hr. Frank Aaen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 11:53

Frank Aaen (EL):

Jo, men det er jo sådan, at når en debat også fører til en vedtagelse, bliver den nogle gange taget mere alvorligt både af deltagerne i debatten og af offentligheden og af medierne. Så hvis man vil have en seriøs åben debat om Afghanistanstrategien, kan det jo derfor ikke nytte noget, at den bliver beholdt af partier, der har indgået forlig om krigen – oven i købet på en måde, så selv SF, der ønskede at være med blandt forligspartierne, er holdt ude. Altså, jeg mener, at det jo ikke har noget med demokrati at gøre, og det er altså i en sag om at føre krig.

Derfor kan jeg ikke forstå, hvorfor man, når man synes, det er vigtigt hvert eneste år at tage strategien op til overvejelse, så ikke sørger for, at den kommer frem til en åben debat i Folketinget, hvor det også er muligt at påvirke processen i stedet for bare at skulle tage den til efterretning.

Kl. 11:54

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 11:54

Jeppe Kofod (S):

Jeg tror, at vi misforstår hinanden, for jeg er stærkt tilhænger af, at vi tager en åben debat og også i Folketinget. Nu har vi en debat i dag om Enhedslistens beslutningsforslag, men også andre debatter skal være meget velkomne.

Det, der vel er sagen her, er, at en række partier har indgået en aftale om Afghanistanstrategien 2008-2012, og så har vi ud over det Helmandplanen for 2009 og 2010, som vi diskuterer i øjeblikket, altså en plan, der bliver opdateret årligt for at sikre, at vi når de mål og benchmarks, som vi har sat os. Det synes jeg er en ansvarlig måde fra den gruppe partier, der er bag Afghanistanengagementet, for hele tiden at følge op på, at der sker de rigtige ting på jorden, og for også at forholde sig til den udvikling, der er i Afghanistan.

Jeg synes, det er fint, at vi også tager den debat i Folketingssalen, men hvis Enhedslisten eller SF er parate til at indtræde i den kreds og tilslutte sig Afghanistanengagementet, skal de set fra min side være hjertelig velkomne. Men jeg synes altså, det er lidt forkert at sige, at vi prøver at lukke en debat. Tværtimod synes jeg, at der skal være en maksimal offentlig debat om, hvordan vi når stabilitet og fred i Afghanistan.

Kl. 11:55

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Da den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, residerer i formandsstolen i øjeblikket, må vi bytte lidt rundt i ordførerrækken. Så det er hr. Helge Adam Møller som ordfører for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 11:56

(Ordfører)

Helge Adam Møller (KF):

Tak til den fungerende formand, fordi han kunne afløse mig i de her 7-8 minutter.

Jeg indrømmer blankt, at der skal meget til at overraske mig, men alligevel blev jeg overrasket, da jeg læste det her forslag, for forslaget fra Enhedslisten betyder, at man ønsker, at Taleban skal tilbage til magten i Afghanistan. Og hvad bliver så situationen? Lad mig starte med fodbold.

I dag spiller man fodbold på Kabul Stadion, altså i hovedstaden i Afghanistan. Hvad var situationen for 9½ år siden, da Taleban herskede? Der var ikke fodbold, men der var masser af tilskuere, for en gang om måneden udkommanderede man ca. 30.000 afghanere til at overvære de offentlige henrettelser arrangeret af Taleban. Mændene, der skulle henrettes, blev stillet op ved det ene mål og kvinderne nede ved det andet mål. Man startede med mændene, som enten blev skudt eller halshugget. Derefter var det kvindernes tur, de var ikke lige så heldige, de blev nemlig stenet. De blev gravet ned til livet, og derefter blev der kastet sten mod dem, indtil de døde, det tog en halv time og indimellem en time. Og så var der endelig tyveknægtene, og om dem kunne man tro, at de var lidt mere heldige, det var de sådan set ikke, de blev ikke dræbt, men de fik hugget en arm eller et ben af uden bedøvelse, og de afhuggede arme eller ben blev sømmet op i overliggeren på målet i den ene ende af banen, og der blev de hængende, indtil man måneden efter fortsatte med en lignende situation. Det er det, Enhedslisten ønsker vi skal tilbage til igen.

Hvad med pigerne? Enhedslisten ønsker, når Taleban er kommet til magten, at 2,5 mio. afghanske piger øjeblikkeligt tages ud af de skoler, som de i øjeblikket går i hver dag. Hvordan var situationen for 9½ år siden? Der var ikke en eneste afghansk pige, der gik i skole, det var forbudt ved lov af Taleban; det var forbudt for kvinder at måtte modtage nogen form for boglig uddannelse. Det er altså også det, Enhedslisten opfordrer til at vi skal vedtage her i Folketinget.

Endelig så vil man, når Taleban kommer til magten igen, have, at Afghanistan, ligesom det var for 9½ år siden, bliver verdens største terroristræningslejr. Mellem 1996 og 2001 blev der uddannet ca. 26.000 terrorister der. Det ønsker vi Konservative heller ikke sker. Glem ikke, at langt de fleste af de terrorister, der kaprede de fire fly i Amerika, hvoraf to fløj ind i World Trade Center, et i Pentagon og et forsøgte passagererne at generobre, var trænet i afghanske terroristræningslejr beskyttet af Taleban.

Det var tre grunde til, at Det Konservative Folkeparti under ingen omstændigheder kan støtte det her forslag. Og i modsætning til det, som den socialdemokratiske ordfører lige sagde: at Enhedslisten eventuelt skulle være velkommen i kredsen af partier bag Afghanistanstrategien, så siger jeg: Nej tak.

Kl. 11:59

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 11:59

Frank Aaen (EL):

Det har vi selv sagt ikke noget ønske om. Jeg synes, det er underligt, at man holder dem ude, der gerne vil være med, altså SF. Jeg må da sige, at det igen er en måde til at vise, at man er udemokratisk i den måde, som Danmark fører krig på i Afghanistan.

Må jeg så ikke bare bede hr. Helge Adam Møller om lige at læse vores forslag. Hvor står det i vores forslag, at vi bare ønsker Taleban tilbage? Vores forslag ligger i virkeligheden i forlængelse af hr. Helge Adam Møllers partifælle udenrigsministerens udsagn om, at der skal gang i en afghansk styret proces med fred og forsoning. Det er sådan set det, vi prøver at udfolde i vores beslutningsforslag.

Forskellen er så, at der er nogle, der synes, at krigen bare skal fortsætte, mens vi siger, at vi allerede nu skal prøve at ændre kurs med større vægt på fred og forsoning, herunder at etablere en international fredsbevarende styrke, der kan sørge for, at de ekstremistiske talebankræfter ikke kan komme til magten igen.

Jeg vil bede hr. Helge Adam Møller om lige at læse forslaget, inden vi får den sædvanlige retorik.

Kl. 12:00

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 12:00

Helge Adam Møller (KF):

Jeg har netop læst forslaget, og der står i forslaget, at man skal trække de militære styrker ud fra alle NATO-lande. I øjeblikket er det 27 ud af NATO's 28 lande, der har soldater dernede. De udgør mere end 90 pct. De skal erstattes af de neutrale lande, der i øjeblikket er 17 af, men de har mindre end 10.000 soldater tilsammen – det er svenskere, finner, japanere, australiere, ukrainere og andre.

Det er godt og glimrende, at de lever op til det, FN har bedt dem om, for det er jo FN, der i sin resolution og i enighed ikke bare har bedt, men appelleret – for at bruge det udtryk, der bliver brugt – alle verdens lande om at gøre to ting: at man sender soldater og man sender civil og økonomisk hjælp derned. Men det er der altså mindre end 10 pct. af de neutrale lande, eller ikke-NATO-lande, der har gjort.

Derfor bliver resultatet nøjagtigt, sådan som jeg beskrev, nemlig at hvis der kun er de 8.000-10.000 soldater tilbage og den tiendedel hjælp, er det Taleban, der igen hersker om en måned eller to. Det er det, Enhedslisten foreslår.

Kl. 12:01

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det hr. Frank Aaen for endnu en kort bemærkning.

Kl. 12:01

Frank Aaen (EL):

Det er ganske simpelt hen ikke rigtigt. Det står ingen steder i vores forslag. Der står det modsatte, nemlig at det ikke skal være dem, som i dag deltager i NATO-operationen, der skal være den fredsbevarende styrke. For det er klart, at USA, Danmark og andre lande, der har deltaget i NATO-operationen og i den krig, der pågår, ikke i morgen kan sige, at de lige pludselig er fredsbevarende styrker, altså skifte kasket og sige, at de ikke mere er krigsførende, men fredsbevarende.

Man er nødt til at forestille sig, at det er styrker fra nogle helt tredje lande, der kan komme ind og deltage som en fredsbevarende styrke under FN-ledelse, og det er det, der er kernen i vores forslag, samtidig med at der skal gives en meget massiv støtte til udvikling i Afghanistan. Det er en helt anden måde at tænke på.

Vi tænker på at afslutte krigen og få gang i fred og forsoning. De Konservative går ind for, at krigen bare skal køre på, indtil vi har vundet. Og hvem tror på det? Det er der ikke mange der gør. Læs forslaget, for det er altså meget mere udbygget end det, der kommer til udtryk i den retorik, som vi her får præsenteret.

Kl. 12:02

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 12:02

Helge Adam Møller (KF):

Der er mange, der tror på, at den nuværende strategi kan føre til, at afghanerne igen bliver herre i eget hus, at piger kan gå i skole, og at der ikke er offentlige henrettelser på Kabul stadion. Jeg kan nævne Obama, jeg kan nævne Hilary Clinton, jeg kan nævne Helge Adam Møller, og jeg kan nævne tre fjerdedele af alle medlemmerne i dette Folketing. Det er der rigtig mange der mener.

Lad mig så bare sige, at FN jo har appelleret til alle de lande, både muslimske og ikkemuslimske lande, og der er altså 17 ud af de mere end 170 lande, som man har appelleret til, som ikke er NATO-lande, som har ønsket at bidrage. Det er svenskerne, tak for det; det er finnerne, tak for det; det er japanere, australiere og ukrainere. Men det store flertal har altså ikke ønsket at bidrage hverken økonomisk eller militært.

Derfor er situationen nøjagtig, som jeg beskrev, nemlig at hvis man vil følge den tankegang, som Enhedslisten klart og tydeligt skriver om, nemlig at alle NATO-lande skal ud, så var Afghanistan på Talebans hænder om en måned.

Kl. 12:03

Den fg. formand (Jens Vibjerg):

Tak til den konservative ordfører. Så går vi tilbage til den ordinære talerrække, og det bliver så Dansk Folkepartis ordfører, hr. Søren Krarup.

Kl. 12:03

(Ordfører)

Søren Krarup (DF):

Udenrigsministeren har ganske ret i at påpege det tankevækkende i, at vi netop den 9. april har et sådant beslutningsforslag på dagsordenen. For datoen den 9. april 1940 er som bekendt den sorteste og usleste dag i danmarkshistorien. For første gang blev hele landet besat af fjendemagt. For første gang overgav den danske regering landet til fjendtlig besættelse uden at gøre modstand – usselt og beskæmmende! Ingen kan heller være i tvivl om årsagen til denne usselhed. Det var radikalismens modne frugt, den, der siden 1884 med dagbladet Politikens kampagne mod dansk forsvarsvilje, som man systematisk kaldte militarisme, og siden 1905 med Det Radikale Venstres stiftelse og skæbnesvangre indflydelse havde haft held til at bestemme dansk udenrigs- og forsvarspolitik. P. Munch, radikalismens ideolog og dansk udenrigsminister den 9. april 1940 var hovedmanden bag katastrofen.

Jo, det er symbolsk, at Enhedslisten opfordrer til kapitulation netop den 9. april. For vores deltagelse i krigen i Afghanistan er også symbolsk i sit bevidste brud med P. Munch og forsvarsnihilisme og defeatisme. Lad mig blot endnu en gang gentage, at der skete et systemskifte i 2001. Ikke tilfældigt understregede Anders Fogh Rasmussen, at den nye regering undsagde samarbejdspolitikken med den tyske besættelsesmagt. Ikke tilfældigt sagde den nye regering derfor ja til at deltage i krigen i Irak og Afghanistan. Det er et udtryk for, at vi bevidst gør op med holdningen fra den 9. april 1940, fordi vi nu vil forsvare og hævde os selv.

Krigen i Afghanistan er jo nemlig en forsvarskrig. Det er den vestlige verden og dermed også Danmark, der er truet af den islamske terrorisme – den, der angreb os den 11. september 2001. Vi kæmper mod terroristerne i Afghanistan for at forhindre dem i at bedrive terror imod os i Danmark. Dette er realiteten i det hele. Det er derfor, danske soldater kæmper og dør i krigen mod Taleban og Al-Qaeda. De forsvare Danmark i Afghanistan i Helmand-provinsen. Derfor er vores beundring og taknemlighed for deres indsats og kampvilje også så stor, og derfor afviser vi med foragt et beslutningsforslag som Enhedslistens i dag.

Men vi er samtidig klar over, at betingelserne er så vanskelige, at defeatistiske lokketoner som nu Enhedslistens kan være vanskelige at undgå. For Afghanistan er jo en næsten uoverkommelig opgave. Kender man en smule til landets historie, ved man, at det aldrig har været et disciplineret og homogent samfund. Det har været et klan- og stammesamfund, der har ligget i evig borgerkrig, og bl.a. englænderne var aldrig i tvivl om det umulige i at få et ordnet samfund ud af Afghanistan. Men så kunne man søge at stabilisere landet så vidt, at det undlod at angribe sin omverden, og dette er jo netop NATO's og vores opgave. Alle sværmeriske forestillinger om fuldstændt demo-

krati og menneskerettigheder kan vi lade fare. Det bidrager kun til at forvirre vore forestillinger, men kan vi hjælpe afghanerne så vidt, at de hæderlige holder slynglerne i skak og de retskafne holder sig Taleban fra livet, så har vi ydet et stort bidrag til at stabilisere Afghanistan og dermed beskytte os selv imod den terror, som Taleban søger at sprede i verden.

Det er dette, de danske tropper bidrager til. Det er derfor, deres indsats er så nødvendig. De fortjener virkelig vores støtte og respekt, og der kan under ingen omstændigheder være tale om at svigte dem og dermed os selv, heller ikke selv om P. Munchs efterfølgere søger at overtale os til det, heller ikke selv om efterkommerne af det kommunistiske parti, der var Hitlers mest trofaste støtter i Danmark i perioden fra den 9. april 1940 til den 22. juni 1941, taler søde, falske ord for os i dag. Det er den 9. april i dag, og vi har høstet en lære af denne dag, som vi ikke vil glemme.

Kl. 12:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 12:08

Frank Aaen (EL):

Krigen i Afghanistan kræver ufattelig store ofre; det er allierede soldater, det er afghanske soldater, det er civile afghanere, og det er afghanske børn, der mister livet i konflikten. Den koster i øvrigt en frygtelig bunke penge. Vi har lige fået svar på et spørgsmål, jeg har stillet, og det viser, at i 2009 var omkostningerne mindst 2,3 mia. kr., som man kunne skabe meget udvikling for.

Jeg kan forstå på hr. Søren Krarup, at formålet er at bekæmpe terrorisme, og så vil jeg bare spørge: I de 8 år, der er gået, hvor Danmark har haft soldater i Afghanistan, er truslen om terror imod Danmark da blevet større eller mindre?

Kl. 12:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:09

Søren Krarup (DF):

Jeg er lige ved at ryste på hovedet over en sådan naivitet. Lad mig sige til terroristerne: Lad dem selv begynde, lad dem holde op med at forsøge at udbrede deres terror. Som bekendt udspringer det hele af, at der fra Afghanistan blev udpønsat en terror, der bar frugt i USA den 11. september 2001. Lad de herrer forbrydere gøre begyndelsen, som det hedder i fransk litteratur. Lad terroristerne selv begynde, så var det nok muligt, at der blev sparet en del af det, der nu må bruges, også fra vores side, for at søge at holde terrorismen i skak.

Kl. 12:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Frank Aaen.

Kl. 12:10

Frank Aaen (EL):

Nu stillede jeg sådan set et ret konkret og enkelt spørgsmål.

Danmark fører en krig med meget store omkostninger, og Dansk Folkepartis målsætning med krigen var, som der stod, primært at bekæmpe terrorisme. Så spørger jeg bare: De to krige, Dansk Folkeparti har været med til at vedtage Danmarks deltagelse i, først i Irak og nu i Afghanistan, har de ført til mindre eller større trusler om terror mod Danmark? Mere eller mindre? Har de overhovedet haft nogen positiv virkning i forhold til terror?

Kl. 12:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:10

Søren Krarup (DF):

Til det sidste må jeg sige, at hvad der var sket hvis ikke osv. kan man aldrig bedømme. Men det korte af det lange er jo, at det, at Vesten med beslutsomhed har sat sig imod terrorismen, har forhindret, at den for alvor har bredt sig til Vesten. Det var den i færd med i 2001, og det er det, som den vestlige verden har sat en stopper for.

Det betyder jo ikke, at der ikke er terrorhandlinger i Afghanistan, og de steder, man har mulighed for at påvirke, kan de også sprede sig. Men det korte af det lange er, at vi med vores indsats har forhindret en terrorisme fra Afghanistan i at brede sig til vores del af verden.

Kl. 12:11

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det hr. Jesper Petersen som ordfører for SF.

Kl. 12:11

(Ordfører)

Jesper Petersen (SF):

Nogle ville måske tro, at hr. Holger K. Nielsen var blevet væsentlig yngre og mindre gråhåret. I kropslig statur minder vi lidt om hinanden, men ellers er forskellen åbenbar, og jeg er altså også bare vikar for hr. Holger K. Nielsen i dag. Han kan desværre ikke være til stede, og jeg er blevet bedt om på vegne af SF at læse en tale op for ham.

SF har som bekendt stemt imod den danske krigsindsats i Afghanistan. Det er helt uklart for os, hvad målet med indsatsen er, og vi har ingen tro på en militær løsning. SF udarbejdede derfor i efteråret 2009 et 10-punkts-program for en ændring af den danske Afghanistanindsats, og et centralt punkt i programmet er en exitstrategi, hvor de danske styrker trækkes ud hurtigst muligt og senest i 2015. Vi lægger samtidig vægt på en omstrukturering af den militære indsats, hvor der sker en opprioritering af kapacitetsopbygning og en styrkelse af den civile indsats, og der skal samtidig indledes en national fredsproces, som også omfatter dele af Taleban.

Vi har på den baggrund sympati for Enhedslistens beslutningsforslag, og Enhedslisten skal have ros for at rejse debatten. Nu ved alle, at Afghanistanindsatsen bestemmes i en bred forligskreds, og på den baggrund giver det ikke megen mening at sætte beslutningsforslaget til afstemning, bl.a. fordi en så vigtig afgørelse skal træffes på baggrund af et mere gennearbejdet forslag. Dette sagt med al respekt for Enhedslistens forslag i forbindelse med debatten her, men med hensyn til selve løsningen på problemet er det nok ikke beslutningsforslaget her, der er den rette vej at gå. Men det er vigtigt, at vi bruger anledningen til at komme i diskussion med regeringen og forligspartierne, for én ting er sikker: Vi skal ud af Afghanistan og skal derfor have udarbejdet en exitstrategi for, hvordan det skal ske.

Kl. 12:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så nåede vi frem til hr. Niels Helveg Petersen som radikal ordfører.

Kl. 12:14

(Ordfører)

Niels Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre kan ikke støtte beslutningsforslaget. Det Radikale Venstre støtter Danmarks indsats i Afghanistan både på det militære og på det civile område.

Det forekommer mig lidt uforståeligt, at Enhedslisten i sit forslag ligesom ser bort fra, at danske og andre styrker, der er i Afghanistan, arbejder på et fuldstændig klokkeklart FN-mandat. Man taler om, at man skal være en FN-ledet organisation eller indsatsstyrke dernede, en fredsbevarende styrke, og det må jeg sige er ganske urealistisk. Det vil ikke kunne vedtages i FN. Der vil ikke være nationer, der vil stille de styrker, der skulle til, og der er faktisk ikke rigtig nogen fred at bevare. Det er jo ikke sådan, at der er lavet politiske aftaler om en fredsslutning, desværre. Derfor kan en fredsbevarende styrke i den nuværende situation i Afghanistan ikke komme til at udfolde sig.

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for indlægget her i dag. Jeg synes, at det var nøjternt, og som jeg forstod ministeren, var et kernepunkt i fremstillingen, at vi i 2010 skal prøve på at skabe forudsætninger for en ændret sammensætning i retning af en mere tilbagetrukket dansk rolle, støttende rolle, og en eventuel reduktion af det danske troppebidrag. Det synes jeg er en nøjtern synsmåde, og den kan jeg ganske tilslutte mig.

Der har jo været gjort både en stærk militær indsats og en civil indsats i Afghanistan. Det, som vel hidtil har manglet, og som stadig væk ikke rigtig er kommet til udfoldelse, er en stærkere politisk indsats for at skabe en politisk forhandlingsløsning på et eller andet tidspunkt. Vi ved, at der arbejdes hårdt med det bag linjerne og i det diskrete på det diplomatiske niveau, og det er helt fint. Men det er til gengæld en meget vigtig side af forsøget på at få en brugbar samlet løsning på konflikten i Afghanistan.

Den amerikanske administration har helt tydeligt lagt vægt på, at man skal bestræbe sig på at finde en forhandlingsløsning og undersøge alle mulighederne. Det samme har den britiske regering, og også den danske udenrigsminister har jo udtalt sig i retning af, at det skal undersøges, og der skal afsøges alle muligheder for på den måde at tilvejebringe en løsning. Også det vil jeg meget gerne tilslutte mig. Jeg tror, at det er en realistisk måde at se på det på, selv om det også kommer til at indebære, at man kommer til at forhandle med folk, man tidligere har været oppe at slås med.

I slutningen af 2010 begynder kredsen af partier, der står bag Afghanistanpolitikken, en ny runde for at formulere en politik for 2011. Det Radikale Venstre har for sin del tilkendegivet den holdning, at vi ønsker danske tropper trukket ud af Helmand-provinsen fra midten af 2011. Vi ønsker ikke de danske tropper trukket tilbage, vi ønsker at arbejde andre steder i Afghanistan, hvor vi efter vores opfattelse kan gøre mere nytte, ikke mindst med hensyn til civil genopbygning.

Men det er alt sammen, hvad der venter os for forhandlingerne for 2011, og det skal jeg derfor ikke gå videre ind på, kun markere synspunktet her ved denne lejlighed.

Kl. 12:18

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Frank Aaen som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 12:18

(Ordfører for forslagsstillerne)

Frank Aaen (EL):

Tak for debatten og tak til SF, som erklærede sig enig i intentionerne bag forslaget, men som jo desværre også prøver at komme med i forligskredsen bag Afghanistankrigen, hvilket jeg selvfølgelig ikke er så glad for. Men der skal alligevel lyde en lille tak.

Også en lille tak til Det Radikale Venstre – og det var derfor, jeg ikke lige tog en kort bemærkning, som jeg ellers har gjort til andre – fordi de trods alt gik ind i debatten og talte om de ting, der er lagt frem i forslaget. Det har jo stort set været fraværende hos regeringspartierne, som bare har holdt nogle taler, de kunne have holdt sidste år, forrige år eller forrige år igen. Der har jeg da respekt for, at man trods alt prøver at gå ind i debatten.

En af bemærkningerne lød, at der allerede er en FN-styrke i Afghanistan, og at det derfor er overflødigt at foreslå en ny. Dertil vil jeg bare sige, at det med den FN-styrke, der er i Afghanistan, er på samme måde, som da Irakkrigen blev ført under FN-mandat, ikke i starten, men i den længste tid. Derfor er det jo ikke sikkert, at det er en god krig, bare fordi der er et FN-mandat, for som bekendt var Det Radikale Venstre også mod krigen, da den var under FN-mandat. Derfor kan man sagtens være imod en krig, der føres, selv om FN på en eller anden måde har blåstemplet den, selvfølgelig kan man det.

Det, vi foreslår, er jo altså, at man får en neutral styrke, som ikke har været rodet ind i selve krigen, men som kan komme, uden at parterne siger, at den bare er USA's forlængede arm. Det, vi ønsker, er, at vi hurtigst muligt trækker Danmarks og NATO's tropper ud af Afghanistan, men at vi ikke bare gør det, men samtidig også sætter gang i en massiv udvikling for at indgå fredsftaler og opnå forsoning, for at komme i gang med en helt anden proces.

I den forbindelse glemte jeg faktisk, at jeg også havde en lillebitte tak til udenrigsministeren, som jo understregede, at en del af hendes strategi handler om fred og forsoning. Det synes jeg sådan set er fint at høre. Jeg vil sige, at da Enhedslisten for nogle år siden begyndte at tale om fred og forsoning, herunder fredsftaler med de mest fornuftige dele af Taleban, blev der jo grinet ad os – det var bare helt ude i hampen – og nu er det sådan set blevet til en udbredt politik. Så en lille tak for det også.

Det, vi foreslår, er altså, at der skal sættes gang i en udviklingsproces, en freds- og forsoningsproces, og for at give den mulighed for at udvikle sig, uden at den bare bliver væltet af ekstreme Talebanstyrker, der kommer stormende fra f.eks. Pakistan, så er det, at vi foreslår, at man indsætter en neutral FN-ledet styrke til at sørge for, at det ikke bare væltes omkuld af dem, der er parat til at bruge mest vold, men at dem, der er parat til at arbejde for fred og udvikling, får ro til at gøre det. Det skal selvfølgelig ske med inddragelse af parterne, der er i Afghanistan, for ellers kan man ikke opnå fred og forsoning, men altså samtidig med en vis militær assistance, så den værste terrorist ikke bare kan sætte sig igennem og overtage magten.

På den måde synes vi faktisk, at vores forslag godt kunne fortjene en noget mere seriøs debat her i Folketinget, fordi vi faktisk prøver at løse det problem, der er, med, at opbakningen til Taleban i dag desværre stiger i store dele af Afghanistan, og at troen på, at det her skal føre til en militært baseret løsning, jo er svindende, ikke bare i Afghanistan, men også i USA og andre af de lande, der faktisk deltager i krigen. Så i stedet for at vente på at måtte opgive og bare trække sig ud, hvilket jeg synes ville være en katastrofe – man kan ikke bare trække sig ud og efterlade afghanerne til sig selv med det moralske, som vi har været med til at hjælpe dem ud i – er man altså nødt til at få en proces i gang, der indeholder alternativer til den NATO-krig, der foregår i øjeblikket.

Jeg vil da bare sige, at når vi hører, at USA i dag bruger 500 mio. kr. om dagen på den nuværende krigsindsats, og vi ved, at Danmark i 2009 brugte 2,3 mia. kr. på vores deltagelse i krigsindsatsen, så er det altså ganske mange penge at kunne gå ind og gøre en forskel med på en anden måde, nemlig med udvikling og med at hjælpe til, at de stridende parter får nogle aftaler om at leve sammen.

Kl. 12:23

Jeg har nemlig ikke den opfattelse, at afghanere er født til at slås med hinanden. Jeg har den opfattelse, at mennesker de fleste steder i verden, alle steder i verden, ønsker at leve sammen og få et bedre

liv, indtil der er andre omstændigheder, der gør, at de tror, at de kan få et bedre liv ved at slå. Men udgangspunktet er, at folk gerne vil leve sammen og have et bedre liv, og det synes jeg bare at vi skal hjælpe dem til i stedet for kun at fortsætte krigen.

Lad mig sige til sidst, at jeg synes, det er stærkt utilfredsstillende, at strategien for, hvordan Danmark fører krig i Afghanistan, besluttes af en eksklusiv kreds af forligspartier, hvor man oven i købet siger til nogle: I må ikke være med, selv om I gerne vil. Vi vil så ikke være med i et sådant forudbestilt forlig, men vi vil have debatten ud i det åbne. Det synes jeg altså at man skylder os. Jeg vil også tage op i Udenrigspolitisk Nævn, når det kommer op der, at man ikke bare i Udenrigspolitisk Nævn giver den strategi, der er aftalt mellem udvalgte partier bag lukkede døre, det blå stempel under fortrolighed i Udenrigspolitisk Nævn, men at det kommer i form af et beslutningsforslag, hvor dem, der står bag krigen, lægger frem: Vi ønsker, at krigen skal gøres sådan og sådan. Så kan vi få en åben debat her i Folketinget af den plan, som flertallet ønsker, og få den debatteret, inden den vedtages, så det ikke bare er noget, vi skal tage til efterretning.

Jeg synes helt ærligt, at når vi er ude i en sag, der har den karakter, som en krig har, så vigtig en sag, som en krig er, så kan reglerne og retningslinjerne for, hvordan krigen føres, ikke vedtages bag lukkede døre. Så må de kunne vedtages i åbenhed.

Lad mig slutte af med at sige, at det med at sætte gang i en anden proces, som stopper den krig, der foregår nu, og får gang i udvikling og fred, ikke alene er nødvendigt for Afghanistan. Det er nødvendigt for hele regionen, for det, der foregår lige nu, primært med USA som drivende kraft i krigen, er jo, at hele regionen, ikke mindst Pakistan, i øjeblikket er på vej til at gå i opløsning med nye konflikter. Der vil jeg sige, at jo længere tid krigen i Afghanistan fortsætter som nu, jo værre vil det gå, ikke alene i Afghanistan, men i hele regionen. Også derfor er der grund til at træffe en beslutning efter en ordentlig debat her i Folketingssalen, og det håber jeg meget at vi kan få så hurtigt som muligt.

Kl. 12:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 132:

Forslag til folketingsbeslutning om forbedret sikkerhed i forlystelsesparker m.v. og indførelse af uddannelse i sikkerhed for medarbejdere i forlystelsesparker m.v.

Af Bjarne Laustsen (S) m.fl.

(Fremsættelse 12.02.2010).

Kl. 12:26

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Den første, der får ordet, efter at forhandlingerne er åbnet – og det er de nu – er justitsministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Ifølge beslutningsforslaget, som vi nu skal drøfte, vil man pålægge regeringen inden den 1. april 2010 – så skal vi skynde os – at sikre, at der foretages ændring af reglerne, så publikum, bl.a. i forlystelsesparker, party- og koncerttelte, ikke risikerer at komme til skade i forbindelse med brug af de pågældende faciliteter eller ved at deltage i fester og koncerter m.v. Samtidig bliver regeringen ifølge forslaget pålagt inden den 1. oktober i år – det er der lidt bedre tid til – at sikre uddannelsesmuligheder, bl.a. for personale, der betjener forlystelser eller forestår udlejning af telte m.v., så de ikke risikerer at komme til skade i forbindelse med deres arbejde.

Ifølge forslagsstillerne er sikkerheden i forlystelsesparkerne generelt høj, når man sammenligner antallet af årlige gæster med antallet af uheld ved brug af private trampoliner og forskellige legepladser. Alligevel må det være i publikums og branchens interesse, at ulykkesfrekvensen kommer længere ned, på samme måde som det f.eks. er et politisk mål at få antallet af ulykker i trafikken ned. Forslagsstillerne nævner så, at en række begivenheder gennem de senere år desværre har talt deres tydelige sprog om, at der er behov for yderligere sikkerhedsregler. Der henvises bl.a. til den tragiske ulykke, som vi vel alle husker, på Roskilde Festival i 2000, hvor ni unge mænd døde, og de ulykker, der ramte flere danske forlystelsesparker i sommeren 2008. Derudover finder forslagsstillerne, at det er uhenigtsmæssigt, at myndighedsopgaven er spredt på forskellige ministerier og styrelser.

På den baggrund vil man pålægge regeringen at sikre, at der er danske standarder for sikkerheden i forlystelsesparker, at forpligtede virksomhederne til at følge de standarder, at sikre, at kun godkendte forlystelser og telte må anvendes, at sikre, at det bliver obligatorisk for personer, der opstiller eller overvåger forlystelser og telte m.v., at have gennemført en godkendt sikkerhedsuddannelse og endelig at indføre nogle sanktioner mod virksomheder og personer, som ikke overholder lovgivningen.

Forslaget vedrører altså både forlystelsesapparater, som navnlig er reguleret i Justitsministeriets forlystelsesbekendtgørelse, og telte, som er reguleret i en række forskrifter, som ikke hører under Justitsministeriet. Derfor vil jeg først koncentrere mig om forlystelserne og så bagefter komme ind på den del af forslaget, som har med telte at gøre.

Lad mig først slå fast, at jeg tror, vi alle sammen er enige om, jeg er i hvert fald helt enig med forslagsstillerne i, at sikkerhedsniveauet på forlystelsesområdet skal være meget højt. Det er jo vores opgave at sørge for, at reglerne indeholder de nødvendige krav, både til forlystelsesapparaterne og til det personale, der betjener forlystelserne, sådan at både børn og voksne trygt kan tage en tur i karrusellen eller i rutsjebanen. Derfor er jeg også glad for at kunne konstatere, at Rigspolitiet har det overordnede indtryk, at sikkerhedsniveauet på forlystelsesområdet i Danmark generelt er højt, og at samarbejdet mellem synsvirksomheder, forlystelsesindehavere og politi foregår på en fornuftig og konstruktiv måde.

Desværre skete der jo i sommeren 2008 en række ulykker i danske forlystelsesparker, og det er naturligvis et faktum, som man må reagere på. Det gjorde den daværende justitsminister også ved at bede Rigspolitiet om at foretage en undersøgelse af området og komme med forslag til mulige forbedringer. Justitsministeriet gennemførte på den baggrund i 2009 en række skærpelser af forlystelsesbekendtgørelsen. Der blev bl.a. indført en bestemmelse om, at der kan stilles krav om skærpet kontrol med forlystelsesapparater i opstartsfasen, og der blev indført en ordning, hvorefter alle forlystelsesapparater skal være forsynet med et skilt, der angiver, hvornår forlystelsesapparatet er synet og fundet i forsvarlig stand. Men arbejdet med at højne sikkerhedsniveauet stoppede ikke med det. Rigspolitiet er i februar måned i samarbejde med de aktører, der er på området, kom-

met med yderligere forslag til forbedringer af bekendtgørelsen, og på den baggrund har Justitsministeriet netop gennemført en række yderligere skærpede krav til uddannelsen af det personale, der betjener forlystelsesapparaterne, og et krav om, at der skal føres en logbog for visse forlystelsesapparater.

Kl. 12:31

Så vil jeg komme ind på nogle af reglerne i bekendtgørelsen. Det er sådan, at alle forlystelsesapparater skal godkendes af politiet. Den godkendelse sker på baggrund af en tilsynsbog, som udstedes af en af de to særligt akkrediterede synsvirksomheder, der er på området. Det er jo synsvirksomheder, som har den tekniske ekspertise, og de skal så i hvert enkelt tilfælde vurdere og angive i tilsynsbogen, hvad det er for nogle betingelser, der af sikkerhedsmæssige grunde bliver stillet til forlystelsesapparaters konstruktion og opstilling og anvendelse. På samme måde skal politiet i sin godkendelse angive de betingelser, der af sikkerhedsmæssige grunde bliver stillet med hensyn til apparatets konstruktion og opstilling og anvendelse. Så det er altså de tekniske eksperter, der sammen med politiet i hvert enkelt tilfælde vurderer, hvilke betingelser man skal stille til forlystelsesapparaterne.

Som jeg nævnte tidligere, omfatter den her bekendtgørelse en lang række meget forskellige forlystelser, alt lige fra små hoppeborge til de største rutsjebaner. Derfor har vi også valgt et fleksibelt system, hvorefter politiet godkender et forlystelsesapparat på baggrund af de tekniske eksperters vurdering af det enkelte apparat. Det er så op til de tekniske eksperter at bestemme, hvilke standarder og vejledninger m.v. der mest hensigtsmæssigt kan bruges i det enkelte tilfælde. Og den her model sikrer altså på den måde, at de tekniske eksperter får handlefrihed, sådan at de kan vælge lige præcis den standard eller vejledning, som ifølge deres erfaring giver den bedste sikkerhed.

Hvis nu det var sådan, at vi omvendt forestillede os at diktere, præcis hvordan synsvirksomhederne skulle foretage deres undersøgelser, f.eks. i sådan en særlig dansk standard, ville vi jo risikere at afskære de tekniske eksperter fra at gøre brug af nye og bedre metoder og standarder fra ind- og udland, som kunne gøre en forlystelse mere sikker. Derfor mener jeg ikke, det ville være hensigtsmæssigt, hvis vi indførte sådan nogle særlige danske standarder på området. Jeg tror, det er bedre, at vi gør, som vi gør i dag.

Når det gælder uddannelsen af personalet, som betjener forlystelsesapparaterne, har Justitsministeriet, som jeg nævnte, for nylig gennemført en ændring af bekendtgørelsen, hvor der bl.a. er indført skærpede uddannelseskrav. Der stilles krav om, at personalet, som betjener forlystelsesapparaterne, skal have gennemgået en uddannelse, der sikrer, at det pågældende forlystelsesapparat betjenes på forsvarlig vis. Personalet skal være oplært i driftsprocedurer. Hvis der er nogle restriktioner for publikum, skal de vide det, og de skal selvfølgelig også have kendskab til nødprocedurer. De skærpede krav til uddannelsen tager hensyn til de igen meget forskellige typer af forlystelser, som findes på markedet i dag, og selvfølgelig må der stilles nogle større krav til dem, der betjener en stor rutsjebane, end til personalet ved de helt små børneforlystelser.

Så bekendtgørelsen sikrer altså, at de personer, som betjener apparaterne, har den nødvendige viden, for at de også kan betjene apparaterne forsvarligt, og der bliver stillet krav om, at ejerne af forlystelsesapparaterne også kan dokumentere, at det personale, der betjener forlystelserne, er uddannet tilstrækkeligt.

Det er de forhold, som reelt har en betydning for sikkerheden, og det er derfor også min opfattelse, at det er disse krav, vi bør stille i bekendtgørelsen i stedet for, som der lægges op til i beslutningsforslaget, at kræve, at man gennemfører sådan mere formelle uddannelsesforløb. Det er de reelle kvalifikationer i forhold til de enkelte for-

lystelser, der er afgørende for, hvad det er for nogle krav, vi skal stille til uddannelse.

Forslagsstillerne er så også inde på, at habilitetsreglerne ikke skulle være tilfredsstillende afklaret. Der er jeg enig i, at det er vigtigt, at vi sikrer, at der ikke er nogen tvivl om, at det går rigtigt for sig, når en tilsynsvirksomhed skal undersøge en ulykke. Rigspolitiet har derfor også i forbindelse med ændringen af forlystelsesbekendtgørelsen orienteret alle kredse om, at de ved undersøgelse af ulykker med forlystelser skal være opmærksomme på, at der ikke må kunne rejses tvivl om habiliteten hos den virksomhed, som eventuelt foretager en undersøgelse af ulykken for politiet.

Som det fremgår, bliver forlystelsesbekendtgørelsen løbende ændret, og bekendtgørelsen indeholder en lang række regler, som alle sammen har til formål at sikre, at der ikke sker ulykker, og at man altså trygt kan opholde sig ved og bruge forlystelserne i en dansk forlystelsespark. Som jeg allerede har nævnt, er der et meget lavt antal ulykker på området, og det vidner jo om, at vi rent faktisk har en høj sikkerhed, men vi skal selvfølgelig hele tiden gøre vores yderste for, at det regelgrundlag, vi har, er det bedst mulige.

Kl. 12:37

På den baggrund har jeg bedt rigspolitiet om i samarbejde med de relevante aktører på området at undersøge, om der er behov for at indføre et klassifikationssystem for forlystelsesapparater, og jeg anmoder om at få rigspolitiets indstilling til det spørgsmål inden den 1. oktober i år, så eventuelle regelændringer kan være på plads inden sæsonstarten næste år.

Som nævnt omfatter beslutningsforslaget også telte, hvor der ifølge forslagsstillerne er en meget høj risiko for, at vi pludselig står med en alvorlig ulykke med mange dræbte og tilskadekomne, f.eks. fordi et telt kolliderer. Telte er ikke reguleret af Justitsministeriets regler. Telte kan derimod være omfattet af byggeloven, som hører under Økonomi- og Erhvervsministeriets ressort, og jeg vil derfor nu redegøre for de bestemmelser.

Byggeloven skelner ikke mellem forlystelser, telte og lignende. Byggeloven opererer med begrebet bygningsmæssige konstruktioner, og derunder falder altså telte og forlystelser. Teltene skal derfor byggesagsbehandles, hvis de kan sidestilles med en bygningsmæssig konstruktion. Økonomi- og Erhvervsministeriet har oplyst, at byggeloven både indeholder regler om, at visse forhold skal påses og iagttages inden byggeriets påbegyndelse, og regler om, hvilke krav byggeriet skal opfylde efter færdiggørelsen.

Formålet med byggeloven er altså at sørge for, at bygninger er sikre. Store telte og store forlystelser skal efter byggeloven byggesagsbehandles af den relevante kommune, når de ud fra en konkret vurdering, der bliver foretaget af kommunen, kan sidestilles med en bygningsmæssig konstruktion. I byggesagsbehandlingen skal kommunen kontrollere, at bygningsreglementets regler om bl.a. dimensionering af konstruktioner er overholdt. De regler har til formål at sikre, at bygningerne er stabile og holdbare under alle forhold. Der kan jeg så oplyse, at Erhvervs- og Byggestyrelsen nu er ved at lægge sidste hånd på en vejledning om byggesagsbehandlingen af midlertidige konstruktioner.

For så vidt angår spørgsmålet om uddannelse for personer, der opstiller telte, er det regeringens opfattelse, at der ikke på det grundlag, vi har nu, er nogen grund til at indføre et sådant krav. Det skyldes, at der i byggelovgivningen allerede er nogle detaljerede regler om, hvilke krav bygninger skal opfylde for at frembyde en tilfredsstillende sikkerhed og dermed være lovlige, hvilket fungerer tilfredsstillende i praksis.

De nuværende regler stiller altså nogle reelle krav om, at det endelige resultat skal være sikkert. Det giver bedre mening, end at man stiller krav om, at de personer, der opstiller teltene, skal have en eller anden formel uddannelse.

Som det fremgår, og som forslagsstillerne også påpeger, er det korrekt, at den myndighedsopgave, der er, er spredt på forskellige ministerier og styrelser. Når man har spredt den, skyldes det, at der skal tages hensyn til en lang række forhold af meget forskellig karakter. Det gælder sikkerheden for de personer, der prøver en tur i et forlystelsesapparat, brandsikkerheden og sikkerheden for det personale, der betjener apparatet.

På den baggrund er det nok ikke hensigtsmæssigt at samle varetagselsen af de her meget forskellige opgaver og hensyn hos én bestemt myndighed. Men at vi som offentlige myndigheder har et ansvar for at vejlede om reglerne, skal der ikke herske tvivl om.

Som det fremgår, er regeringen helt enig i, at sikkerheden skal være i top, når vi taler om forlystelser, koncerter osv. Ikke mindst på forlystelsesområdet er der allerede, også på det allerseneste, taget flere initiativer fra regeringens side, og regeringen kan bl.a. derfor ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag. Men jeg håber, at vi under udvalgsbehandlingen kan få lejlighed til at udveksle synspunkter om det her og måske få udrett, præcis hvad det er for nogle krav, der er stillet nu, også på det seneste. For da der for nogle reglers vedkommende er tale om nogle ganske nye regler, kan jeg selvfølgelig godt forstå, at forslagsstillerens forslag og gennemførelsen af de regler, der kommer nu, kan have krydset hinanden. Der synes jeg måske, at vi i fællesskab under udvalgsbehandlingen skulle prøve at analysere os frem til, om vi i virkeligheden ikke er ved at være landet på noget, som alle kan være enige om egentlig fungerer tilfredsstillende.

Kl. 12:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Det giver anledning til en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 12:41

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil trods alt gerne takke ministeren for de positive tilkendegivelser, også for at anerkende, at det er et stort problem. Jeg har selvfølgelig i dag væbnet mig til tænderne med alverdens former for dokumentation i forhold til den her sag. Sagen om det mest berømte telt har økonomi- og erhvervsministeren svaret på her til morgen, X Faktor-teltet i Århus, der blæste væk. Der var ikke nogen særlige ting, det var heller ikke godkendt osv. Jeg har en regelsamling her om alle de telte, der er faldet sammen i Danmark gennem de sidste mange år.

Der er behov for den uddannelse, som vi lavede, men som ministeren ikke synes folk skal bruge. Når vi har en god uddannelse på området, er det helt uforståeligt, at det så bliver til, at det er brodne kar, der stiller telte op, og at de blæser omkuld. Derfor er der kun én vej, og det er at sørge for, at det bliver obligatorisk, at de folk, der stiller telte op i Danmark, også skal have en uddannelse.

Jeg står her med en fuldstændig ren – straffeattest, havde jeg nær sagt – godkendelse af en vandruksjebane fra sidste år. Igennem de senere år har den ikke haft nogen anmærkninger overhovedet. Jeg har samtlige billeder af den vandruksjebane og svejsninger og tæring osv., der aldrig nogen sinde har været godkendt. Den har kun været godkendt på overfladen. Derfor er der selvfølgelig et problem her, nemlig at der er alt for mange forskellige myndigheder – og ofte er det de samme mennesker, der skal godkende de installationer, som tidligere er blevet godkendt af det samme firma.

Kl. 12:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 12:43

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Som jeg tror jeg var inde på er der efter regeringens opfattelse ikke nogen grund til at indføre et egentligt uddannelseskraft. Det, der er

afgørende, er, at der er nogle krav, som bygningerne og altså teltene skal opfylde for at give en tilfredsstillende sikkerhed og dermed være lovlige. Det er vores opfattelse, at det egentlig fungerer ganske godt.

Så kan man selvfølgelig spørge: Hvad så med de mindre teltopstillinger, som ikke skal byggesagsbehandles? Kan der være et problem der? Til det vil jeg sige, at det er min opfattelse, at den almindelige borger i Danmark frit må kunne købe eller for den sags skyld leje og opstille et mindre telt i sin have, uden at man har gennemgået en eller anden formel uddannelse eller er nødsaget til at skulle betale uddannede folk til at opstille det pågældende telt. Et krav om en formel uddannelse vil være alt for indgribende, og man vil kunne frygte, at et sådant krav også vil kunne hæmme det frivillige foreningsliv. Og det synes jeg også vi skal tage hensyn til.

Kl. 12:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der yderligere en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 12:44

Bjarne Laustsen (S):

Vi husker alle sammen, at også Det Konservative Folkeparti var med til at indføre de såkaldte pølsekurser, hvor man for at servere en rød pølse skulle have et kursus, ellers kunne man ikke få lov til at gøre det. Når det drejer sig om, at man sætter sig op i en boomerang eller et omrejsende tivolis forlystelser, hvor de kører folk af sted med 100 km/t., er der ikke noget eksakt krav, så skal der ikke være noget – heller ikke, når man stiller telte op.

Det synes jeg er en mangel, og jeg vil gerne være med til at diskutere det her videre frem, for når det drejer sig om kontrol, kan den blive bedre. Det er også et spørgsmål om godkendelsesproceduren, om, hvem der skal gøre det, og så er det et spørgsmål om uddannelse, for jeg tror, at uddannelse er vejen frem.

Det er sådan, at jeg vil tro, at 80 pct. af de folk, der er ansat i de omrejsende tivoler, er udlændinge, der slet ikke kan det danske sprog. De aner heller ikke noget om krisestyring og førstehjælp og den slags ting. Og det er jo dem, der først står der. Det kan også være et helt ungt menneske, der står med et vogntog, der er kørt fast, og hvor der sidder 50 mennesker med hovedet hængende nedad. Der kræver det da, at man kan håndtere en krise, og at man kan yde den fornødne hjælp og rekvirere det beredskab, der skal til for at hjælpe de mennesker, der er kommet til skade.

Kl. 12:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det justitsministeren.

Kl. 12:45

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Som jeg sagde, er det min opfattelse, at det afgørende er kravene, der bliver stillet til teltene, når man opfører dem, så man sikrer, at de er sikre. Og det er der krav om.

Så er der de mindre telte, som man altså stadig væk må have lov til at sætte op i sin egen have eller i en frivillig forening. Og i de tilfælde, hvor det er ansatte, som opstiller teltene, eller hvor der er ansatte til stede i sådan et opstillet telt, stiller arbejdsmiljølovgivningen jo krav til sikkerheden for de ansatte og til arbejdsgiveren i forhold til bl.a. at sørge for, at de beskæftigede får den nødvendige oplæring og instruktion, så arbejdet kan udføres på både en sikkerhedsmæssig og sundhedsmæssig forsvarlig måde.

Arbejdsmiljølovgivningen stiller krav om oplæring og instruktion i det konkrete arbejde målrettet de konkrete faremomenter, der er ved det pågældende arbejde.

Så vil jeg også nævne, at der i beredskabslovgivningen, som jo altså bliver administreret af Beredskabsstyrelsen under Forsvarsmini-

nisteriet, er et forebyggende regelsæt, der supplerer og også på nogle områder skærper byggelovgivningen. Det regelsæt regulerer i første række forebyggelse af brand og sikring af forsvarlige rednings- og slukningsmuligheder, hvis der er brand, og så er der også regler om instruktion af personalet, når det gælder flugtveje og den slags.

Kl. 12:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til justitsministeren. Der er ikke flere korte ... Jo, undskyld. Det er der. Fru Lone Dybkjær.

Kl. 12:46

Lone Dybkjær (RV):

Jeg beklager, at jeg kom lidt for sent til justitsministerens indledende bemærkninger, og derfor tøvede jeg med at tage ordet. Undskyld, formand.

Men det, jeg egentlig godt vil spørge om, er: Har vi eller kan vi skaffe os – det er muligt, ministeren netop sagde det i starten – en oversigt over de faktiske ulykker? Jeg synes ikke, man skal have en uddannelse, fordi man fifler med et telt i en have, men jeg synes heller ikke, det er det, som forslaget snakker om. Jeg synes, vi skal holde os til det, forslaget snakker om, for det er jo de store parker, hvor man sender sine børn hen.

Forlystelserne skal selvfølgelig også være sikre for voksne, og derfor vil jeg gerne spørge, om vi har en oversigt over de facto-ulykker i forbindelse med dette emne.

Kl. 12:47

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 12:47

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg er fuldstændig enig i, at vi selvfølgelig skal tage ved lære af de ulykker, der har været, og det er selvfølgelig i høj grad de større ulykker, vi skal tage ved lære af.

Jeg vil meget gerne prøve at fremskaffe en sådan liste. Jeg ved ikke, om der findes en, der er fuldstændig udtømmende, men i det omfang vi har kendskab til større ulykker, vil jeg meget gerne fremskaffe eller få etableret en sådan liste. Men jeg mener også, som jeg sagde i mit indlæg, at vi har gjort os umage for at tage ved lære og har skærpet kravene, når de ulykker, som vi har haft kendskab til, er sket, bl.a. den forfærdelige ulykke, der jo skete på Roskilde-festivalen i 2000.

Kl. 12:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 12:48

Lone Dybkjær (RV):

Det er jeg helt med på, og den var jo også så dramatisk, at det ville være mærkværdigt, hvis man ikke gik ind og tog ved lære af den. Men nu snakker jeg bare ikke om sådan noget som Roskilde-festivalen.

De her forlystelser bliver jo vildere og vildere. I hvert fald for sådan en som mig virker de ret dramatiske i forhold til dengang, man tog en lille tur i rutsjebanen i Tivoli, da jeg var ung, eller noget i den stil. Forlystelserne bliver større og mere dramatiske, men jeg synes, det er vigtigt at få kortlagt sikkerheden i forbindelse med dem.

Hvis vi tager sådan noget som teltopstillinger, er det jo fint nok at sige, at de skal opfylde de og de krav. Men hvem kontrollerer de og de krav? Det er jo det, det handler om. Hvis man bygger et hus, er man i den forbindelse også selv ansvarlig for, at det opfylder kravene. Det står der, og så kan man jo se, om det opfylder kravene. Men

når det telt bliver stillet op, hvem kontrollerer så, at det rent faktisk opfylder kravene? Hvis der ikke er en umiddelbar kontrol, kan det jo være fornuftigt nok at sige, at så må man tage en uddannelse i stedet for, så mit spørgsmål er: I hvilket omfang kontrollerer man de her ting?

Kl. 12:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 12:50

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg må sige med det samme, at jeg har det lidt ligesom fru Lone Dybkjær. Jeg synes også, at nogle af de her forlystelser bliver vildere og vildere. Nu er jeg jo ikke ældre end fru Lone Dybkjær, men jeg tænker nogle gange på, om det er, fordi jeg selv bliver ældre og ældre, at de virker vildere og vildere, eller hvad der nu er årsagen til det. Det skal jeg ikke kunne sige.

Men med hensyn til det konkrete spørgsmål er det jo sådan, at det er kommunen, der skal påse, at bygningsreglementet er overholdt ved opstilling af disse større telte, som vi taler om i de større sammenhænge. Derfor mener jeg egentlig, at der er en betryggende kontrol med det, men under udvalgsbehandlingen kan vi måske uddybe, hvad det er for nogle præcise former for tilsyn, kommunerne fører. Men der er altså en byggesagsbehandling, hvor kommunen skal kontrollere, at dimensionering, konstruktionskrav osv. er overholdt ved de større telte, som der er tale om.

Kl. 12:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Når man sidder og lytter til debatten, lyder det, som om der kunne være brug for en studietur for Retsudvalget til et antal forlystelsesparker, kan jeg høre.

Men vi går videre i ordførerrækken. Det er Venstres ordfører, og det er hr. Kim Andersen.

Kl. 12:51

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

I det omfang de faldne bemærkninger her fra den fungerende formand for Folketinget skulle opfattes som en indbydelse fra Præsidiets til de tilstedeværende ordførere til en tur på Bakken eller et andet morsomt sted i løbet af foråret eller sæsonen her, hvor vi jo har travlt herinde, så skal jeg på egne vegne sige tak for indbydelsen; jeg vil meget gerne deltage, og det tror jeg da i øvrigt der er mange af ordførerne der gerne vil.

Jeg forstår faktisk godt intentionerne i det forslag, vi her har til behandling, og jeg er også enig i, at vi har været vidne til nogle meget, meget alvorlige ulykker i forbindelse med forlystelsesparker og også vidne til ulykker i forbindelse med arrangementer, der har været afviklet under telt i forbindelse med store teltopstillinger. Jeg synes imidlertid også, man må sige, at regeringen og Justitsministeriet har ageret på de tragiske hændelser. Direktivet vedrørende forlystelsesparker og forlystelsesapparater er jo blevet revideret for et par år siden og er nu for nylig igen blevet udbygget under hensyntagen til de erfaringer, der er gjort, og Rigspolitiet er i gang med yderligere undersøgelser.

Jeg synes på den baggrund ikke, der er basis for at tilsige forslaget støtte. Det kan vi i hvert fald ikke på nuværende tidspunkt fra Venstres side. Vi kan henholde os til den meget fyldige, grundige og nuancerede redegørelse, som justitsministeren netop har afgivet, og så kan jeg sige på vores vegne, at vi er indstillet på løbende at have en dialog om det her, og vi er indstillet på, at man til stadighed i Justitsministeriet, Rigspolitiet og andre relevante myndigheder, der har med vore forlystelsesparker og med teltopstillinger at gøre, skal have

fokus på sikkerheden, for der er jo ikke nogen herinde, der er uenig i, at vi skal have maksimal sikkerhed for børn, unge og andre, som færdes i vores forlystelsesparker og benytter de meget, meget vilde – og det er jeg enig i – og til stadighed vildere og vildere forlystelsesapparater, som findes i disse parker.

Med det tilsagn og den positivitet over for forslaget skal jeg med henvisning til ministerens grundige redegørelse sige, at vi altså p.t. ikke kan støtte det her, men jeg synes, det vil være ganske fornuftigt, om vi bruger udvalgsarbejdet til at redegøre for, hvad der rent faktisk er sket på området på det seneste.

Kl. 12:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger. Det er først hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 12:54

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er glad for, at Venstres ordfører, hr. Kim Andersen, kan bekræfte, at dengang vi var børn og der var omrejsende tivolier på markedspladserne, var der en enarmet tyveknægt, og så var der nogle hånddrevne luftgynger og sådan nogle ting. De var knap så farlige, som de ting vi ser i dag, og derfor er der også behov for at følge udviklingen, og derfor er det fint, at Venstre gerne vil være med til at se på det.

Men det, der er problemet, er, at ulykkerne sker hvert eneste år, når de her ting kører. Vi kan f.eks. se på vandrutsjebanen på Bakken, hvor man lige havde godkendt den, men man kigger kun rent overfladisk på den. Alt det, der er bærende, som skal sørge for at holde vognene på sporet, om jeg så må sige, er slet ikke blevet tjekket. Enhver, der har set den her rapport fra Arbejdstilsynet, kan jo se, at den med al tydelighed viser, at det har været en meget overfladisk kontrol.

Derfor handler det vel også om, at man kommer til bunds i de sager og sørger for, at de apparater og det, der stilles til rådighed, som man endda tager penge for at få folk ind i, er der også en sikkerhed for, fungerer, således at folk kan komme helskindet ud af butikken igen.

Kl. 12:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:56

Kim Andersen (V):

Det er jo et dejligt spørgsmål, der sådan får en til at erindre barndommen. Jeg må nu sige, at i min barndoms sommertivolier var der gynger, luftgynger osv., men de var nu ikke hånddrevne. De var elektriske. Men nu er jeg nok også så meget yngre end hr. Bjarne Laustsen, så det er nok det, der i den sammenhæng gør forskellen.

Jeg synes, at jeg vil svare hr. Bjarne Laustsen på den måde, at jeg vil sige, som jeg sagde i min tale: Lad os nu bruge udvalgsarbejdet til at få redegjort for, hvad der rent faktisk er sket af justeringer og stramninger på det seneste. Hvis det giver anledning til, at der er nogen ting, som vi skal anmode de relevante tilsynsmyndigheder om at se grundigere på eller også at tage højde for i forbindelse med tilsynsbesøg, er vi åbne over for det.

Kl. 12:57

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Bjarne Laustsen.

Bjarne Laustsen (S):

Det er jo rigtigt, at ministeren kom med en fyldig redegørelse. Men der står jo også i den, at det er spredt på 4-5 forskellige områder.

Derfor er det et godt tilsagn at få, at vi skal kigge på tilsynsmyndighederne.

Bevares, der kommer en politibetjent ud og kigger på en karrusel, eller hvad det nu kan være, men jeg havde nær sagt: Hvilken forstand har han på det? Derfor drejer det sig virkelig om, at vi har personale, der præcis ved, hvor hunden ligger begravet, så de ved, hvad de skal kigge efter. De her forlystelser bliver større og højere, og de kører meget, meget hurtigt. Derfor er teknikken i det ikke at forlange, at det er en ganske almindelig landbetjent, der kommer ud og skal godkende en forlystelsesplads, inden den starter op i weekenden, som skal vide alt om, hvad der foregår i maskiner, der er lavet i USA eller Italien. Det kræver fagspecifikt personale. Derfor er det også vigtigt, at vi ikke kommer ud i de situationer, hvor man har været ude at godkende forlystelsen, og dagen efter falder den sammen.

Kl. 12:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:58

Kim Andersen (V):

Jeg er meget enig i spørgerens formuleringer og også i konklusion. Derfor tror jeg heller ikke, at vi skal samle myndighedsfunktionen på det her område. Jeg tror, at vi skal fastholde, at den ligger fagspecifikt, som tilfældet er i dag, for det er vigtigt, at der er en høj faglig indsigt i lige netop de problemstillinger, som man er ude at undersøge og efterfølgende meddele godkendelse til. Derfor tror jeg, at den faglighed kun kan fastholdes, når man har en myndighedsfunktion, der er knyttet op på også andre faglige gøremål end lige netop tilsynsfunktionen med forlystelsesparker.

Jeg medgiver, at det umiddelbart kan virke en smule mere uoverskueligt, end hvis det var samlet et sted. Det kan måske også virke lidt vanskeligere at finde indgangen til den her problemstilling, men jeg tror, at det alt andet lige er et plus for fagligheden.

Kl. 12:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 12:59

Lone Dybkjær (RV):

Tak for ordførerens åbenhed over for diskussionen, det tror jeg er vigtigt. Der er jo ingen af os, der har lyst til at stå med ansvaret – indirekte – for en eller anden ulykke. Derfor vil jeg spørge ordføreren, om man ikke kunne forestille sig, at man, om jeg så må sige, landede den her diskussion ved hjælp af en beretning eller tilsvarende, så vi fandt præcist ud af, hvad der er op og ned, og hvad man har sat i gang, og dermed, hvad der er undervejs, og så, om der er noget, der mangler.

Kl. 12:59

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 12:59

Kim Andersen (V):

Jeg er i forhold til processen ganske fordomsfri. Lad os nu begynde med det, som justitsministeren også gav tilsagn om heroppefra for et øjeblik siden; lad os bruge udvalgsarbejdet til at få gjort status på, hvad der rent faktisk er sket på området på det seneste, og lad os så derudfra drøfte, hvad der kunne være behov for at supplere med.

Hvis det så skal have en eller en speciel form ud over en drøftelse med ministeren eller en henvendelse eller nogle spørgsmål, så lad os drøfte det i udvalgsarbejdet.

Kl. 13:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er yderligere en kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 13:00

Lone Dybkjær (RV):

Når jeg går lidt op i det, er det jo, fordi det på en eller anden måde er meget rart at have en samlet dokumentation, og det er en beretning jo meget velegnet til. Det er også, fordi jeg synes, at det efterfølgende kan være noget svært at gå ind i de gamle sager, og jo flere gamle sager, der er – til trods for at vi har fået elektronikken til hjælp – jo sværere er det faktisk at finde ud af, hvor vi så landede, og hvad den samlede viden blev.

Men jeg synes, det er fint. Jeg behøver ikke et endeligt svar. Jeg synes bare, at man skal være åben over for, at vi prøver at samle alt det arbejde, vi gør, sådan at det bliver ordentligt dokumenteret, og at vi ikke skal begynde forfra hver gang – det synes jeg somme tider vi skal.

Kl. 13:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 13:01

Kim Andersen (V):

Det sidste kan jeg jo kun erklære mig enig i. Lad os arbejde seriøst med tingene, og så kan det jo være, at vi på et tidspunkt kan få en drøftelse – formelt eller uformelt – med justitsministeren og finde ud af, hvordan vi skal komme videre. Jeg er enig i, at vi jo ikke skal – for det er også ressourcekrævende – begynde med at opfinde den dybe tallerken hver gang, men vi har jo tradition for at have et godt og konstruktivt og seriøst samarbejde med justitsministeren, og vi har så sent som i formiddag siddet og diskuteret en alvorlig sag, hvor der blev udvist stor fremkommelighed og vilje til at nå hinanden, så mon ikke også det lykkes i denne sag.

Kl. 13:01

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, fru Marlene Harpsøe.

Kl. 13:02

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

I Dansk Folkeparti reagerede vi selvfølgelig skarpt, da medierne i sommeren 2008 kunne berette om flere ulykker med forlystelser. Det var ulykker, som var til at få kuldegysninger af, og om de personer, der oplevede ulykkerne på nærmeste hold, fordi de netop sad i en forlystelse, der lige pludselig kuldsejlede, kan man kun forsøge at forestille sig, hvor bange og skræmte de blev.

Når man som familie eller sammen med gode venner tager i Tivoli eller til sommermarked med et omrejsende tivoli i ens lokalområde, skal man selvfølgelig være sikker på, at de forlystelser, der er på stedet, er ordentlig sikret mod ulykker og lignende. Selvfølgelig kan vi ikke have forlystelser, der udgør en potentiel dræber mod børn og andre festglade danskere.

Efter ulykkerne i 2008 henvendte vi os derfor til den daværende justitsminister, som svarede, at han ville se alvorligt på, hvordan sikkerheden kunne forbedres. Det var et svar, som vi i Dansk Folkeparti blev glade for, og det er allerede blevet til flere forbedringer af sikkerhedsreglerne på området. Det seneste, som der er sket – og det

var jo lige før påske – er, at der er blevet uddannelseskra- v til de personer, som betjener forlystelserne. I Dansk Folkeparti mener vi, at det er et af de flere gode initiativer, som der allerede er taget.

Forslagsstillerne foreslår så her en række initiativer, som Dansk Folkeparti overordnet mener, at der allerede er taget hånd om i lovgivningen og i de ændringer, der har været den seneste tid. Men der er ikke i dag i lovgivningen krav om uddannelse af personale, der opsætter telte. Under behandlingen i udvalget vil vi spørge ministeren om, hvorfor der ikke er dette uddannelseskra- v til netop personer, der sætter telte op, for der er også eksempler på telte, der blæser væk. Hvis et uddannelseskra- v til de personer, der opsætter telte, kunne være med til at forhindre ulykker, så vil vi gerne i Dansk Folkeparti være med til at se positivt på det.

Dansk Folkeparti kan på den her baggrund ikke støtte forslaget, men vi vil under udvalgsbehandlingen være positive over for at se på, om der f.eks. er behov for at stille krav om uddannelse til dem, som opsætter telte.

Kl. 13:04

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:04

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Jeg skal takke Dansk Folkepartis ordfører for nogle trods alt positive bemærkninger, men jeg synes, det kniber lidt med konklusionen i forhold til at komme frem til, at det her er en sag, der er værd at støtte. Jeg vil gerne gøre opmærksom på, at hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti har været med til at lave de her AMU-uddannelser og sammen med undertegnede og andre gode kollegaer presset på for det. Det er vel meningen, at de skal bruges, for ellers oplever vi jo bare det her, som jeg også tror Dansk Folkeparti er optaget af, at der kommer firmaer ind fra Østeuropa, hvor folk ikke har uddannelse, og stiller telte op. De har måske dårligt nok set et telt, de aner intet om det. Så er det det.

Så bliver det de brodne kar, der kommer til at vinde over dem, der har investeret i, at deres medarbejdere får uddannelse. Det er det, vi kommer til at se på det felt her. Det er nøjagtig det samme, vi kommer til at se i forlystelsesbranchen, hvor måske 80 pct. i de omrejsende tivolier er folk, der måske kun kommer for at arbejde i sæsonen. Selv om det er stillet som et krav, vil jeg godt garantere for, at de uddannelser ikke bliver gennemført, inden tivolierne åbner nu her til sommer.

Kl. 13:05

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:05

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg synes rent faktisk, at jeg i min ordførertale var inde på, at det er en sag, der er værd at satse på. Det er enormt ubehageligt at sidde i sådan en situation, hvor man er ude en festlig aften sammen med vennerne eller sin familie og små børn, og man er oppe i en forlystelse, og så går det galt, eller man sidder til en koncert, og det telt, hvor den her koncert bliver holdt i, lige pludselig blæser væk. Der kan ske nogle meget alvorlige ulykker. Derfor ser vi i Dansk Folkeparti også alvorligt på det.

Jeg synes, det var udmærket, at hr. Bjarne Laustsen nævnte det her med AMU-kurserne, for jeg har selvfølgelig også haft en samtale med Dansk Folkepartis arbejdsmarkedsordfører, hr. Bent Bøgsted, som er meget stolt af, at Dansk Folkeparti har været med til at få gennemført, at der er kommet de her uddannelser, de her AMU-kurser, hvor man lærer at opsætte telte. Det synes vi er en rigtig god idé, og det er også derfor, vi vil gå skridtet videre og tage en drøftelse af

det her under udvalgsbehandlingen og stille nogle spørgsmål til ministeren om det.

Kl. 13:06

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:06

Bjarne Laustsen (S):

Det er selvfølgelig fint, at vi kan fortsætte den diskussion under udvalgsarbejdet. Men jeg synes jo bare, det er ærgerligt, at ordføreren står og roser de politikere, der har været med til at lægge det her i støbeskeen, og så bagefter drager den konklusion, at det ikke er vigtigt, det bliver brugt. Altså, det giver jo ingen mening overhovedet. Derfor kommer vi til at opleve, at det her arbejde også bliver out-sourcet; det bliver folk fra Østeuropa, der kommer ind og stiller telte op af en måske ringere og mere tvivlsom karakter end den, vi kender. Og kontrol er der meget, meget lidt af, standarder ligeså. Derfor kan det være en udvikling, vi kommer til at se.

Jeg tror heller ikke på det med uddannelse, selv om forlystelsesbekendtgørelsen siger, at der skal være uddannelse; man kan jo simpelt hen ikke nå at gennemføre uddannelse af de folk, inden sæsonen starter nu her. Det er jo derfor, jeg gerne vil have, at vi skal have en drøftelse af det her også i Uddannelsesudvalget. Vi skal se på, hvad det er for nogle uddannelseskrav, vi kan stille til medarbejderne, således at det er trygt for folk at bruge forlystelserne. Og skulle uheldet være ude, vil de selv samme medarbejdere skulle være i stand til at gribe ind og yde den bedste hjælp på stedet.

Kl. 13:07

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:07

Marlene Harpsøe (DF):

Hr. Bjarne Laustsen er inde på – hvis jeg skal prøve at gengive det – at man selvfølgelig ikke skal lave de her AMU-kurser, for at de ikke skal blive brugt. Det giver jeg hr. Bjarne Laustsen fuldstændig ret i; selvfølgelig skal de bruges, og det håber jeg da også at mange gør.

Når det så er sagt, synes jeg også, at det er værd at gå nærmere ind i, hvad årsagerne egentlig er til, at de her telte nogle gange blæser væk. Er det kun, fordi de er blevet dårligt opsat? Eller kan det være, fordi den godkendelse, som der er nogen der har været ude og give, er for dårlig? Kan det være, at de mennesker, som betjener sig af det her telt, har ændret lidt på konstruktionen af teltet, fordi de måske har skullet gøre plads til at få et større møblelement eller lignende ind i teltet? Det er jo også nogle af de ting, som vi er nødt til at se nærmere på, før vi går skridtet videre.

Men i Dansk Folkeparti er vi positive over for at se på det her, og det synes jeg også er det, jeg klart giver udtryk for på Dansk Folkepartis vegne. For man skal være sikker på ikke at komme til skade, når man er ude at have en festlig aften med dem, man holder af.

Kl. 13:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 13:09

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Beslutningsforslaget her sigter bl.a. mod at gøre danske forlystelsesparker til endnu mere sikre steder at opholde sig for både børn og voksne. Det synes vi i SF er rigtig vigtigt, for når man tager ud som familie, er det for at have en god dag og i hvert fald ikke for at have

bekymringer om, hvorvidt det kan være farligt. Man er nødt til at have tillid til, at de steder, man tager hen, også er trygge steder at tage hen. Vi har jo set en række eksempler på nogle uhyggelige ulykker, som ramte Danmarks forlystelsesparker særlig i sommeren 2008, og det var ganske forfærdeligt. Vi vil selvfølgelig gerne støtte tiltag, som forhindrer gentagelser.

Vi synes faktisk, at det foreliggende beslutningsforslag har nogle forslag, som måske kunne fremme sikkerheden i danske forlystelsesparker, og vi synes godt, at der kan være basis for at gå mere i dybden med det. Vi kunne endda forestille os, at man fik nedsat et udvalg, som fik kigget på de her forslag i dybden og taget stilling til dem. Vi mener også, at forslaget om telte og festarrangører i det hele taget kunne være en styrkelse af trygheden, og derfor synes vi også, der er behov for at belyse det bedre. Så i udgangspunktet vil vi sige, at vi er meget positive over for det her forslag, og vi vil appellere til, at ministeren får nedsat et udvalg, så vi kan få det grundigere belyst.

Kl. 13:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 13:11

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Jeg vil gerne starte med at sige, at vi fra konservativ side synes, at det her er et meget sympatisk forslag, forstået på den måde, at det er meget vigtigt, at vi forholder os til sikkerhed omkring kørende forlystelser; at vi forholder os til sikkerhed i de situationer, hvor borgere er ude for at more sig og hygge sig og bør have den fulde tillid til, at de kan gøre det uden risiko for at komme til skade. Så det er meget vigtigt med sikkerhed, og derfor er beslutningsforslaget sådan set meget kærkommen, en velkommen anledning til, at vi kan få en diskussion og en debat om, hvad sikkerhedsniveauet i Danmark så er. For det kan nogle måske godt være i tvivl om. Jeg kan forstå, at forslagsstillerne i hvert fald er i tvivl om, hvad sikkerhedsniveauet i Danmark er, og derfor vil det være godt, at vi får en diskussion af det her.

For et par år tilbage foreslog jeg justitsministeren, den daværende justitsminister, at vi prøvede at skærpe sikkerheden for kørende forlystelser yderligere på den måde, at de godkendelser, der bliver givet – det er jo nogle ingeniører, der gennemgår den pågældende forlystelse, og derefter er det politiet, der formelt giver tilladelsen til, at den pågældende forlystelse må tages i anvendelse – bliver monteret, sat på forlystelsen, således at brugerne, borgerne, de, der skal ud at more sig, kan se, at den pågældende forlystelse rent faktisk er godkendt. Det blev gennemført, og det blev gennemført sidste år, i juli 2009, med en ny bekendtgørelse, hvor man netop understregede, at de her godkendelser skal være synlige – ligesom vi har det i elevatorer og andre steder, hvor man kan se, at det, man benytter, rent faktisk er godkendt, og at man med tryghed kan bruge den pågældende installation.

Jeg har så også hørt, at turistorganisationen VisitDenmark fortæller, at i udlandet bliver Danmark rent faktisk opfattet som et meget, meget sikkert land at være turist i, ikke mindst fordi vi har høje sikkerhedskrav til kørende forlystelser, til tivoli-lande, til alle mulige andre former for sommerlande osv. Der er der meget høje krav til sikkerheden, og det giver altså en tillid og en tryghed i udlandet, og det er noget, man bruger aktivt til at sige: Kom bare til Danmark, det er meget trygt at være turist i Danmark. Det understreger, at vi rent faktisk har et meget højt sikkerhedsniveau i Danmark, og at det også er et sikkerhedsniveau, der bliver levet op til.

Derudover har justitsministeren lige udsendt en ny bekendtgørelse her den 27. marts i år, og når man kigger den bekendtgørelse igennem og holder den op mod forslagsstillerens beslutningsforslag,

må man jo sige, at den kommer rundt om de problematikker, som hr. Bjarne Laustsen rejser i sit beslutningsforslag, nemlig at der bliver taget hånd om, at de, der skal opstille de her ting, er uddannet godt nok til det, at de er instrueret godt nok i det, at kontrollen med tingene er god nok, at der rent faktisk er love og regler om det, og også at der er sanktioner forbundet med at overtræde de spilleregler, vi har. Så på den måde er man jo rundt om problemstillingen.

Så kan der være sådan en feinschmeckerdiskussion om, hvorvidt den ene eller den anden uddannelse skal være en dag længere eller kortere, eller om kursusindholdet nu er, som hr. Bjarne Laustsen synes det skal være, eller som justitsministeren synes det skal være. Det er jo en diskussion langt ned på et meget, meget lille detaljeniveau, som jeg tror Folketinget skal holde sig ude af.

Derudover kan jeg jo forstå, at Rigspolitiet har en løbende overvågning af det her område og senest har tilkendegivet, at det fortsat er Rigspolitiets indtryk, at sikkerheden i Danmark rent faktisk er meget høj, og jeg kunne forstå på justitsministerens tale her i dag, at justitsministeren har bedt Rigspolitiet om at lave en fornyet gennemgang af hele det her område, netop for at man til stadighed er helt opdateret på, at vi har de bedst mulige regler her i landet. Med det in mente synes jeg faktisk, at vi er rigtig langt, og at vi har den sikkerhed, der skal til, og det synes jeg da under alle omstændigheder var godt at vi fik præciseret ved den her debat, så vi ved, at vi har en god sikkerhed her i landet; vi har spilleregler for de her ting, og i udlandet bliver Danmark betragtet som et meget sikkert land at være turist i. Det er jeg da glad for.

Kl. 13:14

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:15

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er slet ikke i tvivl om, at det beslutningsforslag, vi taler om her i dag, har været med til at drive den diskussion, som også hr. Tom Behnke nævner. Jeg kan google mig frem til de første ti folketingskollegaer, der, når ulykken har været ude, er stået frem og har sagt, at kontrollen ikke er god nok, at sikkerheden ikke er god nok, og er kommet med forslag til forbedringer. Det har vi i Socialdemokratiet prøvet at skrive sammen, og vi har også været i meget tæt dialog med branchen. Så derfor har der været meget fokus på det.

Men det, som hr. Tom Behnke nævner, er sådan et mærkat, man stiller op ved en forlystelse, hænger på den, og derfor vil jeg godt spørge, om det ikke kan være en falsk tryghed, når det på samtlige punkter viser, at det hele er gennemgået korrekt, og at der ingen anmærkninger er, og vi så kan se, at der kommer andre folk ind og løfter dækslet af og ser, at svejsningerne er rustet væk, og at det er mangelfuldt på en lang, lang række punkter. Kan sådan et mærkat så ikke give en falsk tryghed, altså hvis det er sådan, at man reelt ikke har været i bund og set på, om de kørende dele egentlig kan holde til belastningen? Der kommer altså over 10 millioner mennesker i vores forlystelser i løbet af et år.

Kl. 13:16

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:16

Tom Behnke (KF):

Der er regler for sikkerheden. Der er regler for gennemgang af forlystelserne. Der er i Danmark, så vidt jeg ved, to firmaer, der er akkrediteret til med ingeniører at kunne gennemgå de her kørende forlystelser. De skal lave en rapport, som skal afleveres til politiet, og på det grundlag kan politiet vurdere, om der kan udstedes en tilladelse til, at den pågældende forlystelse kan sættes i værk. Man skal hvert

år på ny gennemgå den pågældende forlystelse. Der følger en logbog med den konkrete forlystelse, og i den logbog skal man skrive alle hændelser, alle tilsyn osv.

De godkendelser, de tilladelser, der bliver udstedt, har jeg så bedt om kommer til at være synlige på den pågældende forlystelse. Og der må vi jo have tillid til, at de her eksperter, der er udpeget til at være eksperter i det her, også gennemgår forlystelserne godt nok. Hvis de ikke gør det, skal vi jo komme efter dem. For hvis de overtræder de spilleregler, der er i dag, hvad hjælper det så, at vi laver nogle nye spilleregler? Så er det jo ikke spillereglerne, det er galt med; så er det måden at håndtere dem på, så er det måden, man bruger dem på. Så er det det, man skal komme efter, og det må være politiets opgave og ikke Folketingets.

Kl. 13:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:17

Bjarne Laustsen (S):

Ikke desto mindre handler det jo om regelsættet og grundlaget. Alttså, i dag ved vi, hvem det er, der kommer ud og godkender i et tivoli, der stiller op til en hyggelig weekend med tivoli forlystelser og bægerklang om aftenen i teltene osv. Det ved vi, men det er bare spredt ud på forskellige områder, og vi ved også, at det kan være meget, meget vanskeligt at kontrollere f.eks. svejsninger i kørende maskiner. Det kan være en meget, meget stor opgave at finde ud af, hvad de rent faktisk kan holde til.

Tingene i sommerlandene kører i børnenes skoleferie fra om morgenen til sent om aftenen med over 100 km/t. Det er en voldsom belastning, de er udsat for, og derfor kan der også være behov for, at der skal være kontrol mere end en gang i sæsonen de steder, hvor der virkelig er en hård belastning. Så jeg tror, der er meget behov for, at vi kigger på, om den kontrol, der foregår, rent faktisk er god nok. Og så er der jo stadig væk det problem, at det er de samme mennesker, der godkender det, som er ude at se efter, om det, de har godkendt, var godt nok.

Kl. 13:18

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:18

Tom Behnke (KF):

Men se, der findes krav allerede i dag, så det svarer til, at vi skal lave en ny lov, der siger, at det er forbudt at køre over for rødt lys, fordi der stadig væk er nogle, der kører over for rødt lys. Det giver ingen mening. Det er forbudt at køre over for rødt lys, og det nytter ikke noget, at vi laver et stk. 2, hvor der står, at det fortsat er ulovligt at køre over for rødt lys; det ændrer intet.

Det, man bliver nødt til at se på, hvis man kan finde nogle eksempler, hvor tilsynet ikke fungerer, er kvaliteten af tilsynet. Så er det den, man skal jagte, og så er det, man skal gå efter. Så er det ikke nye spilleregler. Så er det det, at man skal være bedre til at komme efter dem, som jo er de bedste her i landet til at vurdere, om en kørende forlystelse er sikker nok. Det er jo de dygtigste mennesker, vi har her i landet, der netop påser de her ting.

Det andet, man skal huske på, er, at de foretager en årlig kontrol, ja, men den, der har ansvaret for den pågældende forlystelse, skal jo dagligt lave en kontrol af den pågældende forlystelse, altså en egenkontrol, som skal føres i logbogen. Hvis der så sker et uheld, er det netop, at man kan spole tilbage og se, hvem der har ansvaret. Og de, der har ansvaret, skal selvfølgelig straffes hårdt, således at vi fortsat her i landet har en høj grad af sikkerhed ved kørende forlystelser.

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 13:19 for hjælper det ikke meget at have den egenkontrol. Men det, jeg egentlig bare vil ende med at spørge om, er: Vil ordføreren, som jo klart har en kompetence på det her område, ikke godt være villig til at diskutere i udvalget, om der er ting, vi skal tage op?
Kl. 13:22

Lone Dybkjær (RV):

Nu skal vi jo på mandag behandle et forslag om burkaer, og der for højer vi strafferammen fra 2 til 4 år, på basis af at der absolut ikke har været nogen tilfælde af tvang, som vi ved noget om. Så synes jeg, det er interessant med det her forslag – det er bare sådan for ligesom at sammenligne, hvad De Konservative gør – at her er der overhovedet ikke behov for forbedring.

Er det korrekt opfattet, at det er det, hr. Tom Behnke siger? I modsætning til justitsministeren, som da var åben for en dialog, oplever jeg faktisk slet ikke, at hr. Tom Behnke er åben for en dialog. Han siger, at der ikke er noget behov, intet rum for forbedring, at alt er i orden, og at hvis der er noget at komme efter, er det en straffesag.

Kl. 13:20

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 13:20

Tom Behnke (KF):

Altså, indledningen i fru Lone Dybkjærs spørgsmål forstod jeg intet af. Så lad mig springe videre til det, der var spørgsmålet, og dér vendte tilbage til min ordførertale, hvor jeg netop understregede, at vi er meget tilfredse med, at justitsministeren, til trods for at reglerne faktisk er gode nok, at sikkerheden er enormt høj i Danmark, så høj, at det er et rygte, vi har i udlandet, at det er meget sikkert at være i Danmark og benytte forlystelser, så ikke desto mindre har bedt Rigspolitiet om at lave en fornyet gennemgang af hele regelgrundlaget for til stadighed at være sikker på, at vi til enhver tid har de bedst mulige krav, kriterier og spilleregler på det her område. Og det roste jeg justitsministeren for.

Det vil sige, at Det Konservative Folkeparti noterer sig, at det er godt, vi har regler, at det er nogle gode regler, vi har, og at det er en høj grad af sikkerhed, vi har, men vi er også meget interesserede i, at man til stadighed påser, om de regler er gode nok, eller om de kan gøres bedre. Og derfor roste jeg justitsministeren. Så det er ikke et spørgsmål om, at vi bare låner os tilbage og siger, at nu skal der ikke foretages mere. Nej, men det er ikke Folketinget, der skal lave nye love, det er politiet og tilsynsmyndighederne, der hele tiden skal gennemgå deres egne regler og se, om de gør det godt nok.

Kl. 13:21

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Lone Dybkjær.

Kl. 13:21

Lone Dybkjær (RV):

[Lydudfald] ... noget om, at der skulle laves nye love. Det mener jeg sådan set heller ikke der behøvedes på burkaområdet, eftersom der ikke har været nogen sager. Men jeg kan godt forstå, at ordføreren siger, at det forstår han ikke noget af. Det tror jeg også at jeg ville gøre i hans situation.

Altså, der skal være en egenkontrol. Der er jo en enorm belastning, som også hr. Bjarne Laustsen har sagt, med de her enorme farthastigheder, der er, og det belaster selvfølgelig mekanikken i systemet, og dermed kan man sige, at det f.eks. kan være svejsninger og andet, der bliver overbelastet. Der er det bare, jeg mener, at det jo ikke er sikkert, at den pågældende ejer eller den, der arbejder med det dagligt, er i stand til at kontrollere f.eks. de her svejsninger. Der-

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ordføreren.

Kl. 13:23

Tom Behnke (KF):

Altså, jeg tror, at også formanden vil sætte pris på, at vi tager burka-debatten på mandag. Det fører for vidt, hvis jeg skal til at stå og argumentere for alt det på nuværende tidspunkt, men det vil jeg gøre på mandag. Så lad os tage den diskussion på det tidspunkt og se, hvad det er for nogle sammenhænge, som fru Lone Dybkjær prøver på at skabe her.

Se, i forhold til kørende forlystelser vil jeg sige, at det jo er rigtigt, at nogle af dem bliver belastet mere end andre. Men jeg er ikke ingeniør, jeg har ikke den viden, der skal til for at sige, om en forlystelse, der kører med 100 km/t., nødvendigvis belaster mere end en, der kører med 50 km/t. For det kunne jo være, at den, der kører med 50 km/t., har en anden form for sving, kurver, baner, loop osv., som belaster på en anden måde end den, der kører dobbelt så hurtigt. Jeg ved det ikke. Det har jeg respekt nok over for mig selv til at erkende at jeg ikke ved. Derfor lader jeg som lovgiver være med her i Folketinget at prøve på at give indtryk af, at jeg nok skal ordne alting i den her verden. Det kan jeg ikke.

Det her har vi ansat nogle mennesker til, som er kompetente til at gøre det. Der er to firmaer i Danmark, der er akkrediteret til at gennemgå de her ting, fordi deres folk er de bedste mennesker, vi har i Danmark, til at gøre det. Derudover er der politiet, som holder øje med, at alting kører efter reglerne. Det er jo den måde, vi skal gøre det på, i stedet for at tro, at det er folketingsmedlemmer, der skal ud at tilse hver eneste forlystelse her i landet. Det kan vi ikke, og det skal vi ikke.

Kl. 13:24

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det den radikale ordfører, fru Lone Dybkjær.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Det sidste er jeg jo selvfølgelig totalt enig med ordføreren i. Jeg har så bare det tilfældige ønske, at det ville gælde andre områder end lige præcis det. Ordføreren føler, at hvis man siger noget som helst om den politimæssige indsats eller kontrolindsatsen, skal der altså det store forsvar til fra hr. Tom Behnkes side. Men det er i orden.

Nu er jeg tilfældigvis ingeniør, men det vil jeg ikke prale af i den her sammenhæng, for jeg ved virkelig heller ikke, om noget, der ikke kører lige ud med 50 km/t. i timen, belaster mere end noget, der kører ligeud med 100 km/t. Så den diskussion vil jeg selvfølgelig heller ikke gå ind i. Jeg vil bare spørge, om ordføreren ikke vil bidrage med sine erfaringer under udvalgsarbejdet, for det er jo nyttigt. Jeg vil gerne sige, at jeg ikke har nogen spidskompetence på det her område. Jeg vil ikke sige, at jeg ikke har været i en forlystelsespark, men det er ikke så tit, jeg kommer der. Det vil jeg gerne sige, og jeg er i øvrigt smadderbange for alle de nye forlystelser af meget voldsom karakter.

Men jeg synes, det er godt, at vi får diskussionen, og jeg har allerede antydnet, at jeg synes, at man måske skulle overveje at ende med at lave en beretning, for så får vi samlet tingene op, og så får vi også præciseret, om der er noget, vi skal gøre eller ikke gøre. Det kan

godt være, at det hele er perfekt med alt det, som justitsministeren har sat i værk. Det kan jeg ikke vurdere på nuværende tidspunkt, for jeg har ikke hørt ret meget om det her før. Så kan vi så også se, om vi har en tilstrækkelig tydelig ansvarsplacering, og om vi har en tilstrækkelig tydelig og retmæssig kontrol.

Hvis det er sådan, at man f.eks. for nogle af de meget farlige forlystelsers vedkommende kun kontrollerer dem en gang om året eller ved begyndelsen, tror jeg, at det er for lidt. Det medgiver jeg at jeg tror er for lidt. Nu har vi jo her i Folketinget haft diskussioner om atomkraftværker, dog ikke så meget de sidste 10-15 år. Her siger man altid, at de er sindssygt sikre, og det er sådan set rigtigt. Hvis der sker en ulykke, bliver den voldsom, men de er normalt mægtigt sikre, fordi der er kontrol, kontrol og atter kontrol, tjek, tjek og atter tjek og alt muligt, fordi det er så farligt, at det har man været nødt til at have. Nu er det ikke, fordi jeg vil sammenligne det her med atomkraftværker, men det er mere det, at når noget er så farligt, som en del af det her er, så skal der meget tjek og kontrol til, for at det er sikkert. Det synes jeg at vi skal få kortlagt i al stilfærdighed under udvalgsarbejdet, og der beder jeg bare om, at nogle af dem, der ved noget om det – for det vil jeg ikke påstå at jeg overhovedet gør, i hvert fald ikke i dybden – også bidrager til arbejdet, så vi kan få en fornuftig diskussion.

Kl. 13:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 13:27

Tom Behnke (KF):

Jo, men det vil jeg gerne kvittere for og sige, at jeg naturligvis vil bidrage med den viden, jeg har. Jeg har også siddet på det, der hedder Tilladelseskantoret ved Østjyllands politi og har været med til at godkende noget af det her efter de henstillinger, der er kommet. Så selvfølgelig ved jeg lidt om det her, også hvordan politiet arbejder med det, jeg synes bare ikke, at jeg i folketingsdebatten vil bidrage med det. Men under udvalgsarbejdet kan vi sagtens snakke om de her ting, og er der noget, jeg kan bidrage med, så gør jeg det med glæde, for jeg har, ligesom fru Lone Dybkjær, det ene ønske, nemlig at sikkerheden skal være i orden på vores kørende forlystelser, så alle, der benytter dem, kan gøre det med stor tryghed.

Kl. 13:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:27

Lone Dybkjær (RV):

Det var jo et svar, og det er jeg glad for, og det takker jeg for.

Kl. 13:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Hr. Bjarne Laustsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:27

Bjarne Laustsen (S):

Jeg er utrolig glad for fru Lone Dybkjærs positive tilgang til den her sag. Det her afmonterer vi fuldstændig, hvis det kun handler om straf. Jeg synes jo, at det handler om forebyggelse, at man kan sætte sig op i en forlystelse, få en god tur en søndag eftermiddag og komme helskindet ud igen. Det synes jeg er det, der er målet. Derfor tror jeg, at det handler om at godkende forlystelsen, så den er sikker, og at man giver de medarbejdere, der skal styre den, mulighed for at hjælpe, hvis noget skulle gå galt, og for at sørge for, at folk får en god oplevelse. Det er ekstremt vigtigt. Jeg har selv været ovre og prøve den der karrusel herovre, og hvis det er sådan, at folk ikke får

tømt lommerne, og der ryger en mobiltelefon ud på Bernstorffsgade, så kan en forbipasserende blive slået ihjel.

Derfor er det jo vigtigt, at det også er kompetent personale. Og derfor handler det jo ikke om straf, det handler om at sørge for, tror jeg – og tak for tilsagnet om, at vi sætter os sammen og prøver at lave en beretning eller noget andet noget – at vi får lavet det sådan, at de mennesker, som har med det her at gøre, har en faglig kompetence, at der er en ordentlig godkendelsesmyndighed, og at de folk, der arbejder med det, også har fået uddannelse til at passe maskineriet.

Kl. 13:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:29

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil sige, at det selvfølgelig lyder tilforladeligt. Jeg vil ikke binde mig op på noget som helst, fordi for mig handler det udelukkende om forebyggelse, og så er det et spørgsmål om, hvordan vi forebygger bedst muligt. Nu har hr. Bjarne Laustsen jo talt om nogle af de tilfælde, hvor der har været en godkendelse, og hvor selv jeg ville være i stand til at se, at svejsningerne ikke holder. Og det er noget chokerende, fordi det er klart, at det så kan gå galt. Derfor synes jeg, man er nødt til at gå ind i at kigge på de der godkendelsesprocedurer og den type af ting, for ellers sker der jo ulykker.

Kl. 13:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Der var ikke mere, tak til ordføreren. Så er det Enhedslistens ordfører, fru Line Barfod.

Kl. 13:29

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Bare lige en kommentar til fru Lone Dybkjær: Jeg forstod ikke helt sammenligningen til atomkraft. Jeg er godt med på, at ordføreren ikke mente, at man kan sidestille farligheden af forlystelsesparker og atomkraftværker. Men jeg synes, vi har set ganske mange ulykker på atomkraftværker, der ikke har udviklet sig til alvorlige ulykker, og som også har været udtryk for, at man ikke har haft en ordentlig sikkerhed. Adskillige af os er også ganske bange for nogle af de atomkraftværker, der ligger i vores eget nærområde, med hensyn til hvad der kan ske, bl.a. i nogle af de atomkraftværker, der ligger i de baltiske lande, som er noget, vi er ret optaget af i Nordisk Råd at prøve at få gjort noget ved.

Men for at komme til forslaget her om forlystelsesparker er jeg helt enig i intentionen fra forslagsstillerne om, at det er afgørende, at vi har en ordentlig sikkerhed. Jeg synes, at det er en rigtig god idé at fokusere på medarbejdernes uddannelse og se på, om der er noget der, som kan forbedres.

Som forslagsstillerne også ved, er jeg også meget optaget af førstehjælp og af, hvor afgørende det er, at så mange som muligt i det danske samfund faktisk kan førstehjælp og er i stand til at yde den indsats. Det er ikke noget, man bare får et kursus i én gang. Det er noget, der jævnligt skal genopfriskes, og vi skal være sikre på, at man faktisk kan yde førstehjælp. Det har stor betydning.

Men jeg synes, det er vældig fornuftigt, det, fru Lone Dybkjær har bragt på banen under debatten, nemlig at vi prøver at tage en diskussion i Retsudvalget for at se på, hvordan situationen er på det her område. Er der noget, som trænger til nogle forbedringer, så lad os se på at få lavet en fælles beretning om det. Det synes jeg er en vældig fornuftig tilgang. Og som sagt er jeg helt enig i intentionen om, at det skal være sikkert og trygt, når man går i en forlystelsespark, og medarbejderne er en god indgangsvinkel til det.

Kl. 13:31

Kl. 13:34

Anden næstformand (Søren Espersen):

Lige et øjeblik, fru Lone Dybkjær for en kort bemærkning.

Kl. 13:31

Lone Dybkjær (RV):

Det er måske lidt åndsvagt, siden det er fredag eftermiddag, men det var de der atomkraftværker: Når vi er bange for dem, er det jo, fordi de ikke er i orden, fordi der ikke er stillet de fornødne sikkerhedskrav, fordi der ikke er den fornødne kontrol – og jeg er jo ikke tilhænger af atomkraftværker, det ved fru Line Barfod udmærket.

Men i det store og hele må man sige, at det jo ikke er sikkerheden i selve værket, jeg har været mest bekymret for. De uheld, der har været, har været på dem, der ikke har været kontrolleret og tjekket.

Kl. 13:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 13:32

Line Barfod (EL):

Jeg tror, at vi skal vente med atomkraftdebatten til en anden gang. Det kan udvikle sig meget langt, så det tror jeg vi holder uden for forlystelsesparkerne her.

Kl. 13:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Vi har både været omkring burkaer og atomkraftværker, og så skal vi måske også lige tilbage til det, det drejer sig om. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll, ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Som repræsentant for Folketingets eneste parti, der vil gå ind for atomkraft, synes jeg ellers, at det begyndte at blive spændende. Men nok om det.

I forhold til det forslag, som Socialdemokraterne har fremsat, vil jeg sige, at vi fra Liberal Alliances side selvfølgelig også synes, at man skal stille krav til sikkerheden i forlystelsesparker. Det er jo helt oplagt, at der selvfølgelig skal være det. Så kan man jo diskutere, om man skal vedtage det konkrete ændringsforslag eller ej. Jeg synes i virkeligheden, når man hører på den debat, der har været i dag, og også lytter til den besvarelse, som justitsministeren gav, at forslagsstillerne jo sådan set kan være tilfredse nok. Det må forslagsstillerne selvfølgelig selv redegøre for, men på Liberal Alliances vegne vil jeg i hvert fald sige, at vi er tilfredse med den redegørelse, som justitsministeren gav, og så synes jeg i øvrigt også, at debatten har lagt op til, at vi kan få en fornuftig drøftelse af det i Retsudvalget. Det var jo netop også det, som ministeren rakte hånden ud til, sådan som jeg hørte det. Så vi har ikke umiddelbart været tilbøjelige til at indføre nye regler. Det ligger os generelt ikke så meget på sinde, men sikkerhed er selvfølgelig vigtig, og hvis de drøftelser fører frem til, at der er grund til at skulle stramme op på nogle enkeltelementer for at sørge for, at folk kan gå sikkert og trygt i forlystelsesparker, er vi sådan set også parat til at lave en fælles beretning i Retsudvalget, hvis der skulle være stemning for det. Men vores umiddelbare svar til forslaget er, at vi afviser det, som det ligger her og nu.

Kl. 13:33

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Bjarne Laustsen.

(Ordfører for forslagsstillerne)

Bjarne Laustsen (S):

Tak for debatten. Jeg var meget præcis, da vi skrev det her forslag, og vi nævnte overhovedet ikke burkaer eller atomkraftværker – bare sådan sagt til folk, der skulle træffes at kigge med på det her: Det er ikke det, det handler om. Det er ikke så farligt. Det kan være ganske fornuftigt og fornøjeligt og morsomt og kan give en rigtig god oplevelse, det, det her handler om, og det, det sådan set handler om, er forebyggelse: Hvordan sørger vi for, at forholdene i vores forlystelsesbranche er i orden? Det er jo blevet et enormt område; man kan ikke deltage i en byfest eller besøge et tivoli eller andet, uden at der er en hoppeborg. Det er meget, meget fint alt sammen. Jeg synes, det er godt, at der er alle de her muligheder, og at vi har faste parker, og hvad ved jeg. Alt det der er godt. Det, det handler om, er sådan set, hvordan vi sørger for, at de her etableringer er sikre at komme i, og at man kan få en god oplevelse ud af det.

Hvis jeg skal gå lidt hårdt til værks, kan jeg jo sige, at jeg synes, det er en mangel, at man f.eks., når man selv har været med til at lave en god AMU-uddannelse, hvor kursisterne kan lære at stille telte op, så ikke synes, at den skal bruges. Det har jeg svært ved at forstå. AMU-centrene tilbyder på det her område rigtig gode uddannelser, som vil være med til at sikre, at der i de virksomheder, der laver et godt produkt og laver et godt arbejde, også er sikkerhed for, at telte ikke flyver bort. Men dem vil man så ikke bruge, de kan risikere at blive skviset ud, og risikoen er, at der kommer folk ind, der ingen uddannelse har, og telte af tvivlsom karakter, og at det er folk, der overhovedet ikke har forstand på det, der kommer til at stille telte op i Danmark i fremtiden. Jeg synes, det er synd, at man ikke kvitterer for det arbejde, der er lavet, og siger: Sådan skal det bare være.

Når det drejer sig om vores forlystelser, kunne jeg godt tænke mig at få at vide, hvis ministeren kan få ordet igen: Hvad er det for nogle uddannelser, folk skal have, f.eks. inden Bakken startede op her? Hvad er det for nogle uddannelser? Hvilket indhold er der i dem? Hvad er det for nogle ting, folk skal igennem? Jeg tror næppe på, at der i forhold til den bekendtgørelse, der er, er nogen, der kommer til at gennemføre nogen uddannelse. Er det bare en sidemandsoplæring eller klappen på skulderen, hvor man bare siger: Nu kan du godt tage over her og køre med den maskine de næste 3 måneder? Altså, jeg ved det ikke. Jeg har aldrig set et formkrav til indholdet af de uddannelser, som man siger skal være der.

Det synes jeg selvfølgelig er en mangel, og derfor håber jeg også, at udvalgsarbejdet måske kan munde ud i en beretning, der siger, at Uddannelsesudvalget og undervisningsministeren, hvis det er muligt, får lavet en uddannelse, hvor man ligesom siger: Hvad er det for nogle ting, man skal igennem? Det er utrolig vigtigt, at vi ikke kommer til at stå i en situation somovre i Tivoli Friheden, hvor der gik en bolt i Cobraen, og så traf man en fatal beslutning, viste det sig, og satte bare en anden bolt i i stedet for at finde ud af: Hvad var fejlen? Hvad var årsagen til, at det første uheld skete? Og så skete der efterfølgende en langt værre ulykke. Derfor er der behov for, synes jeg, at der bliver strammet op på alle de felter, der er i forhold til det her.

Jeg skal selvfølgelig især takke SF, Radikale Venstre og Enhedslisten for deres støtte til beslutningsforslaget og også for det, der blev sagt om, hvordan vi kan arbejde videre med det. Jeg har selv en voldsom regelsamling om alle de telte, der er fløjet bort igennem tiden. Det er der selvfølgelig nogle der holder øje med, og det er jo kun godt. Og som ministeren også sagde, skal vi lære af fejlene. Spørgsmålet er også, hvem der kommer og godkender dem. Jeg ved, at de forskellige foreninger allerede har varslet, at de gerne vil komme i deputation og fortælle specifikt om deres område, også Dansk Industri, og det synes jeg er et rigtig godt bidrag til, hvordan vi kommer videre med den sag her, for ingen af os kan jo holde til, at der skal lig på bordet, inden vi endnu en gang skal se på den her sag. Det

handler om, at vi udviser rettidig omhu og sørger for, at de forlystelser, der er der, fungerer, og at man kan være tryk i dem og have en god oplevelse. Og der tror jeg det handler om, at vi får en bedre kontrol. Det er et spørgsmål om godkendelsesproceduren, at man kommer helt ind og ikke bare kigger på, hvor pænt og hvor flot og hvor højt og hvor hurtigt den kan køre, men at man også ser på de vitale dele: Kan de nu holde til at køre fra morgen til aften med tusindvis af gæster? Det skal vi selvfølgelig finde ud af, og det kan lægfolk ikke finde ud af, det skal vi have eksperter til.

Jeg er også meget enig i de bemærkninger, der faldt om, at de, der har de her forlystelser, også skal have et egenkontrolprogram, der dokumenterer, at man selv har skilt delene ad, kigget på, om stålet kan holde, og sørget for alle de andre forskellige sikkerhedsforanstaltninger, der skal være der, og at man selv har en procedure for det. Vi skulle nødig ud i, som det er sket i nogle forlystelser, at man sætter ganske unge mennesker under 18 år til at passe forlystelserne, og at man ikke aner noget om, hvordan man skal håndtere det, hvis ulykken er ude.

Jeg er helt med på, at den lille karrusel og den store boomerang kræver forskellige uddannelser for at køre med dem, men vi ved også godt, at man af arbejdsmiljømæssige årsager runderer fra den ene forlystelse til den anden, og derfor tror jeg, det handler om at bygge et koncept op, hvor de her folk får en basal grunduddannelse i nogle af de mest elementære ting i forhold til de forlystelser, der nu findes det pågældende sted. På den måde har man en god ballast, og så kan man måske, hvis der er særlige områder, føje det til, som er nødvendigt.

Der findes jo ikke et AMU-center, hvor man har sådan nogle forlystelser inden døre, som man kan komme og arbejde med, ligesom man kan på alle mulige andre områder. Derfor kan man blive nødt til at lave det, der kaldes forlagt undervisning ude på stederne og også lave sidemandsoplæring, men det er vigtigt, at man har nogle eksperter på området, der kan give deres erfaring videre. Det kan godt foregå på markedspladsen, havde jeg nær sagt, for hvor skulle det ellers foregå henne? Det kan også foregå i vinterhalvåret. Det kunne også være et spørgsmål om, at vi fik flere helårsarbejdspladser på det her område. Noget af det, teltopstilleruddannelsen lægger op til, er, at man selv kan reparere og vedligeholde, og i stedet for at folk går på understøttelse om efteråret og vinteren uden for sæsonen, ja, så kan de måske selv, hvis de får de nødvendige kurser, være med til at vedligeholde forlystelserne og sørge for, at tingene er i orden. På den måde kan man få rigtig, rigtig mange gode ting, som vi gerne vil have det på alle mulige andre områder, til også at ske inden for forlystelsesbranchen.

Men jeg skal slutte her og takke for de trods alt pæne bemærkninger. Jeg er godt klar over, at der er en tidsforskydning i forhold til, at ministeren arbejder med en bekendtgørelse og vores forslag er kommet på her – vi kan jo ikke selv vide, præcis hvornår det kommer på – men så må man rykke lidt på tidsfristerne. Jeg håber, at det bliver en rigtig god sommer i de danske forlystelser, og jeg håber, at der ikke sker nogen ulykker. Men jeg synes alligevel, der er grund til, at vi kigger på procedurerne og de ting, der hører dertil, f.eks. kontrol, uddannelse og godkendelser.

Kl. 13:41

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 133:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod animeret børneporno.

Af Karen Hækkerup (S) m.fl.

(Fremsættelse 12.02.2010).

Kl. 13:41

Forhandling

Anden næstformand (Søren Espersen):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 13:42

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Beslutningsforslaget går ud på at pålægge regeringen i indeværende folketingssamling at fremsætte et lovforslag, der indeholder et forbud mod animeret og computergenereret børneporno. Forslagsstillerne anfører bl.a., at Danmark er det eneste land i Skandinavien, hvor animeret og computergenereret børneporno er lovlig, og at denne form for børneporno kan lede til overgreb mod børn. Derudover anføres det, at et lovforslag i givet fald bør udformes i overensstemmelse med de svenske regler på området, så materiale, der har et kunstnerisk, medicinsk eller lignende formål undtages fra kriminaliseringen.

Seksuelle overgreb mod børn hører til blandt de mest forfærdelige og modbydelige forbrydelser, som vi som samfund naturligvis må tage skarpt afstand fra. Regeringen har stærk fokus på indsatsen mod seksuelle overgreb på børn og er løbende opmærksom på at styrke denne indsats. Det gælder såvel den forebyggende indsats som en både klar og konsekvent retshåndhævelse, når der bliver begået overgreb. Som eksempel kan jeg nævne, at Folketinget i 2008 vedtog regeringens lovforslag om at skærpe straffen for seksuelt misbrug af børn og udvide mulighederne for varetægtsfængsling i disse sager.

Regeringen lægger også stor vægt på at støtte de internationale bestræbelser, der er på området. Folketinget vedtog i 2009 regeringens lovforslag om de ændringer af straffeloven, som var nødvendige for at gennemføre Europarådets konvention om beskyttelse af børn mod seksuel udnyttelse og seksuelt misbrug, og efterfølgende har Danmark som det tredje land ratificeret denne vigtige konvention.

Med hensyn til den politimæssige indsats har Rigspolitiet oplyst, at politiet har stor fokus på sager om børnepornografi, herunder sager, som involverer udbredelse af børnepornografisk materiale via internettet. Dansk politi har jo en særlig efterforskningsekspertise på dette område. Den er samlet i det, der hedder det Nationale IT-Efterforskningscenter i Rigspolitiet, også kaldet NITC.

Ud over at yde konkret bistand til politikredsene som led i efterforskningen af kriminalitet, der begås under anvendelse af it, fastlægger denne enhed bl.a. generelle retningslinjer for det tekniske understyr og de arbejdsmetoder, der anvendes som led i it-efterforskninger. Man har altså her opbygget en særlig erfaring og ekspertise i behandlingen af sager, som har at gøre med pornografisk materiale på internettet.

Rigspolitiet har derudover samarbejdet tæt med Red Barnet og internetudbydere med henblik på at bekæmpe udbredelse af børnepornografisk materiale på internettet. Det indebærer bl.a., at NITC

løbende videregiver oplysninger til internetudbydere om hjemmesider, som efterforskningscenteret finder kan indeholde børnepornografisk materiale, og samtidig opfordres internetudbydere til at blokere adgangen til de pågældende hjemmesider.

Så noget om straffelovens bestemmelser om børnepornografi, som jo er temaet for beslutningsforslaget. Straffeloven indeholder flere bestemmelser, der bl.a. kriminaliserer optagelse, udbredelse og besiddelse af børnepornografisk materiale. Hovedformålet med de regler er at beskytte børn mod det seksuelle misbrug, der finder sted i forbindelse med, at man optager pornografiske billeder.

Straffelovens § 230 indeholder et forbud mod at anvende børn som pornomodeller i forskellige sammenhænge, og efter den bestemmelse er det strafbart at optage utugtige fotografier og film m.v. af personer under 18 år, hvis hensigten med det f.eks. er at sælge eller på anden måde udbrede materialet til andre. Hvis der er tale om et barn under 15 år, vil voksne personer, som deltager i eller medvirker til optagelsen, jo derudover kunne straffes efter straffelovens bestemmelser om samleje eller anden kønslig omgængelse med mindreårige og efter omstændighederne også for andre af straffelovens sædelighedsforbrydelser, herunder f.eks. voldtægt, hvis der anvendes vold eller trussel om vold over for barnet.

Endvidere er der i straffelovens § 235 en bestemmelse om, at det bl.a. er strafbart at udbrede eller besidde børnepornografisk materiale. Ud over »rigtigt« børnepornografisk materiale omfatter bestemmelsen også fiktiv børneporno, hvis der er tale om realistiske afbildninger, som fremtræder på samme eller tilnærmelsesvis samme måde som fotografier m.v. Det kan f.eks. være et computergenereret billede, der bortset fra det fiktive motiv har fuld lighed med et fotografi. Udbredelse af fiktivt børnepornografisk materiale vil i øvrigt efter omstændighederne kunne være strafbart efter straffelovens § 232 om blufærdighedskrænkelser, f.eks. hvis en person uopfordret sender fiktiv børneporno til en anden.

Som det fremgår af begrundelsen for beslutningsforslaget, har man i både Sverige og Norge valgt at gå længere i kriminaliseringen af fiktiv børneporno, end vi har gjort i Danmark. Efter den svenske straffelov er det bl.a. strafbart at skildre, udbrede og forevise pornografiske billeder af børn, herunder fiktive pornografiske billeder. I Norge er man tilsyneladende gået længere, idet den tilsvarende bestemmelse i den norske straffelov også omfatter børnepornografiske skildringer i tekst, herunder skildringer der er fiktive. Der findes dog i både den svenske og den norske lovgivning en række tilfælde, som er undtaget fra kriminaliseringen, f.eks. hvor der er tale om, at en ellers forbudt handling efter omstændighederne findes forsvarlig, fordi den er sket som led i forskning, nyhedsformidling m.v.

Selv om man altså i både Sverige og Norge har valgt en vidtgående kriminalisering af fiktiv børneporno, er det vigtigt at være opmærksom på, at det altså også efter den danske straffelov er strafbart at udbrede eller besidde visse former for fiktivt børnepornografisk materiale. Det er altså ikke korrekt, når det i beslutningsforslaget anføres, at animeret og computergenereret børneporno slet ikke er ulovlig i Danmark.

Spørgsmålet om, hvorvidt vi bør udvide kriminalisering af fiktiv børneporno, er efter min opfattelse både vanskeligt og principielt; dels i forhold til begrundelsen for nykriminalisering af besiddelse m.v. af billeder, der ikke er realistiske afbildninger, dels i forhold til hensynet til bl.a. den kunstneriske frihed. Med hensyn til spørgsmålet om nykriminalisering er det i øvrigt væsentligt at være opmærksom på, at beskyttelse af børn mod seksuelle overgreb er det bærende hensyn i forarbejderne til de nugældende bestemmelser i straffeloven om børneporno.

Det hensyn vil også kunne gøre sig gældende i tilfælde, hvor der kan være tvivl om, hvorvidt der foreligger et virkeligt seksuelt overgreb, eller der er tale om en fiktiv realistisk afbildning. Ved andre, mindre realistiske former for fiktiv børneporno, som forslagsstillerne

også ønsker kriminaliseret, er der derimod med sikkerhed ikke begået overgreb på børn som led i produktionen af det pornografiske materiale.

Kl. 13:50

Om denne problemstilling er det i beslutningsforslaget anført, at forskere peger på, at fiktiv børneporno som en afledt effekt fører til, at der begås seksuelle overgreb mod børn, idet personers benyttelse af animerede billeder så at sige er første skridt på vejen til benyttelse af det, man i anførselstegn kunne kalde rigtig børneporno, hvilket kan føre til, at den pågældende selv begår overgreb på børn. Jeg er opmærksom på den problemstilling vedrørende potentielle indirekte ofre for fiktiv børneporno, men mig bekendt findes der ikke forskning, som entydigt peger på, at fiktiv børneporno, der ikke er realistiske afbildninger, leder personer til at begå seksuelle overgreb mod børn, og det modsatte kunne jo også tænkes at være tilfældet.

Jeg mener, det er meget vigtigt, at vi får dette spørgsmål nærmere undersøgt, og derfor vil jeg bede Sexologisk Klinik på Rigshospitalet og det såkaldte visitations- og behandlingsnetværk, som er ansvarlig for behandlingen af dømte seksualforbrydere, om en udtalelse, der kan belyse, om besiddelse m.v. af fiktiv børneporno, der altså ikke er realistiske afbildninger, kan lede personer til at begå seksuelle overgreb mod børn.

Som nævnt rejser beslutningsforslaget herudover spørgsmålet om afvejning i forhold til bl.a. den kunstneriske frihed. Set i lyset af det og på baggrund af det, der i øvrigt er anført, mener jeg, at Straffelovrådet bør anmodes om at inddrage spørgsmålet om en udvidet kriminalisering af fiktiv børneporno i forbindelse med rådets igangværende gennemgang af straffelovens kapitel 24 om forbrydelser mod kønssædeligheden. I den forbindelse vil jeg sørge for, at rådet til brug for disse overvejelser får tilsendt udtalelserne fra Sexologisk Klinik på Rigshospitalet og visitations- og behandlingsnetværket, når de udtalelser foreligger.

Sammenfattende vil jeg gerne understrege, at jeg har stor forståelse for den grundlæggende tanke bag beslutningsforslaget. Men som jeg har redegjort for her, vil det efter regeringens opfattelse være rigtigst, at spørgsmålet om en udvidet kriminalisering af fiktiv børneporno indgår i Straffelovrådets generelle samlede gennemgang af straffelovens kapitel om sædelighedsforbrydelser. Dermed sikres det bedst mulige grundlag for at vurdere behovet for at foretage ændringer på området.

På den baggrund kan regeringen altså ikke støtte det foreliggende beslutningsforslag.

Kl. 13:53

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 13:53

Karen Hækkerup (S):

Først og fremmest er jeg jo glad for, at ministeren kan se, at Socialdemokraterne har en pointe, når vi gerne vil have kriminaliseret animeret børneporno i en grad, som det ikke er i dag, og jeg er glad for, at man vil inddrage Straffelovrådet, og at man også vil tage kontakt til Sexologisk Klinik på Rigshospitalet. Men så er det, at jeg ikke forstår, hvorfor regeringen ikke vil stemme for Socialdemokraternes beslutningsforslag, for man kan godt nå at få det her arbejde på plads inden sommer.

Jeg bliver nødt til at minde om, at i de her tider, hvor vi taler meget om pædofili, eksempelvis fordi der er hele skandalen om overgreb i den katolske kirke, men også dagligt, hvor vi hører om børn, der bliver udsat for overgreb, bliver vi mindet om, at det her er noget, der finder sted. Vi ved, og det kan jeg lige så godt afsløre nu for justitsministeren, hvad man vil svare fra Rigshospitalet, for jeg kan læse op her fra Information fra en artikel fra den 15. januar, hvor en

forsker og behandler, der har arbejdet 10 år på Rigshospitalet lige præcis på Sexologisk Klinik, siger:

Den pædofile når til et punkt, hvor det ikke længere er nok blot at se på børneporno. Det accelererer, og nogle bukker endda under og forgriber sig. Jeg kan slet ikke se, hvorfor animationerne ikke skulle have præcis samme effekt på potentielle krænkerer som rigtige billeder.

Dermed kan man vel sige: Hvad er det egentlig for en dokumentation, ministeren yderligere vil have?

Kl. 13:54

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 13:54

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nu mener jeg jo nok, at det er rimeligt, at vi i Folketinget ikke baserer os på citater i forskellige aviser. Hvis vi har brug for ekspertudtalelser, tror jeg ikke, at vi skal lade os nøje med, hvad en journalist har refereret en forsker for at sige. Uanset hvor seriøs artiklen og forskeren måtte være, synes jeg, at det er rimeligt, at vi sådan på mere officiel vis beder om en egentlig udtalelse, en samlet vurdering af det.

Med hensyn til hvorfor man så ikke bare kunne vedtage forslaget, er det jo, fordi forslaget foregriber konklusionen, for der står jo, at der skal fremsættes sådan et lovforslag, der i lighed med den svenske lovgivning forbyder animeret, computergenereret børneporno, og det er jo altså at foregribe begivenhederne og udtalelsen. Og så tvivler jeg i øvrigt på, at det ville kunne nås inden sommeren at indhente udtalelser og fremsætte et lovforslag og få det bearbejdet.

Kl. 13:55

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Karen Hækkerup.

Kl. 13:55

Karen Hækkerup (S):

Man må jo sige, at i Sverige og i Norge, hvor man har forbudt animeret børneporno, har man jo været de samme overvejelser igennem. Man har indhentet ekspertudtalelser fra selv samme eksperter, der har beskæftiget sig med det, og jeg kan ikke forstå, hvorfor den danske justitsminister tror, at man i Danmark ville komme frem til et andet svar end det, som forskere i krænkeradfærd har fundet frem til i Norge og i Sverige.

Jeg vil gerne for at understrege sagens alvor sige, at jeg ikke synes, at det er nok, at vi nu putter det her i en syltekrukke. Vi ved fra Sverige, hvor det altså er forbudt at have animeret børneporno, at der findes tusindvis af sider, og man ved det jo, fordi man registrerer dem, fordi det er forbudt. I Danmark registrerer vi dem ikke, for det er ikke forbudt. Det er kun forbudt, hvis det er visuelle billeder. Men der er da intet, der tyder på, at vi i Danmark har mindre børnepornografisk materiale liggende på nettet, og det, at man kan gå ind på sådan nogle lukkede netværk og sidde og kigge i fora, der hedder Drengene udsat for tortur, får da ikke folk til at søge behandling, men at søge videre ind i det her univers. Derfor er jeg meget optaget af, at det skal gå hurtigt med at få lukket de her sider. Så jeg synes, at det ville være rart, hvis man ville love, hvornår man ville komme videre med et forslag.

Kl. 13:56

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Hvis det er sådan, at vi bare kan regne med, at hvad de gør i Sverige er rigtigt, kan vi jo sådan set bare, hver gang de har vedtaget en lov i Sverige, vedtage en tilsvarende lov i Danmark, fordi det må være rigtigt, hvad svenskerne gør. Den logik holder jo ingen steder. Vi må foretage vores egne vurderinger. Så kan vi drage nytte af erfaringer osv., som man har gjort i andre lande, og det gør vi også, og det skal vi også gøre, men jeg har givet udtryk for, at jeg har meget forståelse for begrundelsen bag det her forslag. Jeg mener dog, at det er noget, som vi må overveje ganske nøje, eksempelvis er der jo også den kompleksitet, at i både Sverige og Norge er der undtagelser, og der må vi jo også nøje overveje, hvis vi skal indføre sådanne regler, og det udelukker jeg da bestemt ikke at vi skal, hvad det er for nogle undtagelser, der så skal være, bl.a. af hensyn til den kunstneriske frihed. Så det er altså vigtigt, at vi får en grundig vurdering af det her i Danmark, både ekspertudtalelser og også en politisk vurdering i lyset af de andre aspekter, og så træffer en selvstændig dansk beslutning og ikke blot kopierer et svensk forslag, fordi de nok har fundet ud af det hele ovre i Sverige.

Kl. 13:57

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Marlene Harpsøe for en kort bemærkning.

Kl. 13:58

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg kan jo høre på justitsministerens sidste svar her, at ministeren alligevel er åben over for at se nærmere på netop et forbud mod den her animerede børneporno, selvfølgelig også med de undtagelser, der skal til i konkrete situationer – undtagelser i forbindelse med kunstnerisk frihed, forskning osv.

Noget af det, som jeg fik kuldegysninger over – det var ikke, fordi ministeren nævnte det i dag, men jeg fik den viden tidligere – er, at man ofte bruger rigtige børn, altså levende børn, som modeller til den her animerede børneporno, og det er jo fuldstændig vanvittigt. Er ministeren ikke enig i, at hvis vi går ind og forbyder al den animerede børneporno, vil vi jo også i højere grad kunne komme efter de forfærdelige forbrydere, som bruger de her børn som modeller, eller hvad man nu kalder det, til de her forfærdelige billeder?

Kl. 13:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ministeren.

Kl. 13:59

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det vil jo under alle omstændigheder være ulovligt at bruge børn som modeller; det er kriminaliseret allerede. Man kan så anføre, at man måske i højere grad kan komme efter det, hvis vi har et sådant totalforbud, og det kan jo så være et af argumenterne for at gennemføre et forbud.

Jeg står ikke og siger, at der kun er argumenter for eller imod. Jeg siger, at der er argumenter, der både kan trække i den ene og den anden retning, og det, fru Marlene Harpsøe nævner her, kan så være et af de argumenter, der trækker i retning af, at vi skal have sådanne regler. Det er jeg sådan set enig i.

Kl. 13:59

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 13:59

Kl. 14:02

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg er glad på Dansk Folkepartis vegne, jeg er glad for den positive udmelding fra justitsministeren. Så er der lige en ting i forhold til forslaget, for der står jo i forslaget, at regeringen pålægges inden udgangen af denne folketingsamling at fremsætte et lovforslag.

Så vil jeg bare høre ministeren: Er det noget, som man fra ministerens side vurderer at man kan nå i den her folketingsamling, eller er det noget, som vi bør se frem til i næste folketingsamling i stedet for? For jeg kan forstå, at der er mødefri periode allerede fra den 5. juni i år.

Kl. 14:00

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 14:00

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg må sige, at jeg ikke kan se for mig, at vi ville kunne nå på en ordentlig måde at indhente ekspertudtalelser, foretage en vurdering af nuancerne i det her og nå frem til en formulering af et forslag, der så ville kunne behandles her i Folketinget på ansvarlig vis inden grundlovsdag. Så jeg kan ikke se andet, end at hvis der skal gennemføres et sådant forslag, vil det blive i næste samling og ikke i denne samling.

Kl. 14:00

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt for en kort bemærkning.

Kl. 14:00

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg er glad for, at ministeren trods alt lover os, at der kommer nogle undersøgelser. Det synes jeg er en positiv tilkendegivelse.

I den sammenhæng vil jeg godt spørge ministeren, om han også vil være indstillet på at undersøge børneerotika. Jeg har selv kigget på nogle af de sider, og det drejer sig godt nok om billeder af børn, som f.eks. leger i strandkanten i badetøj, men de er taget på en måde, så man f.eks. kun kan se skridtet, og bliver lagt ud på bestemte hjemmesider, hvor mænd så kan kommentere dem i et meget seksualiseret forum. Jeg mener, at der også her er en problemstilling, vi bør kigge på.

Kunne ministeren give en tilkendegivelse af, at man også vil få taget denne problemstilling med, når man nu går i gang med at undersøge animeret børneporno?

Kl. 14:01

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 14:01

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg har ikke kendskab til det pågældende eksempel, men som det bliver beskrevet af fru Karina Lorentzen Dehnhardt, så lyder det da bestemt ikke behageligt, og det lyder da, som om det er noget, man må inddrage i den samlede overvejelse. Men jeg har altså ikke nærmere kendskab til det, så jeg kan ikke vurdere det så eksakt.

Kl. 14:01

Anden næstformand (Søren Espersen):
Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg vil i hvert fald blive glad, hvis ministeren også overvejer det i den her sammenhæng.

Jeg ved ikke, om ministeren har kendskab til væksten i antallet af sider og tegninger og materiale med animeret børneporno, men noget af det, jeg har hørt, er i hvert fald, at fordi Danmark ikke har et forbud mod animeret børneporno, flytter siderne fra Norge og Sverige til Danmark, så Danmark ligesom bliver det smørhul, som man kan udbrede det her i. Mener ministeren, at det er rigtigt, og hvad er ministerens holdning til det i øvrigt?

Kl. 14:02

Anden næstformand (Søren Espersen):
Ministeren.

Kl. 14:02

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Altså, det har jeg som udgangspunkt ikke nogen holdning til. Jeg synes, det afgørende her er, at vi skal sørge for, at de regler, vi har i Danmark, beskytter børn bedst muligt. Og hvis der er børn, som på nogen som helst måde er ofre i de her sammenhænge, skal vi sætte ind over for det.

Det, som jeg synes er interessant, er at få nogle ekspertudtalelser, som vi kan lægge til grund, og som Straffelovrådet kan lægge til grund, for overvejelser om, hvorvidt der er den effekt, at animeret børneporno leder til i citationstegn rigtig børneporno eller det, der er værre – hvis der er noget, der er værre – og her tænker jeg på, at det ikke bare er børneporno, men at de pågældende personer også rent faktisk går videre end til bare at se på pornografiske fremstillinger.

Men der er jo altså et modstående synspunkt eller overvejelse, nemlig at det kan være, at det netop er sådan, at det fiktive kan aflede de pågældende personer fra rigtig børneporno. Det er den vurdering, jeg gerne vil have, og som vi så kan lægge til grund for en overvejelse, som Straffelovrådet så kan gøre sig om en kriminalisering af det her.

Kl. 14:03

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til justitsministeren. Så er det Venstres ordfører, hr. Kim Andersen.

Kl. 14:04

(Ordfører)**Kim Andersen (V):**

Det er et meget alvorligt spørgsmål, vi her har til behandling. Vi har i VK-ordførerkredsen og med ministeren drøftet beslutningsforslaget indgående forud for dagens behandling her.

Overgreb mod børn, misbrug af børn, børneporno er jo ganske alvorlige ting, og når børn misbruges og udnyttes, er det rædselsfuldt. Det er noget, vi må tage afstand fra, det er blandt de allergrimmeste, allermest alvorlige forbrydelser overhovedet.

Jeg synes, at justitsministeren har givet en meget nuanceret og detaljeret gennemgang af kompleksiteten i den her problemstilling, men jeg vil også gerne sige, at det forhold, at det er komplekst, ikke skal skygge over det forhold, at vi her har med noget at gøre, som er ganske rædselsfuldt, og som er invaliderende for de børn, som det måtte komme til at gå ud over. Derfor skal vi drøfte det her spørgsmål med allerstørste alvor.

Derfor er jeg også meget glad for det tilsagn, som ministeren her har givet, om at bede Straffelovrådet om at inddrage den her problemstilling i sit arbejde med at analysere og eventuelt udvide kriminaliseringen af børneporno og fiktiv børneporno i forbindelse med rådets igangværende gennemgang af straffelovens kapitel 24. Jeg er

meget tilfreds med, at Straffelovrådet her med det samme bliver bedt om at tage den her vinkel med i sit arbejde. Jeg er selvsagt også tilfreds med, at ministeriet vil inddrage Sexologisk Klinik på Rigshospitalet for faglige udtalelser fra Sexologisk Klinik og ligeledes vil spørge visitations- og behandlingsnetværket til råds i forbindelse med dette arbejde.

Jeg vil så også gerne sige – også til justitsministeren – at jeg bemærker i, at ministeren i sin gode, grundige og saglige tale to gange henviste til afvejningen af dette spørgsmål i forhold til den kunstneriske frihed. Der vil jeg gerne på Venstres vegne sige til ministeren, at her skal vi ikke benytte den kunstneriske frihed – det sagde ministeren heller ikke – men vi skal heller ikke komme til at benytte begrebet den kunstneriske frihed til at stikke hovedet i busken for noget, der i forhold til overgreb på børn jo er ganske forfærdeligt og rædselsfuldt. Her skal der være meget snævre grænser for definitionen og brugen af begrebet den kunstneriske frihed. Det skal i hvert fald være Venstres tilgang til det og min melding i det videre arbejde i ministeriets regi.

Med de ord vil jeg så også sige, at vi ikke kan støtte det foreliggende forslag. Det er uhyre komplekst, det her, og der er så meget i gang på området, og ministeren har givet tilsagn om at udvide kommissoriet for arbejdet. Men dette, at vi ikke kan støtte det, er ikke udtryk for, at vi ikke forstår de ting, der påpeges i beslutningsforslaget. Dem er vi i deres intentioner enige i, men det er noget, der skal gøres grundigt og ordentligt og med inddragelse af den faglige ekspertise, der er til rådighed på området.

Kl. 14:08

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 14:08

Karen Hækkerup (S):

Jeg er selvfølgelig glad for, at Venstre kan se, at Socialdemokraterne har en pointe, men jeg sidder og bliver sådan helt indædt hidsig indeni over, at Venstres ordfører kan stå og give udtryk for, hvor rædselsfuldt det her er, og så alligevel mangle viljen til at handle.

Jeg mener: Hvis Venstre vil, kan vi jo finde et flertal, der kan få det her igennem hurtigere. Jeg synes ikke, at det er tilfredsstillende, at regeringen siger: O.k., vi kan godt se, at vi har et problem, men vi har et hul i lovgivningen, som man ikke har i Sverige og Norge.

Man har en hel masse af de her sider med animeret børneporno, som vi altså godt ved handler om at børn bliver voldtaget og tortureret. Det er primært mænd, der logger ind på de her sider – der kan også være kvinder; det skal ikke være det, det skal komme an på – og de mennesker bliver fastholdt i en opfattelse af, at det er o.k. at misbruge børn, fordi der er andre, der gør det; at de er i et fællesskab, og at de kan gå skridtet videre.

Det haster med at få lukket de her sider, og derfor forstår jeg ikke, hvorfor Venstres ordfører ikke vil være med til at handle lidt hurtigere. Hvorfor er Venstre så lang i spyttet?

Kl. 14:09

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:09

Kim Andersen (V):

Jeg synes ikke, at det er helt rimeligt, at ordføreren fra Socialdemokratiet her siger, at vi ikke vil handle i forhold til den her problemstilling. Alt, hvad jeg har sagt heroppefra, er faktisk udtryk for det modsatte. Vi er lige så indigneret over det her spørgsmål som fru Karen Hækkerup. Der er tale om, som jeg har sagt flere gange, forfærdelige, rædselsfulde, invaliderende overgreb på børn, og det kan vi ikke tage tage skarpt nok afstand fra.

Men spørgeren ved også, at det er komplekst. Spørgeren ved også, at en lovgivningsproces skal være sagligt funderet. Det er der taget skridt til fra justitsministerens side, og ministeren har her i dag givet tilsagn om at udvide kommissoriet for det her arbejde, og jeg er også sikker på, at ministeren vil gøre, hvad han kan, for at fremme sagen. Jeg er enig i, at den skal fremmes, men det skal ske på et fagligt og sagligt grundlag, så det, der måtte komme ud af denne proces, også bliver til at administrere og er retssikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Kl. 14:10

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 14:10

Karen Hækkerup (S):

Jamen jeg mener jo, at det, jeg har lagt frem, er fagligt forsvarligt, og at det er retssikkerhedsmæssigt i orden, og at man ville kunne nå det inden sommer – ellers havde jeg naturligvis ikke fremsat forslaget. Jeg er glad for, at Venstre ikke hælder det socialdemokratiske forslag ned ad brættet, men dog vil være konstruktiv.

Men jeg må sige, at jeg er skuffet over, at man er villig til at acceptere sådan en langmodighed med arbejdet. Jeg mener, at det her haster. For Venstres ordfører har jo ret, når han siger, at det er rædselsfuldt, hvad der sker, og at det er invaliderende. Derfor kan jeg da ikke forstå, at det ikke kan gå hurtigere med at få det stoppet, for det er ganske, ganske alvorligt.

Jeg har lidt den opfattelse, at det virker, som om man i det danske Folketing går med skyklapper på. Man tror, at vi har lavet en lov – et forbud mod børneporno, mod billeder – men sandheden er, at selv om vi har haft den lov siden 2003, så siger politiet, når man spørger dem, at de, når de støder på de her sider, bare smider billederne ud, for de er jo alligevel lovlige i Danmark.

Så selv om vi altså har en idé om, at vi har gjort en indsats for at modvirke børneporno, så virker den ikke. Derfor er det fint, at man nu, fordi Socialdemokraterne presser på, er villig til at gå skridtet videre og gå i gang med nogle ekspertundersøgelser og få nogle smagsdommere til at kigge på det, men kunne det ikke gå lidt stærkere, vil jeg spørge Venstre.

Kl. 14:11

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:11

Kim Andersen (V):

Altså, inden fru Karen Hækkerups selvforherligelse nu går helt over gevind, må jeg sige, at jeg synes, at sagen er så alvorlig, at den fortjener, at vi alle sammen forholder os sagligt og seriøst til den.

Realiteten er jo, at denne regering har taget en lang række initiativer på det her område til at imødegå misbrug og overgreb på børn. Det er også sådan, at Rigspolitiet har stort fokus på sagen, og at der er en særlig enhed, der arbejder med at bekæmpe overgreb på børn, udbredelsen af børnepornografi, og retsforfølgelse det.

Ministeren har i dag givet en meget grundig redegørelse for kompleksiteten i sagen og for de initiativer, der er i gang. Ministeren har samtidig givet en række tilsagn. Hvis den socialdemokratiske ordfører ville forholde sig bare en smule sagligt til tingene, ville hun også vide, at det, der er sat i gang, og det, ministeren i dag har givet tilsagn om *yderligere* at sætte i gang, ikke med fagligheden i behold og med respekt for Folketingets arbejde kan gennemføres inden grundlovsdag i år. Det ved enhver herinde, selv også den socialdemokratiske ordfører.

Kl. 14:13

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Marlene Harpsøe.

Kl. 14:13

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

I Dansk Folkeparti er vi fortalere for en konsekvent og meget aktiv indsats mod seksuelt misbrug af børn. Dette beslutningsforslag lægger op til et forbud mod den animerede børneporno, altså ikke den fotografiske af slagsen, for den er allerede forbudt, men den animerede.

I Dansk Folkeparti mener vi, at det ville være godt at udbygge den forebyggende indsats mod brug af børneporno og misbrug af børn. I forhold til animeret børneporno mener vi, at en vigtig forebyggende indsats er at fjerne alt, hvad der har med børneporno at gøre, ud fra en betragtning om, at når man har de syge fantasier om at have sex med børn, risikerer man nemmere at gribe til handling, hvis man er omgivet af billeder, hvor børn misbruges og fornædres. Det er med andre ord aktivt at se børneporno, hvis man har af den slags problemer.

Desuden er det nærliggende at formode, at illustrationer af børneporno selv har pædofile lyster og måske selv har udsat børn for de overgreb, de ønsker at illustrere. Det bør således være sådan, at alle, der tages med børneporno i deres besiddelse, ud over at idømmes fængselsstraf også bedes indgå i et behandlingsforløb, så deres syge tanker kan komme under kontrol, i det omfang det er muligt. Der er således al mulig god grund til at antage, at de eneste, der kunne finde på at tegne børneporno, er mennesker, som selv er involveret i den slags lyssky aktiviteter, som misbrug af børn er.

Psykisk skal man således være af en meget speciel støbning, hvis man mener, at animation af voldtægter af børn har noget som helst med normal adfærd at gøre. Den slags kan jeg slet ikke forstå nogen normale, raske mennesker ville kunne finde på at udføre, hvorfor vi i Dansk Folkeparti mener, det er vigtigt at få sat en stopper for børnemisbrugsmiljøet, og det skal bl.a. også ske ved at forbyde visuelt misbrug af børn.

Dansk Folkeparti vil under udvalgsbehandlingen stille spørgsmål til ministeren for at sikre, at dette forslag ikke hindrer kunstneres frihed til at male badende børn eller lignende. Der skal stadig være kunstnerfrihed til at kunne skabe et maleri som J.F. Willumsens »Badende børn på Skagen Strand« fra 1909, som jo på ingen måde er en fornædrende fremstilling af børn, men en smuk kunstnerisk fremstilling af en sommerdag i Skagen.

Det er kommet Dansk Folkeparti for øre, at den animerede børneporno, som ønskes forbudt med dette forslag, fremstilles med rigtige børn som modeller, og det er endnu en god grund til at forbyde denne form for børneporno; der skal ikke være et smuthul i lovgivningen, så sexkrænkerne kan slippe for at blive straffet.

Sexovergreb på børn er en meget alvorlig forbrydelse, som man ikke kan andet end at tage seriøst. I Dansk Folkeparti er vi derfor også positive over for forslaget, og vi vil stille et par spørgsmål under udvalgsbehandlingen for at få afgrænsningen på plads.

Vi har selvfølgelig også noteret os, at justitsministeren vil foretage nogle undersøgelser ved bl.a. at sætte Straffelovrådet i gang og ved at bede Sexologisk Klinik om en udredning. Det er selvfølgelig positive initiativer, og i Dansk Folkeparti ser vi selvfølgelig, at det her bliver fremskyndet så meget som overhovedet muligt, men samtidig, som der lægges op til i beslutningsforslaget, har vi selvfølgelig også læst, at forslagsstillerne ønsker, at man i Justitsministeriet fremsætter et lovforslag allerede i den her folketingssamling. Med respekt for, at man selvfølgelig altid skal fremlægge gennearbejdet stof her i Folketingssalen, tror jeg ikke, det vil være muligt for mini-

steriet at fremsætte et gennearbejdet lovforslag allerede i den her samling. Men jeg ser frem til det i næste samling, hvis vi kan blive enige om det.

Vi ser i hvert fald frem til udvalgsbehandlingen fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 14:17

Anden næstformand (Søren Espersen):

Tak til ordføreren. Så er det SF's ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:18

(Ordfører)

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

I SF tager vi naturligvis afstand fra sexkrænkelser begået mod børn, og det er også indlysende, at man må forsøge at stoppe børneporno, for bag hvert eneste billede ligger der en barneskæbne, som fortæller om et overgreb og om et barn, som man gør ondt. Vi er meget optaget af at stoppe enhver form for sexkrænkelser af børn, og derfor har vi i SF også tidligere vist os villige til at skærpe straffene for overgreb mod børn, og vi har været med til at kriminalisere surf på og downloads af børneporno. Animeret børneporno er jo specielt på den måde, at der ikke nødvendigvis er et offer bag. Norge og Sverige har allerede et forbud mod animeret børneporno, og det er jo ikke i sig selv et argument for, at Danmark også skal have det, men man må i hvert fald spørge sig selv, hvad det er for nogle grunde, der taler for og imod animeret børneporno.

På Danmarks Radios hjemmeside kan man læse det citat, som fru Karen Hækkerup også har gengivet her i dag, hvor en forsker peger på, at man i hvert fald har viden om, at brugen af rigtig børneporno sagtens kan være en glidebane hen imod reelle overgreb. Han siger netop, at vi ikke nødvendigvis har konkret viden om, hvordan animeret børneporno virker i den her sammenhæng, men han siger, at der ikke er nogen grund til at tro, at det ikke virker på den samme måde, og at det ikke rent faktisk også kan føre til overgreb. Den sammenhæng synes jeg vi skal kigge nøje på.

Hvis han har ret, synes jeg i hvert fald ikke at vi kan undlade at se på, hvordan vi begrænser brugen af animeret børneporno. Jeg synes ikke, at vi kan undlade at undersøge sammenhængen mellem det og så en krænkeradfærd, som kan skade børn for livet. Hvis man kan sandsynliggøre en sådan sammenhæng, vil jeg i hvert fald personligt godt bede om mulighed for at kunne stoppe den krænker før et reelt overgreb og før et reelt misbrug, som involverer rigtige børn og overgreb mod børn, og få den person i behandling.

Derfor synes vi også, at det er helt rigtigt og fint, at justitsministeren i dag får kigget nærmere på den her sammenhæng. Der er også behov for at kigge på, hvordan det forholder sig til grundloven, til ytringsfriheden, og hvordan man kan afgrænse det her. For vi må jo anerkende, at der ikke er en knivskarp linje i forhold til f.eks. kunst.

Vi må også meget nøje undersøge de erfaringer, der er fra Norge og Sverige allerede på nuværende tidspunkt: Hvilke domme har det ført til, og hvad er egentlig erfaringerne? Har det ført til en reel begrænsning af udbredelsen af animeret børneporno, og hvordan kan man håndhæve det her? For noget af det, jeg har hørt, er, at når nu man har fået et forbud i Norge og Sverige, går man bare ind på danske sider. Her er det jo så tilladt. Hvordan håndhæver vi det her i det internationale samfund, når det i virkeligheden er nemt at flytte det ud til alle mulige andre lande? Det er desværre grænseoverskridende.

Jeg nævnte selv tidligere i et spørgsmål til ministeren, at jeg også synes, at der er behov for at kigge på børneerotica, som jo er i en helt anden boldgade. Eller det er faktisk lidt i samme boldgade, men det er jo en lidt anden problemstilling, fordi det ikke er animeret. Her er faktisk tale om rigtige billeder af børn. Det kan være børn, som leger i strandkanten, og så har man taget et billede af dem på en

bestemt måde, hvor man f.eks. kun affotograferer skridtet, og så lægger man det ud på nogle bestemte hjemmesider, hvor mænd så kan kommentere de her børn på en meget seksualiseret måde. Der sker sådan set ikke noget med børnene, men meningen er i hvert fald ikke til at tage fejl af, og jeg vil vædde på, at der formentlig også – som forskeren fra Sexologisk Klinik siger – er en sammenhæng mellem det her og muligheden for, at det kommer til at resultere i overgreb. Så jeg synes, det vil være rigtigt af ministeren, at han tager det med i overvejelserne med det samme, så vi kan få begrænset det her miljø mest muligt.

Jeg vil slutte af med at sige, at som jeg har fremlagt her er det jo ikke helt uden problemer at vedtage et forbud, og derfor er det nemlig klogt at få sat gang i nogle undersøgelser og få belyst problemstillingerne. Det er i hvert fald helt sikkert, at vi ikke kan tillade os at undlade at gøre noget.

Kl. 14:22

Anden næstformand (Søren Espersen):

Mange tak til ordføreren. Så er det den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Kl. 14:22

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

For Det Konservative Folkeparti er tilgangen til det her, at vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at beskytte børnene bedst muligt mod overgreb. Det har vi en forpligtelse til. Vi har både som voksne og som parlament en forpligtelse til at sørge for, at lovgivningen, reglerne, er indrettet på en sådan måde, at vi gør alt, hvad vi kan, for at beskytte børnene bedst muligt mod overgreb.

Når vi taler om børnepornografi, er det jo ikke bare ubehageligt, men direkte afskyeligt, og jeg kan ikke på nogen måde forstå, hvad det er, der foregår i hovedet på de mennesker, der synes, at det her skulle være en fornøjelse. Jeg kan slet ikke begribe, hvad det er, der sker i hovedet på de mennesker. Men jeg må konstatere, at der er nogle, der har det på den måde. Det kan vi ikke komme uden om, og derfor bliver vi også nødt til at gøre alt, hvad vi kan, for at begrænse deres virke og deres udvikling og gøre alt, hvad vi kan, for at beskytte børnene bedst muligt.

Med beslutningsforslaget her er der så lagt op til, at man skal kriminalisere og forbyde animeret og computergenereret børnepornografi. Der er vi jo så ude i et felt, som juridisk set er interessant at beskæftige sig med, for hvad er det, der gør sig gældende? Ja, vi er altså i gang med en handling, hvor der ikke er noget offer. Det er en computer, der har lavet det, der er en tegner, der har lavet noget, der minder om noget, lavet noget, der kunne ligne, men der er ikke nogen ofre. Og normalt straffer vi jo ikke offerløse handlinger. Altså, vi straffer den, der begår en handling, men ikke det, at man tænker på noget, der i øvrigt ville være en strafbar handling.

Den normale retspolitiske tilgang, vi har til tingene, er jo, at vi straffer handlinger, men ikke tanker. Men i den her situation er der jo rent faktisk tilfælde, hvor den computergenererede børnepornografi har en karakter, så man med rette kan blive i tvivl om, om det er rigtig børnepornografi. Hvis det er det, hvis det er situationen, er det allerede strafbart i dag; så er det strafbart efter straffelovens § 235, stk. 2, altså hvis det er realistiske billeder, der er tale om, fordi man der kan blive straffet for forsøg. Altså, den, der har den onde vilje, den, der tror, at det rent faktisk er børnepornografi, kan straffes for den handling, for forsøg. Hvis det er rigtige børn, der deltager, er det også strafbart. Så det er altså heller ikke det, vi taler om med forslaget her.

Beslutningsforslaget må altså tale om den situation, hvor man fiktivt laver noget, skaber noget – enten ved at tegne, male eller computergenerere det – hvor der ikke indgår børn, og hvor det heller ikke er så realistisk, at man kan blive dømt for forsøg på overtrædel-

se af straffelovens § 235, stk. 2. Hvad er det så, vi er ude i? Ja, det er altså nogle stregtegninger. Det er stadig væk ubehageligt, det er stadig væk afskyeligt, og jeg kan ikke forstå, at der er nogle, der kan sidde og se på den slags – det kan jeg ikke – men hvad er det så, vi vil straffe der? Er det så det, at der er nogle, der har sagt, at det her kan være med til at generere noget, være med til at stimulere dem, der sidder og ser på billederne, til at ville se noget mere, til at ville se noget, der er rigtigt, eller måske endda udvikle dem til at foretage egentlige overgreb på børn og ikke bare sidde og se på billeder af andre, der gør det?

Det er jo interessant, for hvis det er tilfældet, at man ved at sidde og se på nogle stregtegninger, i den situation at man har de syge tanker i hovedet i forvejen, bliver motiveret til at ville mere, så er der i høj grad behov for, at vi tager fat i det her og gør noget ved det. Men som jeg har kunnet forstå indtil nu på debatten, også den offentlige debat, er man ikke helt enig i, hvorvidt det nu også er sådan, at det ene nødvendigvis fører det andet med sig.

Derfor synes jeg, det er godt, justitsministeren her i dag har sagt, at han vil bede Sexologisk Klinik om at kigge på det her og prøve at lave en afklaring af det – hvad er op og ned i det her? Hvad er rigtigt, og hvad er forkert? – og så ud fra det bede Straffelovrådet om i deres igangværende arbejde med at se på kapitlet om sædelighedsforbrydelser at inddrage det her. Og i det omfang man kan sige, at der er en sammenhæng mellem de her ting, er vi fra konservativ side indstillet på at gøre noget ved tingene, for så vil det med tiden føre til overgreb på børn, og det er det, vi skal forhindre.

Kl. 14:27

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karen Hækkerup for en kort bemærkning.

Kl. 14:27

Karen Hækkerup (S):

Jeg er meget enig i det sidste, den konservative ordfører sagde, nemlig at det ville føre til overgreb. Det er den konklusion, jeg også selv har draget, og det er også det, som forskere i de forskellige artikler, som jeg har henvist til i beslutningsforslaget, siger. Jeg kan i hvert fald forstå, at det er den konklusion ministeren ikke er helt enig i, før man ved noget mere; men vi må jo så se, hvad ministeren siger, når der kommer nogle ekspertudtalelser.

Jeg vil gerne rette den konservative ordfører i en ting: Der er ikke kun tale om stregtegninger. Jeg tror egentlig, at der er mange, der sidder foran tv-skærmene og tænker, om det er stregtegninger, vi taler om. Det er det ikke. Det er tegninger, der ligner. Og selv om det i dansk lovgivning i dag er forbudt, hvis de visuelt fremstår som almindelige billeder, er der ikke tale om stregtegninger, men om en blanding.

Jeg synes, at det er lidt vigtigt at sige, fordi stregtegninger i virkeligheden virker sådan en lillebitte smule latterlige, for hvornår er det så rigtigt børneporno, og hvornår er det ikke? De tegninger, der bliver smidt ud af politiet i dag, fremstår, som om de viser rigtige børn, men politiet ved, at de er animerede, og derfor smider de dem ud.

Kl. 14:28

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:28

Tom Behnke (KF):

Det er jo præcis derfor, at det her er utrolig vanskeligt at behandle og forholde sig til, for hvor går grænsen så? Hvornår er stregerne på et stykke papir så realistiske, at de er omfattet af det her beslutningsforslag? Og hvornår de blevet så meget mere realistiske, at det allerede er strafbart i dag? For det er det jo! Hvis tegningerne er realistiske,

eller hvis computeranimationen er så realistisk, at man med rette foranlediges til at tro, at det er rigtigt, hvad man ser, så er det strafbart. Det er det allerede i dag, så det er jo ikke det, beslutningsforslaget har tanke for. Det har heller ikke tanke for de streger, hvor man ikke kan se, hvad det forestiller. Men hvor går grænserne så henne?

Hvis vi skal lave ny lovgivning, bliver vi nødt til at lave lovgivning, der er så præcis, at den kan håndteres af myndighederne og af domstolene efterfølgende, for ellers vil det være et slag i luften. Derfor synes jeg, at det er godt, at Socialdemokratiet har rejst debatten her i Folketingssalen, og jeg synes, at det er godt, at justitsministeren har bebudet, at det her vil blive undersøgt nøje, inden ministeren vender tilbage til Folketinget.

Kl. 14:29

Anden næstformand (Søren Espersen):

Så er der en kort bemærkning til fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:30

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Jeg kunne godt tænke mig at høre den konservative ordførers holdning til noget, jeg lige har fundet frem her, for det er noget, jeg læste for ikke så lang tid siden på Berlingske Tidendes hjemmeside.

Det drejer sig om et japansk spil, som begynder med en scene i en undergrundsstation, hvor man kigger på en teenagepige. Hun opdager det og spørger: Kan jeg hjælpe dig? Herefter tager spillet fart, og så skal man med sine karakterer i det animerede spil vælge, hvor grov man vil være over for pigen. Man kan vælge at følge efter hende i toget, genere hendes søster eller mor, eller simpelt hen tage fat i hende og løfte hendes kjole. Men det slutter ikke her, for i en række interaktive scener kan man sammen med en række venner presse hende op i et hjørne og voldtage hende.

Hvad er egentlig den konservative ordførers holdning til spil af den her type?

Kl. 14:30

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:31

Tom Behnke (KF):

Jeg kender ikke det pågældende spil og har ikke hørt om det før. Men med den beskrivelse, som bliver givet her, er det jo direkte afskyeligt. Det er afskyeligt, fordi der for det første er nogle, der kan finde på at lave sådan et spil, og for det andet, fordi det er helt virkelighedsfjernt, at der findes mennesker, der så efterfølgende synes, at det er underholdende at beskæftige sig med. Jeg kan ikke sætte mig ind i den tankegang. Jeg må tage afstand fra det, for jeg synes, det er afskyeligt

Kl. 14:31

Anden næstformand (Søren Espersen):

Fru Karina Lorentzen Dehnhardt.

Kl. 14:31

Karina Lorentzen Dehnhardt (SF):

Men det er jo lige præcis en af de problemstillinger, vi render ind i i forbindelse med animeret børneporno, og som gør, at i hvert fald jeg føler mig enormt frastødt og synes, at vi skal undersøge det her. Det er vi så også alle sammen enige om at gøre.

Men hvordan forholder den konservative ordfører sig til begrebet børneerotika, som jeg har nævnt et par gange her i dag. Nu tror jeg ikke, at jeg behøver at forklare det mere. Synes den konservative ordfører også, at vi skal undersøge, hvorvidt det skal være omfattet af et forbud, og sætte gang i de her undersøgelser, som vi alle sammen er enige om?

Kl. 14:32

Anden næstformand (Søren Espersen):

Ordføreren.

Kl. 14:32

Tom Behnke (KF):

I forhold til børneerotika kan jeg huske, at vi har haft debatten tidligere her i salen, men jeg har ikke lige taget alle argumenterne med, som vi havde på det tidspunkt i forhold til det her. Det, der er væsentligt i den her sammenhæng, og det, der er væsentligt for os Konservative, er, at vi beskytter børnene bedst muligt mod overgreb; at vi beskytter børnene mod, at de bliver udsat for ubehageligheder.

Det er det, vi jagter hele tiden, og det er det, vi til stadighed er opmærksomme på, nemlig om lovgivningen nu er god nok til, at vi beskytter børnene. Det er også derfor, jeg siger, at vi i forhold til de her stregtegninger i sig selv, tror jeg, taler om offerløs gerning. Men hvis det er sådan, at tegningerne kan medføre, at der er nogle, der går et skridt videre eller endnu videre, så er det jo starten på en kriminel handling, og så bør vi tage hånd om det, og så bør vi sætte ind allerede på det tidspunkt. Men det forudsætter altså, at vi undersøger det nøje og grundigt, fordi der vil være tale om en juridisk afgrænsning, som vil være utrolig skarp, i forhold til hvad der så er ulovligt, og hvad der er lovligt.

Kl. 14:33

Formanden :

Tak til hr. Tom Behnke. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er det fru Lone Dybkjær som ordfører.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil starte med at takke den socialdemokratiske ordfører for at bringe det her forslag frem. Jeg tror, at det er vigtigt, at vi får det diskuteret. Der er jo ikke nogen, der her har udtrykt sympati for hverken børneporno eller animeret børneporno eller noget i den retning, og vi synes selvfølgelig alle sammen, at det er frygteligt, når der begås overgreb mod børn, også fordi overgrebene meget ofte vil være ødelæggende for resten af livet. Jeg opfatter det selv sådan, når jeg tænker på det, at det dræber uskylden, og at man tager uskylden fra børnene, er sådan set noget af det værste, der kan ske.

Når det er sagt, er det allervigtigste i den her sammenhæng jo altså også, at der sker en forebyggelse i det virkelige liv, at man får sat ind der. Der kan formentlig ske mere, end der sker i dag, men der er jo ikke andet for, end at vi så godt, som det overhovedet er muligt, prøver at finde frem til, hvordan vi kan forebygge disse overgreb. Nu ser vi i øjeblikket netop en serie af tidligere overgreb, som jeg tror man måske nok har haft en fornemmelse af var sket, men først nu får man det for alvor frem i lyset, og her tænker jeg selvfølgelig på den katolske kirke. Vi ser også, hvor svært det er for dem at håndtere den her situation, og det siger jo altså også noget om noget. Også af den grund synes jeg, at vi fra lovgivningsmagts side skal prøve at gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at den slags ikke sker.

Så er der spørgsmålet om, hvor hurtigt det skal ske. Vores parti mener, at det, der sker i øjeblikket – desværre også på Justitsministeriets område – er, at vi risikerer at rende ind i lovsjusk. For der har været en utrolig lang forberedelsesperiode i Justitsministeriet, og der bliver en utrolig kort behandlingsperiode i Folketinget. Vi får et hav af forslag på mandag, som der ikke engang er 2 måneder til færdigbehandlingen af. Nu tror jeg måske ikke, at der er så stor uenighed om konkursloven, men det er jo helt udelukket, at nogen, som ikke arbejder dagligt med det, for alvor skulle sætte sig ind i det, når vi i øvrigt kigger på, på hvilket tidspunkt af året det sker. Det er så, hvad det er, men det præger også min holdning til det her forslag. Jeg sy-

nes ikke, at jeg selv vil være medvirkende til, at der laves lovsjusk på det her område, og sådan ville det være for mig, hvis man prøvede at gennemføre noget på nuværende tidspunkt.

Jeg synes, at ministeren gav et fint svar vedrørende det, han havde tænkt sig at gøre. Jeg synes, det er godt, at Straffelovrådet kigger på tingene, og at vi får belyst området på den måde, som ministeren har sagt. Jeg sporede en ægte vilje hos ministeren til at finde frem til, hvad der overhovedet kunne gøres på det her område, og hvordan vi kunne trække nogle fornuftige grænser her. Men jeg var også glad for det, Venstres ordfører sagde, nemlig at det, der skal ske her, skal være til fordel for børnene og ikke til fordel for den kunstneriske frihed med alt, hvad det måtte indebære. Det må vi jo så arbejde med.

Jeg har bestemt ikke set nogen af de omtalte videoer, film eller computerspil eller noget som helst, og jeg har absolut heller ikke ud fra de beskrivelser, der er kommet her, nogen som helst lyst til det. Men der er jo ingen som helst tvivl om, at de eksisterer, og at det er noget, vi kommer til at gøre noget ved. Så jeg synes, at vi er kommet et godt skridt videre med sagen i dag, og jeg tror også, at vi kan finde frem til noget fornuftigt.

Jeg savner egentlig en nærmere beskrivelse af, hvad vi overhovedet har haft af sager – det kan vi måske få – og også af, hvad der har været af sager i Sverige, og hvordan den animerede børneporno har spillet sammen med den almindelige børneporno, og hvordan man har kunnet finde frem til at trække nogle grænser. Men det regner jeg med at vi på en eller anden måde kan få belyst i udvalgsarbejdet. Så det er ikke, fordi jeg ikke vil rose den nuværende justitsminister, for han har faktisk gjort en hel del godt i sin tid som justitsminister og også tidligere. Det er jo ikke noget, jeg nødvendigvis ynder at gøre, men jeg synes, at det var et fint indlæg, han kom med i dag.

Kl. 14:38

Formanden :

Tak til fru Lone Dybkjær. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Kl. 14:38

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Seksuelle overgreb mod børn er en helt forfærdelig forbrydelse. Som andre ordførere også har været inde på, kan det ødelægge barnets liv fuldstændig, og derfor er der ingen tvivl om, at det er noget, vi skal gøre rigtig meget for at undgå.

Det er rigtig vigtigt, at vi satser langt mere end i dag på at forebygge overgreb og på at hjælpe ofrene, både fordi ofrene har behov for hjælp, og også fordi vi ved, at mange af dem, der begår overgreb, selv har været udsat for overgreb. Det er heldigvis ikke sådan, at der er en automatik, så vi kan sige, at fordi man har været udsat for overgreb, bliver man også selv krænket af andre. Men der er en risiko for det, og derfor er det ekstra vigtigt, at vi hjælper ofrene. Derfor mener jeg også, at det er afgørende, at vi får sat fart på de børnehuse, som vi fik et enigt Retsudvalg med på at vedtage sidste år, der sikrer, at når der er mistanke om overgreb mod et barn, bliver der taget hånd om det med det samme, og man får også taget hånd om barnet på en ordentlig måde.

Det er rigtig vigtigt, at vi får sikret, at der er midler nok til de projekter, der er, med at tage sig af krænkerne, også dér, hvor krænkerne er andre børn, hvilket vi desværre ser i en del tilfælde. Der er behov for at få set på langt mere viden omkring seksuelle overgreb mod børn, at få set på, hvad det er, der er sammenhængen i det. Jeg synes, at det er fornuftigt at få eksperterne til at se på den nyeste viden på området og se på, om det giver grundlag for, at der er ting, vi har behov for at ændre på.

Jeg tror også, at det er vigtigt at se på den nye viden, der er kommet frem, om, at for en del af de børn, der er udsat for krænkelser, er det faktisk kvinder, der udsætter dem for krænkelser, og at der faktisk nok er flere børn, der bliver udsat for krænkelser af deres mor

end af deres far, og at der derfor er et stort behov for at se på, hvad den viden også betyder for det forebyggende arbejde, vi laver, og for de behandlingstilbud, vi kommer med.

Jeg tror også, at det er afgørende, at vi i forebyggelsen sætter langt mere ind i forhold til en ordentlig seksualundervisning. Det skal jo diskuteres ved et andet beslutningsforslag senere i Folketinget, at der skal være sikkerhed for en ordentlig kvalificeret seksualundervisning af alle børn.

Jeg tror, at det er rigtig vigtigt, at man går ind og lærer alle vores børn og unge, hvad man kan tillade sig, og hvad man ikke kan tillade sig, både at lære dem, hvad de ikke selv kan tillade sig at gøre eller at sige over for andre, herunder f.eks. hvordan man straks skal afvise sådan et spil som det, vi hørte om før, og også lære vores børn og unge, hvad det er, de skal sige fra overfor, og lære dem, hvor de kan gå hen med det samme og få hjælp, hvis der er nogen, der udsætter dem for noget, som de under ingen omstændigheder skal være med til.

Jeg tror, at det er rigtig vigtigt, at man lærer vores børn og unge at sætte grænser, lærer dem, hvad det er, de ikke skal acceptere, og jeg tror, at vi virkelig vil kunne komme langt, hvis vi går meget hårdere til den del af det og ikke bare accepterer en lang række af de ting, der florerer i dag på nettet, men siger, at det her ikke er acceptabelt, det skal man ikke finde sig i, og lærer vores børn og unge, at det ikke er acceptabelt, og at der er noget sex, der er dejligt, når man er blevet voksen, men at det under ingen omstændigheder er noget, børn skal være med til, og at der er en lang række former for sex, som de ikke skal acceptere, fordi det er noget, der er overgreb på dem.

Så jeg synes, at det er fornuftigt nok at bede eksperter om at se, om der er en ny viden, som kan bruges, men jeg synes, at især der, hvor der er behov for at sætte ind, er på hele forebyggelsen af, at der sker overgreb.

Kl. 14:42

Formanden :

Tak til fru Line Barfod. Så er det fru Karen Hækkerup som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 14:42

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karen Hækkerup (S):

Jeg vil gerne starte med at sige tak for en god debat. Det er ikke særlig tit, at man som opposition får lejlighed til at fremsætte et beslutningsforslag for så, når debatten er ved at være slut, at kunne konkludere, at alle partier rent faktisk har bakket mere eller mindre op om det. Så jeg vil gerne sige tak til alle Folketingets partier for at ville være villige til at se på, hvad man kan gøre for at komme den animerede børneporno til livs.

Jeg havde jo håbet, at justitsministeren ville have sagt, at vi selvfølgelig kan klare det her inden sommerferien, men jeg forstår, at konklusionen er, at man først fra justitsministerens side vil afvente, hvad de efterfølgende undersøgelser viser. Det vil sige, at der altså er en tilkendegivelse af, at man gerne vil være med til at se på det, men ikke af, hvad konklusionen skal være.

Fra Socialdemokraternes side er det lidt anderledes. Vi er sådan set kommet frem til vores konklusion. Vi har læst nok, hørt nok og snakket med nok mennesker til at bekræfte os i, at animeret børneporno er en glidebane, der kan føre til, at rigtige børn bliver misbrugt.

Når pædofile går ind på hjemmesider, som vi har tusindvis af i Danmark, der beskæftiger sig med animeret børneporno, kan de gå ind og vælge sig ind på forskellige netværk, hvor de kan se på børn, der bliver tortureret og voldtaget, og der kan de så også chatte med andre om, hvad det er for nogle fornøjelser, man får ud af det, man ser.

Når vi har de her sider, er vi med til at fastholde de pædofile i en opfattelse af, at deres adfærd og syge tanker er normale, at deres identitet og lyster på en eller anden måde deles af andre, og at de derfor er i et fællesskab og ikke er alene. Det er det, der får forskere til i Information den 15. januar i år at sige, at der er tegn på, at animeret børneporno kan føre til, at rigtige børn bliver udsat for overgreb, at de bliver ofre, for der er ikke noget, der tyder på, at animeret børneporno på nogen som helst måde virker anderledes på voksne pædofile, end almindelige billeder gør.

Derfor er det et behov for at få kigget på det her, og jeg er også rigtig glad for, at justitsministeren nu siger, at det vil man gerne, efter at Socialdemokraterne har gjort opmærksom på, at der er det her hul i loven. Det er jo ikke et hul, vi har fundet, og derfor vil jeg egentlig også rette en tak til Red Barnet, som i sin tid var dem, der fik bragt emnet op. Det startede med, at de politianmeldte nogle hjemmesider med overgreb mod børn og fik at vide, at det kunne man ikke gøre, fordi siderne var fuldt ud lovlige. Det skal vi have stoppet, og det håber jeg at vi kan finde ud af i den næste folketings-samling, for jeg forstår, at man af respekt for Folketingets seriøse tilgang til lovgivningen mener, at det her vil tage så lang tid, at man ikke kan nå det.

Så kan jeg jo bare i samme afsluttende bemærkning sige, at jeg så heller ikke håber, at vi denne gang skal have flere lovforslag fra regeringen lagt på bordet sidst i samlingen, så man skal give dispensationer for, at man kan nå at få sagerne igennem. Vi har jo et utal af sager, hvor det nu begynder at gå rigtig stærkt. Vi skal på mandag, tror jeg, behandle ni forslag fra Retsudvalget, og så kan man jo spørge sig selv, hvilken lov kvalitet man tror der kommer ud af det, når man skal haste tingene sådan igennem. Der kunne man måske godt have spurgt sig selv, hvorfor man har været så lang tid om at få sagerne frem. Men lige præcis det her forslag, som altså ville være med til at beskytte nogle børn, synes man skal syltes. Jeg havde egentlig håbet, at man ville sige, at vi også lige kunne få det med i møllen, men det gør man så ikke, men så må vi tage det næste gang.

Men tak for en rigtig god debat – jeg glæder mig til udvalgsarbejdet.

Kl. 14:45

Formanden :

Tak til fru Karen Hækkerup. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 136:

Forslag til folketingsbeslutning om forhøjelse af forsørgertabserstatning til børn m.v.

Af Karen Hækkerup (S) m.fl.

(Fremsættelse 23.02.2010).

Kl. 14:45

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er justitsministeren.

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Ifølge dette beslutningsforslag skal regeringen pålægges inden udgangen af 2010 at fremsætte et lovforslag om, at erstatning for tab af forsørger til børn forhøjes og sidestilles med erstatning til ægtefælle eller samlever. Efter forslaget skal regeringen endvidere pålægges at nedsætte en arbejdsgruppe, som skal undersøge, om erstatningen til efterladte generelt ved dødsfald bør sættes op. Forslaget vedrører altså både spørgsmålet om forhøjelse af forsørgertabserstatning til børn og spørgsmålet om nedsættelse af en arbejdsgruppe.

Jeg vil starte med den del af forslaget, som vedrører forsørgertabserstatning til børn. Som mange her i salen nok vil være enig med mig i, er erstatningsansvarsloven både juridisk og teknisk ganske kompliceret lovgivning, og derfor bliver det vanskeligt for mig helt at undgå at blive en lille smule teknisk under min gennemgang af de regler, som gælder på området. Det illustrerer imidlertid samtidig meget godt, hvad det er for et vanskeligt område, som vi bevæger os ind i her.

Forslaget om forhøjelse af forsørgertabserstatning til børn har forslagsstillerne begrundet med, at et barn, der mister en forsørger, efter de gældende regler i erstatningsansvarsloven typisk får en væsentlig lavere erstatning end en ægtefælle eller samlever. Erstatningsniveauet bør derfor ifølge forslagsstillerne forhøjes med henblik på at sikre de omhandlede børn i økonomisk henseende. Forslagsstillerne anfører endvidere, at det er et stort økonomisk tab for et barn at miste en forælder eller begge, og at det bliver langt svære-re for disse børn at opnå samme økonomiske hjælp og bistand som jævnaldrende til at tage kørekort, gennemføre uddannelse eller til at etablere sig.

Jeg vil gerne starte med at sige, at regeringen er helt enig med forslagsstillerne i, at det er vigtigt, at vi har en velfungerende erstatningsansvarslov, der både sikrer de skadelidte og skadevolderen retssikkerhed i den praktiske rets anvendelse og en høj grad af også forudsigelighed, med hensyn til hvilke erstatningsposter og/eller godtgørelsesposter, som man kan kræve dækket af en ansvarlig skadevolder. Regeringen er også enig med forslagsstillerne i, at et barn, der mister en forsørger, naturligvis skal have mulighed for at få ud-målt en ordentlig erstatning i tilfælde, hvor der er en ansvarlig skadevolder, så barnet ikke bliver ladet i stikken økonomisk set.

Det er imidlertid vigtigt at adskille erstatning for økonomisk skade fra godtgørelse for ikkeøkonomisk skade, der jo som bekendt kun gives, hvor der er nogle helt særlige behov for det. Dansk ret bygger på det grundlæggende princip, at der som altovervejende hovedregel kun kan kræves en erstatning for en økonomisk skade, altså for det faktisk lidte tab. I overensstemmelse hermed er erstatningsansvarslovens hovedformål at sikre, at der i tilfælde af personskade og tab af forsørger bliver fastlagt en erstatning, der giver en høj grad af dækning for det individuelle økonomiske tab, der er en følge af personskaden eller forsørgertabet. Dette grundlæggende princip om dækning for det faktisk lidte tab er efter regeringens opfattelse vigtig at holde fast i.

Udgangspunktet efter erstatningsansvarslovens § 14 er, at et barn har krav på en erstatning for tab af forsørger med et beløb, der svarer til summen af de bidrag til barnets underhold, som afdøde på skadestidspunktet kunne være pålagt efter lov om børns forsørgelse, hvis afdøde havde været bidragspligtig. Var afdøde eneforsørger, bliver erstatningen forhøjet med 100 pct. Ved den konkrete vurdering af, hvad afdøde på skadestidspunktet kunne være pålagt i underholdsbidrag, indgår afdødes økonomiske forhold, idet de er af betydning for omfanget af bidragsforpligtelsen. Størrelsen af underholdsbidraget reguleres en gang årligt, og det sikres herved, at erstatningen følger med lønudviklingen i samfundet. I 2010 består normalbidraget af et grundbeløb på 12.432 kr. årligt og et tillæg på 1.608 kr. årligt, dvs. i alt 14.040 kr. årligt. Det beløb forhøjes med op til 400 pct. af grund-

beløbet, hvis bidragsbetalerens indkomst overstiger nogle nærmere fastsatte beløbsgrænser.

Lad mig give et par eksempler: Mister et barn på 7 år i 2010 en forælder, der har en årsindkomst på 200.000 kr., kan barnet som udgangspunkt få tilkendt 154.440 kr. i erstatning for tab af forsørger. Var afdødes årsindkomst derimod på 435.000 kr., ville barnet få tilkendt en erstatning på 291.192 kr.

Kl. 14:51

Det er væsentligt at være opmærksom på, at der ikke her foretages noget fradrag for ydelser, der kommer til udbetaling som følge af skaden. Livsforsikringer, arv, børnepension m.v. har altså ikke nogen indflydelse på erstatningens størrelse.

Når man ser på størrelsen af den forsørgertabserstatning til børn, som kan tilkendes efter erstatningsansvarsloven, er det meget væsentligt at huske på, at reglerne må ses i sammenhæng med, at forældre hver især er forpligtet til at forsørge deres mindreårige børn. Efter § 13 i lov om børns forsørgelse skal et barn forsørges, opdrages og uddannes under hensyn til forældrenes livsvilkår og barnets tarv. Et barn, som mister en forælder, vil derfor ikke selv skulle sørge for sin forsørgelse. Derimod vil typisk den anden forælder som forældremyndighedsindehaver tage sig af barnets forsørgelse.

Der ydes også et særligt børnetilskud, når kun en af barnets forældre lever, og der ydes to gange det særlige børnetilskud, når ingen af barnets forældre lever. Også efter serviceloven er der en række støttmuligheder. Hvis et barn har mistet en eller begge forældre og f.eks. bliver anbragt uden for hjemmet, overtager kommunen forsørgelsen af barnet, og heri ligger altså, at kommunen skal afholde udgifterne til barnets anbringelse, kost, lommepenge m.v.

Barnet vil således aldrig skulle sørge for sin forsørgelse helt alene, og den forsørgertabserstatning til børn, der tilkendes efter erstatningsansvarslovens § 14, skal alene dække et passende tilskud til barnets forsørgelse, indtil det er fyldt 18 år.

Med en ordning som den, der med beslutningsforslaget er lagt op til, ville et barn, hvis den afdøde forælder havde en årsløn på f.eks. 300.000 kr., få tilkendt 900.000 kr. i erstatning for tab af forsørger, altså præcis det samme som ægtefællen efter erstatningsansvarslovens § 13, og det uanset at ægtefællen i sagens natur har helt andre forpligtelser end barnet, herunder ikke mindst en forsørgerpligt over for barnet.

Sådan en forhøjelse af forsørgertabserstatningen til børn ville i givet fald være et grundlæggende brud på princippet om, at der kun kan kræves erstatning for det faktisk lidte tab. Med andre ord ville der være tale om en overkompensation af barnet, og særlig udtalt ville den overkompensation jo være, hvis barnet f.eks. var fyldt 17 år, idet der med beslutningsforslaget i hvert fald ikke ses at være lagt op til, at forsørgertabserstatningen til børn i givet fald skal gradueres afhængigt af barnets alder.

Samlet set er det regeringens opfattelse, at den gældende retstilstand med hensyn til forsørgertabserstatning til børn efter erstatningsansvarslovens § 14 må anses for velbegrundet, og regeringen kan derfor ikke støtte forslaget om, at forsørgertabserstatning til børn forhøjes ved at sidestille denne med den forsørgertabserstatning, som den efterlevende ægtefælle eller samlever er berettiget til.

Dermed ikke være sagt, at regeringen ikke er indstillet på at se på spørgsmålet om forsørgertabserstatning til børn. Som det er blevet tilkendegivet over for Folketinget i februar måned, dagen inden fremsættelsen af beslutningsforslaget, vil jeg i løbet af foråret indbyde Folketingets partier til en drøftelse af netop dette emne på grundlag af et notat fra Justitsministeriet, og det er uanset behandlingen af nærværende beslutningsforslag her i dag fortsat min hensigt.

Det er altså efter regeringens opfattelse meget vigtigt, at en eventuel ændring af erstatningsansvarslovens regler om forsørgertabserstatning til børn ikke bliver gennemført uden nogen nærmere overvejelser om de forskellige muligheder, der kan være, og om konse-

kvenserne af det. Og efter regeringens opfattelse er den model, der med beslutningsforslaget er lagt op til, som nævnt ikke en rigtig løsning.

For så vidt angår den del af beslutningsforslaget, som vedrører nedsættelse af en arbejdsgruppe, som skal undersøge, om erstatningen til efterladte ved dødsfald sådan mere generelt bør sættes op, vil jeg lægge ud med kort at redegøre for de relevante regler i erstatningsansvarsloven ud over de regler om forsørgertabserstatning, som jeg allerede har været inde på.

Kl. 14:56

Normalt vil en efterlevende – det være sig f.eks. en ægtefælle eller et barn – efter erstatningsansvarslovens § 12 kunne få tilkendt erstatning for rimelige begravelsesudgifter. Erstatning for rimelige begravelsesudgifter tilkendes for alle rimelige begravelsesudgifter i forbindelse med selve begravelsen og anlæg af gravsted.

Ved dødsfald kan der endvidere tilkendes et særligt overgangsbeløb i medfør af erstatningsansvarslovens § 14 a, der skal dække de forskellige uforudsete udgifter, som et dødsfald ofte medfører. Det er f.eks. udgifter til flytning og bistand i hjemmet. Det beløb udbetales uanset den efterlevendes faktiske omkostninger i de enkelte tilfælde, og beløbet reguleres hvert år og udgør i 2010 141.500 kr. Udbetales der overgangsbeløb efter § 14 a, kan den pågældende dog ikke samtidig tilkendes erstatning for begravelsesudgifter.

Herudover kan der ved dødsfald, som er forvoldt forsættligt eller ved grov uagtsomhed, efter erstatningsansvarslovens § 26 a blive tilkendt en godtgørelse for ikkeøkonomisk skade til efterladte, som stod afdøde særligt nær. Endvidere vil der eventuelt kunne ydes en erstatning til efterladte for personskade i form af psykisk skade som følge af dødsfald, såfremt den pågældende er blevet påført en egentlig psykisk lidelse, som rækker ud over sorg og savn.

Det er efter regeringens opfattelse vigtigt, at vi holder fast i erstatningsrettens grundlæggende principper om, at den, der forvolder en andens død, skal betale erstatning for de efterladtes økonomiske skade i form af det faktisk lidte tab. Det fremgår ikke af beslutningsforslaget, hvad der sådan mere specifikt er tale om af regler i erstatningsansvarsloven og måske anden lovgivning, som efter forslagsstillernes opfattelse ikke er gode nok, herunder hvad det i givet fald er for erstatningsposter, som efter forslagsstillernes opfattelse generelt bør sættes op. Og efter regeringens opfattelse findes der ikke noget umiddelbart behov for at nedsætte en arbejdsgruppe, som der med beslutningsforslaget er lagt op til.

Men jeg vil godt være indstillet på at udvide den drøftelse af forsørgertabserstatning til børn, som jeg senere på året vil indbyde Folketingets partier til at deltage i, til også at omfatte en drøftelse af spørgsmålet om erstatningsansvarslovens regler om erstatning til efterladte mere generelt. Til brug for de drøftelser vil Justitsministeriets notat om forsørgertabserstatning til børn blive udbygget med en grundig gennemgang af de gældende regler på området for erstatning til efterladte.

Så vil jeg i øvrigt gøre opmærksom på, at Justitsministeriet har iværksat en undersøgelse af den praktiske anvendelse af reglerne i erstatningsansvarslovens § 26 a om godtgørelse til efterladte ved dødsfald. En redegørelse herom forventer jeg fremsendt til Folketinget i løbet af foråret 2010, og redegørelsen vil bl.a. vedrøre spørgsmålet om, hvorvidt der eventuelt kan være anledning til at overveje lovændringer. Også af den grund finder regeringen det ikke hensigtsmæssigt at nedsætte en arbejdsgruppe, før vi har resultatet af den undersøgelse.

Så alt i alt kan regeringen altså ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag, men jeg ser frem til de drøftelser, vi kan få på grundlag af Justitsministeriets notat ved det møde, som jeg vil indbyde til i foråret.

Formanden :

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Karen Hækkerup.

Kl. 14:59

Karen Hækkerup (S):

Jeg er glad for, at ministeren vil indbyde til et møde. Nu hæftede jeg mig ved, at ministeren meldte ud, at han, allerede dagen inden beslutningsforslaget var fremsat, havde været ude at sige, at han syntes, der var nogle ting, der skulle laves om. Nu er det jo en lang proces at lave sådan et beslutningsforslag, og jeg kan så fortælle ministeren, at mit beslutningsforslag var afleveret her i huset, inden ministeren kom med sin udmelding, så det havde sådan set ikke med hinanden at gøre.

Men grunden til, at sagen jo igen blev aktualiseret, var den meget tragiske busulykke, hvor skituren for et fritidshjem endte i en tragisk dødsulykke, og hvor flere voksne omkom. I den forbindelse blev sagen rejst igen, og jeg var bl.a. ude at sige, at jeg synes, vi skulle forhøje de erstatninger – det var noget, jeg havde tumlet med længe. Og i den forbindelse kan jeg så notere mig, at det var der ret mange andre retsordførere der var enige med mig i, og i hvert fald havde de sagt til aviserne, at det syntes de også var en god idé.

Jeg vil gerne spørge: Når ministeren siger, at man ikke skal gå ud over det faktiske tab, mener ministeren så, at man ikke skal forholde sig til, at et barn, der bliver 18 år, ikke længere kan få økonomisk hjælp, og at så ophører erstatningspligten eller forsørgerpligten? For vi må vel være enige om, at det giver en vis social slagside, at der er børn, der kan få hjælp, også når de er 18, når de er 19, når de er 20, til at etablere sig, til at købe computere, til at komme igennem studierne, og så er der andre, der ingen hjælp kan få. Vil ministeren ikke være villig til at se på, om man skal strække den periode, man giver en forsørgertabserstatning til ud over det attende år? Hr.

Kl. 15:01

Formanden :

Ministeren.

Kl. 15:01

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Når vi nu får sådan en drøftelse til foråret – den håber jeg da at alle gerne vil deltage i – så vil det jo være relevant i den forbindelse at se på, om der kan identificeres nogle tab, som børn lider i sådanne sammenhænge, som ikke er dækket af de godtgørelses- eller erstatningsregler, vi har i dag. Jeg lægger bare vægt på, at vi fastholder et princip i erstatningsansvarsloven om, at erstatning har at gøre med lidte tab. Omfatter loven så ikke alle de typer af tab, som den bør opfatte, så er det vel noget af det, vi skal drøfte. Men der er meget forskel på sådan mere systematisk at søge at identificere sådan et tab, som ikke måtte være omfattet af loven i dag, og til så at gøre, som forslagsstillerne siger i beslutningsforslaget, at man sådan bare skal ligestille børnene med en forsørger, som mister ægtefællen. Det synes jeg er en tilgang til det, som ikke imødekommer det synspunkt, at erstatning må have at gøre med lidte tab. Men jeg er åben over for den drøftelse, som fru Karen Hækkerup lægger op til.

Kl. 15:02

Formanden :

Fru Karen Hækkerup.

Kl. 15:02

Karen Hækkerup (S):

Det er jeg rigtig glad for. Jeg synes jo ikke, at det er for meget, at en 7-årig kan få 900.000 kr. til en hel barndom og resten af et voksenliv til at kunne komme videre. Jeg tror, at vi, der har børn, ved, hvad det

koster at have børn, og det er en dyr fornøjelse, og det bliver det sådan set også ved med, selv om de er blevet 18 år. Derfor synes jeg, at det ville være godt, hvis det er en af de ting, som ministeren vil være med til at kigge på.

Men jeg vil gerne spørge til det faktiske tab. Det er jo rigtigt, at der er nogle børn, der er født heldigere end andre økonomisk set, og som kan få meget mere hjælp. Det kan da godt være, at en eller anden ligemagerihedsstanke ikke er ønskværdig, men kan ministeren så ikke i det mindste sige, at så må der være et minimum? Det kan godt være, at der er nogle, som får rigtig store erstatninger, fordi deres mor og far var begunstiget og havde store indtægter, men der må på den anden side også være en bundgrænse for, hvor lidt vi synes er acceptabelt. Kunne der ikke være en mellemvej, man kunne finde, hvor man rent faktisk honorerer det faktiske tab, men dog har et minimum?

Kl. 15:03

Formanden :

Ministeren.

Kl. 15:03

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nej, det tror jeg ikke er en fremkommelig vej. Jeg tror, at den fremkommelige vej er at identificere tabet, for ellers går vi ud over, hvad der normalt forstås ved erstatning. Men jeg synes, at den drøftelse om de nærmere konkrete forhold, der kan dækkes, og beløbsstørrelse og den slags snarere hører til i sådan en drøftelse, som jeg vil indbyde til, end det er noget, som vi sådan kan få plads til at drøfte her fra Folketingets talerstol. Jeg vil også advare imod, at det nu udvikler sig til en debat, hvor vi sådan prøver at overbyde hinanden med hensyn til, hvad vi synes at børn, som mister deres forældre, kunne for tjene at få. Vi synes jo alle sammen, at børn, der mister deres forældre, skal have en virkelig fin erstatning, og sådan kunne vi jo let stå og overbyde hinanden, men vi er også nødt til lidt nøgternt at tage stilling til, hvad der kan rummes i en erstatningsansvarslovgivning, hvor erstatning må høre sammen med lidte tab, hvis ikke vi skal fravige nogle helt grundlæggende principper i dansk erstatningsret.

Kl. 15:04

Formanden :

Tak til justitsministeren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet for bemærkninger til justitsministeren. Så går vi til ordførerne, og den første ordfører her bliver hr. Kim Andersen.

Kl. 15:04

(Ordfører)**Kim Andersen (V):**

Alle gode gange tre. Nu har jeg jo været rimelig positiv, synes jeg, over for de socialdemokratiske beslutningsforslag her i et par omgange. Nu bliver det, må jeg sige til fru Karen Hækkerup, lidt mere forbeholdent, for nu fornemmer jeg ligesom, at Socialdemokraterne sådan er ude at fiske lidt i vandet, hvor der, om jeg så må sige, er sat snører ud i forvejen. Sandheden er jo den, at justitsministeren på et meget tidligt tidspunkt har sagt, at man er parat til at se på det her spørgsmål, som rejses – forsørgertabserstatningens størrelse – en drøftelse af, hvor stort et beløb børn skal have i erstatning, hvis en forsørger, en forælder, dør, eller hvis begge dør.

Det har ministeren givet tilsagn om at se på og indkalde til drøftelser om, og det ser vi så frem til at drøfte. For jeg er i og for sig enig med forslagsstillerne i, at der kan findes eksempler, hvor man må undre sig over størrelsen af en erstatning og det pågældende barns mulighed for at komme videre i livet. Men det er jo så heller ikke hele sandheden for barnet, om end det er en nok så tragisk situation, som foranlediger den økonomiske situation.

På trods af det tragiske vil det jo være sådan, at barnet vil skulle forsvares af en anden forælder, af nogle adoptivforældre eller af det offentlige, hvis begge forældre falder bort. Det er altså noget andet end der, hvor en samlever eller en ægtefælle sidder tilbage og har mistet sin partner eller sin ægtefælle og ikke længere har en egentlig indtægt, og hvor vedkommende derfor skal have en forsørgertabserstatning på et andet niveau.

Justitsministeren har så også sagt, at man til afløsning for det udvalgsarbejde, som foreslås i beslutningsforslaget, gerne vil snakke om erstatningsansvarsloven. Den drøftelse om erstatningsansvarsloven skal så finde sted i forbindelse med de drøftelser, som ministeren vil indkalde til om forsørgertabserstatning. Og dermed synes vi, at regeringen og ministeriet har taget de initiativer, som er rimelige i den her sammenhæng. Vi kan ikke støtte Socialdemokraternes forslag. Vi er sikre på, at den opdatering, den justering, som der givet vil være behov for på en række områder, vil blive varetaget bedst og på bedst mulig vis ved de drøftelser og forhandlinger, som ministeren allerede har taget initiativ til, også inden det her forslag blev fremsat.

Kl. 15:07

Formanden :

Tak til hr. Kim Andersen. Der ikke ønske om korte bemærkninger, og så er det fru Marlene Harpsøe som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 15:08

(Ordfører)

Marlene Harpsøe (DF):

Da Dansk Folkepartis familieordfører, hr. René Christensen, desværre ikke kan være til stede her i salen i dag, skal jeg på Dansk Folkepartis vegne fremføre følgende:

B 136 er et forslag om forhøjelse af forsørgertabserstatning til børn, og det er begrundet med, at et barn, der mister en forsørger, efter de gældende regler i erstatningsansvarsloven typisk får en væsentlig lavere erstatning end en ægtefælle eller en samlever. Erstatningsniveauet skal derfor højnes med henblik på at sikre de omhandlede børn økonomisk fremadrettet. Forslagsstillerne skriver endvidere, at det er et stort økonomisk tab for et barn at miste en eller begge forældre, og at det bliver langt sværere for disse børn at opnå samme økonomiske hjælp og bistand som jævnaldrende til at tage et kørekort, gennemføre en uddannelse eller til at etablere sig.

Alt dette er Dansk Folkeparti faktisk enig i; dog vil vi sige, at tab af forældre nok ikke kan gøres op i penge. Desværre er der ikke nogen økonomi i forslaget, og det er nu altid godt at vide, hvad det, vi beslutter, rent faktisk koster. Dermed ikke sagt, at det her forslag kun handler om penge, for det gør det bestemt ikke, men det er rart at vide, hvad det er, man går ind til.

Intentionerne i forslaget fejler ikke noget, og det er et område, som vi mener der skal ses på. Dansk Folkeparti er dog blevet opmærksom på, at Justitsministeriet har iværksat en undersøgelse af den praktiske anvendelse af reglen i erstatningsansvarsloven om udbetalinger til efterladte ved dødsfald, herunder også børn. Redegørelsen, som ministeriet forventer færdig i løbet af foråret 2010, vil, efter hvad vi har hørt, også vedrøre spørgsmål om, hvorvidt der eventuelt kan være anledning til at overveje lovændringer. Derfor mener vi i Dansk Folkeparti, at vi lige skal vente den her rum tid, til vi har den nye undersøgelse i hånden.

Med disse begrundelser siger vi nej til det fremsatte forslag, men vi vil meget gerne sige, at området bør komme op til debat igen, når vi har fået lejlighed til at se de oplysninger, som snart kommer med undersøgelsen.

Kl. 15:10

Formanden :

Tak til fru Marlene Harpsøe, der er ikke korte bemærkninger. Så er det fru Vivi Kier som ordfører.

Kl. 15:11

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Tak. Som de andre ordførere har været inde på, er der to konkrete forslag i det her beslutningsforslag: en forhøjelse af erstatningsbeløbet til børn, så det ligestilles med erstatningsbeløbet til ægtefæller/samlever, og dernæst ønsket om en undersøgelse af en generel forhøjelse af erstatningen til efterladte.

Jeg sad faktisk og lyttede rigtig opmærksomt til ministerens tale, og jeg vil gerne kvittere ministeren både med et ja tak til, at der kommer den lovede drøftelse af emnet, erstatningsbeløbet til børn, på baggrund af et udarbejdet notat og med et ja tak til at udvide den her drøftelse til også at dreje sig om erstatningslovens regler generelt. Alene på den baggrund kan jeg ikke tilslutte mig forslaget.

Vi kan bruge lang tid på at diskutere enkeltheder i en særdeles kompliceret lovgivning, som ministeren også lagde lidt op til, men da vi jo vil mødes senere på foråret og drøfte begge de udfordringer, som Socialdemokraterne ønsker at sætte fokus på, finder jeg faktisk, at forslaget er imødekommet på fornemste vis, og vi deltager gerne i de drøftelser.

Kl. 15:12

Formanden :

Tak til fru Vivi Kier. Næste ordfører er fru Lone Dybkjær.

Kl. 15:12

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Der findes jo ikke nogen højere retfærdighed i livet, og det gør der heller ikke, når vi diskuterer erstatningsansvar i forbindelse med det her beslutningsforslag.

Jeg synes, at det, ministeren sagde i sit indlæg, om, at han vil kigge nærmere på det og på baggrund af et notat drøfte tingene, er en udmærket og fremkommelig vej i det videre forløb.

Men jeg vil godt som udgangspunkt sige til ministeren og ordføreren, at erstatningsansvar for børn for mig stopper, når barnet bliver 18 år. Jeg er udmærket godt klar over, at der kan være tilfælde, hvor forældrene er velstillede, og hvor barnet vil stå i en anden situation, end tilfældet var før, hvis den ene forælder falder væk. Men jeg vil også sige, at der findes ret mange fattige forældre, hvis børn er nødt til at flytte hjemmefra, når de bliver 18 år, fordi forældrene ikke har råd til at have dem boende, og at der bestemt findes fattige forældre, som ikke har råd til at give deres børn noget som helst, når de bliver 18 år, og som måske ikke engang havde råd til at give deres børn noget, før de blev 18 år. Derfor er udgangspunktet for mig de 18 år, når vi taler om erstatning til børn. Vi er selvfølgelig villige til at drøfte det, men jeg vil bare godt sige, at det som udgangspunkt er sådan. Det er bestemt ikke, fordi en skadevolder skal slippe billigere, det er mere, fordi jeg synes, at der er mange ting, der vil bryde sammen, hvis vi har et helt andet princip end det.

Men lad os drøfte det nærmere på basis af den undersøgelse, som jeg forstår allerede foreligger. Der er allerede et notat, så det er vel noget, vi kan drøfte her i løbet af foråret eller sommeren.

Kl. 15:14

Formanden :

Tak til fru Lone Dybkjær. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Kl. 15:14

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Jeg synes, at det kan være fornuftigt nok at se på erstatningerne generelt, hvad størrelse de har, og hvordan de passer med den udvikling, der har været. Men jeg er helt enig med fru Lone Dybkjær i, at udgangspunktet i vores samfund er, at når man er fyldt 18 år, er man voksen og skal forsørge sig selv. Der bliver en endnu større skævhed, end der er i dag, endnu større ulighed, end der er i dag, hvis vi lægger til grund, at de, der er fyldt 18 år, er nødt til fortsat at blive delvis forsørget af deres forældre.

Vores samfund skal ikke være lagt an på, at man kun er i stand til at gennemføre en uddannelse, hvis man har velstillede forældre, der kan være med til at betale en lejlighed, kan være med til at give et tilskud hver måned til, at man kan købe mad osv. Det er der en del forældre, der ikke kan, og det vil gøre det endnu sværere for børn af de forældre fremover at få en uddannelse, hvis det er det, vi lægger samfundet an på. Derfor er det afgørende at holde fast i, at når man er 18 år, skal man kunne forsørge sig selv. Vi skal sikre, at rammerne er i orden, at det er muligt at få billige ungdomsboliger, at det er muligt at få en SU, man kan leve af osv.

Det bliver skævt, hvis man begynder at sige, at vi regner med, at forældrene fortsætter med at forsørge de unge, og derfor er vi meget skeptiske over for den del, men vi vil gerne være med til at se mere generelt på, om der er behov for at ændre på nogle af erstatningsløbene.

Kl. 15:16

Formanden :

Tak til fru Line Barfod. Så er det fru Karen Hækkerup som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 15:16

(Ordfører for forslagsstillerne)

Karen Hækkerup (S):

Endnu en gang må jeg takke Folketinget for en rigtig god behandling. Vi er ikke enige i detaljen, men vi er enige om, at vi skal se på det her område, at vi skal se på, hvad vi kan gøre for at hjælpe børn, der mister, så de eventuelt kan få en højere erstatning. De regler, vi har nu, er lavet tilbage i 1984, og de trænger til at blive moderniseret.

Jeg kan jo så konstatere, at der her i Folketinget ikke er opbakning til den socialdemokratiske model, som jeg har lagt frem, og som altså ville betyde cirka en tredobling af de erstatninger, børn, der mister, ville få. Men nu kommer der nogle drøftelser, og dem deltager jeg selvfølgelig glad i. Jeg har forstået, at det generelt gælder, at alle er interesserede i, at vi skal ende med det resultat, at erstatningerne bliver forhøjet.

Jeg vil gerne sige et par ord om det attende år. I mit forslag, som jeg har lagt frem, har jeg sagt, at jeg synes, det er vigtigt, at man også tænker på, at der er behov for, at børn etablerer sig, når de overgår til ungdomslivet. Jeg er enig med Enhedslistens ordfører i, at vi skal have et samfund, hvor alle kan tage en uddannelse, uanset hvilke kår man kommer fra, at man ikke skal basere sig på, at man kan få hjælp fra sine forældre, og jeg er enig i, at vi arbejder fælles for de mål og i øvrigt arbejder for dem sammen. Men alligevel må man jo sige, at vi godt ved, at børn, der kan få lidt hjælp, når de er blevet 18, altså skal have lidt mindre fritidsarbejde, at de har lidt bedre muligheder for at klare sig, og derfor synes jeg ikke, at man skal afvise at sige, at vi vil se på et etableringsbeløb til børn, efter de er blevet 18, for der er store udgifter forbundet med det, og vi ved, at den sociale arv slår igen. Selv om vi har et princip om, at alle skal have lige adgang til uddannelse, og at alle skal have lige muligheder, så ved vi også, at

der er nogle, der ikke får de lige muligheder, fordi de kommer skævt fra start.

Derfor synes jeg, vi skal drøfte det med et etableringsbeløb, hvis man vil være villig til at se på det. Jeg kan forstå, at jeg muligvis kommer til at stå lidt alene med det, men jeg vil i hvert fald tage det med til de drøftelser, der skal være.

Jeg har været glad for debatten, og jeg vil glæde mig til de fortsatte drøftelser. Jeg synes, at det er rart – det vil jeg gerne sige – at vi har fået en justitsminister, der, når man kommer med nogle politiske forslag, siger, at det vil vi se på, og at det vil vi arbejde videre med. Det er rigtig rart, at vi har fået afskaffet den tidligere tid, vi havde, hvor man bare fik at vide, at man var et fjols, og at det, man kom med, var der ingen grund til overhovedet at se nærmere på. Så jeg vil gerne kvittere for arbejdsstilen hos den nye minister, den er rigtig glædelig, og jeg glæder mig til det videre arbejde.

Kl. 15:18

Formanden :

Tak til fru Karen Hækkerup, som også konstaterede, at der ikke var korte bemærkninger.

Dermed er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget, hvis ingen protesterer, og det er ikke tilfældet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 140:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af en generel 14-dages-fortrydelsesret ved almindelige køb.

Af Benny Engelbrecht (S) m.fl.

(Fremsættelse 02.03.2010).

Kl. 15:18

Forhandling

Formanden :

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er justitsministeren.

Kl. 15:19

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Dette beslutningsforslag pålægger regeringen senest den 1. december 2010 at fremsætte et lovforslag om at indføre en generel 14-dages-fortrydelsesret ved almindelige forbrugerkøb, sådan som vi jo kender det i dag fra aftaler om fjernsalg og aftaler indgået uden for fast forretningssted.

Forslagsstillerne begrundede forslaget med, at forbrugerne efter gældende ret ikke har krav på nogen fortrydelsesret ved almindelige køb i fysiske butikker. Det er imidlertid meget udbredt, at forretninger vælger at give forbrugerne en fortrydelsesret inden for bestemte frister. Det er en service, der kan variere fra butik til butik med hensyn til fristens længde og beføjelsens indhold, og efter forslagsstillerens opfattelse er det forvirrende for forbrugerne, som kan have den opfattelse, at der er tale om lovsikret ret til at fortryde et køb.

Efter forslagsstillerens opfattelse er der med de erhvervsdrivendes udbredte brug af fortrydelsesret skabt en forventning hos forbrugerne om, at der eksisterer en eller en form for lovbestemt fortrydelses- eller bytteret, hvilket ifølge beslutningsforslaget kan begrunde, at der indføres en generel lovbestemt fortrydelsesret og dermed ensartede og klare regler, så forbrugerne ved, hvad de har at holde sig

til. Lad det straks være sagt, at regeringen er fuldstændig enig med forslagsstillerne i, at der skal gælde klare og ensartede regler. Det gælder ikke alene på forbrugerområdet; det gælder sådan set på alle områder.

Man kan spørge: Hvad er det så, der gælder på det her område? Det spørgsmål kan besvares meget enkelt. Det aftaleretlige udgangspunkt i dansk ret er, at en aftale er en aftale. Heri ligger, at en indgået aftale er bindende for begge parter. Der gælder altså ikke i dansk ret nogen almindelig fortrydelsesret, ligesom der heller ikke gælder nogen almindelig ombytningsret. Mere ensartede og mere enkle regler end det gældende udgangspunkt kan man næsten ikke forestille sig.

Efter regeringens opfattelse er det gældende retlige udgangspunkt om, at en aftale er en aftale, et meget vigtigt princip. Det er et princip, som ligger til grund for hele den måde, hvorpå vi har opbygget og indrettet det danske samfund, det danske samfunds økonomi og handlen i Danmark. Efter regeringens opfattelse bør princippet om aftalers bindende virkning derfor også kun fraviges på områder, hvor der gør sig nogle helt særlige forhold gældende. De helt særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af princippet om aftalers bindende virkning på forbrugerområdet i form af en lovbestemt fortrydelsesret, er jo af lidt forskelligartet karakter.

For det første kan navnlig kompleksiteten forbundet med og de økonomiske konsekvenser af en forbrugers køb af et formuegode i nogle helt særlige tilfælde begrunde en fortrydelsesret. Netop de forhold begrundes, at en køber af fast ejendom, når denne hovedsagelig er bestemt til beboelse for køberen, efter reglerne i lov om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af fast ejendom kan fortryde købet, hvis denne senest seks hverdage efter aftalens indgåelse skriftligt underretter sælgeren om det. Fortrydelsesretten er betinget af, at køberen inden for 6-dages-fristen betaler en godtgørelse på 1 pct. af købesummen til sælgeren.

For det andet kan de forhold, som en forbrugers indgåelse af en aftale sker under, i særlige tilfælde begrunde en lovbestemt fortrydelsesret. Forbrugeraftalelovens regler om fortrydelsesret, som der er henvist til i beslutningsforslaget, og som jeg om et kort øjeblik skal vende tilbage til, er udtryk for netop det.

Ud over de nævnte områder om en lovbestemt fortrydelsesret kan der selvfølgelig også være nogle andre grunde til, at udgangspunktet om aftalers bindende virkning må fraviges. Hvis der f.eks. er tale om, at en aftalepart har udvist tvang eller svig over for den anden aftalepart, groft har udnyttet den andens manglende indsigt, eller hvis der er et bestående afhængighedsforhold, skal aftalen naturligvis ikke kunne gøres gældende. De situationer, som her er nævnt, og flere til er reguleret i aftaleloven.

Kl. 15:23

Jeg vil så lige vende tilbage til forbrugeraftalelovens regler om fortrydelsesret, som ifølge beslutningsforslaget altså skal udvides til at omfatte alle forbruger køb.

Ifølge forbrugeraftaleloven gælder der for bestemte typer aftaler, som jeg tidligere har nævnt, en lovbestemt fortrydelsesret for forbrugeren. Denne fortrydelsesret gælder med hensyn til aftaler indgået ved fjernsalg og visse aftaler indgået uden for fast forretningssted, og reglerne er som nævnt begrundet i de særlige forhold, som de nævnte aftaler bliver indgået under.

Forbrugere, som indgår en fjernsalgsaftale med en erhvervsdrivende, f.eks. ved at købe varer over internettet eller pr. postordre, vil jo, i modsætning til hvad der gælder for køb af varer i en forretning, typisk ikke kunne bese den vare, som aftalen vedrører. På den baggrund er det fundet rimeligt, at forbrugeren ved at tilbagelevere det modtagne kan fortryde sit køb, uanset hvad årsagen til det så måtte være.

Også ved visse køb uden for et fast forretningssted, f.eks. hvor forbrugeren indgår en købsaftale ved et såkaldt homeparty eller i for-

bindelse med en udflugt arrangeret af den erhvervsdrivende, er der – i sammenligning med normale køb i en forretning – en risiko for, at forbrugeren indgår en aftale, som ikke er tilstrækkelig velovervejet, og som forbrugeren under normale omstændigheder måske ikke ville indgå. Det karakteristiske i den forbindelse er den ulighed, som kan bestå mellem de to aftaleparter, altså, den erhvervsdrivende, som, om man så må sige, styrer slagets gang, og forbrugeren, som bliver overrasket, ja, måske ligefrem overrumplet over at skulle tage stilling til et tilbud på et usædvanligt sted. På dette særlige område er det derfor fundet rimeligt at fravige det grundlæggende udgangspunkt om, at en aftale er bindende, så forbrugeren ved at tilbagelevere det modtagne kan fortryde sit køb, uanset hvad årsagen til det måtte være.

Netop fordi der er tale om et brud med udgangspunktet om aftalers bindende virkning, har fortrydelsesretten efter aftaleloven et relativt snævert anvendelsesområde. Er en aftale indgået på et offentligt sted, f.eks. en messeudstilling som et almindeligt kontantkøb, det vil sige, hvor varen og købesummen er udvekslet samtidig med aftalens indgåelse, gælder fortrydelsesretten således ikke. Det skyldes, at forbrugeren ved sådanne køb, der har stor lighed med et almindeligt forbruger køb i en forretning, har lettere ved at overskue konsekvensen af den aftale, som bliver indgået.

De særlige hensyn, som begrundes forbrugeraftalelovens regler om fortrydelsesret ved fjernsalgsaftaler og aftaler indgået uden for fast forretningssted, gør sig efter regeringens opfattelse ikke gældende ved et almindeligt køb i en forretning. Tværtimod, fristes jeg næsten til at sige, for udvidede man det nuværende anvendelsesområde for forbrugeraftalelovens fortrydelsesret til at gælde forbruger køb sådan helt generelt, selv om der ikke er særlige forbrugerbeskyttelseshensyn, som tilsiger det, ville man meget nemt sende et signal til forbrugerne om, at de uden omtanke for deres behov og økonomiske formåen frit kan indgå aftaler om køb, for de kan jo altid fortryde det bagefter. Det er der vel ikke nogen af os, der ønsker. En lovbestemt generel fortrydelsesfrist vil efter regeringens opfattelse også kunne risikere at få økonomiske konsekvenser for de erhvervsdrivende og dermed – i form af højere priser – også negative konsekvenser for forbrugerne.

Jeg kan godt se, at man i beslutningsforslaget har anført, at der kun kan forventes en svag stigning i antallet af tilfælde, hvor forbrugere vil fortryde deres køb, ligesom de erhvervsdrivende med de muligheder for bytte- og returret, som i dag tilbydes forbrugerne, må antages, skriver man, allerede at have indkalkuleret de økonomiske konsekvenser, som en gennemførelse af forslaget vil medføre. Jeg ved ikke, hvad forslagsstillerne bygger den antagelse på. Under alle omstændigheder er det en antagelse, som regeringen må opfatte som meget usikker.

Mange erhvervsdrivende tilbyder jo i dag forbrugerne en mulighed for uden nogen nærmere begrundelse at få pengene tilbage, hvis de tilbageleverer det, der er købt. Andre erhvervsdrivende tilbyder i den samme situation at udstede et tilgodehavendebevis, mens andre igen overhovedet ikke tilbyder nogen retur- eller bytteret. For bl.a. de erhvervsdrivende, som ikke tilbyder returret, og for de mindre erhvervsdrivende helt generelt må der derfor antages at være en risiko for, at det vil have mærkbare konsekvenser, hvis vi gennemfører forslaget om en generel fortrydelsesret, idet de erhvervsdrivende jo ikke vil vide, hvad det er for nogle varer, der er på lager, og hvilken likviditet de har. Øgede omkostninger for de erhvervsdrivende må nødvendigvis betyde højere priser for forbrugerne.

Efter regeringens opfattelse må man heller ikke underkende, at den bytte- og returret, som i dag tilbydes forbrugerne på frivillig vis, jo er et konkurrenceparameter, som de erhvervsdrivende har. Der er tale om et konkurrenceparameter, som det er værd at værne om, bl.a. fordi det indebærer, at forbrugerne allerede i dag kan vælge at foretage deres køb hos erhvervsdrivende, som på frivillig basis tilbyder

en returret, herunder mange steder en returret, der går væsentlig ud over de 14 dage.

Kl. 15:29

Endelig finder jeg anledning til at pege på det mere principielt betænkelige i, at det som begrundelse for forslaget bliver angivet, at forbrugerne har en forventning om, at der består en generel fortrydelsesret ved alle køb. Tænk, hvis vi på alle de områder, hvor personer måtte gå ud fra den ene eller den anden retstilstand, sætter os til at indfri de forventninger, selv om der ikke er nogen vigtige grunde, der tilsiger det. Det kunne meget let bringe os i uføre.

Efter regeringens opfattelse må det afgørende som nævnt være, om der er nogle særlige forbrugerbeskyttelseshensyn, der taler for at fravige det grundlæggende princip om aftalers bindende virkning ved forbrugerens almindelige køb fra faste forretningssteder. Det er der efter regeringens opfattelse altså ikke tale om, og derfor kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 15:30

Formanden :

Tak til justitsministeren. Der er ønske om en kort bemærkning, og den er fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 15:30

Benny Engelbrecht (S):

Tak. Jeg går ud fra, at ministeren ligesom jeg sætter stor pris på at handle i butikker, hvor der er ombytningsret, især op mod jul er det en ganske god service, at man kan købe julegaver og vide, at de, der skal modtage dem, er i stand til at bytte dem – at få to ens sweatere kan give en vis kval, særlig hvis de ikke er særlig kønne.

Men der er altså en stor forvirring, og det går jeg ud fra at ministeren også er klar over, ikke bare på grund af det her beslutningsforslag, men i det hele taget, med hensyn til hvornår man i grunden må ombytte. Finder ministeren det tilfredsstillende, at to tredjedele af danskerne ikke kender de regler, der er i dag? Når vi nu i dag får at vide, at det ikke er regeringens holdning, at der skal indføres klare, entydige regler, hvad vil man så gøre for at komme denne problemstilling til livs?

Kl. 15:31

Formanden :

Ministeren.

Kl. 15:31

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg tror, at vi ser meget forskelligt på det. Mit udgangspunkt er, at forbrugerne selv må påtage sig et ansvar for de dispositioner, de foretager, og også er i stand til det.

Jeg mener sådan set ikke, at staten nødvendigvis skal være barnepige på den måde, at vi skal gå ind og lave lovregler på alle mulige områder. Jeg har en tiltro til, at folk selv er i stand til at vurdere, om det er fornuftigt at indgå en handel eller det ikke er fornuftigt at indgå en handel, og dermed også tage konsekvenserne af, at man har indgået en bindende aftale.

Jeg er heller ikke enig i, at det er forvirrende, som reglerne er i dag. De er faktisk meget klare: Aftaler er bindende, medmindre man af særlig grund har fastsat noget andet.

Det ville imidlertid blive meget forvirrende, hvis man fulgte beslutningsforslaget, for så ville det lige pludselig være sådan, at vi ikke længere kan sige, at vi har et grundprincip om, at en aftale er en aftale og dermed bindende, for så ville det jo i almindelighed være sådan, hvis man handlede i almindelige forretninger, at man kan fortryde aftalen, medmindre det er nogle varer, der er letfordærlige, og så må man til, når man er ude at handle, at indlægge alle sådanne vurderinger om, hvad man kan levere tilbage, og hvad man ikke kan levere tilbage. Og hvad bliver så det næste? Hvis man f.eks. som for-

bruger indgår en aftale med en håndværker, er det så bindende? Eller skal det heller ikke længere være bindende, fordi Socialdemokratiet ikke har tiltro til, at folk kan være deres ansvar voksne og selv kan træffe beslutninger og tage ansvaret for dem?

Kl. 15:33

Formanden :

Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 15:33

Benny Engelbrecht (S):

Vil det sige, at ministeren, som jo oven i købet har en fortid som familie- og forbrugerminister, faktisk mener, at det er fint, at to tredjedele af de danske forbrugere ikke ved, hvad gældende ret og lov er? Hvis nu to tredjedele af danskerne ikke var klar over, at man eksempelvis ikke må gå over for rødt lys, går jeg ud fra, at ministeren var parat til at sørge for, at de blev klart og tydeligt informeret om det. Jeg må sige, at jeg finder det underligt at høre det her fra en regeringsrepræsentant, for regeringen har jo for nylig udgivet en forbrugerpolitisk handlingsplan, hvor netop det, der handler om at informere forbrugerne, står meget højt på dagsordenen. Så at der er en uklarhed om lige præcis det her punkt, synes jeg faktisk er meget væsentligt. Det er fair nok, at regeringen ikke vil være med til at skabe de her rammer og gå med på Socialdemokraternes forslag, men så er mit spørgsmål blot: Hvad så? Hvordan sikrer vi så, at danskerne ved, hvad gældende ret er?

Kl. 15:34

Formanden :

Ministeren.

Kl. 15:34

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Nu har hr. Benny Engelbrecht jo selv bragt det op, og jeg synes, det er et interessant eksempel, som hr. Benny Engelbrecht nævner her med det røde lys. Hvad nu, siger hr. Benny Engelbrecht, hvis to tredjedele af befolkningen ikke ved, at de ikke må gå over for rødt lys, hvad skal vi så gøre? Skulle man følge Socialdemokratiets logik – som en analogisering til det forslag her – skulle konsekvensen være, at vi beslutter, at så må man gerne gå over for rødt lys, for de fleste tror alligevel, at det må man godt, og så skulle konsekvensen være, at vi beslutter, at alle godt må gå over for rødt lys.

Der synes jeg jo, at vi i stedet for skal holde fast i, at selv om der er to tredjedele, der tror, at de godt må gå over for rødt lys, så må de det ikke. Og så må man jo på forskellig måde sørge for at lære folk, at det må de altså ikke. Og på samme måde forholder det sig her. Nu kender jeg ikke det tal med de to tredjedele, og jeg ved ikke, hvor det kommer fra, men hvis det var tilfældet, er det da vigtigt, og det er det under alle omstændigheder, at der er en god forbrugerinformation. Og den kan man lave på mange forskellige måder; der er masser af instanser, som laver forbrugerinformation i det her land.

Men folk har altså også selv en pligt til at sætte sig ind i reglerne for og konsekvenserne af at handle. Hvis ikke vi holder fast i det, hvis vi fra Folketingets side, fra politisk side, hver gang der er tale om, at folk er lidt i tvivl om noget, siger, at så må vi hellere sørge for at lave regler, der tager hensyn til det, fordi folk ikke selv kan tage ansvar, så ender vi altså i et samfund, hvor der ikke er nogen frihed, og hvor der ikke er noget personligt ansvar, fordi man har vænnet sig til, at vi herinde i Folketinget nok skal tage ansvar for folk, hver gang der er noget som helst at være i tvivl om, i stedet for at overlade det til folk selv at sætte sig ind i reglerne.

Jeg synes, det er en barnepigementalitet, og det er et alvorligt brud på et retsprincip om, at en aftale er bindende.

Kl. 15:35

Kl. 15:39

Formanden :

Det med det røde lys gælder også på talerpulten (*Justitsministeren* (Lars Barfoed)): Undskyld., men det virker åbenbart, som om man ikke skal bruge det. Men jeg vil så til gengæld rose, hvis det tilkommer mig, at de glimrende forelæsninger, der har været her, har været holdt inden for de 5 minutter, der har været til rådighed for ministeren i de to foregående indlæg.

Vi går videre i ordførerrækken, og det er så hr. Kim Andersen.

Kl. 15:36

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Et ord er et ord, og en aftale er en aftale. Det er jo klar tale fra ministeren, det er sådan noget, som en jyd kan lide at høre – og også forstå.

Ordføreren på det her beslutningsforslag af Socialdemokraterne, B 140, er vores hr. Flemming Møller, og jeg skal derfor, selv om han er lollik, læse op, hvad han har skrevet til mig.

Socialdemokraternes intention er at give forbrugerne ensartede regler at forholde sig til. I Venstre mener vi ikke, at forslaget i praksis vil være den bedst mulige løsning for den enkelte forbruger. Dansk Erhverv gennemførte sidste år en medlemsundersøgelse, der viste, at hele otte ud af ti butikker i forvejen giver forbrugerne en frivillig fortrydelsesret, og som forslagsstillerne selv skriver, vil der kun være en svag stigning i antallet af tilfælde, hvor forbrugerne vil udnytte en generel fortrydelsesret, i forhold til i dag. Det kan derfor virke overflødigt at lovgive på det her område, særlig fordi forslaget i praksis vil ramme skævt og i sidste ende give forbrugerne en ringere service, og det har vi i Venstre ikke nogen interesse i.

Forslaget vil gøre dagligdagen besværlig for butikkerne. De handlende får sværere ved at vurdere, hvilke produkter de bliver nødt til at have på lager, og det er især et problem for de mindre butikker. For forbrugerne kan det betyde, at varernes priser stiger, og derudover kan et lovkrav om en 14-dages-returret rent faktisk medføre, at nogle butikker giver en kortere returret, end forbrugerne ellers ville få. At forslaget har til formål at ensarte reglerne for at undgå forvirring hos forbrugerne, er blot endnu et forsøg fra Socialdemokraternes side på at regulere markedet ned til mindste detalje. Det stemmer ikke overens med Venstres grundværdier om et afbalance-ret og frit marked til gavn for både forbrugere og de erhvervsdrivende. Kvaliteten og prisen på varer er forskellig fra butik til butik, og derfor er det også sund fornuft, at muligheden for at returnere og ombytte varer er forskellig. Det er ulogisk at påtvinge forretninger en ensretning, når de grundlæggende forudsætninger er vidt forskellige.

I Venstre ser vi heller ingen grund til at fjerne endnu mere ansvar fra forbrugerne, for i Venstre har vi nemlig tiltro til den enkelte forbruger. Og når vi allerede ved, at hele 80 pct. af Dansk Erhvervs butikker allerede i dag er på banen med en frivillig 14-dages-fortrydelsesret, ser vi ikke nogen grund til at lovgive yderligere på dette område.

Kort sagt mener vi i Venstre, at dette forslag ikke er til gavn for erhvervslivet eller den enkelte forbruger. Frivillighedens vej er altid at foretrække. Jeg kan i modsætning til venstrefløjens ikke se nogen grund til at gøre det endnu sværere at være almindelig erhvervsdrivende i en krisetid, hvor det i forvejen kan være vanskeligt at få enderne til at nå sammen. Derfor afviser Venstre at støtte beslutningsforslaget; for os er en aftale stadig væk en aftale. Tak.

Kl. 15:39

Formanden :

Tak til hr. Kim Andersen. Så er det fru Colette L. Brix som ordfører.

(Ordfører)

Colette L. Brix (DF):

Selv om jeg ikke er jyd, kunne jeg nu også godt lide ministerens tale.

Socialdemokratiet foreslår, at der indføres en 14-dages-fortrydelsesret for forbrugere ved almindelige køb. I dag eksisterer der en sådan regel ved fjernsalg, altså når der købes ind via internettet. Forslagsstillerne ønsker således indført en undtagelse til det grundlæggende princip om, at aftaler er bindende.

I situationer, hvor forbrugeren f.eks. køber en vare over internettet, har forbrugeren ikke på samme måde, som hvis han stod i en butik, mulighed for at undersøge varen, inden han beslutter sig for at købe den. Det kan forbrugeren selv sagt først gøre, når han modtager varen. Derfor skal forbrugeren kunne fortryde et køb, han har gjort over internettet. Ved almindelige køb kan forbrugeren derimod godt undersøge varen og i øvrigt forlade butikken, hvis der ikke er de ønskede varer og produkter.

Hvis der kommer en fortrydelsesret ved almindelige indkøb, risikerer man i øvrigt, at der kommer masser af tvister mellem forbrugere og butikker om, om varen nu er brugt eller ikke brugt, altså om kjolen har været på ved middagsselskabet, eller om skoene har været med ved receptionen, når de leveres tilbage igen. F.eks. kunne der være problemer med elektroniske apparater, brugsgenstande til køkkenet, badeværelset osv. osv. Forbrugeren vil selvfølgelig sige, at varen ikke er brugt, men hvis tøjet lugter, der er ridser i en tallerken eller mærker på en skål, er det jo ikke sikkert, at butikken har den samme opfattelse.

Forslaget vil også presse en branche, som i forvejen ligger ned økonomisk. Likviditeten vil blive yderligere forværret, når man ikke kan regne med, at varen er solgt, før der er gået 14 dage; det bliver sværere og sværere at styre lagerbeholdningen.

Endelig er der spørgsmålet om, hvad der skal undtages fra en 14-dages-fortrydelsesret, for mælk, tomater, salat og andre letfordærlige varer skal jo ikke omfattes. Og her kan det også blive svært at sætte grænsen, for hvad skal en butik med et produkt, som ikke efterfølgende kan sælges på grund af manglende holdbarhed?

Forslaget er først og fremmest begrundet med, at en stor del af forbrugerne er i tvivl om, hvorvidt de har fortrydelsesret ved almindelige køb, og med, at mange forbrugere har en forventning om, at de har sådan en fortrydelsesret. Her må det være Forbrugerstyrelsen og Forbrugerrådet, der trækker i arbejdstøjet; det er faktisk det, de får deres hyre for: at forklare de regler bedre, hvis forbrugerne ikke forstår dem. At butikkerne frivilligt tilbyder at tage en vare retur, skal vel ikke straffes med, at hele branchen får trukket firkantede og økonomisk belastende regler ned over hovedet. Det her er administrativt bøvlg, så det klinger, og det kan kun komme fra Socialdemokraterne.

Vi siger nej til forslaget.

Kl. 15:42

Formanden :

Tak. Og der er en kort bemærkning fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 15:42

Benny Engelbrecht (S):

Tak. Der er jo allerede i dag et utal af tvister mellem forretningsdrivende og forbrugere om lige præcis det spørgsmål, som fru Colette L. Brix fremfører, nemlig dette: Hvornår er varen overhovedet brugt? Det gælder ikke bare i detailhandelsleddet, men i øvrigt også ved fjernsalg og internethandel. Så faktisk rammer ordføreren meget præcist en problemstilling, som dette forslag også vil skabe mere klare regler om, altså netop dette: Hvornår er varen reelt brugt? For en sikring af rettigheder går jo begge veje. Det handler ikke kun om

forbrugernes rettigheder, men så sandelig altså også om den forretningsdrivendes.

En ting, som jeg også lige må anholde, er fru Colette L. Brix' påstand om, at der ikke laves informationskampagner. Det gør der jo faktisk af både Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen og Dansk Erhverv hvert evig eneste år. Så mit spørgsmål til fru Colette L. Brix skal som til ministeren være: Hvad agter man så at gøre? Hvad er Dansk Folkepartis forslag til at sikre, at to tredjedele af forbrugerne ikke står helt uvidende om reglerne?

Kl. 15:44

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 15:44

Colette L. Brix (DF):

Et gammelt ordsprog siger: Hvis du ikke har noget at lave, så lad være at lave det her.

Det er sådan derude i dag, at folk, der handler i butikker, kommer ned og køber en vare, fortryder købet og kommer dagen efter igen, langt de fleste steder kan få byttet varen, vil jeg sige til hr. Benny Engelbrecht. Det gør man, al den stund at man selvfølgelig meget gerne vil betjene sine kunder så godt som overhovedet muligt. Der er stor konkurrence derude i dag på hele detailmarkedet, så der er ikke nogen, der ønsker, at en forbruger er utilfreds. Det er der ingen, der har en forretning, der ønsker. Man vil gå meget, meget langt for at gøre kunden tilfreds. Så derfor kan jeg slet ikke se problemet.

Jeg har selv været forbruger i mange, mange år. Jeg har aldrig haft de problemer, som hr. Benny Engelbrecht nævner. Hvis jeg har købt en vare og har fortrudt købet dagen efter, har jeg bonen og posen med skjorten i, eller hvad det har været, og er gået ned og har sagt: Det har jeg faktisk fortrudt. Enten har jeg fået et tilgodebevis, eller også har jeg byttet varen. Ingen problemer har der været overhovedet. Altså, Socialdemokraterne ser problemer alle steder.

Kl. 15:45

Formanden :
Hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 15:45

Benny Engelbrecht (S):

Nu må fru Colette L. Brix altså lige bestemme sig for, hvad det skal være for en forklaring, der skal til for at afvise forslaget. Er det et spørgsmål om, at det her vil koste de forretningsdrivende en masse ekstra ressourcer, eller er det, at det ikke er nødvendigt, fordi de allerede alle sammen gør det i forvejen? Man kan jo altså ikke vælge begge forklaringer i forhold til det her.

Så har jeg blot lige et spørgsmål: Mener fru Colette L. Brix, at det er fuldstændig lige meget, at to tredjedele af forbrugerne ifølge Forbrugerstyrelsens seneste undersøgelse fra januar i år ikke er klar over, hvad gældende ret er? Er det ifølge fru Colette L. Brix overhovedet ikke noget problem?

Kl. 15:45

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 15:45

Colette L. Brix (DF):

Altså, med de regler, der er – at har man en aftale, så har man en aftale, og at når man handler i en forretning, kan man gå hen og bytte det købte – så ser hr. Benny Engelbrecht altså rotter og mus alle steder. Det er ikke korrekt, det der. Det kan godt være, at der er nogle forbrugere, der ikke kender reglerne, hvis man lige spørger dem, hvad reglerne på det her område er. Men det er jo ikke ensbetydende

med, at de ikke bliver behandlet ordentligt, hvis de går hen og skal have en vare byttet. Det er dér, det er.

Vi laver så mange problemer. Vi er efterhånden sådan nogle klogeåger herinde, der kan gå ud og bestemme over alt derude. Hvorfor skulle vi nu gå ud og lave det her mere omkostningstungt, mere bureaukratisk, når det fungerer ganske glimrende? Det fungerer ganske glimrende derude. Det er det værste *vrøvl*, når hr. Benny Engelbrecht siger, at det ikke fungerer. Det fungerer faktisk. Det kan da godt være, der er nogle, der ikke kender reglerne, men tror hr. Benny Engelbrecht, at alle danskere kender reglerne på alle områder? Der bliver lavet en ny regel hele tiden, hvert sekund, herindefra, så det kan de umuligt opnå – det kan vi andre heller ikke engang!

Kl. 15:46

Formanden :

Så er der ikke flere korte bemærkninger. Jeg tror også, at selv om hr. Benny Engelbrecht havde haft en, havde han ikke turdet bruge den – men tak til fru Colette L. Brix.

Næste ordfører er hr. Tom Behnke.

Kl. 15:47

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak til hr. Benny Engelbrecht for at fremsætte et beslutningsforslag i Folketinget, som for en sjælden gangs skyld giver anledning til en spændende, klassisk politisk diskussion, der viser forskellene på partierne: om man nu er borgerlig-konservativ eller socialist. Mange af de forslag, vi behandler her i Folketinget, er sådan noget kompromiseres kompromis, lidt det ene og lidt det andet.

Med det her har hr. Benny Engelbrecht jo virkelig taget det socialdemokratiske blad fra munden og fremført sine dybe socialdemokratiske tanker. Og hvor er det skønt, for det er jo et soleklart udtryk for klassisk socialdemokratisk politik: en ren barnepigementalitet med, at borgerne ikke kan tage ansvar for sig selv. Nej, det må staten hellere gøre på borgernes vegne, for vi i Folketinget ved, hvad der er bedst for borgerne, så vi i Folketinget må hellere tage ansvaret fra borgerne. Det er sådan en klassisk socialdemokratisk tilgang til livet, altså at livet er så besværligt, så det skal borgerne ikke bekymre sig om, det skal Folketinget nok ordne. Det er godt at få det præciseret og skrevet ned sort på hvidt, for så har borgerne eller rettere vælgerne ingen mulighed for at se forskel på partierne, og det er jo rart.

Lad mig så springe til, hvad der så er den klassiske konservative politik på det her område. Ja, det er jo sådan set, at borgerne må tage ansvar for deres egne valg. Sådan er det, og borgerne må også tage ansvar for deres eget liv. Men hvad er så statens rolle set med De Konservatives øjne? Statens rolle er at give borgerne muligheden for at vælge, altså sørge for, at borgerne er informeret om det valg, de træffer; det er statens opgave. Det er derfor, at der er varedeklarationer på forskellige varer, det er derfor, at man kan se, hvad prisen på varen er, hvad konsekvensen af det, man foretager sig, er, hvis man foretager et valg. Det er statens opgave, og den mener vi fra konservativ side er meget vigtig, men selve valget af, om man vil have en rød eller en blå bluse, overdrager vi fuldstændig til borgerne. Det skal vi ikke sidde herinde og tage stilling til, det må de selv finde ud af. Vi skal sørge for, at de har et oplyst grundlag at træffe valget på, men derefter må de, borgerne, træffe valget og så også tage konsekvensen af, at man har truffet det valg. Sådan er det jo.

Der, hvor der kan være en undtagelse, er f.eks. ved fjernsalg, internethandel, hvor man køber nogle varer, som man jo ikke har set, ikke har kunnet stå med i hånden og vurdere, men hvor man køber det ud fra en beskrivelse eller måske et billede på internettet. I de situationer, ved fjernsalg, er det relevant med en fortrydelsesret, for der er det jo først, når man får produktet i hånden, at man kan se, om det nu var det, man ønskede at købe eller ej. Og der er det relevant, at man har en fortrydelsesret, men står man nede i en butik og kan

vurdere varen og prisen og træffer et valg, så må man stå ved det valg, man har truffet – på samme måde som vælgerne må stå ved det valg, de har truffet, når der har været folketingsvalg. Det er jo ikke sådan, at man 14 dage efter et folketingsvalg, hvor det går op for vælgerne, at hr. Benny Engelbrecht er blevet valgt til Folketinget, at man så kan sige: Hov, det var ikke meningen, det vil vi gerne have lov til at fortryde, så vil vi gerne sætte krydset et andet sted, det var ikke lige det, vi mente med det. Det kan man da ikke. Når man har truffet et valg, har man truffet et valg, og så må man stå ved det.

Men en stor tak til Socialdemokratiet for at fremsætte det her beslutningsforslag. Jeg vil indramme det og hænge det på mit kontor til evig tid. Tak for det.

Kl. 15:50

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 15:50

Benny Engelbrecht (S):

Det er jo fremragende at få så meget ros på dette tidspunkt af dagen. Der har jo allerede været så rigeligt at debattere. Jeg synes også, det er fremragende, at Socialdemokraterne kan få lov til at demonstrere, at vi holder med forbrugerne, og at VKO som de borgerlige partier, de er, altid holder med erhvervslivet. Og så må man da sige, at Venstre og De Konservative netop i dag har brug for bare én gang at være enig med Dansk Folkeparti og blive rost af dem.

Mit spørgsmål skal gå på, hvordan vi sikrer det oplyste valg, som hr. Tom Behnke kom ind på, for vi er faktisk ikke uenige om, at der skal være et oplyst valg. Når vi nu ikke kan blive enige om forslaget, kan vi vel i det mindste blive enige om, at forbrugerne skal være ordentligt oplyst om fortrydelsesretten. I de tilfælde, hvor man rent faktisk ikke har en ombyttningsret – i otte ud af ti butikker kan man jo bytte sin vare – skal vi så sikre, at virksomhederne bedre oplyser om det, eksempelvis skriver på bonen, at varen ikke kan byttes?

Kl. 15:52

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:52

Tom Behnke (KF):

Det er ikke et spørgsmål om, hvem man holder med. Det, man skal huske på, er, at enhver virksomhedsejer også er forbruger. Det er nemlig rigtigt, at en virksomhedsejer også er forbruger, så på et eller andet tidspunkt er alle forbrugere, så det er ikke et spørgsmål om, hvem man holder med. Nej, det er et spørgsmål om, hvorvidt der er tillid til befolkningen, at der er tillid til, at vi i Danmark har et uddannelsessystem, en grundskole, en folkeskole, hvor man lærer så meget, at man resten af livet er i stand til at tage vare på sig selv og er i stand til at træffe nogle valg her i livet og stå ved de valg, man træffer.

I forhold til det her område, hvor der måske er nogle i den ene butik eller den anden butik, der ikke helt ved, hvordan reglerne er der, er det heller ikke så relevant. Det, der er relevant at vide, er, at udgangspunktet er, at en aftale er en aftale. Udgangspunktet er, at der ikke er nogen fortrydelsesret. Hvis der så er en butik, hvor de synes, at de gerne vil yde den service til deres kunder, så svarer det jo til, at man har købt en pose bolsjer, og købmanden siger: Undskyld, men gør det noget, at jeg kommer lidt ekstra i posen? Nej, det gør det sådan set ikke.

Man behøver da ikke på forhånd at vide, om der kommer lidt ekstra i posen eller ej, men hvis man er meget interesseret i, om der kommer lidt ekstra i posen, kan man jo spørge, inden man afslutter handlen, om der er en fortrydelsesret og i givet fald i hvor lang tid.

Kl. 15:53

Formanden :

Hr. Benny Engelbrecht.

Jeg tænkte også, at man skulle slukke for mikrofonen. Hr. Benny Engelbrecht får ordet igen.

Kl. 15:53

Benny Engelbrecht (S):

Tak. Jeg har et problem med, at min mikrofon hele tiden lyser rødt, men det er måske meget passende i netop denne her situation.

For lige at vende tilbage til spørgsmålets grundkarakter: Er det tilfredsstillende, at to tredjedele af forbrugerne inklusive dem, der også er erhvervsdrivende, ikke ved, hvad gældende ret er? Jeg ved godt, at det er et meget lavpraktisk spørgsmål set i forhold til de store ideologiske diskussioner, men det ville være rart, hvis vi rent faktisk kan komme ud af den her debat med en vis enighed.

Jeg går ud fra, at ordføreren er enig med mig i, at det ikke er tilfredsstillende, at to tredjedele af danskerne er uvidende om, hvordan retten overhovedet er på det her område, så er der ikke som et minimum et behov for at optimere det? Det er fair nok, at De Konservative ikke vil være med til at støtte det socialdemokratiske forslag, men er der ikke brug for at optimere forbrugerinformationen på dette område?

Kl. 15:54

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 15:54

Tom Behnke (KF):

Grunden til den forvirring, der måske er hos nogen i det pågældende spørgsmål, er jo selve udgangspunktet. Hvis der nu blev spurgt om, hvad fortrydelsesretten er, hvis man køber tøj i Jack & Jones, kan jeg ikke svare på det. Jeg tror heller ikke, at hr. Benny Engelbrecht kan svare på det. Det er der formentlig ingen der kan svare på.

Men det, man skal vide, er, at udgangspunktet er, at der ingen fortrydelsesret er, medmindre butikken har lavet en sær aftale med kunden eller med kunderne i det hele taget. Det fremgår af bonen, det fremgår af skiltningen i butikken osv. På den måde kan man lave undtagelser fra hovedreglen.

Hvis vi nu som stat skulle gå ud og i den grad understrege den hovedregel, at der ikke er nogen fortrydelsesret, hvad ville det så medføre? Det ville måske medføre, at der var nogle butikker, hvor de sagde, at de da ikke behøver at have nogen fortrydelsesret og lader være med at have det. Er det hensigtsmæssigt for forbrugerne? Nej, det er det ikke. Hvad ville konsekvensen blive? Den ville være det modsatte af det, som hr. Benny Engelbrecht ønsker. Lad det nu være således, at butikker kan have forskellige muligheder for at yde en ekstra service og komme noget mere i posen til forbrugeren. Det er da skønt, at der er den mulighed.

Jeg ville da heller ikke, hvis jeg blev spurgt om en konkret butik, vide, hvad fortrydelsesretten var i den butik, før jeg havde spurgt den, men hvis det er sådan, at jeg føler et behov for at have muligheden, så spørger jeg, inden jeg køber.

Kl. 15:55

Formanden :

Tak til hr. Tom Behnke. Så er det fru Lone Dybkjær som ordfører.

Kl. 15:56

(Ordfører)

Lone Dybkjær (RV):

Med hensyn til formanden vil jeg ikke repetere, hvornår vi sidst, os to i hvert fald, havde en stor ideologisk debat, men den glemmer jeg

aldrig. Den handlede om, om kommuner og erhvervsliv og en tredje part kunne indgå i et aktieselskab. Det var en interessant debat, men da formanden jo ikke kan deltage i debatten, skal jeg ikke gå videre med den. (*Formanden:* Han ville gerne!). (*Munterhed*). Det ved jeg, det er jeg med på. Jeg tænkte også, at formanden måske kunne provokeres, og det kunne han. Spøg til side. Vi var i hvert fald ikke enige – skal jeg skynde mig at sige, da formanden ikke kan deltage i debatten – men det undrer nok ikke nogen, når jeg nu har indledt på den måde, jeg har indledt.

Da SF's ordfører, fru Pia Olsen Dyhr, ikke kunne være her, fordi hun havde vigtigere opgaver, nemlig at hente et barn, skal jeg starte med at sige, at SF ubetinget støtter forslaget. Hun regnede med, at hun trygt kunne sige det til mig, for det gjorde jeg sikkert også, men så enkelt er livet ikke. Men jeg vil bare understrege, at SF ubetinget støtter forslaget. Inden jeg så kommer til mig selv, om jeg så må sige, eller mit parti, vil jeg godt lige sige, at jeg alligevel er lidt forbløffet – det var også derfor, jeg mindedes den gamle debat, jeg havde været i – over, at man kan komme op i så høje ideologiske toner på grund af så lille et forslag. Når nu otte ud af ti butikker alligevel giver en bytteret, synes jeg, det er utroligt, at man kommer op på så høje nagler. Men det er helt o.k.

Fru Line Barfod og jeg vekslede på et tidspunkt lige et par ord om regeringens forslag om gældssanering, fordi folk ifølge det ikke skulle have hjælp til en vis gældssanering, og vi tænkte på folk i al almindelighed, men mindedes selvfølgelig også landbrugets gældssanering, der skyldtes overbelåning. Bankernes hjælp her for nylig fik de vel også, lidt fordi de ikke kunne finde ud af det – eller hvad? Nå, den diskussion skal vi måske ikke tage, men jeg synes bare, vi skulle lidt mere ned på jorden i forbindelse med det her forslag.

Jeg vil gerne sige til den socialdemokratiske ordfører, at det, jeg virkelig tændte af på, var, at man også skulle have lov til at bytte udsalgsvarer. Jeg må sige, at jeg virkelig syntes, man gik for vidt der, og generelt kan vi ikke støtte forslaget, som det ligger her. Men jeg synes, vi har et problem, for jeg tror ganske rigtigt, at mange ikke ved, hvad de gældende regler er. Nu taler jeg om butikker, jeg snakker ikke om en mur, der har udført et arbejde og sådan noget, jeg går ud fra, at det, det her handler om, er almindelige butiksindkøb, altså almindelige ting i en butik. Når man så får nogle regler for fjernsalg, der faktisk er mere fordelagtige, når det kommer til stykket, bliver det selvfølgelig yderligere forvirrende i forhold til i dag. Derfor synes jeg, vi skal spørge os selv om, hvordan vi kan informere mennesker bedre om, hvad deres rettigheder faktisk er.

Man er jo faktisk nået frem til, at det måske er nødvendigt i folkeskolen at overveje at indføre et fag, der omhandler den her type ting, også hvordan man kan klare sin egen økonomi, når man går ud af skolen og den slags ting. Her synes jeg faktisk, det her passende kunne komme ind. Der er nogle grundregler her, og de går ud på, at hvis man vil være sikker på at kunne bytte, så spørg, om der er en bytteret eller tilbageleveringsret, eller hvad det nu kan være. Så jeg synes i virkeligheden, man skulle overveje at sætte det ind i den sammenhæng i folkeskolen og som et fag. Vi ved jo, at hvis børnene ved noget, lærer forældrene det også via deres børn. Det er jo en god ting, for det var faktisk måden, der kom opmærksomhed på miljøet på, nemlig ved at børnene lærte, at man skulle spare på ressourcerne, og det fortalte de så deres forældre. Det virkede sådan set udmærket i en lang række sammenhænge.

Så jeg vil egentlig foreslå, at vi kigger på det ud fra, om det er noget, som vi skal være opmærksomme på vi kan tage med som fag i folkeskolen, og som kan lære dem at håndtere nogle af de praktiske ting i livet, gæld og alt muligt andet. Og netop i lyset af det, vi har haft tidligere, sms-lån og den type ting, kan det jo være nyttigt nok, at vi laver sådan en samlet pakke på en eller anden måde. Det vil være min anbefaling, at man går ind der, for jeg er helt enig i det grundlæggende, nemlig at det altså er vigtigt, at vi ved, hvilke rettig-

heder og måske ikke rettigheder vi har, når vi går hen og køber et eller andet.

Kl. 16:00

Formanden :

Tak til fru Lone Dybkjær. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Kl. 16:00

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Enhedslisten støtter forslaget. Vi har svært ved at se, hvad de store problemer skulle være i at gennemføre forslaget. Som det er blevet sagt flere gange i debatten, har flertallet af butikkerne allerede i dag en bytteret. Det fremgår tydeligt af forslaget, at det ikke er meningen, at det skal omfatte samtlige køb. Der skal selvfølgelig laves et grundigt lovarbejde, hvor man ser på, hvor det er fornuftigt at have bytteret, og hvor det er fornuftigt ikke at have bytteret. Så vi er helt trygge ved, at der vil være dygtige folk i Justitsministeriet, der er i stand til at lave en fornuftig sondring af, hvad det er for nogle typer køb, der skal være omfattet.

Så det, der bare står tilbage, er hele den her besynderlige debat, der har været, om, hvor meget vi skal beskytte borgerne mod alt muligt. Jeg er enig i, at vi hele tiden skal være meget opmærksomme på, hvor meget man skal beskytte borgerne, og hvor meget man skal stole på, at de klarer sig selv. Jeg er fuldstændig enig med fru Lone Dybkjær i, at der er behov for, at vi giver mere undervisning til vores børn og unge, så de lærer nogle af de ting, som er væsentlige for at kunne begå sig i samfundet i dag, lærer noget om, hvad det er for nogle regler, der er gældende, og i høj grad lærer noget om, hvordan man lægger et budget. Jeg ved jo fra mit eget arbejde som advokat, at det er meget få mennesker, der er i stand til selv at lægge et budget og se, hvad de egentlig har af penge, og overskue, hvad de har råd til, og hvad de ikke har råd til. Det kunne være en rigtig god idé at få det indført i skolerne.

Men jeg forstår ikke helt argumentet om, at man pakker folk for meget ind, når man ser på megen anden lovgivning, som regeringen kommer med – både i forhold til at beskytte unge mod alkohol og cigaretter, i forhold til, som fru Lone Dybkjær var inde på, den kæmpe hjælpepakke, man har givet til bankerne, fordi de ikke kunne finde ud af, at man ikke skal låne mange millioner ud til store spekulanter, Stein Baggers IT Factory og andre, i forhold til landbruget, som jo var årsagen til, at man indførte gældssanering i sin tid, fordi de var overbelånte, og hvor man nu snakker om store hjælpepakker, fordi der igen er overbelåning. Så det kommer åbenbart an på, hvem det er, man skal beskytte – om det er nogle af ens venner eller det er almindelige borgere – om man synes, at man skal give hjælp eller ej.

Vi synes altså, at det kan være ganske fornuftigt med det her ret lille forslag om, at man udvider den bytteret, som langt de fleste butikker har, til at gælde for stort set alle butikker – med de undtagelser, der må være nødvendige, hvis det, man køber, er en fødevarer, som jo ikke kan holde i 14 dage, eller hvis det er noget, der er særligt fremstillet til en, og hvad der ellers kan være af særlige forhold.

Kl. 16:03

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er hr. Benny Engelbrecht.

Kl. 16:03

(Ordfører for forslagsstillerne)

Benny Engelbrecht (S):

Indledningsvis vil jeg gerne takke ministeren og ordførerne for en god debat, som sådan kan få – har jeg noteret mig – blodtrykket lidt op her en fredag eftermiddag sidst på dagen. Det er vel i grunden ikke så ringe endda, alt taget i betragtning. Det er jo dejligt at vide, at

vi også kan få nogle gode debatter, også nogle, der handler om ideologi, og selv om man selvfølgelig kan undre sig lidt over, at det er nødvendigt at tage så hårde ord i brug, så er det selvfølgelig altid sjovt alligevel at få vendt de synspunkter, der er, også med retorisk efterklang.

Men lad os lige se en gang på, hvad denne debat egentlig handler om. Hvad er det for en viden, vi har? Vi ved fra Dansk Erhvervs interviewundersøgelse fra januar i år, at otte ud af ti virksomheder tilbyder en fortrydelsesret til deres kunder under den ene eller den anden form. Det er mange forskellige modeller, man anvender. Og så kunne man jo fristes til at tro, som nogle ordførere har fremført, at vi så ikke har et problem, som vi lovgivere skal forholde os til, men det er ikke vores syn på det, fordi der er meget stor usikkerhed om, hvornår man kan fortryde et køb, og ikke mindst hvilke forudsætninger der skal være opfyldt, og det har vi også fået en fin debat om.

Samtidig handler det her forslag ikke alene om at skabe ensartethed og klarhed i detailledet over for forbrugerne, men også den anden vej rundt, altså om at skabe klarhed for de erhvervsdrivende om, hvornår det er, man kan ombytte. Formålet er at skabe klarhed over, hvornår man kan fortryde et køb, altså hvilke omstændigheder der skal være opfyldt, før man som kunde kan returnere en vare. Og det er ikke så enkelt. For det er naturligvis ikke i orden at smutte ned på Strøget her om lidt, købe et stykke tøj, tage det på til fest i weekenden og komme til at spilde sovs på det, eller hvad man nu gør, og så levere det tilbage på mandag og lade, som om man kun har haft det på hjemme i stuen for at prøve, om det passede ordentligt.

Det er naturligvis ikke i orden. Og derfor er en klarlæggelse af omstændighederne ved fortrydelsesretten ikke bare en sikring af forbrugernes rettigheder, men samtidig en sikring af virksomhederne. Der er nemlig mange virksomheder, der har svært ved at forholde sig til, at fortrydelsesretten er frivillig. Hvis vi gør den lovfæstet, ved både forbrugere og virksomheder nøjagtig, hvad de har at forholde sig til, og det vil skabe tryghed for begge parter. Ophøjes den frivillige fortrydelsesret, der er så udbredt, til at være lovfæstet, vil man komme ud over det frivillige forhold, der meget vanskeligt lader sig efterprøve.

Der er på den ene side tilfælde i dag, hvor forbrugere føler sig uberettiget mistænkt eller direkte snydt for at anvende den ret, en forretning har tilbudt, men der er altså også tilfælde i dag, hvor virksomheder ikke vil kræve deres ret til at afvise en vare, der ikke bliver returneret på en rimelig måde i den rette emballage, fordi der ikke er klare og entydige regler. Det er muligt, at regeringen ikke vil være med til på alle punkter at følge Socialdemokraternes forslag, men vi vil i det mindste i denne sammenhæng efterlyse, at der netop på dette punkt også gøres en oplysningsindsats. Fortrydelsesret er en naturlig sag, når man foretager fjernsalg. Handler man på internettet, er fortrydelsesret lovpligtig, og det er den også i det forslag til forbrugerdirektiv, der er under behandling i det europæiske system for øjeblikket, og som altså vil danne grundlag for fremtidig fortrydelsesret i den sammenhæng.

En undersøgelse fra Forbrugerstyrelsen – det blev efterlyst tidligere i debatten fra ministerens side, hvor disse informationer kommer fra – viser, at mens danskerne generelt har godt styr på forbrugerlovgivningen, får netop spørgsmålet om returret tvivlen frem. Forbrugerstyrelsen har bedt Gallup spørge forbrugerne om, hvorvidt danske butikker er forpligtet til at tage en vare retur. Svarene stritter i forskellige retninger. En tredjedel tror, at en forbruger har ret til at bytte en vare, blot emballagen er ubrudt. En anden tredjedel tror, at forbrugeren har ret til at få et tilgodehavendebevis eller til at få byttet varen til noget andet, og den sidste tredjedel er så klar over, at danske butikker ifølge lovgivningen ikke er forpligtet til at tage en vare tilbage. Med andre ord: To tredjedele, som jeg fremførte tidligere i debatten, af danske forbrugere er ikke klar over gældende ret på dette ret så væsentlige punkt.

Kl. 16:08

Lad mig slå fast, at det altså ikke skyldes, at der ikke bliver gjort en oplysende indsats. Tværtimod er det sådan, at hvert eneste år, særlig op mod jul og januarudsalg, er der blevet gjort en oplysningsindsats fra både Forbrugerrådet, Forbrugerstyrelsen og også et par erhvervsorganisationer som Dansk Erhverv. Jeg mener faktisk, at det fortjener ros til både offentlige myndigheder og interesseorganisationer, at man rent faktisk har udført denne oplysningsindsats, men det er væsentligt at pointere, at det faktisk i sig selv ikke har løst udfordringen.

Så altså: Selv om Forbrugerstyrelsen også har opfordret butikker til at oplyse tydeligt om netop deres praksis på området for at undgå utilfredse kunder, er der fortsat stor mangel på viden, og der kommer rigtig mange henvendelser til netop Forbrugerstyrelsen på grund af dette punkt. Derfor mener Socialdemokraterne, det er godt at give følgende gode råd til virksomhederne, og jeg håber, at regeringen også vil være med til at tydeliggøre disse gode råd endnu mere:

Informér tydeligt om forbrugernes rettigheder og pligter; sørg for at medarbejdere er opdaterede på reglerne, og sidst, men ikke mindst: Informér særlig tydeligt om returret, da forskellige virksomheder tilbyder forskellig service på netop dette område. Altså med andre ord også en efterlysning af, at det i de tilfælde, hvor der ikke gives returret, eksempelvis fremgår meget tydeligt af den kvittering, som forbrugeren får med ved købet.

Hvis forvirring og problemer for forbrugere og virksomheder skal ryddes helt af vejen, er der brug for klare regler. Vi har fremlagt et forslag, og vi håber naturligvis, at det kan give anledning til forbedringer. Men det er ikke sådan, at vi er nagelfaste ned til hvert eneste komma i det beslutningsforslag, der ligger, og det er også meget tydeligt, at hverken Venstre, De Konservative eller Dansk Folkeparti vil være med til at fremme beslutningsforslaget, som det ligger på nuværende tidspunkt.

Men når det så er sagt, vil vi også gerne slå fast, at hvis VKO er interesserede i på anden vis at fremme forbrugernes interesser i denne sag og være med til det, er vi meget indstillet på det. Derfor er det da også markant at opleve, at ordførerne her fra talerstolen i dag – jeg håber, det alene er et udtryk for lidt fredag eftermiddagsstemning – nærmest giver udtryk for, at partiernes ordførere er ligeglade med, at to tredjedele af borgerne ikke er vidende om deres rettigheder på dette punkt.

Jeg skal komme med lidt yderligere opsummeringer til diverse ordførere, og af hensyn til ministeren skal jeg slå fast, at antagelsen om omkostninger, som der blev stillet spørgsmål til, er baseret på det enkle faktum, at langt størstedelen af de erhvervsdrivende faktisk allerede ombytter varer og har en returret. Dermed er det altså forklaringen på, hvorfor det vil give en meget lille ekstra omkostning.

Til fru Lone Dybkjær fra De Radikale skal jeg slå fast, at udsalgsvarer naturligvis er noget, vi er parat til at drøfte. Der er som sagt intet nagelfast i forslaget, og jeg kan også sagtens forstå fru Lone Dybkjærs synspunkt om folkeskolens opgave i denne sammenhæng. Vi er meget enige i, at der skal gøres en større indsats her. Det eneste, vi kan være lidt bekymrede for, er, hvis der skal være tale om et egentligt fag på skoleskemaet, hvor der er mange krav i forvejen.

Vi opfatter det faktisk som lidt naturligt, at en række af de spørgsmål, der har betydning for forbrugere, kan puttes ind i eksisterende fag. Når vi f.eks. snakker låntagning, de meget dyre sms-lån m.v., kunne det naturligt ligge i matematik- og regneundervisningen, så man rent faktisk kunne have noget meget konkret at forholde sig til. Det kan nogle gange være lidt svært at forholde sig til meget praktiske spørgsmål i denne sammenhæng, men vi er meget enige i fru Lone Dybkjærs synspunkt om, at der er behov for en samlet pakke om netop forbrugerrettigheder i forhold til folkeskolen. Det vil være helt naturligt at drøfte det i denne og andre sammenhænge, det er helt klart.

Jeg skal takke for opbakningen fra Enhedslistens og SF's ordførere i denne sag og naturligvis takke for debatten.

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er en kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 16:13

Lone Dybkjær (RV):

Bare kort: Det er ikke meningen, det skal være et selvstændigt fag på den måde. Jeg regner med, som ordføreren også sagde, at låntagning og alt muligt kan tages ind i matematik og meget gerne også i nogle andre fag, bare man på en eller anden måde sikrer, at det kommer med på linje med nogle af de andre ting, som vi har nævnt.

Kl. 16:13

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 16:13

Benny Engelbrecht (S):

Jeg skal blot sige tak for præciseringen og bekræfte, at det er jeg naturligvis enig i.

Kl. 16:14

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har ønsket ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget, og hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 159:
Forslag til folketingsbeslutning om kriminalisering af køb af sex hos prostituerede, der er ofre for menneskehandel.

Af Lone Dybkjær (RV) m.fl.

(Fremsættelse 23.03.2010).

Kl. 16:14

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er justitsministeren.

Kl. 16:14

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Der er her tale om en delvis genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 35 tilbage fra folketingsåret 2006-2007. Det går ud på at pålægge regeringen at fremsætte et lovforslag i næste samling om ændring af straffelovens § 223 a, så den, der som kunde mod betaling har samleje med en person, der er offer for menneskehandel, straffes med bøde eller fængsel i indtil 2 år. Forslagsstillerne anfører bl.a., at man med beslutningsforslaget ønsker at sende et signal om, at det ikke under nogen omstændigheder er acceptabelt at købe sex af prostituerede, der er ofre for menneskehandel.

Jeg vil gerne starte med at understrege – og det har regeringen givet udtryk for tidligere – at menneskehandel er en særdeles alvorlig

forbrydelse, og at vi bør gøre alt for at hjælpe ofrene og slå hårdt ned på de bagmænd, som på både kold og kynisk vis udnytter prostituerede.

Indsatsen mod bagmændene for prostitution har i de senere år været et højt prioriteret indsatsområde for politiet. Rigspolitiet udsendte i slutningen af 2006 en strategi for en styrket politimæssig indsats mod bagmændene. Strategien har bl.a. den målsætning at sikre, at der overalt i Danmark gennemføres en ensartet og intensiv politimæssig indsats mod straffbare forhold i forbindelse med prostitution.

Jeg kan også nævne regeringens seneste handlingsplan på området, »Handlingsplan til bekæmpelse af handel med mennesker 2007-2010«, som netop slår fast, at der skal være en helhedsorienteret indsats for ofre for menneskehandel. Planen, der løber til udgangen af 2010, omfatter både forebyggende, støttende og efterforskningsmæssige aktiviteter og en øget koordinering af samarbejdet mellem de sociale organisationer og myndighederne.

Det overordnede mål med den handlingsplan er at øge bevidstheden i befolkningen om menneskehandel, at etablere en øget national og international indsats, at yde ofrene i Danmark støtte og hjælp og naturligvis at straffe bagmændene. Den handlingsplan vil blive evalueret i løbet af i år. På den baggrund vil regeringen tage stilling til, hvordan den fortsatte indsats til bekæmpelse af menneskehandel bedst muligt kan blive tilrettelagt. Partierne bag handlingsplanen vil naturligvis blive orienteret om evalueringen, når den foreligger.

Jeg kan også nævne, at Justitsministeriet har nedsat en arbejdsgruppe, som skal overveje behov og muligheder for at styrke indsatsen over for ofre for forbrydelser. Den arbejdsgruppe skal bl.a. se på, om der i politiets og anklagemyndighedens regi er mulighed for at forbedre bistanden til ofre for forbrydelser, og også se på, om der er behov for justeringer af offererstatningslovens ordning om udbetaling af erstatning og godtgørelse fra staten til sådanne ofre.

Med hensyn til forslagsstillerens ønske om en bestemmelse i straffeloven, som gør det strafbart at købe sex af prostituerede, som er ofre for menneskehandel, vil jeg gerne starte med at slå fast, at regeringen naturligvis har meget stor sympati for netop den intention om at styrke indsatsen mod menneskehandel. Men der er flere grunde til, at regeringen ikke kan støtte forslaget.

For det første vil en straffelovsbestemmelse med det indhold efter regeringens opfattelse rejse nogle ganske vanskelige bevismæssige spørgsmål i praksis. Ikke mindst rejser forslaget det spørgsmål om, hvordan man i praksis skulle kunne fastslå, at en kunde har det fornødne forsæt til at vide, at den prostituerede var offer for menneskehandel. Man kan ganske vist pege på, at ofre for menneskehandel erfaringsmæssigt ofte er kvinder fra en række andre lande, men det betyder jo ikke, at man i en straffesag uden videre vil kunne slutte, at en kunde har haft det fornødne forsæt, blot fordi den pågældende har været klar over, at den prostituerede kom fra et bestemt andet land.

Hertil kommer, at menneskehandelsforbrydelserne i nogle tilfælde kan være begået på et tidspunkt, som ligger før, og nogle gange måske endda ganske lang tid før, en kunde kommer i kontakt med den prostituerede. Det gælder f.eks. i de tilfælde, hvor en udenlandsk prostitueret måske har været udsat for menneskehandel i forbindelse med at være kommet her til landet, men nu er prostitueret under nogle former, hvor den pågældende ikke længere i straffelovens forstand er udsat for menneskehandel. Eksempelvis kan det være tilfældet, hvis det er lykkedes for den prostituerede at slippe ud af kløerne på sine bagmænd, og hun eller han nu er prostitueret under former, der ikke har forbindelse til den tvang, som den pågældende på et tidligere tidspunkt har været udsat for.

Kl. 16:19

Derudover kan graden af sikkerhed for, at der er begået en menneskehandelsforbrydelse over for den pågældende prostituerede, give anledning til tvivl. Under en straffesag mod en kunde vil det jo

bl.a. også være sådan, at spørgsmålet om kundens forsæt må vurderes uafhængigt af, om der tidligere er afsagt dom over en gerningsmand for at have begået menneskehandel over for den pågældende prostituerede. Samtidig er det klart, at ikke enhver mistanke om, at der er tale om menneskehandel, vil være tilstrækkelig.

Så hvis man skulle følge beslutningsforslaget, måtte det afgørende jo – i hvert fald normalt – være, om det uden for enhver rimelig tvivl kunne bevises, at kunden vidste eller anså det for overvejende sandsynligt, at den prostituerede var offer for menneskehandel. Jeg tror som nævnt, at det ville være ganske vanskeligt i praksis at føre et sådant bevis. Som jeg var inde på, kan f.eks. det forhold, at den prostituerede er udlænding, jo ikke i sig selv udgøre et tilstrækkeligt bevis. Og jeg kan heller ikke umiddelbart få øje på nogen andre sådan objektive forhold, der i sig selv kunne være afgørende for bedømmelsen af en kundes forsæt.

I visse tilfælde kan det selvfølgelig være sådan, at der er nogle særlige tegn på, at en prostitueret kan være offer for menneskehandel, eksempelvis gælder det, hvis en prostitueret opfører sig på en måde, der tyder på, at den pågældendes bevægelsesfrihed er begrænset. Men heller ikke i sådan nogle tilfælde vil man imidlertid i en straffesag sådan uden videre kunne fastslå, at en prostitueret er offer for menneskehandel i straffelovens forstand. Derfor ville det selv i de tilfælde formentlig blive ganske vanskeligt at bevise, at kunden har haft det fornødne forsæt med hensyn til, at der er tale om et offer for menneskehandel.

Så sammenfattende vil jeg sige, at det altså forekommer mig meget vanskeligt at finde bare nogle nogenlunde objektive kriterier for, hvornår kunden almindeligvis ville kunne ifalde et strafansvar. I givet fald må der formentlig være tale om at opstille en bred vifte af specifikke kriterier, der findes tilsammen at kunne give kunden et billede af, at den pågældende prostituerede er offer for menneskehandel. Men i praksis tror jeg, at det ville være svært at få nogen dømt på grundlag af sådan en bestemmelse. Det gælder i øvrigt også, hvis man ud over tilfælde af forsæt skulle forestille sig kriterier for et strafansvar på grundlag af uagtsomhed fra kundens side.

Ud over de her bevismæssige spørgsmål kan en gennemførelse af beslutningsforslaget også få andre u hensigtsmæssige følgevirkninger. Det vil jeg gerne uddybe.

Politiet modtager faktisk fra tid til anden henvendelser fra sexkunder i forbindelse med efterforskning af sager om menneskehandel. I 2009 modtog rigspolitiet f.eks. 65 henvendelser fra private borgere vedrørende anmeldelse af prostitutionsvirksomhed i nærmiljøet eller mistanke om rufferi og menneskehandel. I fem af de tilfælde gav anmelderne udtryk for, at de havde købt sex. De foreløbige tal for 2010 er 17 henvendelser, hvoraf 3 anmeldere har givet udtryk for at have købt sex. Rigspolitiet har så dertil bemærket, at det ikke kan udelukkes, at flere af de anmeldelser, der er indgivet, kan hidrøre fra sexkunder, som bare ikke ønsker at oplyse, at de rent faktisk har købt sex.

Hvis vi kriminaliserer kunderne, kan det derfor muligvis få den utilsigtede effekt, at det i visse tilfælde vil blive endnu vanskeligere at finde bagmændene i de her sager. Rigspolitiet har også givet udtryk for, at et eventuelt forbud mod køb af visse prostitutionsydelser må forventes at føre til ændringer i den måde, prostitutionsydelser udbydes og udføres på. De ændringer ville kunne betyde nogle mere risikobetonede forhold for de prostituerede og gøre det sværere for politiet at efterforske sager i miljøet. Så på baggrund af de betragtninger kan regeringen som sagt ikke støtte beslutningsforslaget.

Supplerende kan jeg oplyse, at Justitsministeriet har anmodet Straffelovrådet om at foretage en mere generel gennemgang af straffelovens kapitel 24 om forbrud mod kønssædeligheden. Formålet med den gennemgang er bl.a. at vurdere, om der i lyset af de enkelte bestemmelsers anvendelse i praksis er grundlag for at foretage ændringer i udformningen af bestemmelserne, herunder også i straf-

felovens § 223 a om den, der som kunde mod betaling eller løfte om betaling har samleje med en person under 18 år.

Det er regeringens opfattelse, at lovgivningsmæssige initiativer på området under alle omstændigheder bør afvente Straffelovrådets samlede gennemgang af straffelovens sædelighedskapitel.

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig tre, der har ønsket korte bemærkninger til ministeren. Først er det hr. Kamal Qureshi.

Kl. 16:25

Kamal Qureshi (SF):

Tak. Jeg vil egentlig gerne prøve at gå lidt over til det, ministeren snakkede om i forhold til selve handlingsplanen, og komme ind på noget af det, som ministeren sagde om, at regeringen har lavet en lang række tiltag for at hjælpe de her sexslaver. Jeg vil egentlig gerne høre, hvordan man fra regeringens side forestiller sig at man skal skabe et reintegrationsforløb for en kvinde, som eksempelvis kommer til Danmark fra Nigeria som sexslave og efterfølgende bliver udnyttet og misbrugt af de mennesker, som har købt hende og – i gåseøjne – ejer hende, for jeg har lige fået et svar fra ligestillingsminister Lykke Friis på et spørgsmål, hvor hun netop snakker om, at det, man fra regeringens side tilbyder, er, at de kan få en forberedt hjemsendelse og et individuelt tilrettelagt hjemrejse-, modtagelses- og integrationsforløb i det land, de kom fra.

Så jeg kunne godt tænke mig høre, hvordan man har tænkt sig at kunne lave et sådant forløb i Nigeria.

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 16:26

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg bliver nødt til at sige, at jeg synes, at det ligger uden for rammerne af det beslutningsforslag, vi behandler her, at jeg på nuværende tidspunkt detaljeret skulle gå ind i, hvorledes man skal gennemføre et restitueringsforløb for en kvinde i Nigeria, på baggrund af et svar, som ligestillingsministeren har givet hr. Kamal Qureshi. Det må jeg bede om at få stillet som et spørgsmål i udvalget, og så kan jeg videregive spørgsmålet til den minister, som har afgivet det svar. Det er jeg ikke i stand til at besvare nu.

Meget er jeg parat til at svare på, men ikke på, hvordan resocialiseringsforløb i Nigeria foregår. Det ligger lidt uden for beslutningsforslagets rammer, synes jeg.

Kl. 16:27

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Kamal Qureshi for en sidste kort bemærkning.

Kl. 16:27

Kamal Qureshi (SF):

Det var sådan set ministeren selv, der fremlagde regeringens handlingsplan, hvori nogle af de emner, jeg trækker frem her, ligger, og som ministeren selv læste op af, og så fortalte han om, at der er et her tilbud til sexslaver og handlede kvinder. Det er sådan set ministeren selv, der står og fremlægger, hvad det er for nogle tiltag, regeringen har, og det er sådan set ministerens egen fremlæggelse, jeg spørger ind til. Jeg hiver ikke bare sådan noget, der er langt væk fra den debat, vi har på nuværende tidspunkt, ind.

Ministeren fremlægger selv, at det her er det, regeringens handlingsplan indeholder, og så spørger jeg sådan set helt konkret til regeringens handlingsplans indhold, f.eks. at mange af de traffikerede kvinder, der er kommet til Danmark, eksempelvis kommer fra lande

som Nigeria – bare for at nævne et land som Nigeria, det behøver ikke at være et specifikt resocialiseringsforløb, jeg spørger om.

Når regeringen ikke er villig til at give opholdstilladelse til de kvinder, når de træder frem og er villige til at angive deres bagmænd med stor risiko for deres eget helbred og sikkerhed, men det eneste, regeringen kan tilbyde, er et sådant reintegrationsforløb i de lande, de kommer fra, så synes jeg da, det er yderst relevant at spørge: Hvordan er det, man har tænkt sig, at det her skulle kunne virke for de her mennesker?

Kl. 16:28

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til spørgeren. Så er det ministeren.

Kl. 16:28

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes for så vidt, det er relevant nok i en samlet diskussion om problemstillingen vedrørende kvinder, som er ofre for menneskehandel, at se på indholdet af handlingsplanen, herunder naturligvis også at se mere konkret på, hvad man kan gøre for en konkret nigeriansk kvinde, som har været udsat for menneskehandel, i Nigeria.

Jeg siger ikke, det er irrelevant i forhold til diskussionen som sådan, jeg påpeger bare, at det, vi drøfter her, er et specifikt beslutningsforslag om straffeloven, som jeg som justitsminister er ansvarlig for. Og i den forbindelse har jeg så mere generelt henvist til, at vi har den her handlingsplan, som understreger, at regeringen er optaget af problemstillingen. Men jeg er ked af, at jeg må skuffe hr. Kamal Qureshi med at sige, at jeg her altså ikke er i stand til at redegøre for eller give en meget konkret angivelse af indholdet i en resocialiseringsplan for den pågældende kvinde. Der må jeg bede om at få stillet et spørgsmål i udvalget om det.

Kl. 16:29

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Line Barfod.

Kl. 16:29

Line Barfod (EL):

Jeg synes, det er fint, at Straffelovrådet ser på, hvordan man på det her område kan stramme op i straffeloven, som vi også diskuterede det for lidt over en måned siden, da jeg havde fremsat et beslutningsforslag.

Men jeg forstår simpelt hen ikke helt det, ministeren her siger om juraen. Ministeren siger, at det skal være uden for enhver rimelig tvivl for kunden, at den, som man køber sex af, er offer for menneskehandel. Det er normalt sådan, når vi snakker om forsæt, så taler vi om en overvejende sandsynlighed, hvilket er noget ganske andet end uden for enhver rimelig tvivl.

Derudover så ved vi, at der er adskillige mænd, der fortæller om, at de har købt sex af en kvinde, som de gik ud fra var offer for menneskehandel, eller som har fortalt dem, at hun var offer for menneskehandel. Så vi ved, at der er mænd, der ved, at de har sex med et offer. Det, der er spørgsmålet, er: Hvad gør vi for at få politiet til at efterforske og rejse de sager? Det vil jeg gerne høre hvad ministeren har af bud på.

Kl. 16:30

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 16:30

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Hvis vi lægger til grund, at der er mænd, og det er der sikkert, som ved, at de mod betaling har sex med en kvinde, som er offer for menneskehandel, er det jo ikke ensbetydende med, at de vil erkende

det, hvis det var sådan, at vi gennemførte det forslag, der lægges op til her. Hvis de ikke vil erkende det, er det jo ikke givet, at det kan bevises. Det er de store problemer, der ville være forbundet med at skulle løfte den bevisbyrde, som jeg peger på i den her forbindelse.

Kl. 16:31

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Line Barfod for en sidste kort bemærkning.

Kl. 16:31

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig klar over, at der vil være en række sager, hvor der vil være problemer med beviset. Jeg er fuldstændig klar over, at det er tungt for politiet at løfte de her sager.

Men jeg mener faktisk, at det er så alvorlig en situation, at vi er nødt til at se på, hvad vi kan gøre. Ud fra regeringens egne tal er det altså omkring 250 voldtægter om dagen, der finder sted. Det mener jeg at vi bliver nødt til at tage meget alvorligt og se på, hvad vi kan gøre, for at politiet bruger ressourcer på at løfte den opgave, og også få det gjort klart for dem, der køber sex, at det er voldtægt, og gøre det klart, at man kan risikere at få en straf, hvis man køber sex hos en kvinde, som man ved kun har sex med en, fordi hun er tvunget til det. Det mener jeg er nødvendigt at få en diskussion af.

Jeg synes, det er fint at lade Straffelovrådet se på det, men jeg mener, at ministeren skal tage det noget mere alvorligt, at der altså er behov for, at politiet også ser på, hvordan de kan løfte den bevisbyrde, også på baggrund af de bestemmelser, vi allerede har i dag.

Kl. 16:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ministeren.

Kl. 16:32

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Hvis vi bevæger os ind på det tema, hvor vi taler om voldtægt og tvang, bevæger vi os også ind i en anden sfære. Jeg er fuldstændig enig i, at alt det, vi taler om her, under alle omstændigheder er alvorligt, og er noget, vi skal gøre noget ved.

Man kan jo godt blive straffet for overtrædelse af eller medvirken til overtrædelse af straffelovens bestemmelser om voldtægt eller overtrædelse af bestemmelsen om samleje opnået ved anden ulovlig tvang i de tilfælde, hvor man modtager seksuelle ydelser af et offer for en menneskehandel, med forsæt til, at den pågældende udfører den ydelse under tvang.

I det omfang volden eller trusler om vold er udøvet af nogle andre personer end kunden selv, kan betingelserne for at straffe kunden for voldtægt eller medvirken til det jo være opfyldt, hvis man kan bevise, at der dels på den ene side har været den fornødne årsagssammenhæng mellem den udøvede vold og truslerne og på den ene side den seksuelle kontakt, der har været i det konkrete tilfælde, dels at kunden har haft det fornødne forsæt til det.

Så der er jo mulighed for at straffe, men jeg er enig i, at det er noget, vi skal se på med stor alvor.

Kl. 16:33

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 16:33

Lone Dybkjær (RV):

Jeg er fuldstændig forbløffet over ministerens argumentation i den her sag. Det handler udelukkende om nogle bevisbyrder. Jeg mener ikke kun, at det her skal være et signal, men vi har jo forskellige områder i lovgivningen, hvor vi markerer, at tvangsægteskaber er forbudt. Det er jo svært at bevise indimellem og alt det der. Det, jeg er

forbløffet over, er, at ministeren slet ikke siger noget om, at det er strafbart i forvejen. Der er altså ingen kobling. Nu ser vi bort fra det med bevisbyrden, men det er strafbart, når kunder køber sex hos handlede kvinder. Det vil sige, at når de her mænd anmelder det, er det vel også strafbart, at de *har* været sammen med en handlet kvinde, eller hvad? Og det efterforskes altså ikke. Så jeg forstår simpelt hen ikke ministerens tankegang på det her område.

Kl. 16:34

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 16:34

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det er jeg ked af. Jeg synes nu alligevel, man må holde fast i, at hvis man vil indføre nye regler i straffeloven, er det ganske relevant at vurdere, om det er sådan, at det kan bevises, at der rent faktisk foreligger en sådan forbrydelse, eller det normalt må siges ikke at kunne bevises, så det i virkeligheden er ren luft, vi taler om, og ikke vil føre til nogen straf, fordi der ikke er den fornødne mulighed for at løfte en bevisbyrde.

Men som jeg lige sagde, kan der, selv om det ikke i sig selv er strafbart for en kunde at have et seksuelt forhold til en prostitueret, som er offer for menneskehandel, være nogle omstændigheder – som jeg redegjorde for før – hvor der er tale om tvang eller medvirken til tvang, og hvor der så er mulighed for at straffe efter straffelovens regler om voldtægt eller samleje opnået ved anden ulovlig tvang.

Derudover skal jeg gøre opmærksom på, at jeg jo også nævnte det forhold, at der er en del anmeldelser til politiet om kvinder, hvor der er mistanke om, at de er menneskehandlet. Man kunne frygte, at de anmeldelser ikke ville komme frem, hvis det var sådan, at vi kriminaliserede det. Alle de ting må vi tage i betragtning, inden vi eventuelt skridter til at lovgive yderligere på området i straffeloven.

Kl. 16:36

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ministeren. Så er det fru Lone Dybkjær for en sidste kort bemærkning.

Kl. 16:36

Lone Dybkjær (RV):

Lad os lade være med at tale om, om man lige præcis gennemfører et lovforslag her og nu. Det, jeg ikke forstår, er, at ministeren redegør for, at der har været så og så mange anmeldelser, hvor kunder har fået mistanke om, at der var tale om handlede kvinder. Fint nok. Det, der er kernen, er, at det er strafbart i dag, hvis det er en handlet kvinde, for en handlet kvinde er jo ikke prostitueret med sin gode vilje; det er noget, den handlede kvinde er tvunget til. Det er bare det, jeg ikke fatter.

Jeg synes, det skal præciseres i lovgivningen, for jeg tror, der er ganske mange mænd, der ikke ved, at de har udført en strafbar handling – også selv om de anmelder det til politiet. Der griber politiet så ikke ind over for de mænd, men siger: De vidste det sikkert ikke, de anmelder det, og det er vi glade for de gør, for så kan vi komme videre med vores bagmænd. Men det *er* jo strafbart. Det plejer sådan set at være argumentationen, at det allerede er strafbart. Derfor må man sige, at når politiet får en sådan anmeldelse, ser de bort fra, at det faktisk er en kunde, der har begået noget strafbart, for de vil hellere have anmeldelsen. Det er jo en vurdering.

Men ministeren må da medgive mig, at det er strafbart i dag, hvis det er en handlet kvinde, for så er der tale om voldtægt. Det er ikke noget, kvinden frivilligt gør; det er noget, hun er tvunget til.

Kl. 16:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ministeren.

Kl. 16:38

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det er vi sådan set enige om, hvis det er sådan, at en kvinde er tvunget til at have sex mod betaling med en kunde – enten af den pågældende kunde selv eller f.eks. af en bordelejer. Det var også derfor, jeg redegjorde for, at selv om det ikke i sig selv er kriminaliseret at have sex mod betaling med en kvinde, som er offer for menneskehandel – hvis det var det, var der jo ingen grund til at fremsætte det her beslutningsforslag – så er det alligevel muligt at straffe for det. Det er muligt, i det omfang man kan bevise, at man enten kan anvende voldtægtsbestemmelsen eller bestemmelsen i § 217 om samleje opnået ved anden ulovlig tvang, som jo godt kan være tvang, i den forstand at en anden tvinger kvinden til at have sex med den pågældende kunde. Kan man løfte den bevisbyrde og i de tilfælde, ja, så er det kriminelt, det er vi enige om.

Kl. 16:38

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til justitsministeren. Så går vi i gang med ordførerrækken, og den første ordfører er Venstres ordfører, hr. Kim Andersen.

Kl. 16:39

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Det er et alvorligt emne, vi har til debat her sent fredag eftermiddag. Menneskehandel er en ganske alvorlig forbrydelse, som desværre efter alt at dømme er i tiltagende, og det er en af de kriminalitetsformer, som jo ikke kender til landegrænser, og hvor det er godt at kunne foretage en samlet international indsats for at modvirke denne ulovlige og ulykkelige trafik.

Vi har i og for sig stor sympati for det forslag, der her er fremsat af De Radikale, men vi har jo altså vanskeligt ved at se, hvordan vi kan håndhæve de regler, der lægges op til, og justitsministeren har netop grundigt og sagligt forklaret om den problemstilling. Hvordan skal vi kunne løfte bevisbyrden? Hvordan skal vi kunne godtgøre, at en sexkøber ved, at der er tale om en handlet kvinde? Det har vi ikke rigtig fået noget svar på, og det får vi heller ikke i De Radikales forslag.

Så vi tror, at det er vigtigt, at vi til stadighed har fokus og også øget fokus på det her problem med handlede kvinder. Og vi er glade for, at regeringen har en handlingsplan, som nu har løbet i en 3 år, og som skal fortsætte resten af det her år og så evalueres. Så må vi se, hvad den handlingsplan har givet af konkrete resultater, og om der eventuelt skal suppleres med nye initiativer. Det vil vi være meget åbne over for.

Så tror vi i øvrigt, at vi skal få det her problemkompleks vurderet nøjere, sådan som justitsministeren også lagde op til, og i forbindelse med at Straffelovrådet jo allerede arbejder med kapitel 24 om forbrydelser mod kønssædeligheden få den her problemstilling med ind i Straffelovrådets arbejde.

Vi kan ikke tilslutte os forslaget. Vi anerkender, at der er et stort problem med betydelige menneskelige og sociale omkostninger til følge, men der er jo også en bevisbyrde, der skal løftes, der er en retssikkerhed, der skal varetages, og så er der endelig en massiv indsats fra regeringens side med den før omtalte handlingsplan, som vi skal have evalueret, ligesom vi jo løbende skal følge det fokus, som politiet, i særlig grad Rigspolitiet, har på området. Tak.

Kl. 16:42

Kl. 16:45

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig to korte bemærkninger. Først er det fru Line Barfod.

Kl. 16:42

Line Barfod (EL):

Så vidt jeg forstår Venstres ordfører, er det store problem i forhold til at gå efter kunderne til ofrene for menneskehandel, at det er svært at løfte bevisbyrden. Jeg er enig i, at det er svært at løfte bevisbyrden. Det kræver et stort arbejde hos politiet, det kræver formentlig også noget mere uddannelse både hos politi, anklagemyndighed, dommere og bistandsadvokater, men det betyder vel ikke, at vi ikke skal forsøge. Hvis man skulle følge Venstres ordførers argumentation, kunne man også sige, at så skulle vi opgive en stor del af de almindelige voldtægtssager. Der er rigtig mange voldtægtssager, hvor bevisbyrden er utrolig svær at løfte, men mig bekendt har Venstre intet ønske om, at det skulle føre til, at vi indskrænker voldtægtsbestemmelsen. Derfor er den store udfordring vel, hvordan vi får sikret, at politiet bruger de ressourcer, der skal til for at prøve at efterforske de her sager og prøve at rejse dem.

Kl. 16:43

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:43

Kim Andersen (V):

Nej, det er rigtigt, at vi bestemt ikke har nogen intentioner om at indsnævre den almindelige voldtægtsbestemmelse. Spørgeren ved jo lige så godt som jeg, at netop denne regering har tilført flere ressourcer til politi og anklagemyndighed end nogen tidligere regering, bl.a. til at varetage opgaven omkring handlede kvinder. Men det er urigtigt og ikke helt retfærdigt, når spørgeren så siger, at vi ikke vil gøre noget ved det. Tværtimod anerkender jeg jo problemet, og også at det er et stigende problem efter alt at dømme.

Jeg tilkendegiver jo også klart og tydeligt, at vi er meget opmærksomme på, at ministeren har tilkendegivet, at Straffelovrådet skal have udvidet sit kommissorium også med forhold omkring kønssædeligheden, og jeg tror, at spørgeren vil være enig med mig i, at det her er problem, som er så komplekst, og hvor retssikkerheden også skal have sit, at vi er nødt til at have et ordentligt forarbejde at regelsætte på baggrund af.

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Line Barfod for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 16:44

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at det er en god idé at lade eksperterne i Straffelovrådet se på, hvordan vi bedst kan skrue en bestemmelse sammen, som gør det meget, meget tydeligt, at det er strafbart at købe sex af et offer for menneskehandel. Det, der undrede mig i ordførertalen fra Venstres ordfører, var, at der ligesom blev lagt så meget vægt på, at det er svært at løfte bevisbyrden. Det er selvfølgelig noget, vi skal have med i vores overvejelser, men det gør vel, at vi bliver nødt til at se på, hvad det så er, der skal til for at løfte den bevisbyrde. Hvilke muligheder er der for politiet for at prøve at løfte den bevisbyrde? Så vidt jeg har forstået, har man endnu ikke forsøgt i en eneste sag, og derfor vil jeg gerne høre, om Venstre er enig i, at det bør man forsøge, at det også er en opgave for politiet at gå efter de mænd, som køber sex hos et offer for menneskehandel, og som bliver klar over, at her er der et offer for menneskehandel, og dermed faktisk begår en voldtægt.

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 16:45

Kim Andersen (V):

Jeg går bestemt ud fra, at netop problemstillingen med at løfte bevisbyrden er et element, som vil fremgå af Straffelovrådets arbejde med det her spørgsmål, at det vil blive belyst af Straffelovrådet, og at vi ad den vej vil blive klogere på netop det spørgsmål. Samtidig går jeg ud fra, at vi, når vi evaluerer regeringens handlingsplan, når dette år er omme, en handlingsplan, der så har løbet i 3 år, vil blive meget klogere på hele den her problemstilling, og hvad der fremadrettet vil skulle tages af eventuelt nye og supplerende initiativer.

Kl. 16:46

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er der en kort bemærkning fra fru Lone Dybkjær.

Kl. 16:46

Lone Dybkjær (RV):

Jeg synes, det er fint, at vi skal evaluere handlingsplanen mod menneskehandel, selvfølgelig skal vi det, men jeg må også kort sige, at der vel ikke blev handlet kvinder til prostitution, hvis ikke der var kunder. Altså, så enkel er problemstillingen vel også.

Så siger ordføreren, at retssikkerheden skal have sit. Jamen det sørger dommerne forhåbentlig for; det er jo det, vi har dem til. Det, vi skal som lovgivere, er vel, at vi skal markere, hvornår noget er lovligt, og hvornår noget er ulovligt. Og i dag er det faktisk allerede ulovligt, men jeg mener ikke, at mændene – for det er jo det, der er tale om – ved det, for det er nogle indviklede paragraffer. Hvis de vidste det, ville de heller ikke i dag turde tage risikoen og gøre politiet opmærksom på, at der her formentlig er tale om en handlet kvinde, og oven i købet sige, at de har haft sex med vedkommende mod betaling, for så var det strafbart i dag. Og politiet lader så som ingenting, for de vil hellere have de anmeldelser. Det kan man godt forstå, men det gør det jo ikke ustrafbart at have haft sex med den handlede kvinde, hvis man havde mistanke om, at det var en handlet kvinde. Men kunden tror, det er o.k., kunden ved ikke, at det i dag er ulovligt, og det er derfor, vi ønsker at få det præciseret.

Jeg synes, det er fint, at Straffelovrådet kigger på det, så jeg forlanger ikke en endelig konklusion, men jeg prøver bare på at argumentere.

Kl. 16:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak. Og så er det ordføreren.

Kl. 16:48

Kim Andersen (V):

Sådan som jeg er orienteret om problemstillingen i al dens kompleksitet, er jeg af den opfattelse, at det, fru Lone Dybkjær her redegør for, er rigtigt.

Kl. 16:48

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Lone Dybkjær for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 16:48

Lone Dybkjær (RV):

Men så har jeg bare det ene spørgsmål: Er det så ikke klogt, at man ligesom med tvangsægteskaber laver en præcisering i loven om, at det er forbudt? Andre ting er også forbudt, og straffen øges, men skidt med det. Var det så ikke klogt helt præcist også i loven at markere, at det faktisk er ulovligt, nøjagtig som med piger under 18 år?

Det er bare den ene vinkel, jeg taler om, for det tror jeg måske ville få nogle mænd til at tænke sig om.

Kl. 16:52

Kl. 16:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 16:49

Kim Andersen (V):

Hvis vi kan nå nogen vegne i bekæmpelsen af det her problem ved at gentage ordet forbudt en gang eller for den sags skyld to gange, hvis det er det, vi taler om, er det da en diskussion værd. Men jeg hører ikke til dem, der tror, at det er klogt bare at gå og understrege tingene og så tro, at så løser problemerne sig. Altså, det, der én gang er forbudt, bliver jo hverken mere eller mindre forbudt af at blive kaldt forbudt én gang til. Så jeg ved ikke helt, hvor spørgeren vil hen med det, hvis jeg skal være helt ærlig.

Så vil jeg sige, at vi skal holde fokus på det her område; det gør politiet også, det gør Rigspolitiet. Og vi er i den grad indstillet på at forfølge den her sag, for vi synes, det er lige så alvorligt og lige så grimt, som spørgeren synes.

Kl. 16:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det hr. Kamal Qureshi for en kort bemærkning.

Kl. 16:50

Kamal Qureshi (SF):

Nu bemærkede jeg, at Venstres ordfører snakkede om, at den her regering havde afsat betydelige politiressourcer til bekæmpelse af menneskehandel. Det kunne jeg egentlig godt tænke mig at høre lidt om, for mig bekendt er der afsat omkring ti betjente, som på landsplan i forskellige kategorier både lokalt og også under Rigspolitiet arbejder med menneskehandel. Til sammenligning er der omkring 70 politibetjente, der arbejder med Christiania.

Når Venstres ordfører står og taler, lyder det jo, som om at man rent faktisk tager det her problem meget, meget alvorligt. Men hvis man gør det, er det i hvert fald ikke noget, der hænger sammen med de politimæssige ressourcer, som er sat af til det her. De politifolk, man snakker om, der har med det her at gøre, magter simpelt hen ikke opgaven, fordi de er for få til at forfølge de her sager, til at lave efterforskning og til oven i købet at gå ud og prøve at finde ud af, hvordan de så kommer et spadestik dybere ned. Det er i hvert fald sådan, situationen er i dag.

Kl. 16:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 16:51

Kim Andersen (V):

Jeg tror, det vil være forkert at vurdere indsatsen over for det her problem på baggrund af normeringen i en enkelt enhed hos politiet.

Jeg er overbevist om, at det her er en kriminalitet, som angribes ved et samarbejde mellem flere afdelinger og på flere niveauer inden for politiets organisation. I øvrigt er det jo ikke vores opgave som folketingsmedlemmer at disponere politiets ressourcer. Det er den politifaglige, daglige ledelses ansvar.

Kl. 16:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er yderligere en kort bemærkning fra hr. Kamal Qureshi.

Kamal Qureshi (SF):

Vi gør det jo rent faktisk dagligt i forhold til den måde, vi lovgiver på og kommer med nogle politiske meldinger om, som jo også er med til at vise, hvad det er, man prioriterer højt. Det er korrekt, at i det daglige arbejde er det politiet, der skal prioritere de daglige arbejdsfunktioner.

Men for mig at se synes jeg da i hvert fald ikke, at det hænger sammen med, at man siger, at man prioriterer det her område meget, når det er, at man ikke er villig til at tilbyde de handlede kvinder en mulighed for at få opholdstilladelse, hvis de er villige til at angive deres bagmænd, hvilket er et væsentligt kriterium for, at de overhovedet tør, fordi de så dermed ikke bliver sendt retur i armene på de samme bagmænd, som de angiver, og altså give dem en mulighed for en bedre beskyttelse i forhold til safe houses, altså anonyme huse, hvor de kan være gemt. Dem er der heller ikke tilstrækkelig mange af osv. osv.

Der er jo en lang række af de indsatser, som de mennesker, der arbejder med det, råber efter og siger, at de har behov for, som de i dag ikke får.

Kl. 16:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 16:53

Kim Andersen (V):

Kendsgerningen er, at regeringen har opprioriteret det her område og iværksat en handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel. En anden kendsgerning er, at VK-regeringen har sat flere ressourcer af til politiet over meget få år – mange flere ressourcer, end nogen anden regering tidligere har gjort.

Der vil altid være fagfolk og personalegrupper i en specifik opgave, som vil synes, at de kunne bruge flere ressourcer. Det har jeg stor forståelse for. Det kan også sagtens være, at det er rigtigt. Det kan også være, når vi får evalueret handlingsplanen, at der skal tages nye initiativer, men ressourceanvendelsen synes jeg vi skal overlade til den politifaglige ledelse og dens daglige arbejde.

Kl. 16:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til Venstres ordfører. Vi går videre i ordførerrækken, og så er det den socialdemokratiske ordfører. Det er fru Maja Panduro.

Kl. 16:54

(Ordfører)

Maja Panduro (S):

Jeg skal starte med sige, at Socialdemokraterne selvfølgelig støtter De Radikales forslag. Vi synes, det er et rigtig godt forslag, for vi går nemlig ind for, at vi lovgiver ud fra, hvad der er rigtigt, og hvad der er forkert, og ikke efter hvad der er let at føre bevis for, og hvad der er mere besværligt at føre bevis for.

Jeg vil gerne i det hele taget tage fat i de indvendinger, som har fyldt hele debatten i dag, om, at det skulle være spørgsmålet om, hvor let man kan bevise noget, som skal afgøre, hvad vi skal lovgive om, og at det altså er for svært at bevise, at en prostitutionskunde vidste, at denne prostituerede var handlet. Det er jo sådan i dag, at retssikkerheden alene er på sexkøberens side. Han kan til enhver tid påstå, at han da ikke havde nogen som helst anelse om, at hende den forskræmte unge kvinde, som han havde sex med nede i kælderlokalet, faktisk var handlet hertil og tvunget til at have sex med ham imod sin vilje.

Jeg synes, det er en mærkelig omvendt logik, som vi ikke ville acceptere, hvis debatten f.eks. handlede om sex med mindreårige; at

det ikke skulle være ulovligt, fordi det var lidt svært for krænkeren at se, hvor gammel barnet eller den unge var. For at det ikke skal være løgn, er det jo også sådan allerede i dag, at det altså er ulovligt at købe en død ting, som er stjålet, en mobiltelefon eller en bil, men det er altså åbenbart for besværligt, hvis det er mennesker, vi har med at gøre.

Vi skal ansvarliggøre de købere, som er med til at skabe og opretholde markedet for sexslaver, og som dermed understøtter en kæmpemæssig international, velorganiseret pengemaskine, som også omfatter menneskesmugling og smugling af våben og narko. Der er en tendens til, at man behandler prostitution og menneskehandel som adskilte fænomener, men det er de ikke, for op imod 90 pct. af alle ofre for menneskehandel i Danmark ender i prostitution.

Det anslås, at ½ million mennesker, primært kvinder og børn, nu hvert år bliver solgt til sexmarkederne i Europa. Disse sexslaver, som de jo er, tvinges til at have sex med fremmede mænd i mange, mange timer hver dag, dag efter dag, og når hun så ikke kan bruges længere, fordi hun er blevet syg eller skadet eller måske bare slidt, bliver hun kasseret lige så fattig og endnu mere socialt udsat, end hun var i forvejen.

En tydeliggørelse af, at det er en kriminel handling at købe sex af en, som er blevet handlet hertil, vil være et vigtigt led, også i jagten på bagmændene her, som vi jo tilsyneladende er enige om at vi må og skal have fat i, men som vi altså har rigtig svært ved at få fingre i nu. Det ved Europa-Kommissionen jo faktisk også godt, for i sit nye forslag til bekæmpelse af menneskehandel og seksuelt misbrug af børn opfordrer den faktisk bl.a. til, at medlemslandene kriminaliserer de kunder, der køber seksuelle ydelser af handlede kvinder.

Socialdemokraterne er enige med Europa-Kommissionen, vi er enige med Det Radikale Venstre, og vi støtter som sagt forslaget her. Kl. 16:58

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, fru Pia Adelsteen.

Kl. 16:58

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Tak. Jeg tror ikke, der er nogen her i salen i dag, der er uenige om, at menneskehandel er afskyelig. Det mener vi i hvert fald i Dansk Folkeparti, og vi skal bekæmpe det med alle midler. Men jeg kan simpelt hen ikke rigtig se, at forslaget her løser problemet omkring menneskehandel.

Man vil kriminalisere kunden, som køber sex af en kvinde, der er handlet. Nu har flere tidligere ordførere været inde på alt det med bevisbyrde og sådan noget, men jeg sidder også og tænker på, hvordan kunden overhovedet kan vide, om kvinden er handlet. Som det også er blevet nævnt, er der nogle ting, som måske er åbenlyse, og hvor man kan se det, og så er det jo allerede strafbart, hvis man ved det, og i øvrigt med en meget hård straf.

Derfor er jeg lidt bekymret, og jeg deler den samme bekymring som justitsministeren, nemlig at man får nogle problemer i forhold til det her. Man får nogle problemer i forhold til – sådan ser jeg det i hvert fald – at de kunder, som har haft sex med en menneskehandlet, har en mistanke om det og har ringet til politiet. I dag ved de kunder jo ikke, at de faktisk har gjort noget ulovligt.

Jeg synes egentlig, fru Lone Dybkjær har prøvet at pointere, at det, de har gjort, er ulovligt. De ved det ikke, det er selvfølgelig et problem, og så bør vi jo på en eller anden måde give noget oplysning om, at det er forkert. Men samtidig synes jeg, at det gode ved, at de ringer om det, trods alt vidner om en eller anden form for samvittighed hos de kunder, som i hvert fald på en eller anden måde mener, det er forkert, at der er nogle mennesker, som bliver handlet, og der-

for også henvender sig til politiet. Det synes jeg i hvert fald skal fortsætte. Jeg synes, det her er et svært spørgsmål.

I Dansk Folkeparti har vi også den opfattelse, at det at kriminalisere køb af sex vil skjule prostitution mere, end den er i dag, og at det ikke er et middel til at hjælpe de prostituerede, hvis problemer ofte er af social karakter. Det ønsker vi ikke at gøre.

Til sidst vil jeg sige, at jeg er meget, meget glad for, at der kommer en evaluering af den handlingsplan, der har kørt i de sidste 3 år. Handlingsplanen slutter ved udløbet af dette år, jeg er glad for, at der kommer en evaluering af den, og jeg synes også, det er væsentligt, at det bliver en hurtig evaluering, så man kan gøre noget fremadrettet. Der skal gøres mere, og det er jeg slet ikke i tvivl om vi også er enige om. Endelig vil jeg også sige, at jeg synes, det er fornuftigt at afvente Straffelovrådets samlede gennemgang af området.

Kl. 17:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er SF's ordfører, og det er hr. Kamal Qureshi.

Kl. 17:01

(Ordfører)

Kamal Qureshi (SF):

Vi hører jo sådan set mere eller mindre dagligt om kvinder, som lever som sexslaver i Danmark, ikke så forfærdelig langt væk fra der, hvor vi gør vores daglige indkøb, der, hvor vi henter og afleverer vores børn i daginstitutioner eller skoler, og der, hvor vi besøger vores venner, vores nære – lige i nærheden af dem foregår der en grov udnyttelse af mennesker, som lever som sexslaver her i Danmark i 2010.

Antallet af sexslaver i Danmark er svært at gøre op, men der er i hvert fald ikke nogen tvivl om, at de mest forsigtige tal peger på, at mange hundrede lever som sexslaver i Danmark. Og som det også blev beskrevet før, er disse mennesker, som bliver udnyttet dagligt i timevis af nogle mennesker, som sælger dem til grov seksuel udnyttelse, ikke nogen mennesker, som på nogen måder får adgang til eller får del i de mange penge, der bliver tjent på den grove seksuelle udnyttelse af og handel med sexslaver.

Det er et kæmpestort problem på internationalt plan. Internationale organisationer peger på, at det med stor sandsynlighed er en form for handel, som, hvis det ikke er noget, der overgår narkohandel, så i hvert fald er ved at være i nærheden af narkohandel i omfang og i kriminalitetsmønstre.

Fra SF's side er der ingen tvivl om, at vi ønsker en meget mere effektiv klappagt på de bagmænd, der til daglig står bag udnyttelsen af de sexslaver, der findes i Danmark. I dag er det sådan, at der hos Rigspolitiet arbejder færre end ti politibetjente mod kvindehandel. Det er korrekt, at der også bliver arbejdet mod kvindehandel i andre af Rigspolitiets afdelinger, men vi ved også, at det er et område, der er groft nedprioriteret, ikke kun i forhold til omfanget, i forhold til størrelsen, men i lige så høj grad også i forhold til kompleksiteten af problemets omfang. Det er ikke noget, man bare gør. Det er noget, der kræver efterforskningsmidler, og det kræver, at man er i stand til at afsætte tid og mandskab til at kunne forfølge bagmændene.

Men det er også væsentligt, at vi sådan set giver kvinderne en fremtid, så de har mulighed for at stå frem og anmelde deres bagmænd og træde ud af deres slaveri. Det kræver, at vi ligesom en række andre europæiske lande er villige til at give de her kvinder en fremtid i Danmark, et liv, hvor de kan få opholdstilladelse, et liv, hvor de sådan set tør anmelde bagmændene, og hvor de ikke risikerer at blive sendt tilbage til Nigeria eller de steder, som de faktisk er flygtet fra, tilbage i armene på de selv samme bagmænd, som de angiver, eller i givet fald tilbage til nogle af bagmændenes medsamsvorne fra de lande, de flygtede fra. Det er i hvert fald ikke no-

get, der gør, at de kvinder tør træde ud af den grove sexslaverhverdag.

Vi mener også, at det er afgørende, at der afsættes midler til, at de her kvinder kan få det, der hedder safe houses, altså hjem, hvor de kan leve under beskyttelse og anonymitet. Så det er et problem, vi tager meget alvorligt. Vi synes, det er væsentligt, vi gør noget ved det, og vi synes, det er godt, at De Radikale tager det her emne op om at få kriminaliseret sexhandel med kvinder. Vi støtter forslaget.

Kl. 17:05

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den konservative ordfører, og det er fru Vivi Kier.

Kl. 17:05

(Ordfører)

Vivi Kier (KF):

Et sympatisk forslag. Jeg er fuldstændig enig i, at handel med mennesker er helt og aldeles uacceptabelt, og at handel med mennesker skal bekæmpes såvel nationalt som internationalt. Forslaget er, som også andre har sagt, en delvis genfremsættelse fra tidligere, og jeg må skuffe forslagsstillerne med, at vi fra konservativ side fortsat ikke kan støtte forslaget. For at kriminalisere sekskøb hos handlede kvinder vil det kræve en bevisførelse, og den bevisførelse har tiden jo vist kan være meget svær.

Som debatten er skredet frem, må jeg sige, at jeg er enig i, at det allerede i dag er ulovligt at have sex med en handlet kvinde, det vil sige, hvis det hele foregår under tvang, og den bevisbyrde har jo været svær at løfte. Som jeg oplever, at debatten er skredet frem, kan jeg også ligesom forstå, at forslagsstilleren lige så meget ønsker, at det bliver præciseret og bliver mere tydeliggjort, at det er ulovligt at købe sex af en handlet kvinde. For mig at se er der ingen tvivl om, at det er bagmændene, vores fokus skal være rettet mod, at det er bagmændene, vi skal have fat i, det er dem, vi skal forfølge, det er dem, vi skal straffe, og det er dem, vi skal straffe hårdt.

Jeg fulgte også med interesse ministerens tale, og her til slut vil jeg gerne sige, at jeg også vil se frem til Straffelovrådets samlede gennemgang, for her kan der måske netop vise sig nogle muligheder, som vi kan bruge i bestræbelserne på at komme handlede mennesker og prostitution til livs. Det er sagt fra flere andre talere, at vi har handleplaner, og at vi gør rigtig, rigtig meget i forhold til de her handlede kvinder, og det skal vi blive ved med at gøre, men det, vi skal til livs, er bagmændene, så vi får stoppet handelen, ikke bare med kvinder, men også med børn og andre mennesker.

Med de ord har jeg tilkendegivet min holdning.

Kl. 17:08

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er foreløbig en enkelt kort bemærkning. Fru Line Barfod.

Kl. 17:08

Line Barfod (EL):

Det undrer mig bare, når den konservative ordfører siger, at vi har erfaring med, at det er svært at løfte bevisbyrden. Jeg vil bare høre, om ordføreren har kendskab til en eneste sag, hvor politiet har forsøgt. For mig bekendt har der ikke været en eneste sag, hvor politiet har forsøgt at løfte bevisbyrden, og det er jo noget af det, der er problemet, nemlig at det godt kan være, at det på papiret er strafbart, men hvis der aldrig i praksis er nogen som helst, der prøver at gennemføre en sag, så er det jo i praksis risikofrit for en mand at voldtage et offer for menneskehandel. Så har ordføreren kendskab til nogle sager, hvor det så har vist sig, at man ikke kunne løfte bevisbyrden?

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:08

Kl. 17:08

Vivi Kier (KF):

Det må jeg sige må være et spørgsmål, vi må stille i udvalgsregi. Jeg har ikke kendskab til det. Jeg er ikke nede i de detaljer og kan fortælle, om det er forsøgt eller ikke forsøgt, så det kan jeg ikke svare på.

Kl. 17:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Line Barfod for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 17:09

Line Barfod (EL):

Men er ordføreren så ikke enig i, at hvis man slet ikke har forsøgt at rejse nogen sag, er det lidt svært her at konkludere, at man har erfaring for, at det er svært at løfte bevisbyrden. Vi kan sige, at ja, vi er godt klar over, at det er nogle sager, hvor det ikke er nemt at efterforske, men det skal jo ikke afholde os fra at sige, at vi mener, det er strafbart, hvad der sker. Det skal ikke afholde os fra at diskutere med politiet og anklagemyndigheden om, hvad det så er, der skal til for at løfte bevisbyrden, hvad der skal til af ressourcer, for at man faktisk kan gå ind i de her sager, fordi vi mener, det er så alvorligt, at man er nødt til at gøre det.

Jeg vil høre, om De Konservative er enige i, at vi skal drøfte med politiet, hvordan vi får løftet de her sager, hvad der skal til, for at man faktisk begynder at efterforske dem, og at vi ikke skal acceptere, at der sker 250 voldtægter om dagen, uden at man gør noget.

Kl. 17:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 17:10

Vivi Kier (KF):

Som jeg også startede med at sige i mit ordførerindlæg, vil jeg gerne sige, at det er strafbart. Så er jeg med på, at det godt kan være, at det ikke er nemt – og det er ikke nemt, det hører vi jo alle steder fra – at løfte den her bevisbyrde, og derfor synes jeg jo også, at det var en rigtig fin tilkendegivelse, som ministeren kom med i sin tale, hvor han sagde: Nu får vi Straffelovrådet til at kigge på det her.

Jeg er åben over for, hvad de må komme med af tiltag, som kunne hjælpe med, at det blev gjort nemmere at løfte bevisbyrden. Den del af det vil jeg rigtig, rigtig gerne, og den anden del af det vedrører så bagmændene, som jeg stadig væk mener at vores store hovedfokus skal ligge på.

Kl. 17:10

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i ordførerrækken med fru Line Barfod som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 17:11

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Slaveriet er jo desværre genopstået og er i voldsom stigning over hele verden. I Europa er der flere hundrede tusind slaver lige her og nu, og antallet vokser. Der er i den grad behov for, at vi griber langt hårdere ind, end vi har gjort hidtil, og der er behov for, at vi ser på, hvad det faktisk er for nogle forskellige muligheder, vi har.

Jeg var i går til møde i Stockholm i den arbejdsgruppe, som Østersøforsamlingen har nedsat for at prøve gøre noget ved proble-

met, og hvor jeg har fået den ære at blive formand. Vi havde der besøg af forskellige eksperter, der kom og fortalte os om det arbejde, de laver. Bl.a. var der en af eksperterne, der sagde: Ja, menneskehandel er et internationalt og grænseoverskridende problem, men vi bliver altså nødt til at sige, at selve udbytningen, selve overgrebene finder sted lige her i vores lokalmiljø.

For hvis vi kun fokuserer på, at det er et internationalt og grænseoverskridende problem, kommer vi for nemt til at lægge ansvaret over på de internationale organisationer og gøre det til noget meget stort og svært. Det er det også, men det er også noget, der foregår lige her. Lige hernede ikke langt fra Christiansborg foregår overgrebene, og det er lige her, vi har en mulighed for at gribe ind over for de overgreb. Og derfor er det altså afgørende, at vi ikke kun taler om, hvad andre skal gøre, men snakker om, hvad det er, vi kan gøre for at stoppe de overgreb.

I Danmark er der altså – ud fra regeringens egne tal for, hvor mange ofre der er – bare inden for den del af slaveriet, menneskehandelen, som handler om prostitution, ca. 250 kvinder om året, og dermed kan man altså regne sig frem til, at det nok er omkring 250 voldtægter, der finder sted om dagen – lavt sat. Det bør vi gribe ind over for. Præcis hvilken model man skal gennemføre for at gøre det meget klart og tydeligt i straffeloven, at det er strafbart, overlader jeg trygt til Straffelovrådet og eksperterne dér.

Men det er i høj grad vores ansvar både, når der kommer noget fra Straffelovrådet, at se på, hvad de kommer med, og gennemføre det i lovgivningen, og også at få drøftelsen med politiet af, hvad der skal til. Straffelovrådet kan ikke fortælle os, hvordan vi får politiet til at løfte bevisbyrden. Det er os, der har ansvaret for at diskutere det med politiet og få dem til at tage den opgave alvorligt og få sagt, at vi ikke vil acceptere, at de overgreb finder sted, uden at man prøver at gøre en indsats for at stoppe dem.

Jeg tror altså, det her er afgørende, at man får nogle sager, hvor der er nogle mænd, der meget klart og tydeligt kommer til at stå som eksempler på, at det er strafbart, at det er voldtægt, og at det ikke er noget, man bare kan tillade sig at gøre. Det tror jeg kan have en betydning, når vi fremover skal prøve at stoppe efterspørgslen, skal prøve at få mænd og de få kvinder, der måtte være som kunder, til at forstå, at de er med til at gøre, at der bliver ved med at komme slaver hertil, fordi de er med til at sikre, at overgrebene fortsætter, og at det, de foretager sig, er dybt moralsk forkert, og altså også er strafbart.

I forhold til ofre er der så behov for en lang række andre indsatser. Det kommer vi til at diskutere, når vi skal diskutere den nye handlingsplan, og vi diskuterer det også jævnlige med de forskellige ministre, der er ansvarlige for området. Derfor vil jeg ikke sige mere om det her, andet end at der er et kæmpe problem, og at vi slet ikke behandler ofre godt nok i dag.

Jeg vil bare lige slutte af med at sige lidt om det her med bevisbyrden, som så mange har været inde på. For vi har en anden bestemmelse, som forslagsstillerne også peger på i bemærkningerne til forslaget, nemlig hæleri, hvor der kræves forsæt, ligesom der gøres til voldtægt, og der lykkes det altså meget ofte at løfte bevisbyrden for, at den, der har købt en stjålet ting, godt vidste eller anså det for overvejende sandsynligt, at den ting var stjålet, også selv om folk benægter det. Og jeg har svært ved at forstå, hvorfor det samme ikke skulle kunne lade sig gøre i de her sager, især ud fra den viden, vi har, om, hvad en del af kunderne selv fortæller til politiet, på forskellige chatsider og i andre sammenhænge.

Så jeg tror på, at hvis vi får en fornuftig drøftelse med politiet, må det også kunne lade sig gøre at finde måder at løfte bevisbyrden i de her sager på. Så jeg håber meget, at Straffelovrådet om ikke alt for længe kommer med nogle forslag til os om, hvordan vi kan få det her præciseret i straffeloven, og at der så kommer til at ske noget.

Kl. 17:15

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, og det er fru Lone Dybkjær.

Kl. 17:16

(Ordfører for forslagsstillerne)

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil gerne sige tak for debatten. Jeg er godt klar over, at det ikke er alle, der kan stemme for forslaget, men jeg synes alligevel, at det har været en udmærket debat.

Jeg skal lade være med at trække tiden unødigt, men jeg vil godt lige prøve at præcisere et par ting i anledning af det, der har været fremme.

For det første har det her ikke noget som helst med en almen kriminalisering af sexkøb at gøre. Det er en anden debat. Det her handler om menneskehandel, og det er det. Derfor skal man ligesom ikke have alt det andet blandet ind i det. Der er nogle, der ønsker en generel kriminalisering af køb af sex, men det er bare ikke det, der er til diskussion i dag. Det, der er til diskussion, er eventuelt en parallelisering med de under 18-årige eller eventuelt et eller andet omkring voldtægtsdiskussionen etcetera. Det har bare ikke noget med kriminalisering af det generelle sexkøb at gøre.

Det andet, jeg godt vil præcisere, er, at jeg tror, at vi alle sammen er interesserede i at mindske menneskehandelen. Her er der foreløbig specielt tale om handel med kvinder, men det drejer sig om menneskehandel generelt. Selvfølgelig vil vi gerne forfølge bagmændene, det er hævet over enhver tvivl. Det har bare heller ikke rigtig noget med det her at gøre.

Det her handler nemlig, for det tredje, om noget andet. Det handler nemlig om, at der skal være kunder, for at det kan betale sig at handle kvinder til Danmark. Hvis ikke der var nogle kunder, var forretningen der ikke, lige så vel som det er tilfældet i narkosammenhænge og i våbensammenhænge og i alle mulige andre sammenhænge. Illegal våbenhandel bliver jo ikke til noget, hvis der ikke er nogen, der vil købe de våben. Illegal narkoandel bliver heller ikke til noget, hvis ikke er nogen, der vil købe den narko. På samme måde bliver det her heller ikke til noget, hvis ikke der er kunder i butikken.

Det synes jeg er vigtigt at vi fastholder. Det er det, det handler om. Det handler om, at der er kunder i butikken. Det er derfor, at vi også er nødt til at fokusere på de her kunder, nøjagtig som vi fokuserer på f.eks. kunder til hæleri, som fru Line Barfod jo også nævnte – og det står i forslaget.

Så kan jeg for det fjerde sige, at det er forbudt allerede i dag. Nu vil jeg godt være flink over for dem, der faktisk køber sex af handlede kvinder, og sige, at jeg ikke tror, at de ved, at det er forbudt. Da det ikke er forbudt at købe sex i al almindelighed, tror jeg ikke, at de, der går til prostituerede, ved, at det faktisk allerede i dag ikke bare er forbudt, men strafbart at gå til handlede kvinder. Derfor synes jeg, at det vigtigt at få det præciseret i loven.

Jeg siger det også i lyset af, at der faktisk har været en række, der har henvendt sig til politiet og sagt, at de har mistanke om, at det her har været en handlet kvinde. Så efterforsker politiet sagen om de handlede kvinder, men der sker jo ikke noget over for kunderne. Og det vil sige, at kunderne lever trygt videre med en bevidsthed om, at det, de har gjort, er fuldt lovligt og ikkestrafbart, og det er det jo altså ikke.

Så synes jeg bare, at det, der kan være vigtigt i den her sammenhæng, er, at de henvendelser fortsætter, dem skal vi jo ikke tabe på gulvet. Derfor synes jeg, at man skal skabe en mulighed for anonyme henvendelser eller frit lejde-ordninger eller et eller andet andet. Jeg synes, at det er meget fint, at kunderne også bliver beskyttet personligt. De går til prostituerede, og det er ikke sikkert, at de har lyst til at udbasunere det til alle mulige – det er endda temmelig sandsyn-

ligt, at de ikke har lyst til at udbasunere det, i hvert fald for nogle af kundernes vedkommende – men det er vigtigt, at man stadig får de henvendelser. Derfor skal det kunne foregå anonymt eller i fortrolighed eller et eller andet andet, samtidig med at der skal være mulighed for en frit lejde-ordning.

Så er der spørgsmålet om bevisbyrden. Jamen vi kan jo ikke lade noget passere, som vi alle sammen synes er strafbart, bare fordi det er svært at løfte bevisbyrden. Det er det desværre også i en række voldtægtssager, det er svært at løfte bevisbyrden, men det er jo det, vi har retssystemet til. Vi må have den tiltro til retssystemet, at det altså er i stand til at løfte bevisbyrden, og at der, hvis det ikke er i stand til at løfte bevisbyrden, selvfølgelig ikke skal ske nogen domfældelse. Vi har så desværre også nogle sager med falske anmeldelser, men det er en snak for sig. Det er meget ulykkeligt, at vi har det, men det er en snak for sig. Vi må stole på, at retssystemet er i stand til at løfte bevisbyrden. Hvis det så ikke kan det, er der ligesom ikke noget at gøre ved det, det skal vi ikke blande os i, men det forhindrer ikke, at vi præciserer i lovgivningen, at det her er forbudt.

Kl. 17:21

Når jeg synes, det skal fremgå meget direkte af lovgivningen, er det selvfølgelig, som jeg har sagt, fordi jeg tror, at man skal være temmelig lovkyndig for at kunne læse sig frem til, at det, man foretager sig, når man køber sex hos en handlet kvinde, de facto er voldtægt, for det er det jo. Derfor synes jeg, at det kan være godt at få det her præciseret.

Så synes jeg bare, at man i al stilfærdighed godt kan henvise til, at de her regler faktisk også er indført i andre lande. Nogle har så også en total kriminalisering af køb af sex, men der er ingen, der ikke har præciseret, at det faktisk er strafbart at købe det af handlede kvinder. Det kan også være strafbart yderligere, men det er så en snak for sig. Finland har jo en lovgivning, hvor man indtil videre kun har kriminaliseret det i forbindelse med handlede kvinder.

Så synes jeg selvfølgelig, at det er udmærket, at Straffelovrådet kigger på det. Det kan være nyttigt nok, hvis det ikke bliver en syltekrukke. Det, jeg meget håber på, er, at man kigger på det her problem og er klar til, at der skal gøres noget meget mere markant end det, der sker i dag. Det viser de henvendelser, der kommer, jo. Der sker ikke noget fra politiets side. Det er måske forståeligt, men jo ikke rigtigt, fordi det allerede i dag er strafbart.

Så vil jeg sådan set ikke, i hvert fald ikke personligt, forlænge debatten, men bare sige tak for den. Jeg håber, at vi kan komme videre med det her spørgsmål, sådan at vi virkelig kan få præciseret, at det er strafbart, og at vi så, håber jeg, får nedsat efterspørgslen, men også får fortalt de her mennesker, der køber sex hos handlede kvinder, at det faktisk er en rigtig, rigtig dårlig idé, fordi de bliver part i et menneskehandelsnetværk, som de burde holde sig ude fra.

Kl. 17:23

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til fru Lone Dybkjær som ordfører for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, i hvert fald ikke til denne sag, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 163:

Forslag til folketingsbeslutning om skærpelse af straffen for dyremishandling.

Af Marlene Harpsøe (DF) m.fl.
(Fremsættelse 23.03.2010).

Kl. 17:23

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er justitsministeren.

Kl. 17:23

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Ifølge det her forslag skal regeringen pålægges inden udgangen af 2010 at skærpe straffen for mishandling og vanrøgt af dyr. Straf-skærpelsen skal gennemføres ved en forhøjelse af strafferammerne i dyreværnslovens § 28, stk. 1 og 2, og endvidere skal der efter beslutningsforslaget som altovervejende hovedregel fastsættes en ubetinget frihedsstraf på mindst 7 dages fængsel ved førstegangstilfælde af uforsvarlig behandling af dyr.

Jeg vil gerne starte med at slå fast, at brud på dyreværnslovgivningen efter regeringens opfattelse er en alvorlig overtrædelse, og regeringen lægger stor vægt på, at straffen afspejler grovheden af det begåede forhold. Dyr skal behandles forsvarligt og omsorgsfuldt, og regeringen ser med stor alvor både på vanrøgt og uforsvarlig behandling af dyr. Regeringen har af samme årsag flere gange skærpet sanktionsniveauet netop i dyreværnsloven.

I beslutningsforslaget foreslås det, at strafferammen i dyreværnslovens § 28, stk. 1, hæves fra 1 til 2 års fængsel og fra 2 til 3 års fængsel i gentagelsestilfælde. Desuden foreslår man, at strafferammen i dyreværnslovens § 28, stk. 2, hæves fra 4 til 6 måneders fængsel. Dyreværnslovens § 28, stk. 1, vedrører jo straf for overanstrengelse, vanrøgt og anden uforsvarlig behandling af dyr. Uforsvarlig behandling af dyr straffes med bøde eller fængsel i indtil 1 år. Har forholdet karakter af mishandling, er straffen fængsel i indtil 1 år og i gentagelsestilfælde 2 år. Sager om mishandling af dyr afgøres altså allerede i dag med frihedsstraf.

Bestemmelsen i § 28, stk. 2, fastsætter straffen for overtrædelse af en række nærmere opregnede bestemmelser i dyreværnsloven, fra lovens generelle bestemmelser om behandling, pasning og opstaldning af dyr til de mere konkrete bestemmelser om f.eks. fremvisning og salg af dyr. Bestemmelsen i § 28, stk. 2, finder kun anvendelse i sager, hvor det straffbare forhold ikke kan anses for uforsvarlig behandling af dyr. I sådanne tilfælde straffes der efter dyreværnslovens § 28, stk. 1.

Udgangspunktet er altså, at der i sager om uforsvarlig eller grovere uforsvarlig behandling af dyr idømmes en bødestraf. Der findes dog eksempler på, at der idømmes frihedsstraf. I praksis vil påstand om frihedsstraf, hvis den tiltalte ikke tidligere er straffet for overtrædelse af dyreværnslovgivningen, primært være relevant i sager om grovere uforsvarlig behandling af dyr, typisk hvor der er tale om adskillige dyr eller flere overtrædelser, eller hvor overtrædelserne har medført omfattende skader på dyrene. Strafniveauet i sager om mishandling af dyr er omkring 30 dages fængsel, afhængig af sagens omstændigheder og grovhed. Betingede domme kommer især på tale i sager, hvor den tiltaltes personlige forhold, det kan være psykiske problemer, har været en af årsagerne til lovovertrædelsen.

Ved ændringerne af dyreværnsloven i 2003 og 2007 gennemførte regeringen en skærpelse af bødeniveauet i sager om overtrædelse af dyreværnslovgivningen. Hvis man er interesseret i en nærmere gennemgang af straffniveauet, herunder bødepositionerne, vil jeg henvise

til Justitsministeriets besvarelse af 7. juli 2009 af Retsudvalgets spørgsmål nr. 956 og også til Rigsadvokatens meddelelse fra 2008 om sager om overtrædelse af dyreværnslovgivningen. Regeringen har den opfattelse, at den med de nævnte strafskærper *har* sikret, at overtrædelse af dyreværnsloven straffes tilstrækkelig hårdt.

I beslutningsforslaget stilles der krav om, at det som altovervejende hovedregel fastsættes, at uforsvarlig behandling af dyr i førstegangstilfælde straffes med ubetinget fængsel i mindst 7 dage. Hvor der er tale om mishandling, er straffen som nævnt allerede i dag frihedsstraf, og udgangspunktet for idømmelse af frihedsstraf er ubetinget fængselsstraf. Kun i de tilfælde, hvor domstolene finder det upåkrævet, at straffen fuldbyrdes, kan en idømt fængselsstraf gøres betinget. Jeg kan i øvrigt oplyse, at det generelle minimum for fængselsstraf jo er 7 dage.

Regeringen finder ikke, at udgangspunktet i øvrige sager om uforsvarlig behandling af dyr bør være frihedsstraf. Derimod er det hensigtsmæssigt, at domstolene i de tilfælde har mulighed for at tage hensyn til en sags konkrete omstændigheder, der som nævnt også i sådan nogle sager kan føre til idømmelse af frihedsstraf.

Kl. 17:28

Generelt rejser spørgsmålet om brugen af minimumsstraffe i lovgivningen nogle væsentlige og principielle spørgsmål, herunder om det, man kunne kalde arbejdsfordelingen mellem lovgivningsmagten og domstolene. Derfor bad regeringen i august 2009 Straffelovrådet om at overveje, på hvilken måde lovgivers ønske om at tilkende, hvordan straffen for visse lovovertrædelser bør være i typesituationer, mest hensigtsmæssigt kan udtrykkes med respekt samtidig netop for domstolenes rolle som den dømmende magt. Straffelovrådet skal i den forbindelse også overveje hele spørgsmålet om brug af særskilte forhøjede minimumsstraffe for visse forbrydelser.

Så jeg vil sammenfatte regeringens holdning til beslutningsforslaget: Uforsvarlig behandling af dyr skal straffes hårdt, men ikke urimelig hårdt. De gældende regler sikrer, at der ved strafudmålingen tages højde for grovheden af det begåede forhold, og det indebærer også, at grove overtrædelser straffes hårdt. Og på den baggrund kan regeringen ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 17:30

Formanden :

Tak til ministeren. Der er ønske om korte bemærkninger, først fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 17:30

Marlene Harpsøe (DF):

På dyrenes vegne er jeg oprigtig ked af de toner, som vi hører her fra justitsministeren. I Dansk Folkeparti havde vi håbet, at man her i Danmark og også her i Folketinget tog dyrene lidt mere alvorligt. Det skuffer os meget, at man i dag har en strafferamme for dyremishandling, som slet ikke bliver udnyttet. Justitsministeren er selv inde på, at det i praksis udmønter sig i ca. 30 dages fængsel for dyremishandling, men i de fleste tilfælde handler det jo altså om betingede fængselsdomme. Hvis vi så f.eks. ser på sådan noget som hærværk, almindeligt hærværk eller mildt hærværk, eller hvad man kan sige, har vi en strafferamme, der gælder op til hele 1½ års fængsel, mens vi for dyremishandling – dem regner vi åbenbart for mindre – i førstegangstilfælde har en strafferamme på op til 1 års fængsel. Er der ikke nogle ting her i forhold til prioriteringen mellem materielle ting og dyr, som virker totalt modsætningsfyldt?

Kl. 17:31

Formanden :

Ministeren.

Kl. 17:31

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg synes, at jeg ganske omhyggeligt har redegjort for, at der rent faktisk er sket skærper af straffen for dyremishandling i denne regerings tid, og derfor er det noget, som vi tager ganske alvorligt. Det er jo så op til domstolene at bevæge sig inden for de strafferammer, vi har, men jeg synes, at vi har fastlagt nogle strafferammer, som er fornuftige. De er blevet skærpet, og vi skal selvfølgelig hele tiden følge udviklingen, men ud fra en samlet betragtning, er det altså regeringens opfattelse, at det strafniveau, vi har i dag, sådan set er meget rimeligt, ellers havde vi jo hævet strafferammerne endnu mere, end vi har gjort indtil nu.

Kl. 17:32

Formanden :

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 17:32

Marlene Harpsøe (DF):

Det lyder jo sådan set udmærket, men problemet er, at i praksis er det altså bare noget helt andet, der foregår. Ministeren var også inde på, at straffen selvfølgelig skulle afspejle grovheden. Det lyder udmærket. Vi har en sag fra Jylland, hvor nogle unge mænd sætter ild til et marsvin, de overhælder det med benzin og sætter ild til det, og det brænder, og man slår det til sidst ihjel med en golfkølle. De her unge mænd får mellem 20 og 40 dages betinget fængsel og en bøde hver på 1.000 kr. Hvis vi så ser på sådan noget som straffen for hærværk, er det jo ofte langt hårdere straffe, man her bliver idømt, men også større bøder. I Dansk Folkeparti undrer vi os over, at sådan noget som at begå hærværk på en lygtepæl åbenbart skal koste mere i straf end at mishandle et dyr. Er ministeren ikke enig i den påstand?

Kl. 17:33

Formanden :

Ministeren.

Kl. 17:33

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg er i hvert fald helt enig i, at den sag med mishandling af marsvinet jo var en sag, som var ganske forfærdelig. Det var en rystende, kynisk og grusom behandling, som de pågældende unge mennesker gav det pågældende dyr. Når straffen blev betinget til fængsel i henholdsvis 20 til 40 dage og så en tillægsbøde, var det, som jeg forstår det, sådan, at man tog hensyn til de domfældtes unge alder, og at byretten også henviste til, at de ikke tidligere var straffet af betydning for sagen, heller ikke i den tid, der var gået, siden forholdet blev begået. Men jeg er da enig i, at det var en ganske, ganske alvorlig sag.

Kl. 17:34

Formanden :

Så er det hr. Christian H. Hansen for en kort bemærkning.

Kl. 17:34

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det og tak for ministerens redegørelse. Nu er det ifølge dyreværnsloven i dag sådan, at man kan frakende folk retten til at have med dyr at gøre overhovedet. Den mulighed ligger der faktisk allerede. Vil ministeren i fremtiden arbejde for, at den reelt bliver brugt endnu mere end i dag? Altså arbejde for, at man, når folk, der har mishandlet dyr, allerede når de har gjort det en gang, går ind og siger – det er en af de ting, som jeg synes forslaget her mangler – at anden gang skal de selvfølgelig have en straf, men samtidig frakendes retten til at have med dyr at gøre.

Det kunne i mange dyreværnsager være rigtig godt, hvis man gik ind og brugte den mulighed, der faktisk ligger i lovgivningen i

dag. Jeg vil bare høre, om ministeren vil medvirke til at sende et signal til domstolene om at bruge de paragraffer, der er i dyreværnsloven, fuldt ud.

Kl. 17:37

Formanden :
Ministeren.

Kl. 17:35

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Jeg mener, at de straffebestemmelser, som vi har i lovgivningen, derunder den bestemmelse om muligheden for at frakende folk retten til at have med dyr at gøre, er bestemmelser, som domstolene naturligvis skal tage i betragtning og anvende, hvor det er relevant, fornuftigt og rimeligt at gøre det.

Det går jeg også ud fra at domstolene gør. Men jeg har ikke et sådan samlet præcist kendskab til, hvor mange gange og i hvilke sammenhænge den bestemmelse har været anvendt, at jeg her og nu kan tage stilling til, om det er sådan, at det er en bestemmelse, vi bør se på. Men jeg er enig i, at den naturligvis skal anvendes, hvor det er rimeligt og fornuftigt at gøre det.

Kl. 17:35

Formanden :
Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 17:35

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for ministerens svar. Jeg synes, det var et positivt svar, og jeg vil så igennem udvalget spørge ind til, hvor mange gange den bliver brugt, og så kan vi få et fyldestgørende svar den vej.

Mit næste spørgsmål går lidt på det, at det er sådan, at når man nu har begået dyremishandling, kan der, inden sagen kommer for en domstol, gå et stykke tid. Sådan er det også med andre strafferetlige sager, at der kan gå et vist stykke tid. Problemet er jo bare, at de dyr, der er blevet mishandlet, får lov til at blive hos ejeren, indtil sagen er afgjort ved domstolen. Synes ministeren ikke, at det ville være rimeligt, hvis man i de tilfælde, hvor der er begået dyremishandling, der er rejst en sag, og personen skal for en domstol, i mellemtiden sørger for, at de dyr bliver fjernet fra ejeren, indtil sagen er afgjort? Synes ministeren ikke, det kunne være rimeligt, at man gjorde det i fremtiden?

Kl. 17:35

Formanden :
Ministeren.

Kl. 17:36

Kl. 17:36

Justitsministeren (Lars Barfoed):

Det synes jeg da er noget, vi skal drøfte. Hvis det er sådan, at der er dyr, som man må frygte bliver yderligere mishandlet, hvis det er sådan, at man ikke gør noget, skal man da overveje, om der er tilstrækkelige midler til at sikre mod det.

Det er naturligvis ikke rimeligt, hvis man ved, at dyr er i fare for at blive mishandlet, at der ikke er mulighed for at gøre noget ved det. Så hvis det er sådan, at en nærmere vurdering af det afdækker, at der ikke er de tilstrækkelige midler i dag til at skride ind, er det da bestemt noget, vi kunne drøfte.

Kl. 17:37

Formanden :

Tak til ministeren. Der er ikke flere korte bemærkninger, og vi går i gang med ordførerrækken. Den første ordfører er hr. Kim Andersen.

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Det er klart, at mishandling af dyr skal straffes konsekvent, og det skal straffes hårdt. Vi synes i Venstre, at vi har fundet et straffniveau for dyremishandling, som der er proportionalitet i i forhold til strafferammerne for andre områder, hvor loven overtrædes. Jeg er meget enig med justitsministeren i den redegørelse, han netop har givet her i Folketinget, og med de synspunkter, han har gjort gældende.

Vi har jo i to omgange under den nuværende VK-regering i 2003 og 2007 hævet bødetaksterne, bødestraffene for dyremishandling, og der er i dag også mulighed for at idømme fængsel, altså frihedsberøvelse i særlig grove tilfælde.

Vi er ikke tilhængere af minimumsstraffe i Venstre, og slet ikke på et område som det her. Under alle omstændigheder er det et begreb, som skal undergå en nøje analyse, og det er jo også det, vi for ikke så lang tid siden har bedt Straffelovrådet om at gøre. Indtil den analyse og udredning foreligger fra Straffelovrådet, mener jeg ikke, at det er relevant, at vi indfører minimumsstraffe, og som nævnt slet ikke på det område her.

Vi er af den overbevisning, at sanktionsniveauet er passende og proportionalt på dette område, og vi kan derfor ikke støtte DF's beslutningsforslag.

Kl. 17:39

Formanden :

Der er ønske om en kort bemærkning fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 17:39

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg forstår ikke, at hr. Kim Andersen siger, at man fra Venstres side ikke er fortalende for minimumsstraffe. Vi har f.eks. minimumsstraffe i Danmark i dag for drab. Det håber jeg da at Venstres ordfører støtter, ligesom der er en minimumsstraf for besiddelse af en ulovlig kniv. Det håber jeg da også at man fra Venstres side støtter.

Jeg må indrømme, at jeg ikke forstår, at hvis man på en helt bestialsk måde slår et dyr ihjel – det lider simpelt hen så meget, at det dør – og det er en klar overtrædelse af dyreværnslovens § 1 og § 28, så skulle det være en retfærdig straf at få omkring 30 dage i fængsel, som hr. Kim Andersen åbenbart mener.

Nu, hvor Venstres ordfører sådan set allerede har været med til at indføre minimumsstraffe bl.a. i forhold til ulovlig våbenbesiddelse, hvorfor kunne man så ikke også på det her område være med til at sikre, at en forbryder, som har mishandlet et dyr, som *minimum* kommer 7 dage ubetinget i fængsel?

Kl. 17:40

Formanden :
Ordføreren.

Kl. 17:40

Kim Andersen (V):

Jeg tror, at det er alle bekendt, at vi har en helt særlig strafudmåling, når det drejer sig om drab. Jeg vil også gerne sige, at jeg jo gjorde ganske klart i det, jeg sagde før, at vi ikke på nuværende tidspunkt ønsker at indføre minimumsstraf på *dette* område. Det var jo netop underforstået, at det var der på andre områder, men jeg gjorde også klart, at minimumsstraf som sådan ønskede vi ikke at gøre brug af i øget omfang, før vi havde udredningen fra Straffelovrådet, som vi jo netop har bedt om at forholde sig til begrebet minimumsstraf, fordi der er nogle principielle spørgsmål og overvejelser i den sag.

Man kan altid diskutere, om bødeniveauet og den hjemmel, der er i strafferammen til også at frihedsberøve, er fuldstændig korrekt, eller om den skulle være plus 10 pct. eller minus 20 pct., det kan altid

diskuteret. Som jeg gav udtryk for, er vi i Venstre af den opfattelse, at der er proportionalitet i det niveau, vi har lagt os på nu, og som vi i øvrigt selv har forhøjet ad to omgange.

Kl. 17:44

Formanden :

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 17:41

Kl. 17:41

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg ville ønske, at hr. Kim Andersen havde lidt mere realitetssans. Altså, det her handler om levende væsener – det handler altså om dyr. Det handler ikke om ting eller noget som helst andet.

Dyrenes Beskyttelse har også været ude at sige, at man altså må bakke op om Dansk Folkepartis forslag, og det håber jeg da at et flertal her i Folketinget vil gøre. Jeg er ærgerlig over, at man ikke i Venstre vil gøre det.

Lad os prøve at tage nogle eksempler på, hvad der er af dyreværnssager: Hund med ni hvalpe bundet til lygtepæl på offentlig gade; hund hængt i træ; hund, der er blevet banket ihjel med jernrør; marsvin, som er blevet brændt ihjel; hundehvalp, som er blevet sultet ihjel; hund, som er blevet efterladt i skoven med strips rundt om munden. Er det ikke noget, der gør indtryk på hr. Kim Andersen?

Kl. 17:42

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:42

Kim Andersen (V):

Jo, det gør det, og det gør det også, uden at fru Marlene Harpsøe behøver at læse flere års udgaver af B.T. op her i Folketingssalen. Jeg kender godt de der historier; de er forfærdelige, de er bestialske, og de er grimme, og dyremishandling skal naturligvis bekæmpes og anmeldes. Men vi er ikke af den opfattelse, at vi får færre af de her sager, fordi vi hæver strafferammen som foreslået i det her beslutningsforslag.

Oftentimes er det jo mennesker, som er psykisk syge, mennesker, som er i en krisesituation, der af den ene eller den anden grund kommer til at begå de her forfærdelige ting og ofte mod deres egne dyr, og de mennesker skal jo hjælpes. Så er der særlige tilfælde, som er så bestialske, at der naturligvis skal en voldsom straf til, og det er der altså også i lovgivningen mulighed for, endda for frihedsberøvelse. Så vi synes, at der er de fornødne sanktionsmuligheder på det område.

Kl. 17:43

Formanden :

Hr. Christian H. Hansen for en kort bemærkning.

Kl. 17:43

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det. Jeg skal stille ordføreren for Venstre, hr. Kim Andersen, et spørgsmål. Nu er regeringen jo rimelig kendt for, at hvis det handler om andre former for kriminalitet, vil man gerne hæve strafferammen, fordi man siger, at det er godt at gøre det, men når det handler om sager om dyremishandling, mener man ikke, det er godt at gøre det, og så er det bare, jeg gerne vil spørge om forskellen på, hvorfor det er godt at gøre det, når det handler om mennesker, men rigtig dårligt at gøre det, når det handler om dyr.

Kl. 17:44

Formanden :

Ordføreren.

Kim Andersen (V):

Jo, men præmissen for spørgsmålet er næppe helt rigtig. Som jeg har fortalt i et par omgange, har vi jo faktisk fra VK-regeringens side justeret straffniveauet i forhold til dyremishandling, og som jeg indledte med at sige, er dyremishandling da forfærdeligt og grimt, og det er da noget, der skal bekæmpes, og det skal også have en hård og markant sanktion. Men der skal jo i den måde, vi sanktionerer forskellige lovovertrædelser på, være en form for proportionalitet, og den mener vi er fundet i det her tilfælde.

For så vidt angår elementet af minimumsstraf, som der også er nævnt i beslutningsforslaget, er det spørgsmål til behandling i Straffefelovrådet, og vi er ikke indstillet på at anvende minimumsstraf i den her sammenhæng, i hvert fald ikke før vi har set udtalelsen fra Straffefelovrådet.

Kl. 17:45

Formanden :

Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 17:45

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for svaret. Mit næste spørgsmål skal handle om, at et af de allerstørste problemer jo er, at politiet ikke har ressourcer nok til at tage sig af de her dyreværnssager; det er nogle af de sager, som bliver henlagt på politistationerne. Og jeg ved godt, at regeringen har en anden holdning til det og har sagt, at det fungerer udmærket med den model, man har stillet op nu. Men virkeligheden er en helt anden, for det fungerer nemlig ikke ude i politikredsene; politiet har ikke tid til det.

Så jeg vil bare spørge ordføreren for regeringspartiet Venstre, hr. Kim Andersen, om følgende: Kunne det ikke være en rigtig god idé, hvis vi i Danmark fik et dyreværnskorps? Jeg kan forstå, at hr. Kim Andersen i hvert fald læser B.T., men jeg ved ikke, om han også ser Animal Planet, for der kan man jo se, at de i en masse andre lande har noget, der hedder dyreværnskorps eller dyreværnspoliti, man kan kalde det, hvad man vil, men de har i hvert fald et specielt korps, der tager sig af dyrevelfærdssager. Man har det i USA, og man har det i England og i en række andre lande. Kunne det ikke være rigtig godt, hvis vi herhjemme kunne få lavet en model med et korps, som man har i andre lande, til at tage sig af de her sager?

Kl. 17:46

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:46

Kim Andersen (V):

Vi er jo i den her sammenhæng i den heldige situation, at vi her i landet har en stor og rig foreningstradition, og vi har jo også mange dyreværnsforeninger og frivillige organisationer i det hele taget, som er vældig, vældig nyttige i forhold til at varetage dyrenes tarv og interesser, både i forhold til at have en tilsynsfunktion og i forhold til at være et godt herberg, når dyr har været udsat for misrøgt eller i øvrigt er uden hjem. Jeg synes, det er en rigtig god ordning, og den skal vi understøtte.

Jeg mener ikke, at vi skal til at lave et særligt politikorps, der tager sig af dyr og dyreværnssager. Vi må sige, at det er en politimæssig opgave, at dyreværnsloven overholdes, og jeg tror ikke, vi samlet set får mere politi ud af, at vi laver flere organisationer inden for det samlede politivæsen herhjemme.

I øvrigt vil jeg bare afslutningsvis sige, at som spørgeren også ved, er der jo ingen regering i dette århundrede, der over så få år har tilført flere ressourcer end VK-regeringen. Det er jo helt fantastisk.

Formanden :

Tak til hr. Kim Andersen. Så er det hr. Bjarne Laustsen som ordfører.

Kl. 17:47

Kl. 17:47

(Ordfører)

Bjarne Laustsen (S):

Det beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti, som vi behandler her i dag, kan vi i Socialdemokratiet ikke give vores opbakning til.

Vi vil gerne være med til at diskutere under udvalgsarbejdet, om der findes andre metoder til at kunne få folk til at undgå at mishandle dyr. Vi tager kraftigt afstand fra mishandling af dyr, mennesker, børn og de svage i samfundet. I det hele taget er det afskyeligt, hvis ikke man behandler hinanden ordentligt. Men der er jo ingen dokumentation for, at straf alene løser problemet, og derfor synes vi, det kunne være vældig interessant, hvis vi kunne finde på andre ting.

Vi har jo selv foreslået, at det f.eks. skulle indføres, at man for at kunne have hund skulle have et kørekort, at man skulle have kendskab til det. Der er alt for mange mennesker, der anskaffer sig dyr, de ikke ved hvordan de skal håndtere, og dermed er der også nogle af dem, der kommer af med dem på en helt forkert måde. Og hvis dyrene i mellemtiden også bliver mishandlet, er det jo ikke godt.

Derfor vil vi hellere kigge lidt på, om der findes muligheder, og vi hører selvfølgelig gerne, hvis Dansk Folkeparti har nogle ønsker i den retning og nogle forslag til, hvordan vi kan komme den vej rundt. For hvis det var sådan, at man indførte livsvarig straf for dyremishandling, og fru

Harpsøe så kunne garantere, at der aldrig nogen sinde ville ske et eneste tilfælde af dyremishandling efterfølgende, så var det jo let bare at pege på det, men sådan er virkelighedens verden jo ikke skruet sammen. Hvis man fra Dansk Folkepartis side har kendskab til nogle sager, hvor man ikke mener at der er proportionalitet i strafudmålingen, så vil vi selvfølgelig også gerne kigge på det, men vi føler ikke, at tingene er skruet sammen på den måde, som der er lagt op til.

Vi anerkender selvfølgelig også, at man allerede har justeret straffene, og at vi har til gode at se på effekten af det, om det eventuelt virker. Vi tror ikke, at straf alene gør det, og derfor vil vi selvfølgelig gerne være med til at kigge på, om der er andre muligheder.

Hr. Christian H. Hansen nævnte i et spørgsmål muligheden for at frakende folk retten til at holde dyr. Det ville være en rigtig god idé, synes jeg, for der er mennesker, der ikke egner sig til at have med dyr at gøre, og der er ingen grund til at foretage mange eksperimenter, hvor man, hvis man har mishandlet en hund og så sidder i fængsel et stykke tid, eller hvad der nu sker, så bare anskaffer sig en ny hund. Altså, hvis ikke man kan finde ud af det, er jeg faktisk tilbøjelig til at være meget mere konsekvent med at handle og sige, at der så ikke er nogen grund til at fortsætte det eksperiment. Det synes jeg er et konstruktivt bud.

Så jeg skal bare sige, at vi fra Socialdemokratiets side ikke kan støtte forslaget, som det ligger. Jeg skal også sige på vegne af SF og Det Radikale Venstre, at de heller ikke kan støtte forslaget, som det ligger her.

Kl. 17:50

Formanden :

Tak. Der er en kort bemærkning, og den er fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 17:50

Marlene Harpsøe (DF):

Hr. Bjarne Laustsen fremstår som en næsten samlet venstrefløj her i dag, kan jeg så høre på det hele.

Hr. Bjarne Laustsen siger, at frakendelse vil være en god idé, og det giver jeg hr. Bjarne Laustsen ret i. Derfor glæder jeg mig også

til, at vi senere her på måneden skal behandle et beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti, som netop omhandler automatisk frakendelse af retten til at have med dyr at gøre, især i forbindelse med grov dyremishandling. Og jeg håber selvfølgelig på, at Socialdemokraterne kan bakke op om netop det forslag ud fra de her gode ord, som man er kommet med i dag.

Men i forhold til straffen for dyremishandling ligger den jo i dag på omkring 30 dages fængsel, og strafferammen ved førstegangstilfælde er op til 1 år. Hvis hr. Bjarne Laustsen skulle prøve at gøre sig nogen forestillinger om det, hvor meget tror den socialdemokratiske ordfører så der egentlig skal til af dyremishandling for, at man får den helt store straf, altså 1 års fængsel?

Kl. 17:51

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:52

Bjarne Laustsen (S):

Jeg synes generelt, der er et problem, når man lytter til Dansk Folkepartis ordfører og den retorik, der er der; altså, så er der kun straf, straf og atter straf. Dernæst vil jeg sige, at jeg har respekt for den tredeling af magten, vi har, nemlig den lovgivende, den udøvende og den dømmende magt, og det, som ordføreren står her og gør, er at lave en total sammenblanding af de begreber. Jeg skal jo ikke være dommer i en sag, og der kan være forhold, som vi ikke er bekendt med – det er jo netop derfor, vi har domstolene – jeg kan jo bare se ud af tallene, at man ikke engang bruger den strafferamme, vi har, og så ville det jo være noget underligt noget bare automatisk at hæve den.

Så derfor behøver jeg ikke at begive mig ud i, hvor meget dyremishandling der skal til for at udløse en højere straf; det har vi domstolene til. Men som sagt: Vi vil under udvalgsarbejdet meget, meget gerne kigge på det, hvis det er sådan, at man har eksempler på, hvor man synes en straf er for mild i forhold til den handling, der er begået. Det vil vi meget gerne se på under udvalgsarbejdet.

Kl. 17:53

Formanden :

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 17:53

Marlene Harpsøe (DF):

Jeg er også glad for, at den socialdemokratiske ordfører ikke er dommer, for så ville jeg frygte, at der stadig væk ville være små og latterligt milde domme til folk, som mishandler deres dyr.

Men hvad den her sag angår, hører vi herinde i Folketinget jo ofte på dyreværnsforeningerne, og hvad det er, de har at sige, og den største af dem, nemlig Dyrenes Beskyttelse, har i dag udsendt en pressemeddelelse, hvori de opfordrer Folketingets politikere til at gå sammen og støtte det her beslutningsforslag fra Dansk Folkeparti, så vi kan få nogle skærpede straffe for dyremishandling, fordi de netop i dag er alt for milde. Gør det ikke et indtryk på den socialdemokratiske ordfører, at en stor dyreværnsorganisation som Dyrenes Beskyttelse opfordrer politikerne til at gøre noget mere for dyrene på det her område?

Kl. 17:54

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:54

Bjarne Laustsen (S):

Jeg vil sige, at jeg er glad for, at Dansk Folkepartis ordfører ikke er dommer, for så ville der sandsynligvis ikke være andre folk tilbage,

der gik frit rundt, end folk fra Dansk Folkeparti; resten ville være buret inde. Det er ikke et system i et samfund, i en retsstat, som jeg bryder mig særlig meget om. Jeg har vældig, vældig stor respekt for Dyrenes Beskyttelse og alle andre organisationer, der er med til at varetage dyrenes interesser, og det gælder også mit eget parti, der på en lang række felter er med til at varetage dyrenes interesser, både kæledyrenes og produktionsdyrenes, og det synes jeg vi i fin forening, sammen, skal finde ud af. Det er klart, at der også kommer indspil – det er jo derfor, vi har de foreninger – med hensyn til, hvordan vi kan straffe, hvis der bliver begået mishandling, og hvordan det kan blive bedre. For vi kan jo have alle de strafferammer, vi vil – det har hr. Christian H. Hansen fuldstændig ret i – men vi skal have et system, der kan afsløre dem, der laver ulovlighederne.

Kl. 17:54

Formanden :

Tak til hr. Bjarne Laustsen. Der er ikke ønske om flere korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Tage Leegaard.

Kl. 17:55

(Ordfører)

Tage Leegaard (KF):

Der er ikke nogen i det her land, der kan have sympati for personer, som mishandler deres egne eller andres dyr. Men der finder til stadighed overtrædelser af dyreværnsloven sted, så mennesker påfører dyr helt urimelige lidelser enten ved vanrøgt eller ved at påføre dyret smerte af den ene eller den anden art. Folketinget har såvel i 2003 som i 2007 gennemført skærper af dyreværnsloven, og allerede i dag giver loven mulighed for at idømme frihedsstraf i sager om dyremishandling og i sager om uforsvarlig håndtering af dyr.

Ifølge beslutningsforslaget skal strafferammen efter dyreværnslovens § 28, stk. 1, hæves fra 1 til 2 års fængsel, og der skal i gentagelsestilfælde kunne idømmes op til 3 års fængsel. Endvidere opfordres der til, at der ved overtrædelse af § 28, stk. 2, der omhandler en bred vifte af dyreværnslovens bestemmelser, gives mulighed for at hæve strafferammen fra 4 til 6 måneders fængsel.

Jeg synes, at det er værd at notere sig, at den seneste ændring af loven fandt sted så sent som i 2007, og at det på den baggrund kan være lige tidligt nok at vurdere, om strammingerne har virket. Endvidere er jeg vidende om, at regeringen har bedt Straffelovrådet om en vurdering af det rimelige i fastsættelsen af minimumsstraffe for bestemte lovovertrædelser. Indtil Straffelovrådet har foretaget denne vurdering, ser jeg ingen grund til at foretage yderligere stramminger.

På den baggrund kan Det Konservative Folkeparti ikke støtte beslutningsforslaget.

Kl. 17:56

Formanden :

Der er en kort bemærkning fra fru Marlene Harpsøe.

Kl. 17:56

Marlene Harpsøe (DF):

Hvad synes hr. Tage Leegaard om, at det i dag straffes hårdere at begå hærværk end at begå dyremishandling?

Kl. 17:57

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:57

Tage Leegaard (KF):

Nu synes jeg, at vi skal se, om de stramminger af loven, som kom i 2007, har virket. Jeg synes, vi skal se, hvordan Straffelovrådet ser på sagen, og så må vi igen tage op, om der skal foretages yderligere

stramminger. Jeg synes ikke, at vi skal gøre noget, så længe vi ikke ved, om det, der kom i 2007, har virket.

Kl. 17:57

Formanden :

Fru Marlene Harpsøe.

Kl. 17:57

Marlene Harpsøe (DF):

Det tager jeg da i hvert fald som en positiv tilkendegivelse af, at man er parat til at se på det, når man får noget statistisk materiale, der viser, om de såkaldte strafskærper, der er foretaget, egentlig virker. Jeg har et andet indtryk af det.

Men når det så er sagt, vil jeg gerne vide, hvad hr. Tage Leegaard mener om frakendelse af retten til at have med dyr at gøre. Når man har begået dyremishandling, når man f.eks. har slået sin hund ihjel med et bræt, når man har banket den sønder og sammen og den piber og lider grusomt, mener hr. Tage Leegaard så ikke, at man en gang for alle har bevist, at man ikke er egnet til at have med dyr at gøre og dermed for bestandig bør miste retten til overhovedet at have med dyr at gøre igen?

Kl. 17:58

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 17:58

Tage Leegaard (KF):

Jeg vil på ingen måde retfærdiggøre, at nogen mishandler dyr. Men så synes jeg også, at man skal gå ind og se på det enkelte tilfælde. Jeg er enig i de udtalelser, der tidligere har været her i salen i dag, om, at mennesker, der påfører dyr lidelser, selv må have nogle sygdomme, og det kan da sagtens være, at de, hvis de bliver kureret for de sygdomme, så også er i stand til at tage ordentligt vare på et dyr. Jeg synes, at man skal være forsigtig med at være alt for generaliserende i den slags vurderinger, men jeg vil på ingen måde forsvare mishandling af dyr.

Kl. 17:59

Formanden :

Tak til hr. Tage Leegaard. Der er ikke flere korte bemærkninger, og så er det hr. Christian H. Hansen.

Kl. 17:59

(Privatist)

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for det, formand. Det er jo sådan, at partierne kommer op i rækkefølge, og jeg har sådan en fornemmelse af, at der har været valg, og derfor kommer jeg op som nummer fire. Så vi kan starte med at sige, at det er vi glade for.

Men i FOKUS kan vi sådan set godt støtte det her forslag. Det ville være mærkeligt, hvis ikke vi kunne støtte det. Jeg har nemlig tidligere været ordfører på et forslag i Folketinget, som gik ud på en gennemgribende revision af dyreværnsloven, hvor det her var et af elementerne. Og som jeg sagde sent i går aftes, jeg tror, at den var halvtolv eller sådan noget, så har om ikke andet dannelsen af partiet FOKUS i hvert fald medført, at der virkelig sker noget på dyrevelfærdsområdet, og det er glædeligt. Det er, som om der virkelig er kommet gang i printerne og alt muligt, for nu sprøjter det ene dyrevelfærdsforslag ud efter det andet. Det er meget positivt. Spørgsmålet er så, om det var sket, hvis FOKUS ikke var blevet dannet. Det er vi så mere tvivlende over for.

Et af de elementer, som jo er kedeligt i det her forslag, er, at man ikke sådan også lægger op til den her frakendelse af retten til at have med dyr at gøre. Jeg kan forstå, at det så kommer senere. Man har

ligesom delt det op, for så kan man præsentere et dyrevelfærdsfor-slag mere i stedet for at have taget det med ind her, hvor det måske havde hørt hjemme.

Men jeg er meget, meget glad for at høre, at vi har fået en justits-minister, som virker som en justitsminister, der vil træde i karakter, og som virker som en justitsminister, der vil sige, at der er den muli-gighed i lovgivningen i dag. Der er nemlig ingen grund til at behan-dle et forslag om, at vi skal frakende folk retten til at have med dyr at gøre, for det kan man ifølge dyrevelfærdsloven allerede i dag. Så der er ingen grund til at tage det op. Nej, vi skal have ministeren til no-get, og det har ministeren sådan set næsten lovet. Jeg betragter det faktisk som et håndslag på, at det i fremtiden bliver sådan. Det kan godt være, at ministeren lige skal tænke over det i weekenden, men når man har mishandlet et dyr, får man efterfølgende ingen straf, men man bliver simpelt hen bare frakendt retten til at have med dyr at gøre.

Jeg kan forstå, at det er lidt i den retning, ministeren tænker. Han fik ikke sagt det fuldt ud, men jeg tror, at det er sådan, han tænker. Han kan også mærke presset, fordi Socialdemokratiet var inde på det samme. Og Socialdemokratiet rummede jo en masse partier i dag. I virkeligheden rummede det rød blok, og det kan være, at det bliver sådan i fremtiden, at der kun er en fra rød blok heroppe og en fra blå blok, og så er der FOKUS på talerstolen. Lad nu det ligge. Jeg synes, at det, der er vigtigt, er, at der bliver taget hensyn til dyrene i fremti-den, og at man bruger den lovgivning, der er, og at man især bruger den mulighed, der faktisk ligger i dag, nemlig at frakende folk retten til at have med dyr at gøre.

Vi kunne jo heller ikke forestille os en situation, hvor en familie mishandlede nogle børn, og at der så måske gik ½ år, inden sagen blev behandlet. Så sagde man: Vi er sådan set ligeglade med, at de børn fortsat bliver i familierne og bliver mishandlet. Det må vente, indtil det hele er overstået.

Det kunne vi jo ikke forestille os. Derfor kan vi heller ikke som mennesker forestille os, at dyrene ikke skal fjernes øjeblikkeligt fra de familier, hvor de bliver mishandlet. Det er der, vi skal hen i frem-tiden. Jeg synes, det lød, som om det er det, ministeren vil. Om man så kan få regeringspartiet Venstre med, det kan måske være tvivl-somt, men jeg håber på, at det ender sådan. Det er jo altid sådan, at i regeringssamarbejder tager man, og der giver man hinanden lidt. Så jeg tror, at De Konservative må finde en eller anden lille ting, de kan give til Venstre for at få det her gennemført for dyrenes skyld.

Kl. 18:02

Formanden :

Tak. Jeg skylder måske at oplyse, at ministeransvarlighedsloven dækker, hvad ministeren siger. Den dækker ikke, hvad ministeren tænker. Det er blot, for at det er præciseret.

Så er det fru Marlene Harpsøe som ordfører for forslagsstillerne.

Kl. 18:03

(Ordfører for forslagsstillerne)

Marlene Harpsøe (DF):

Det er nok ikke nogen overraskelse, at vi i Dansk Folkeparti interes-serer os rigtig meget for dyrevelfærd, og vi mener, at straffen for at begå dyremishandling skal være langt hårdere, end den er i dag. Der-for foreslår vi også at hæve strafferammen fra 1 til 2 års fængsel, hvis man overtræder dyreværnslovens § 28, stk. 1, og derudover foreslår vi i Dansk Folkeparti, at man som altovervejende hovedre-gel fastsætter en ubetinget fængselsstraf på mindst 7 dages fængsel for at begå dyremishandling.

Af ministerens svar på et spørgsmål, jeg har stillet i Retsudvalget, fremgik det:

»Jeg kan i den forbindelse tilføje, at strafniveauet for mishand-ling af dyr synes at ligge omkring 30 dages fængsel afhængig af sa-gens omstændigheder og grovhed.«

Vi kan ellers godt straffe meget højere end de 30 dage, som synes at være niveauet i dag. Loven giver faktisk mulighed for at straffe med op til 1 års fængsel i førstegangstilfælde og med op til det dob-belte, hvis man er så dum at gentage mishandling. Men strafferam-men bliver tilsyneladende slet ikke udnyttet.

Seks unge mænd fra Nordjylland mishandlede et marsvin til dø-de, for sjov tilsyneladende. På en video af mishandlingen, som de unge selv optog, kunne man se, at de unge overhældte marsvinet med benzin og satte ild til det. Herefter løber marsvinet brændende rundt på jorden i omkring 30 sekunder, som jo er 30 sekunders ube-gribelig lidelse, før det stakkels marsvin bliver slået ihjel med en golfkølle og ved, at de unge træder på det. Mens det hele foregår, står de unge mennesker og griner og giver de her lidelser kommenta-rer med på vejen.

Det her sekskløver bliver så ved retten i Aalborg dømt skyldige. Der var et rigtig godt håndgribeligt bevis i form af en video, men dommene var så milde, at det overhovedet ikke stod mål med forbry-delsen. Mishandlerne slap nemlig med betingede domme på mellem 20 og 40 dage. Fem af dem skal så betale en bøde på hele 1.000 kr. Reelt set betyder dommen altså, at de fem af de seks skal betale 1.000 kr. i bøde, og at det så er det. Og vi tager den lige en enkelt gang til: I Danmark koster det 1.000 kr. at torturere et levende væsen på grusomste vis og derefter slå det forsvarsløse dyr ihjel med en golfkølle.

En straf i den størrelsesorden er ubegribelig. Den er latterlig, og den er lav. I Dansk Folkeparti mener vi, at det er tid til at indføre minimumsstraf for mishandling og vanrøgt af dyr, således at det som minimum koster 7 dages ubetinget fængsel at mishandle eller van-røgte et dyr – ikke flere betingede domme, ikke flere sager, hvor mennesker kan slippe godt af sted med deres forbrydelser mod dyr. Tænk nu, hvis der her var tale om et menneske, der var blevet mis-handlet på sådan en måde. Det havde ryddet overskrifter i ugevis, og Danmark havde været i chok. Nu er det jo så *bare* et dyr, og så skal gerningsmændene ikke engang bag tremmer så meget som i ét mi-nut.

Forstå mig ret, jeg siger ikke, at mishandling af mennesker og dyr skal straffes lige hårdt, men jeg forstår bare ikke, at vi regner dyr for så lidt her i Danmark. Hærværk bliver f.eks. typisk straffet langt hårdere end dyremishandling. Ved hærværk får gerningsmændene sjældent bøder på under 1.000 kr., og vi sender altså det signal, at døde ting er langt vigtigere end levende, og at vi ikke regner dyrs li-delser for mere end en lygtepæl.

Ifølge Dyrenes Beskyttelse stiger antallet af dyreværns-sager nu for tredje år i træk. 3.417, så mange dyreværns-sager håndterede Dy-renes Beskyttelse i 2009, og desværre er det et stigende antal dyr, der pines og udsættes for grusomheder. Ligeledes har Dyrenes Be-skyttelse skrevet til justitsministeren med krav om højere straffe for dyremishandling, men desværre ser det jo i dag ud, som om Dyrenes Beskyttelses krav på dyrenes vegne til justitsministeren ikke har vir-ket. Det er rigtig, rigtig ærgerligt på dyrenes vegne.

Dyremishandling skal og må straffes konsekvent, så det sende et signal til alle om, at dyremishandling ikke er noget, vi accepterer i Danmark. Dyr kan ikke selv sige fra, og derfor må vi som menne-sker gøre, hvad vi kan, for at dyrene ikke lider. De er vores ansvar. Vi skal værne om og beskytte vores dyr, for de er svage og kan ikke selv sige fra over for menneskers grusomheder og uvidenhed.

De forskellige ordførere fra partierne kom med en række be-mærkninger om, at man mente, at der sådan set allerede i dag var ta-le om en ordentlig straf. Det er jeg som sagt helt uenig i. Jeg vil så også sige, at jeg faktisk er skuffet over at se – ja, det var så, da jeg sad nede i salen – at der på et tidspunkt i dag var hele fire partier, som ikke var repræsenteret i salen. P.t. er det færre. Det synes jeg er rigtig, rigtig ærgerligt, og det sender også et signal om, at man i Fol-

ketinget ikke tager dyremishandling særlig alvorligt. Det synes jeg er rigtig, rigtig sørgeligt.

Kl. 18:11

Så var hr. Christian H. Hansen i nogle spørgsmål til en ordfører – jeg kan ikke huske, hvilken ordfører, spørgsmålene var rettet til – inde på frakendelse af retten til at have med dyr at gøre, og der kan jeg i hvert fald glæde hr. Christian H. Hansen med, at vi i Dansk Folkeparti har stillet et beslutningsforslag om netop det, som bliver behandlet senere i den her måned. Det får hr. Christian H. Hansen så også mulighed for at drøfte hernede i salen, og jeg håber, at vi kan finde et flertal for det.

Socialdemokratiet var også inde på frakendelse af retten til at have med dyr at gøre. Der kan jeg jo sige det samme til dem. Det er glædeligt, at der er flere, der interesserer sig for det.

De Konservative var inde på, at man meget gerne ville se på det her med strafudmåling, når der var noget mere statistisk materiale, som be- eller afkræftede, om de tidligere strafsikringsforanstaltninger havde virket.

Men jeg kan konstatere, at der ikke er flertal for forslaget i dag, og det er jeg selvfølgelig rigtig ærgerlig over, men i Dansk Folkeparti vil vi selvfølgelig fortsætte kampen for at sikre, at dyrene får nogle langt bedre vilkår i Danmark, og at man også begynder at tage dyr langt mere alvorligt, end man gør i dag.

Kl. 18:10

Formanden :

Tak. Der er korte bemærkninger. Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 18:10

Christian H. Hansen (UFG):

Det er et ganske kort spørgsmål, og det er om det her med frakendelse af retten til at have med dyr at gøre. Er det korrekt, at det er sådan ifølge dyreværnsloven, at man allerede kan gøre det i dag?

Kl. 18:10

Formanden :

Ordføreren.

Kl. 18:10

Marlene Harpsøe (DF):

Ja, det er korrekt, at man allerede kan gøre det i dag, men problemet er, at det jo ikke er noget, der er taget i brug. Derfor foreslår vi også i Dansk Folkeparti, at hvis man begår dyremishandling eller vanrøgtter sine dyr på det groveste, skal man, første gang man har gjort det, samtidig miste retten til at have med dyr at gøre igen, for vi mener, at man så en gang for alle har bevist, at man ikke egner sig til at have med dyr at gøre.

Kl. 18:10

Formanden :

Hr. Christian H. Hansen.

Kl. 18:10

Christian H. Hansen (UFG):

Tak for svaret. Det præciserer jo bare, at man allerede kan gøre det i dag. Og når vi nu alligevel snakker dyrevelfærd her i dag, vil jeg sige, at jeg ved, at vi på et senere tidspunkt – jeg ved ikke hvilken dag, men på et tidspunkt – her i Folketingssalen skal tage stilling til, om 13 hunderacer skal forbydes, og dermed kan man sige, at vi jo vil komme ud i nogle situationer, hvor en masse hunderacer skal slås ihjel. Kan Dansk Folkeparti ikke lige forklare, hvad Dansk Folkeparti vil stemme den dag?

Kl. 18:11

Formanden :

Ordføreren.

Marlene Harpsøe (DF):

Nu er det godt nok først på torsdag, tror jeg, vi skal behandle det lovforslag, som jeg tror hr. Christian H. Hansen henviser til, vedrørende forbud mod 13 hunderacer – de to af dem er så allerede forbudt, så der er kun tale om 11. Men jeg er komplet uforstående over for, hvad det er, hr. Christian H. Hansen mener med at slå hunde ihjel. Det er korrekt, at man vil forbyde 13 hunderacer, men der er altså tale om en udfasningsperiode. Så man går ikke ind og beder folk om at aflive deres hund, fordi hunderacen nu bliver forbudt. Tværtimod er der tale om en udfasning, og det betyder altså, at hundeejerne får lov til at beholde deres hunde. Når det så er sagt, skal vi jo også sikre, at der ikke sker overfald, begået af sådan nogle aggressive kamphunde, på mennesker. Det må vi have stoppet.

Kl. 18:12

Formanden :

Tak til fru Marlene Harpsøe.

Hermed sluttede forhandlingerne.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget, hvis ingen af de tilstedeværende gør indsigelse, og det er ikke tilfældet.

Kl. 18:12

Meddelelser fra formanden

Formanden :

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes på mandag den 12. april 2010, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen. Og i øvrigt skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

:

Mødet er hævet. (Kl. 18:12).